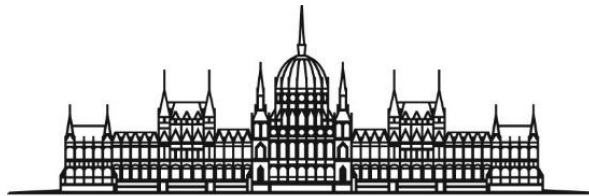

Országgyűlési Napló

*Jakab István, dr. Latorcai János,
Lezsák Sándor és dr. Oláh Lajos*
elnöklete alatt

Jegyzők: *dr. Aradszki András, Barkóczi Balázs,
Berki Sándor, Földi László*

Tárgyai	Hasáb
Az ülésnap megnyitása	24985
A közszolgálati tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	24985
Dr. Latorcai Csaba közigazgatási és területfejlesztési minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	24985
Felszólalók:	
Dr. Vitányi István , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	24987
Gy. Németh Erzsébet , a DK képviselőcsoportja részéről	24988
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről	24990
Dr. Apáti István , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről	24992
Ritter Imre nemzetiségi képviselő	24996
Gy. Németh Erzsébet (DK)	24998
Dócs Dávid (Mi Hazánk)	24999
Barkóczy Balázs (DK).....	25000
Dr. Latorcai Csaba közigazgatási és területfejlesztési minisztériumi államtitkár előadói válasza	25002
A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	25004
Nagy Bálint (Fidesz), a napirendi pont előadója	25004
Dr. Latorcai Csaba közigazgatási és területfejlesztési minisztériumi államtitkár	25005
Felszólalók:	
Bánki Erik , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	25006
Dr. Apáti István , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről	25008
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről	25011
Nagy Bálint (Fidesz) előadói válasza.....	25012
Az agrárminiszter feladatkörét érintő törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	25014
Dr. Nagy István agrárminiszter, a napirendi pont előadója	25014
Felszólalók:	
Pócs János , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	25018
Földi Judit , a DK képviselőcsoportja részéről.....	25020
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről	25023
Dócs Dávid , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről.....	25024
Nyitrai Zsolt (Fidesz).....	25029
Pócs János (Fidesz)	25030
Földi Judit (DK).....	25030
Dr. Nagy István agrárminiszter előadói válasza	25030
A mohácsi csata hőseinek emlékére szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	25037
Dr. Hargitai János (KDNP), a napirendi pont előadója	25037
Nacsa Lőrinc , a Miniszterelnökség államtitkára	25044
Felszólalók:	
Bánki Erik , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	25045
Dr. Hiller István , az MSZP képviselőcsoportja részéről	25048
Ander Balázs , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	25052
Novák Előd , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről.....	25054
Ritter Imre nemzetiségi képviselő	25056
Nyitrai Zsolt (Fidesz).....	25058
Barkóczy Balázs (DK).....	25059
Kósa Lajos (Fidesz)	25060
Dr. Hiller István (MSZP).....	25063
Kósa Lajos (Fidesz)	25064
Dr. Hiller István (MSZP).....	25065
Dr. Hargitai János (KDNP) előadói válasza	25066

Az egyes állami tulajdonban lévő ingatlanoknak a Magyarországi Református Egyház részére történő tulajdonba adásáról szóló 2017. évi XXXI. törvény és az egyes vagyongazdálkodási kérdésekről, illetve egyes törvényeknek a jogrendszer koherenciájának erősítése érdekében történő módosításáról szóló 2021. évi CI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	25070
Nacsa Lőrinc , a Miniszterelnökség államtitkára, a napirendi pont előadója	25070
Felszólaló:	
Dr. Csibi Krisztina , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	25071
Nacsa Lőrinc , a Miniszterelnökség államtitkárának előadói válasza	25072
A nemzetiségi utónévjegyzékkel összefüggésben az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény, valamint a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig.....	25073
Ritter Imre nemzetiségi képviselő, a napirendi pont előadója.....	25073
Zsigó Róbert kulturális és innovációs minisztériumi államtitkár	25075
Felszólalók:	
Dr. Csibi Krisztina , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	25076
Dr. Juhász Hajnalka , a KDNP képviselőcsoportja részéről	25077
Kósa Lajos (Fidesz)	25078
Dr. Brenner Koloman (Jobbik).....	25079
Nyitrai Zsolt (Fidesz).....	25081
Ritter Imre nemzetiségi képviselő, a napirendi pont elődójának válasza.....	25081
A kisgyermekkel otthon lévők szövetkezete alanyi körének kiterjesztésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	25082
Kósa Lajos (Fidesz), a napirendi pont előadója	25083
Zsigó Róbert kulturális és innovációs minisztériumi államtitkár.....	25084
Felszólalók:	
Bánki Erik , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	25085
Dr. Juhász Hajnalka , a KDNP képviselőcsoportja részéről	25086
Nyitrai Zsolt (Fidesz).....	25087
Bánki Erik (Fidesz).....	25088
Király Nóra (Fidesz)	25089
Barcza Attila (Fidesz) előadói válasza	25090
Felsőoktatási, kulturális és kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	25091
Dr. Varga-Bajusz Veronika kulturális és innovációs minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	25091
Felszólalók:	
Bodó Sándor , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	25094
Dr. Hiller István , az MSZP képviselőcsoportja részéről	25097
Dr. Juhász Hajnalka , a KDNP képviselőcsoportja részéről	25101
Dr. Brenner Koloman , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	25103
Varga Szimeon nemzetiségi szószóló	25106
Király Nóra (Fidesz)	25109
Bánki Erik (Fidesz).....	25110
Dr. Varga-Bajusz Veronika kulturális és innovációs minisztériumi államtitkár előadói válasza	25110
Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat, az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 7. § (2) bekezdése alapján a kis moduláris reaktorok jövőbeli magyarországi alkalmazásához szükséges előzetes elvi hozzájárulás megadásáról szóló határozati javaslat, valamint az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény kis moduláris reaktorok létesítése és hatósági felügyelete megteremtése érdekében szükséges módosításáról szóló törvényjavaslat együttes általános vitája a lezárásig.....	25112
Steiner Attila energiaügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	25112
Felszólalók:	
Bánki Erik , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	25116
Barkóczi Balázs , a DK képviselőcsoportja részéről.....	25118
Dr. Juhász Hajnalka , a KDNP képviselőcsoportja részéről	25122
Tordai Bence , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről	25124

Szabadi István , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről.....	25129
Kanász-Nagy Máté (független)	25132
Bánki Erik (Fidesz).....	25137
Kanász-Nagy Máté (független)	25138
Dr. Keresztes László Lóránt (független).....	25139
Bánki Erik (Fidesz).....	25143
Kanász-Nagy Máté (független)	25144
Dr. Keresztes László Lóránt (független).....	25144
Bánki Erik (Fidesz).....	25147
Dr. Keresztes László Lóránt (független).....	25149
Steiner Attila energiaügyi minisztériumi államtitkár előadói válasza	25150

A behozott kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezéséről szóló 2013. évi

XXIII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásáig 25157

Steiner Attila energiaügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója 25158

Felszólalók:

Bánki Erik , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	25159
Szabadi István , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről.....	25161
Dr. Vejkey Imre , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	25162
Steiner Attila energiaügyi minisztériumi államtitkár előadói válasza	25164

Közlekedési tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig..... 25165

Lánszki Regő Balázs építési és közlekedési minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója 25165

Felszólalók:

Bánki Erik , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	25167
Szabadi István , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről.....	25169
Dr. Vejkey Imre , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	25172
Kanász-Nagy Máté (független)	25174
Lánszki Regő Balázs építési és közlekedési minisztériumi államtitkár előadói válasza	25175

A Magyarország Kormánya és az Angolai Köztársaság Kormánya közötti légi közlekedési megállapodás kihirdetéséről szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig..... 25176

Lánszki Regő Balázs építési és közlekedési minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója 25176

Felszólalók:

Bánki Erik , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	25177
Dr. Vejkey Imre , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	25178

Napirend utáni felszólalások:

Kanász-Nagy Máté (független)	25179
Berki Sándor (Párbeszéd)	25181

Az ülésnap bezárása..... 25184

Az ülésen jelen voltak:

NACSA LŐRINC, a Miniszterelnökség államtitkára, DR. NAGY ISTVÁN agrárminiszter, STEINER ATTILA energiaügyi minisztériumi államtitkár, ÁGH PÉTER építési és közlekedési minisztériumi államtitkár, LÁNSZKI REGŐ BALÁZS államtitkár, DR. LATORCAI CSABA JÁNOS közigazgatási és területfejlesztési minisztériumi államtitkár, DR. VARGA-BAJUSZ VERONIKA kulturális és innovációs minisztériumi államtitkár, ZSIGÓ RÓBERT államtitkár.

Az Országgyűlés őszi ülészakának
13. ülésnapja

2025. november 19-én, szerdán
(8.01 óra - Elnök: Jakab István)

Jegyzők: dr. Aradszki András és Barkóczy Balázs)

ELNÖK: *(A teremben lévők felállnak, és ezzel köszöntik a választópolgárok közösségét. Amikor az ülést vezető elnök helyet foglal, a teremben lévők is leülnek.)* Tisztelt Országgyűlés! Az Országgyűlés őszi ülészakának 13. **ülésnapját megnyitom**. Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Aradszki András és Barkóczy Balázs jegyző urak lesznek segítségemre. Köszöntök mindenkit, aki figyelemmel kíséri munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **közszolgálati tárgyú törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/13059. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Bejelentem, hogy az előterjesztést nemzetiségi napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Elsőként megadom a szót Latorcai Csaba úrnak, a Területfejlesztési Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Államtitkár úr, parancsoljon!

DR. LATORCAI CSABA közigazgatási és területfejlesztési minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselő Urak! A kormány elkötelezett abban, hogy folyamatos béremelést hajtson végre az egyes hivatásrendekben. Ennek részeként - biztosan még önök is emlékeznek rá - a tavalyi évben az Országgyűlés, méltányolva a polgármesterek sokrétű, felelősségteljes munkáját, meghatározta a polgármesterek illetményének törvényi mértékét, melyet azóta a nemzetgazdasági átlagkereset szorzatával kell megállapítani, dinamikus alapot nyújtva így a versenyképesség megőrzéséhez. Mostanra azt mondhatjuk, hogy a polgármesteri fizetések már automatikusan követik a bérszínvonal emelkedését, ezzel is elismerve a tisztségjel járó fokozott felelősséget és a kimagasló településvezetői munkát, melyet a polgárok által megválasztott első emberek végeznek.

Tekintettel arra, hogy a nemzetgazdasági átlagkeresetet a Központi Statisztikai Hivatal állapítja meg, az illetmény meghatározása így mostanra lényegében egy matematikai műveletté vált. Az önkormányzati törvény szabályai kógensenek, ami azt jelenti, hogy a képviselő-testületnek igazából egyáltalán nincs mérlegelési joga, kizárólag egy deklaratív határozatot hoz. A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosításának célja, hogy egyszerűsítse a polgármestereket megillető illetmény, valamint tiszteletdíj megállapítását, melyet a törvényjavaslat ezen a jegyző hatáskörébe telepít. A módosítás egyebekben a képviselő-testület, a Fővárosi Közgyűlés és a vármegyei közgyűlés munkáltatói jogát nem érinti.

Tisztelt Ház! Engedjék meg, hogy kitérjek arra is, hogy a Kúria Önkormányzati Tanácsának elvi döntésére figyelemmel az egységes jogalkalmazás elősegítése érdekében a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény módosításával rendezni kívánjuk a képviselő-testületi döntéshozatal egyes határozatképességre vonatkozó kérdéseit is. A jövőben a polgármestert a határozatképesség és a döntéshozatal szempontjából akkor is önkormányzati képviselőnek kell tekinteni, ha egyben egyéni választókerületben képviselői mandátumot szerzett, de nem rendelkezik két szavazattal. Ebben az esetben a polgármestert számításba kell venni a határozatképesség és a minősített többség számításánál önkormányzati képviselőként abban az esetben is, ha egyben egyéni választókerületben önkormányzati képviselőnek is megválasztották.

Tisztelt Képviselők! Mindezek felül a törvényjavaslat javaslatot tesz a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény módosítására is a törvény hatálya alá tartozó kormányzati igazgatási szerveknél foglalkoztatott munkavállalókkal összefüggésben, hogy a munkaviszonyból származó igényeik elbírálása a kormánytisztviselőkkel azonos módon, egységesen a Közszolgálati Döntőbizottság hatáskörében történhessen meg. Meggyőződésünk, hogy a javasolt módosítás kifejezetten előnyös a munkavállalók számára, ugyanis gyors és hatékony, költség- és illetékmentes eljárásban lesz lehetőség munkajogi igényeik elbírálására. Mindezek mellett a törvényjavaslat a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény módosításával rendelkezik arról is, hogy a kormányzati igazgatási szervnél foglalkoztatott munkavállaló munkaviszonyával kapcsolatos jogvitát közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogvitának kell tekinteni, és azt közigazgatási perben kell elbírálni, ezzel is biztosítva, hogy a Közszolgálati Döntőbizottság határozatával szemben benyújtott keresetet egységesen a közigazgatási bíróságok bírálják el. A törvényjavaslat egyebekben a jogalkalmazást segítő technikai pontosításokat is tartalmaz.

Tisztelt Országgyűlés! A kormány által az elmúlt időszakban az önkormányzati szférában dolgozó köztisztviselők, valamint kormánytisztviselők körében folyamatosan végrehajtott béremelések bizonyítják, hogy hozzájárultunk ahhoz, hogy - ellentétben a 2010 előtti idősokkal, amikor az önkormányzati tisztviselői és a területi közigazgatási pálya nem kínált sem kellő anyagi, sem méltó társadalmi megbecsülést - mindkét terület újra vonzóvá és elismertté váljon. Az előttünk fekvő törvényjavaslat célja ezzel összhangban a helyi önkormányzatokra és közszolgálati tisztviselőkre vonatkozó jogszabályok pontosítása, valamint a kormányzati igazgatási szerveknél dolgozó munkavállalók jogvitáinak gyorsabb és költségmentes rendezése.

Mindezekre tekintettel tisztelettel kérem a képviselő hölgyet és a képviselő urakat, hogy a törvényjavaslatot támogatni szíveskedjenek. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Szórványos taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Vitányi István képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. VITÁNYI ISTVÁN, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Előljáróban csak annyit szeretnék mondani, hogy bizonyára déjá vu érzés lesz a hozzászólásom, hiszen amit államtitkár úr elmondott, hasonlóan gondolom én is a törvényjavaslattal kapcsolatos dolgokat. Másrészt, megengedik képviselőtársaim, hogy ne köszöntsem őket személyesen, bár megtehetném, annyi érdeklődő van itt a mai törvényjavaslat kapcsán.

A közszolgálati tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat olyan átfogó, rendszerszintű és előremutató indítvány, amely a magyar közszolgálat működésének hatékonyságát, átláthatóságát és egységét hivatott tovább erősíteni. Célja, hogy a közszolgálat minden szintjén - az önkormányzatoktól a kormányzati igazgatásig - világosabb, egyszerűbb és korszerűbb szabályozás segítse a közjó szolgálatát.

(8.10)

Tisztelt Ház! A javaslat egyik legfontosabb eleme, hogy a Nemzeti Közszolgálati Egyetem mint a magyar államigazgatás és közszolgálat szakmai fellegvára, hatékonyabban láthassa el a kormányzati képzési és oktatási feladatokhoz kapcsolódó központosított közbeszerzési tevékenységet. Ez nem pusztán adminisztratív pontosítás, hanem egyúttal a közszolgálati életpálya minőségi fejlesztésének újabb lépése.

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem megerősítése, szerepe hozzájárul ahhoz, hogy a magyar közigazgatás szakemberei országszerte egységes, magas színvonalú képzésben részesüljenek, ami a szolgáltató állam működésének egyik alappillére, alaptétele.

A törvényjavaslat emellett a rendvédelmi szervek hivatásos állományára vonatkozó szabályok korszerűsítését is tartalmazza. A módosítás lehetővé teszi, hogy a Nemzeti Közszolgálati Egyetem és a rendvédelmi szervek között szorosabb szakmai együttműködés valósuljon meg a kutatás, a fejlesztés és az innováció területén. Ez erősíti a magyar rendvédelem tudásalapú megújulását, amely egyszerre szolgálja a nemzeti biztonságot és a közbizalom erősítését.

Tisztelt Képviselőtársaim! A javaslat az önkormányzati rendszer működését is átláthatóbbá és egységesebbé teszi. A polgármester és a képviselő-testület viszonyát érintő pontosítások egyértelművé teszik a határozatképesség és a döntéshozatal szabályait, miközben megszüntetik az eddigi értelmezési bizonytalanságokat. Az illetmények és tiszteletdíjak megállapításának egyszerűsítése pedig a helyi közigazgatás mindennapi működését könnyíti meg, csökkentve a bürokratikus terheket.

A törvényjavaslat következő fontos eleme a Közszolgálati Döntőbizottság hatáskörének bővítése,

amely révén a kormányzati igazgatásban dolgozó munkavállalók jogvitáinak rendezése gyorsabbá, átláthatóbbá és költségkímélőbbé válik. Ez a lépés a szolgálati jogviszonyban álló munkatársak jogbiztonságát erősíti és egyúttal a jogállamiság elvének a gyakorlati érvényesítését is szolgálja.

Tisztelt Ház! A javaslat technikai és kodifikációs pontosításai, amelyek számos közszolgálati törvényt érintenek, azt a célt szolgálják, hogy a közszféra szabályozása egységes, világos és a mindennapi gyakorlatban is alkalmazható legyen. E lépések illeszkednek a kormány azon törekvéséhez, hogy az állam működése szolgáltatói jellegű, hatékony és polgárbarát legyen.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ez a törvényjavaslat nem csupán technikai módosításokat tartalmaz, hanem az állam működésének minőségi javítását szolgáló politikai üzenetet is hordoz. Magyarország Kormányja a közszolgálatban dolgozó több tízezer ember munkáját értéknek tekinti, és minden eszközzel segíteni kívánja őket abban, hogy a magyar emberekért végzett szolgálatukat a legmagasabb szakmai szinten gyakorolhassák.

Tisztelt Ház! Az előttünk fekvő törvényjavaslat minden eleme abba az irányba mutat, hogy a magyar közszolgálat minden eddiginél átláthatóbb, hatékonyabb és felelősebb legyen, ez pedig közös érdekünk. Ezért a Fidesz-frakció támogatja a közszolgálati tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Nacsá Lőrinc és dr. Latorcai Csaba tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Gy. Németh Erzsébet képviselő asszonynak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

GY. NÉMETH ERZSÉBET, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Az előterjesztőtől és a kormánypárti képviselő úrtól is meghallgathattuk, hogy mennyire jó ez a közszolgálati tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat. Ezzel szemben a Demokratikus Koalíció úgy látja, hogy egy elem van talán, amire azt lehet mondani, hogy az támogatható lenne, de összességében az egész törvényjavaslatot, az egész törvény módosító csomagot mi nem tudjuk támogatni, el is mondom, hogy miért.

A javaslat látszólag a hatékonyságot és az egyszerűsítést szolgálja, valójában azonban tovább növelheti a kormányzati befolyást a közszolgálat és a felsőoktatás felett. A központosítás, az összefonódó intézményi szerepek és a döntéshozatal átláthatatlansága demokratikus kontrollt gyengítő hatású lehet. Ugyanakkor technikai és adminisztratív szinten valóban előrelépést hozhat a gyorsabb ügyintézés, az egységesebb jogvitarendezés és költséghatékonyság terén, de ez a néhány tétel nem áll arányban azzal, amit még ezzel a törvény módosító csomaggal önök át akarítani kívánnak.

A javasolt módosítások a kormányzati munkavállalók jogvédelmi helyzetének gyengítését eredményezhetik. Miközben egységesíti ugyan a jogorvoslati

rendszer, elmozdulást jelent a független bírósági kontrolltól a kormányzathoz közelebb álló jogorvoslati fórumok irányába, és azt gondolom, mindenki megtapasztalhatta, hogy ha ez a kontroll a továbbiakban is gyengül, akkor egészen egyszerűen nincs igazán jobbiztonság ezeken a területeken sem. Ez különösen aggályos lesz egy olyan környezetben, ahol az állami szervek közötti hatalmi viszonyok nem feltétlenül kiegyensúlyozottak. Éppen ezért a törvényjavaslatot, ahogy mondtam már, nem fogjuk támogatni. Mondanék még néhány érvet emellett.

Az első, ahogy már említettem, a túlzott központosítás és a kormányzati kontroll erősítése. Az, hogy a Nemzeti Községi Egylet közbeszerzési tevékenységének hatékonyságát kormányzati célokhoz igazítják, felvetheti a függetlenség csorbulásának kockázatát. Az egyetem így még szorosabban kapcsolódna a kormányzathoz, ami a politikai befolyás növekedését jelentheti az oktatási és a képzési feladatokban.

A rendvédelmi struktúra zártabbá válása, a rendvédelmi hivatásos állományra vonatkozó szabályok módosítása és az egyetemen betölthető vezetői kör bővítése egyfajta belső körös kinevezési rendszert is eredményezhet. Ez a szakmai szempontok háttérbe szorítását és a lojalitásalapú előmenetel erősödését vetítheti elő.

Akkor most elérkezünk ahhoz a tételhez, ahol az önkormányzatokról van szó, vagyis a polgármesteri szerepről, illetve a körülötte lévő döntéshozatal kitisztázásáról, ami a mi véleményünk szerint ez alapján a törvény alapján sem sikerült.

Önök megint csak a polgármesterek és az önkormányzati képviselők jogállását, munkáját érintő kérdéseinek egy egészen picike szeletével kívánnak foglalkozni. Ez jól beleillik abba az önkormányzatokkal kapcsolatos felfogásba, amit önök képviselnek 15 éve, vagyis az önkormányzatok önállóságának csorbításába.

Navracsics miniszter úrral volt egy polgármesteri találkozó a legjobb tudomásunk szerint, és ott a polgármesterek kérték azt, tény és való, hogy ne a testület elé kelljen bevenniük minden évben a fizetésük megállapítását, hiszen arról egyébként nagyon helyesen törvény rendelkezik, tehát igazából nincs értelme annak, hogy ezt a testület elé be kell vinni. Most viszont önök csak a polgármester esetében szüntetik meg ezt a lehetőséget, illetve ezt a feltételt, a fizetés megállapítását, az alpolgármesterek megint csak kimaradtak a jogértelmezés szerint. Ha ez nem így van, akkor remélem, államtitkár úr majd erre ki fog térni. Ha önök szerint az alpolgármesterek fizetését a továbbiakban nem kell a polgármesternek a testület elé vinni, akkor azt gondolom, hogy ez egy üdvözlendő kérdés lehet.

Ugyanakkor viszont az, hogy a polgármesterek fizetését a jegyzőnek kell majd megállapítania, egészen egyszerűen egy újabb konfliktushelyzetet generálhat jó néhány képviselő-testület, jegyző, illetve polgármester között, hiszen nyilván ismert önök előtt is, hogy jelen pillanatban a jegyző munkáltatója a polgármester, tehát egy elég furcsa helyzet fog kialakulni.

(Nacsa Lőrinc közbeszól.) A jegyző munkáltatója a polgármester, így viszont majd a jegyző fogja a polgármester bérét megállapítani.

Miért nem lehet ezt ugyanúgy, ahogy az országgyűlési képviselők esetében van, a törvényalkotóra bízni? Ma is meg van határozva az, hogy a polgármesterek fizetése a település lakosság létszámától függően mennyi, akkor ezt bízjuk a továbbiakban is a törvényalkotóra, ne állítsuk ilyen helyzetek elé a polgármestert és majd a jegyzőt.

A fejlesztéspolitikai intézményrendszer átalakításában a struktúra átalakítása jellemzően azt jelenti, hogy új, központosított szervek jönnek létre, miközben megszűnhetnek vagy háttérbe szorulhatnak független vagy regionális döntéshozó egységek. Ez a forráselosztás politikai szempontú befolyásolását könnyítheti meg majd a mindenkori kormányzat számára.

A Községi Döntőbizottság hatáskörének bővítése szerint a cél a gyors és költségmentes eljárás lenne, de kérdéses, hogy ez nem jár-e együtt a bírósági kontroll meggyengülésével, illetve a bizottság mennyire marad pártatlan a kormányzati igazgatásban dolgozó munkavállalókkal szemben.

A legfőbb aggályunk pedig, hogy a független munkaügyi bíróságot gyengítése fog megvalósulni azzal, hogy a munkaviszonyból származó jogviták kikerülnek a független általános hatáskörű munkaügyi bíróságok rendszeréből és átkerülnek a közigazgatási bírósághoz, amely közvetlenebb kormányzati befolyás alatt álló struktúra.

(8.20)

Ez különösen problematikus, ha a per egyik alanya maga az állam vagy valamely kormányzati igazgatási szerv, tehát a munkáltató is az államigazgatás része. Az egyenlő bánásmód elvének torzulásától is tartunk, hiszen a módosítás a közigazgatási szervek munkavállalóit különböző eljárási rezsimbe helyezi, mint a többi munkavállalót, ami pedig jogegyenlőségi problémákat vet fel.

Mind ezek alapján a Demokratikus Koalíció nem fogja támogatni ezt a törvénymódosítási javaslatot. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Nacsa Lőrinc képviselő úrnak, a KDNP képviselőcsoportja vezetőjének. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Mindig örömmel tölt el, amikor a Demokratikus Koalíció vezérszónoka azt mondja, hogy egyszerűbb, költségkímélőbb és gyorsabb, úgyhogy nem támogatjuk. Elismerték, hogy pozitív a javaslat, elismerték, hogy egyszerűbb lesz az ügyintézés, elismerték, hogy gyorsabb lesz a bürokrácia és hogy költségkímélőbb is, úgyhogy természetesen ők nem támogatják.

Tisztelt Képviselőtársaim! Itt, az Országgyűlésben is, de a politikai közbeszédben, az Országgyűlés falain kívül is sokat foglalkozunk hazánk versenyképességének javításával, a hazai kkv-szektorral, a kkv-szektornak nyújtott támogatásokkal, az adó- és bürokráciacsökkentéssel - szerintem nagyon helyesen -, ugyanakkor kevesebb szó esik az önkormányzatoknál, a kormányhivataloknál dolgozó, közszolgálati feladatokat ellátó köztisztviselőkről és kormánytisztviselőkről, akik az ország működtetése érdekében rendkívül fontos és nélkülözhetetlen munkát végeznek. Az állampolgárok közül sokan velük találkoznak például a kormányablaki ügyintézésnél, például az önkormányzati ügyintézésnél, tehát ők az államnak egyfajta arcai is az állampolgárok felé az ügyintézés során.

Hála istennek az elmúlt időszakban számos olyan döntést hoztunk, ami csökkentette a bürokráciát, ami elektronikussá tette az ügyintézését, ami az állampolgárok számára is gyorsabbá és hatékonyabbá, költséghatékonyabbá tette az ügyintézését. Több millió ügypust tettünk illetékmentessé és ingyenessé, és ilyen szempontból az önkormányzatoknál, illetve a kormányhivataloknál dolgozó emberek megbecsülése is rendkívül fontos. Ezért a Fidesz-KDNP-kormány és parlamenti többség még a gazdaságilag nehéz, háborús években is igyekszik a közszféra minden zegében zugában megemelni a béreket, amilyen ütemben tudjuk. Természetesen az ütem lehetne gyorsabb és a mérték lehetne nagyobb, ugyanakkor az elvitathatatlan, hogy folyamatos béremelésben részesülnek a közszférában dolgozók különböző csoportjai.

Tavaly ősszel végre a polgármesterek bére került méltóképpen rendezésre. Idén július 1-jével az önkormányzatoknál dolgozó köztisztviselőknél emeltük a fizetését. Szeptember 1-jével a kormányhivatalokban dolgozó kormánytisztviselőknél emeltük a fizetését és így tovább. Számos döntés volt a múltban, és számos döntés vár még ránk a jövőben is.

Továbbá jó hír, hogy a közszolgálatban dolgozók évente nettó egymillió forintnyi otthontámogatást kaphatnak 2026. január 1-jétől, ami lakásvásárlásra, építkezésre vagy a meglévő lakáshitel törlesztésére használható fel. A támogatás a közszolgálatban dolgozók széles körét érinti, többek közt az egészségügyben, a köznevelésben, a rendvédelemben, a honvédelemben és a központi területi közigazgatásban dolgozókat is érinti.

Nagyon fontos, hogy megbecsüljük a közszolgálatban dolgozókat, elismerjük és megköszönjük a munkájukat, mely nélkül nincs erős gazdaság, nincs hatékony és versenyképes ország. A mostani törvényjavaslat célja a polgármesteri tisztség keletkezését követően a polgármestert a törvény alapján megillető illetmény, tiszteletdíj megállapításához szükséges okiratok kiadásának egyszerűsítése, tehát ez szintén egy bürokráciacsökkentő lépés. Szintén a kollégákról, az önkormányzatnál dolgozó kollégákról vesz le terhet ez a törvényjavaslat.

A most tárgyalt javaslat pontosítja a képviselő-testület határozatképességének megállapítását, a minősített többséggel történő döntéshozatalhoz szükséges

szavazatmennyiség meghatározását, amennyiben a polgármester egyidejűleg egyéni önkormányzati választókerületben is önkormányzati képviselő. Számos esetben láttunk ilyen példát.

A törvényjavaslat célja továbbá, hogy a Nemzeti Köszolgálati Egyetem a kormányzati képzési, oktatási feladatok ellátásához kapcsolódó, központosított közbeszerzéssel összefüggő feladatait minél nagyobb határfokkal vagy minél hatékonyabban láthassa el, másrészt, hogy a gyakorlati tapasztalatok és az igények alapján az NKE-n vezető beosztást betöltőkre és ehhez kapcsolódóan a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának vezénylésére vonatkozó szabályokat kiegészítsük.

A mostani törvény módosítás következtében bővül a Köszolgálati Döntőbizottság hatásköre is annak érdekében, hogy a kormányzati igazgatási szerveknél dolgozó munkavállalói jogviták rendezése gyorsabb és egyben költségmentes is legyen. Az én véleményem szerint a törvényjavaslat elfogadása egy újabb lépést jelent a hatékony, versenyképes közszféra irányába. És ez nem önmagában érték, hanem akkor érték, ha szolgáltató államként hazánk gazdasági szereplőinek is és az állampolgároknak is hatékony, bürokráciacsökkentett, költséghatékony ügyintézés tud kínálni.

Éppen ezért a KDNP-frakció támogatni fogja a törvényjavaslatot. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Apáti István képviselő úrnak, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

DR. APÁTI ISTVÁN, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Mindenekelőtt le kell ütnöm azt a magas labdát, amelyet Vitányi István képviselő úr az előbb feldobott nekem. Azt mondta, tartalmi idézet következik: szinte név szerint tudná köszönteni az ülésteremben helyet foglaló képviselőtársait. Ezzel egy hálózaggató erejű öngólt rúgott, ugyanis a jegyzőkönyv hitelessége kedvéért hadd mondjam el, hogy a 135 kormánypárti képviselőből ketten vannak jelen az ülésteremben. Azért annyira nincs már... *(Nacsza Lőrinc: Hárman!)* Jó, akkor bruttó 3, nettó 2, lehet ezt így is számolni. *(Dr. Latorcai Csaba: Én négyet látok!)* Azért ha a 135-ből ketten vagy hárman, azért az elég karcsú! Annyira nincs már korán, hogy ne tudtak volna beérni. Mindegy, ezt Vitányi képviselő úr dobta fel, és akkor erre mégiscsak reagálnom kellett.

Ami pedig a javaslat érdemi részét illeti, én egyáltalán nem értek egyet a kormánypárti győzelmi jelentésekkel. Lassan már kezdi az ember úgy érezni magát - ha nem ismerné a magyar közszolgálatot vagy a közszolgálati szférát -, mintha ez lenne a létező világok legjobbika, és szinte már túl vagyunk a csúcson.

Menjünk visszafelé! Köszolgálati Döntőbizottság. Ez megint gyengíti a közszolgálatban dolgozók helyzetét, hiszen ez nem egy bírói testület, hanem egy

közigazgatási jellegű panasztestület. És ami a jogorvoslati rendszert illeti, az a másik gyengítő eleme ennek a javaslatnak, mert a jogorvoslati fórumot nem a munkaügyi bíróságok jelentik, hanem a közigazgatási bíróságok, hogy a közigazgatási ügyekben eljáró bírák fognak eljárni, és alapvetően rendszertanilag sokkal inkább munkaügyi kérdésekben. Ez mindenképpen egy rossz irány, tehát megint a közszolgáltatásban dolgozók érdekérvényesítő képességét gyengítik igen nagyon jelentős mértékben.

Ami a polgármestereket meg az önkormányzati szférában dolgozókat illeti, nekem határozott emlékekéim vannak, hiszen mielőtt 2010-ben országgyűlési mandátumot szereztem, 2003-2010 között volt szerencsém egy, a szatmári térségben lévő háromezres lélekszámú településen fogalmazóként, aljegyzőként, majd jegyzőként is dolgoznom. Ez gyakorlatilag kisebb részben a Medgyessy-, nagyobb részben a Gyurcsány-Bajnai-korszakot ölelte fel. Már akkor is tapasztaltuk, hogy évről évre csökken az önkormányzatok mozgástere, csökken a finanszírozás, de ez 2010-től kezdve csak még rosszabb lett.

Én nagyon sajnálom azokat a kollégákat, akik 2010 óta egyre rosszabb finanszírozási körülmények között, vásárlóértékén egyre alacsonyabb javadalmazásért kell hogy helytálljanak. A kisteleplések szintjén, higgye el nekem, Nacsa képviselő úr, hogy nagyon rossz a helyzet!

Nagyon kíváncsi lennék a kormánypárti képviselők arcára, ha a hó elején vagy közepén olyan bérjegyzéket raknának eléjük, mint amit az önkormányzatoknál, főleg a kisebb önkormányzatoknál dolgozó közszolgák megkapnak, és ha annyi lenne a havi javadalmazásuk, mint a közszolgáltatásban dolgozóknak. Amikor én 2010-ben mandátumot szereztem, 38 650 forint volt az az alap, amely a mai napig is ugyanennyi. Hát, hogy lehet itt győzelmi jelentésekről beszélni? És lehet, hogy más területen megemelték... *(Nacsa Lőrinc: Ki kap ennyit?)* Nacsa képviselő úr, nem kell felháborodni! Azt szeretném megkérdezni - hogy kicsit működjön az empátia -, hogy önök - és nem személyeskedek, csak próbálók egy empatikus töltetű vagy irányultságú szempontot a figyelmükbe ajánlani - a reggeli kávét vajon megkavargatnák-e azokért a fizetésekért, amelyeket főleg a községi önkormányzatoknál dolgozók jelenleg kapnak, amikben részesülnek? Lehet itt persze trükközni, hogy hány százalékkal emelték meg, de a sornak megint a végére hagyták az egészet.

És ha most a kormányablakokra vagy a kormányablakok mögé tekintünk, hogy az önkormányzatoktól egy picit ellépünk, mondjuk a 300-350 ezer forint nettó fizetés önök szerint ma olyan javadalmazás, amelyért nagy munkakedvvel, nagyon tette készen fognak bemenni a dolgozók?

(8.30)

Szerintem egyébként a polgármesterek döntő többsége is alulfizetett az emelés után is, és azzal sem lehet egyetérteni, az is egy túlzott leegyszerűsítés,

hogy csak és kizárólag település-lélekszámhoz kötik a javadalmazásukat, mert minél kisebb egy település, annál kisebb az apparátus, és a polgármestereknek gyakorlatilag egyfajta mindenes szerepben kell feltűnni: konfliktuskezelők, mediátorok, pszichológusok, pedagógusok, életviteli tanácsadók, a napi életvitel szervezői, egészségügyi tanácsadók. Egy csomó olyan képességgel kell rendelkezniük, amit soha, sehol, semmilyen középiskolában, de még főiskolán, egyetemen sem tanítanak, és nagyon komoly felelősséget vállalnak reálértéken egyre alacsonyabb javadalmazásért. Jóval több fizetést érdemelnek.

Azzal sem lehet egyetérteni, hogy most teljesen összekuszálják a polgármester és jegyző viszonyát. 2010 előtt szerintem sokkal szerencsésebb, sokkal jobb szabály volt az, hogy a képviselő-testület nevezte ki a jegyzőt, és a képviselő-testület hívhatta vissza tisztségéből és szüntethette meg a jegyzői kinevezést. Ez sokkal jobb volt. Most a polgármester fogott embere sokszor a jegyző, mert a polgármestertől függ a létezése, de most meg a jegyző fogja majd meghatározni a polgármester fizetését. *(Nacsa Lőrinc: A törvény!)* Hát, valami egészen elképesztő! De a törvényt önök írják, mert önöknek van hozzá kétharmados felhatalmazásuk. Arra kérem Nacsa képviselő urat, hogy ne az ellenzék ellenzéke szerepébe képzelje magát. Azt a törvényt, amit most is benyújtottak, megírhatták volna azzal a szöveggel is, hogy akár a nemzetgazdasági bruttó átlagkeresethez kötve, vagy más rendezőelv szerint is meghatározhatták volna, például „a törvény erejénél fogva” című szemlélettel is a polgármesterek javadalmazását. Akkor nem a testülettől függ, nem a jegyzőtől függ, hanem a törvény egyszer s mindenkorra rendezi, mint ahogy rendezi minden év március 1-jén az országgyűlési képviselők és az Országgyűlés Hivatala dolgozóinak javadalmazását. Nem kell állandóan szavazni róla, nem kell külön döntéseket hozni. Persze lehet azon vitatkozni, hogy a nemzetgazdasági bruttó átlagkeresethez való kapcsolás megfelelő-e - egy ötletnek nem rossz -, de miért nem lehet akkor a polgármesterek javadalmazását is ehhez kapcsolni?

Ha már a politikai szempontokat nézzük, jól tudjuk, hogy önök azért vették elő tavaly, mert lőtávolon belül voltak már akkor is a 2026-os választások, és a kistelepléseken az önök pozíciói, sokszor egyéni mandátumai attól függenek, hogy a polgármesterek milyen irányba befolyásolják a lakosságot, mit mondanak az embereknek. Minél kisebb a település, annál inkább igaz, amit mondok, és egy szerény fizetéssel rendelkező polgármester nem biztos, hogy motivált lesz, sőt biztos, hogy nem lesz motivált annak érdekében, hogy az önök egyéni képviselőjelöltjeit majd támogassa, tehát nyilvánvalóan meg kellett emelni a fizetést. De ha ilyen logikából indulunk ki, akkor legközelebb majd valamikor 2028 vagy 2029 tájéka nyúl hozzá a következő kormányzat, legyen az bármilyen összetételű is, a polgármesterek fizetéséhez. Sokkal szerencsésebb lenne tehát az országgyűlési képviselők javadalmazásának szabályait legalább részben alkalmazni, és ezzel egy csomó

feszültséget sikerülne kigyomlálni a rendszerből, de lehet, hogy önök ezt így tartották egyszerűbbnek, vagy így akarják a feszültség magvait elhinteni a kistelepüléseken.

Az, hogy a jegyző határozza meg, mindenképpen rossz irány, és az is, hogy évről évre dönteni kelljen, vagy bizonyos visszatérő rendszerességgel, ez is nagyon rossz gondolat. Megmondom őszintén önöknek, hogy én nem is engedném, ha nekem ebben döntő szavam lenne, mint ahogy jelenleg nincs. Óriási hibának tartom, hogy ezeket a szabályokat olyanok alkotják meg, akik legalábbis kistelepülési önkormányzatoknál egy percet nem dolgoztak. Nem engednék ilyen jogszabályalkotás közelébe olyan kollégákat, akik legalább három évet, legalább három évet nem húztak le kistelepülési önkormányzatoknál beosztottként, mert akkor teljesen más lenne a szabályalkotás, ebben biztos vagyok.

A polgármester szavazati joga. Én kérdezném államtitkár úrtól, hogy az a szabály, hogy szavazategyenlőség esetén a polgármester szavazata dönt, továbbra is megmarad, vagy sem. Hogy kell értelmezni? Azért kérdezek óvatosan, nehogy aknára fussak, mert ha ez megmarad, szavazategyenlőség esetén mégiscsak az van, hogy kettőt ér a polgármester szavazata, függetlenül attól, hogy egyébként egyéni képviselői mandátummal is rendelkezik, avagy nem. Személy szerint nekem nagyon régóta csípi a szememet ez a szabály, hogy ha szavazategyenlőség alakul ki, akkor a polgármester szavazata dönt. Akkor ez mégsem igazságos. Sokkal igazságosabb lenne újra szavazásra feltenni az adott kérdést. Akkor még erősebb a kompromisszumkényszer. Nem árt az egyébként a helyi viszonyoknak sem. Önöknek sem ártott volna az elmúlt 15 évben, ha sokkal erősebben lettek volna rákényszerítve különböző kompromisszumokra. Az mindenképp pallérozza az ember elméjét, meg a politikusi képességeit is csiszolja. Ha ez megmarad, akkor igazából megint fél munkát végeztek.

Ami pedig a központosított közbeszerzés szabályait illeti, vagy a Nemzeti Közszolgálati Egyetem központosított közbeszerzési rendszere pozíciójának tovább erősítését: véletlenül sem szeretnék senkit alaptalanul bűncselekmények elkövetésével vádolni, de ez több évtizedes magyarországi tapasztalatok szerint a korrupció melegágyát jelenti. Itt is elő kell hívnom egy 19 évvel ezelőtti emlékemet. Emlékszem, amikor a kocsordi önkormányzatnál, ahol volt szerencsém dolgozni, egy általánosiskola-építési beruházáshoz kapcsolódó informatikai fejlesztés is szükséges volt, így egy árubeszerzéssel kapcsolatos közbeszerzési eljárást le kellett bonyolítani. Arra is emlékszem, hogy 26 millió forint értékben kellett beszerezni informatikai eszközöket. A pályázat beadása és a pályázat kedvező elbírálása között két év telt el. Menet közben azért csökkentek ezeknek az informatikai eszközöknek az árai, míg az építési beruházásnál pont ellenkezőleg, elszaladtak az árak. Egy tízmillió forintos lyuk keletkezett, tehát tízmillió forintot kellett valahogy a kocsordi önkormányzatnak

előbányászni annak érdekében, hogy az építési beruházás többletköltségeit tudja fedezni.

Soha nem felejttem el azt a beszélgetést, amit akkor a Miniszterelnökség központosított közbeszerzési igazgatóságának egy nagyon jószívű, nagyon jólelkű dolgozójával vagy alkalmazottjával folytattam. Elmondta, hogy ha meg tudjuk csinálni helyi munkaerővel, ha meg tudjuk oldani, akkor az önkormányzat bonyolítsa le a közbeszerzést, mert ha 26 millió forintnyi informatikai eszközt kell beszerezni, most mondja előre, annak 35-40 millió forint lesz a vége, ha a központosított közbeszerzési rendszerre bízunk. Nem akarom a részletekkel untatni önöket. Természetesen ezen mondat után elvetettük azt, hogy a központosított közbeszerzési rendszeren keresztül szerezzük be ezeket az eszközöket. Beszertük mi magunk. Az önkormányzat saját felelősségére, saját munkaerővel, saját kútból bonyolította le a közbeszerzési eljárást, és 16 millió forint lett a végösszeg. Láss csodát, világ: megmaradt az a tízmillió forintos, úgymond, tartalék vagy megtakarítás, amivel pont be tudtuk foltozni az építési beruházáson ütött nagy lyukat!

Biztos vagyok benne, hogy a központosított közbeszerzési rendszer, legyen az a Miniszterelnökséghez, vagy bármilyen szervezeti egységhez kapcsolódó, például a Nemzeti Közszolgálati Egyetemhez kapcsolódó, körülbelül hasonló logikával működik a mai napig, még akkor is, ha mondjuk, oktatási-képzési szolgáltatások megrendelésére terjed ki elsősorban. Véletlenül sem szeretnék senkit meggyanúsítani, aki ott dolgozik. Nyilván, ha van valami okoskodás, akkor az nem is az ő érdekükben való, és nem tud az ember másra gondolni, csak arra, hogy itt megint a közbeszerzési rendszernek egy újabb szeletét akarják kihatározni, hogy ez se történhessen meg teljesen korrekt versenyfeltételek között.

Az a lényeg, hogy önöknek, tisztelt kormánypárti képviselők - akinek nem inge, persze, ne vegye magára - mindenre rá kell tenyerelni, minden csak önöktől függhet, és minden csak egy nagyon szűk kör, egy egyre szűkebb kör zsebébe dagaszthatja, vagy érdekeit szolgálhatja. Úgyhogy ilyen formán egészen biztos, hogy a Mi Hazánk számára ez a javaslat így, ebben a formában nem elfogadható. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Tisztelt Országgyűlés! Most a nemzetiségeket képviselő bizottság által felkért nemzetiségi képviselő felszólalása következik. Megadom a szót Ritter Imre német nemzetiségi képviselő úrnak, aki nemzetiségi nyelven ismerteti felszólalásának első mondatait, majd magyarra fordítja azt. Öné a szó, képviselő úr.

RITTER IMRE nemzetiségi képviselő: Sehr geehrter Herr Vorsitzende, sehr geehrtes Parlament, im Namen der Ausschuss der Nationalitäten Ungarns möchte ich unsere Position, Meinung zum Gesetzesentwurf Nr. T/13059. zur Änderung der Gesetze über den öffentlichen Dienst darlegen.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Parlament! Engedjék meg, hogy a Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága nevében kifejtsem véleményünket a T/13059. számú, a közszolgálati törvények módosításáról szóló törvényjavaslattal kapcsolatban.

(8.40)

A javaslat konkrétan nem tartalmaz nemzetiségi témát, de a törvény direkt módon szabályoz a most nem megnyitott részeiben fontos nemzetiségi tartalmakat is. Bizottságunk minden ilyen esetben kérte eddig is - és úgy gondolom, hogy a továbbiakban is fogja minden esetben - a nemzetiségi napirenddé nyilvánítást, hiszen ezzel a biztosítékkal nem kerülhetünk olyan helyzetbe, hogy egy menet közbeni módosítóra, aminek már van konkrét nemzetiségi tartalma, nem tudunk bizottságként reagálni.

Tisztelt Ház! A jelen törvényjavaslatban a helyi önkormányzatokra és közszolgálati tisztviselőkre vonatkozó jogszabályok pontosítják a polgármester ketős szerepével kapcsolatos döntéshozatali szabályokat, valamint egyszerűsítik a tiszteletdíj megállapítását. A tisztviselők tiszteletdíjának megállapítása kapcsán merültek fel elsősorban észrevételek, kérdések az elmúlt időszak nemzetiségi bizottsági ülésein, engedjék meg, hogy ezeket összefoglaljam önöknek.

Ahogy azt mindannyian tudjuk - és több helyen, több nyilatkozatban is elhangzott a médiában -, a helyi önkormányzatoknál a köztisztviselők bére részben vagy egészben örömteli módon rendeződik, hiszen 2025. július 1-jén már történt egy emelés, és 2026. januártól is történik emelés.

Viszont a köztisztviselők közé a törvény erejénél fogva besorolandók az országos nemzetiségi önkormányzatok munkatársai, tisztviselői is, ráadásul itt olyan szakemberekről beszélünk, akik a nemzetiséghez tartozásukkal, nyelvismeretük és nemzetiségi elkötelezettségük okán ritkák, mint a fehér holló. Ha lehet úgy mondani, az átlag köztisztviselő nem kompatibilis egy nemzetiségi köztisztviselővel, mert az országos nemzetiségi önkormányzatok közgyűlései nemzetiségeik nyelvén folynak, az előterjesztések nemzetiségeik nyelvén készülnek, aki ezt nem érti, az eleve nem tud teljes értékű munkát végezni.

Tényként el kell mondjam, hogy a 13, Magyarországon őshonos nemzetiség országos önkormányzatainak hivatalaiban mintegy 150-160 ember dolgozik köztisztviselőként, akiket egyre nehezebb megtartani. A helyzet pontos megértéséhez tudnunk kell: az országos nemzetiségi önkormányzatok a 2025. évi központi költségvetésben ugyan kaptak egy 20 százalékos emelést, viszont az ezt megelőző években, a 2023. és a 2024. évben nem, ahogy a 2026-os költségvetésre sem kaptak pluszforrást. Így ez a 2025-ös emelés megoszlik a megelőző és a következő évek között, ez elosztva, átlagosan az évi 4 százalékot sem éri el.

Azt szintén tudnia, látnia kell mindenkinek, hogy az országos nemzetiségi önkormányzatoknak - szemben a települési önkormányzatokkal - nincsenek egyéb

többletforrásai, csupán a mindig aktuális költségvetési törvény mellékletében garantált előirányzatokkal, pénzeszközökkel gazdálkodhatnak. Tehát az országos nemzetiségi önkormányzataink hivatalaiban dolgozó pótolhatatlan munkatársak bérfelkészítését csak úgy tudjuk elérni, ha erre külön forrás kerül odarendelésre. Ezt, úgy gondolom, mindenképpen kormányzati szinten kell kezelni és megoldani, ebben kérem az előterjesztő és az Országgyűlés segítségét. Ezt a miniszteri meghallgatáson Navracsics Tibor miniszter úrnak is jeleztük, aki a felvetéssel egyetértett.

A számunkra fontos bérfelkészítési és forrásteremtési igényeket fenntartva jelzem a tisztelt Ház felé, hogy az Országgyűlés Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága egyébként a T/13059. számú, a közszolgálati tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot támogatja, és azt az Országgyűlésnek elfogadásra javasolja. Danke für Ihre Aufmerksamkeit. *(Szórványos taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most kétperces felszólalások következnek; megadom a szót Gy. Németh Erzsébet képviselő asszonynak, DK-képviselőcsoport.

GY. NÉMETH ERZSÉBET (DK): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Nacsa képviselő úrnak szeretném azt mondani, hogy egy hatperces beszédből két mondatot kivéve és a beszédnek a többi részét nem értve, hát, államtitkár úr, azért ez egy elég nagy szegénységi bizonyítvány.

Természetesen önök nincsenek ahhoz hozzászokva, főleg nem itt a tornyos Házban, hogy valaki két pozitív mondatot is mondhat akár egy törvényjavaslatról. *(Nacsa Lőrinc: Örülünk neki!)* Viszont az egészet és az egésznek a hatásait tekintve mégiscsak azt kell hogy mondjam a végén, hogy nem támogatjuk.

Most itt a nemzetiségi felszólaló, Ritter Imre felszólalását hallgatva: neki is címzi majd ezt a néhány mondatot? Mert ő ugyan támogatni fogja az előterjesztést, de, ha én jól értettem a képviselő úr szavait, akkor egészen kemény kritikát fogalmazott meg a kormánnyal szemben, egyébként hozzátéve: szerintem teljesen jogos kritikát.

Még egy dologra szeretnék itt reagálni a két percben, ez pedig az, ahogy önök az önkormányzati köztisztviselőkkel bánnak. Több felszólaló elmondta már itt a mai plenáris ülésen, hogy az önkormányzatokban dolgozó köztisztviselők bérezése egészen egyszerűen szegényletes. És tudja, mi szegényletes még, államtitkár úr? Hogy önök abban bíznak, hogy azok az önkormányzatok, amelyek megtehetik, valamilyen módszerrel kiegészítik a köztisztviselőiknek a fizetését, jövedelmét. Viszont mi van azokon a településeken - és ezek nem biztos, hogy csak kistélepülések -, ahol egészen egyszerűen az önök által tudatosan és módszeresen alkalmazott többéves ki-fosztás miatt már nincs erre lehetősége a képviselő-testületnek?

Na, ezekről kellene gondolkodni, államtitkár úr, és talán egy picit differenciáltan gondolkodni akár az

önkormányzati szféráról, akár pedig arról, ha egy képviselő itt felszólal a Házban. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Dócs Dávid képviselő úrnak, Mi Hazánk-képviselőcsoport.

DÓCS DÁVID (Mi Hazánk): Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Én még azt sem vonom kétségbe, hogy önök mindig jobbító szándékkal szeretnének törvénymódosításokat idehozni a Ház elé. Ámbátor akárhányszor hozzányúltak, ez még mindig csak rosszabbra sikerült sajnos - és azt is megmondom nagyon gyorsan, hogy miért.

Mára odáig jutottunk, hogy az átlagbérek egyébként messze nincsenek ott, mint ahol önök kimutatják, de ma már van olyan polgármestere Magyarországnak, aki több mint 4 millió forintot visz haza havonta, ami, azt gondolom, hogy dicséretes, és nagyon örülnék, ha így állna egyébként a gazdaságunk. De a legtöbb ember, mondjuk Nógrád megyében, ahol én dolgozom vagy ahonnan én jöttem, kevesebb mint 400 ezer forintért dolgozik. Tehát azt gondolom, hogy igen nagy a kontraszt.

Azt csak hozzátenném, hogy én vezettem kistéleplést polgármesterként, tehát tudom annak összes ügyét és baját. Én annak idején 44 ezer forintért vállaltam ezt, mert nem a pénz volt, ami engem odavitt, hanem szerettem volna jobba tenni annak a településnek, annak a közösségnek az életét, ahol én is éltem.

Egészen abszurd, hogy majd a jegyző fogja a polgármester bérét szabályozni, úgy, hogy közben a polgármester az ő munkaadója, és úgy, hogy ráadásul a jegyzőnek kötelező iskolai végzettség van előírva, a polgármesternek nincs, és egy 500 fő alatti kistéleplésen jelesül többet keres a polgármester, mint a jegyző. Tehát én azt gondolom, ez olyan bérfeszültségekhez fog vezetni, ami nem összességben fogja hozni a hivatatal dolgozóit, hanem szét fogja feszíteni őket.

Arról nem is beszélve, hogy egy köztisztviselőnek az átlagbére most körülbelül olyan nettó 300-400 ezer forint között van, tehát egészen elképesztő az, hogy a köztisztviselői bértáblát 2008 óta nem sikerült önöknek előremozdítani. Ezeket a béreket is csak ilyen-olyan kiegészítésekkel vagy eltérítésekkel sikerült idáig felverni, de azt gondolom, hogy ez nem lehet egy jó irány.

Illetve azért azt hadd mondjam el, hogy innentől kezdve hiába szabályozza a törvény a polgármesterek fizetését, ha az állam nem finanszírozza ezt az önkormányzatok részére. *(Az elnök csenget.)* Tehát előírni lehet a bért, csak azt valakinek ki is kell termelni - a kicsi és szegény önkormányzatok erre nem képesek. Köszönöm szépen a szót, elnök úr. *(Szórványos taps a Mi Hazánk soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most az írásban előre jelentkezett képviselőnek adom meg a szót. Felszólalásra következik Barkóczi Balázs képviselő úr, DK-képviselőcsoport. Parancsoljon!

BARKÓCZI BALÁZS (DK): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A törvényjavaslat egy olyan pontjáról szeretnék részletesebben beszélni, amit már Gy. Németh Erzsébet képviselőtársam is említett, jelesül, hogy ha a Nemzeti Közszolgálati Egyetem közbeszerzési tevékenységének hatékonyságát kormányzati célokhoz igazítjuk, az bizony felvetheti a függetlenség csorbulásának a kockázatát.

Ugyanis a felsőoktatási autonómia nem egyszerűen technikai vagy jogi kérdés, hanem a magyar tudományos és oktatási rendszer egyik legfontosabb pillére. Enélkül nincsen szellemi szabadság, nincsen független kutatás és nincsen olyan egyetemi közeg, amely képes kritikusán gondolkodni, innovatív eredményeket hozni és hosszú távon egy ország versenyképességét erősíteni, holott nyilvánvalóan ez lenne az elsődleges cél.

(8.50)

Az előttünk fekvő törvényjavaslat több ponton is érinti a felsőoktatási intézmények működését - jelesül a Nemzeti Közszolgálati Egyetem működését -, és az a tapasztalat, amelyet az elmúlt években láttunk, arra figyelmeztet, hogy minden további központosítás és minden további szervezeti átrendezés, amely csökkenti az intézmények önálló döntési mozgásterét, szükségszerűen az autonómia további gyengüléséhez vezethet.

Emlékezzünk rá, hogy Magyarországon már az elmúlt évek modellváltásai során is megfigyelhető volt, hogy az egyetemek fenntartói szerkezete jelentősen átalakult. A vagyonkezelő alapítványi működés bevezetése sok esetben azt eredményezte, hogy a korábban az egyetemi közösség kezében lévő stratégiai döntési jogkörök külső fenntartóhoz kerültek. Nemzetközi elemzések, köztük az Európai Egyetemek Szövetségének autonómiajelentései egyértelműen jelezték, hogy a magyarországi felsőoktatás autonómiaszintje csökkenő tendenciát mutat. A hazai sajtó is többször beszámolt arról, hogy az új fenntartói modellben a kuratóriumok szerepe rendkívül erős, míg a szenátusok, kari tanácsok hagyományos egyetemi önkormányzati szerepe jelentősen gyengül. Mindez pedig egy olyan szervezeti átrendeződést hozott, amelyben az intézményi döntéshozatal függetlensége korlátozódott, különösen a vezetői ki nevezések, a stratégiai fejlesztések és gazdálkodási kérdések terén.

Egyes intézmények esetében a finanszírozási keretek is kiszolgáltatottabbá váltak. Emlékezzünk rá, a Debreceni Egyetem több évre szóló fenntartói és finanszírozási megállapodása például hosszú időre rögzíti a működési feltételeket, ami ugyan stabilitást ígérhet, de egyben azt is eredményezi, hogy az intézmény stratégiai döntései a fenntartói struktúrához kötődnek, nem pedig az egyetemi autonómiához. Hasonlóképpen több portál számolt be arról, hogy a vagyonátadások és a kiszervezett működési elemek miatt a felsőoktatási intézmények átláthatósága jelentősen

csökkent, a döntéshozatal ellenőrizhetősége pedig egyre nehezebbé és nehezebbé vált. Ezek az esetek mind azt mutatják, hogy az autonómia nemcsak elméleti fogalom, hanem kézzelfogható intézményi működést befolyásoló tényező.

Amiért pedig mindezeket felhoztam és mindezt a tisztelt képviselőtársaim emlékezetébe idéztem, nem más, mint az, hogy a most benyújtott javaslat is ebbe a folyamatba illeszkedik. A dokumentumban szereplő módosítás a Nemzeti Községi Egység Központi szerepét erősíti, és több olyan funkciót von egy kézbe, amely eddig az intézményi autonómia körében volt kezelhető. A közbeszerzési jogszabályok központosítása azt jelenti, hogy az egyetemek a saját működésüket érintő döntéseket már nem önállóan hozhatják meg. Ez nemcsak adminisztratív változás, hanem a szakmai önrendelkezés egyértelmű szűkítése. Ugyanígy a vezetői pozíciók bővülése és a döntéshozatali folyamatok átrendezése azt eredményezheti, hogy a felsőoktatás belső egyensúlya még inkább a központi irányítás felé billen.

Mindezt tovább súlyosbítja, hogy az elmúlt években már tapasztalható volt: ahol a külső fenntartói érdekek erősödtek, ott az akadémiai közösség véleményének súlya gyengült; véleményem szerint ez fog történni ebben az esetben is. Számtalan példa azt mutatja, hogy a szenátusok szerepe kisebb lett a rektori pályázatok értékelésében, a stratégiai döntések előkészítésében vagy a gazdálkodási irányelvek meghatározásában. Ezzel párhuzamosan több intézményben a tanszéki és kari önkormányzatiság is háttérbe szorult, és az innovációs, kutatási kérdésekben is egyre erősebbé váltak a fenntartói szempontok.

Tisztelt Ház! Mindezek fényében a jelenlegi törvényjavaslat nem elszigetelt módosításként értelmezhető, hanem egy olyan folyamat újabb állomásaként, amelyben a felsőoktatási autonómia már évek óta szűkül. Ha a fenntartói szerep tovább erősödik, ha az intézményi döntések egyre inkább külső irányítás alá kerülnek, akkor az egyetemek működése, szakmai szabadsága, intézményi identitása és kutatási teljesítménye kerül veszélybe minden esetben, ebben az esetben is. A felsőoktatási autonómia ugyanis nem csupán a tudományos élet szereplőinek érdeke, hanem az egész országé, az itt ülőké is, önöké is, tisztelt képviselőtársaim.

Egy autonóm egyetem képes hosszú távú fejlődést biztosítani, képes kritikusan gondolkodó értelmiséget képezni, képes a társadalmi innováció motorja lenni, egy autonómiában korlátozott egyetem viszont nyilvánvalóan nem fogja tudni ellátni ezeket a feladatokat. Ezért én úgy gondolom, hogy fel kell tenni a kérdést: biztosítja-e ez a törvényjavaslat a megfelelő garanciákat a felsőoktatási autonómia megőrzésére - nem gondolom -, vagy éppen ellenkezőleg, tovább csökkenti annak mozgásterét? Ha az utóbbi forgatókönyv valósulna meg, márpedig véleményem szerint az valósul meg, akkor az a magyar tudományos életre és a társadalmi fejlődésre is hosszú távú és nem éppen pozitív következményekkel járhat. A törvényjavaslat ebből a szempontból sem

támogatható és támogatandó. Köszönöm a figyelmet. *(Gy. Németh Erzsébet tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most további képviselői felszólalásokra van lehetőség. Kérdezem, kíván-e valaki felszólalni a napirendünk keretében. Jelentkezőt nem látok, az általános vitát lezárom. Megkérdezem államtitkár urat, kíván-e válaszolni az elhangzottakra. *(Dr. Latorcai Csaba: Majd a zárszónál.)* Ez már a zárszó, államtitkár úr, úgyhogy öné a szó.

DR. LATORCAI CSABA közigazgatási és területfejlesztési minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Akkor zárszó gyanánt néhány gondolatot engedjenek meg a vitában elhangzottakat illetően. Alapvetően csoportosítanám, hiszen voltak visszatérő elemek, sokszor érthetetlen módon próbálnak hajuknál fogva előránthatott, valótlan érveket előhozni egyes ellenzéki képviselők annak érdekében, hogy megideologizálják, hogy miért nem támogatják azt a javaslatot, amelyről egyébként elmondták, hogy összességében megnyire jó.

Visszatérő elem volt a bérek kérdése, amelyekkel kapcsolatban újra és újra csak azt tudom elmondani, hogy most emeltük mind az önkormányzati dolgozók, mind a kormánytisztviselők bérét, és januárban újra emeljük. Ehhez képest azért Gy. Németh Erzsébet képviselő asszonynak jelzem, hogy az önök kormányzását, a Gyurcsány-kormány kormányzását követően önök annyira szerették az önkormányzatokat, hogy 1387 milliárdnyi adóssággal kellett konszolidálni őket. Mi nemhogy konszolidáltuk, folyamatosan szinten tartjuk, és még ahhoz képest is évről évre növeljük az önkormányzatok támogatását.

Dócs képviselő úrnak jelzem, hogy igen, lefinanszírozzuk a polgármesterek bérét. Az pedig, hogy a javaslatunk értelmében a jegyző állapítja meg a jövőben a polgármesterek bérét, miért jelent problémát? Az országgyűlési képviselőknek sem az Országgyűlés elnöke állítja ki a bérjegyzéket, hanem az Országgyűlés Hivatala. Ugyanígy a polgármesterek esetében is az önkormányzat képviselő-testületének a hivatala, amelynek a vezetője, a jegyző állapítja meg azt a konkrét bért, amelyben egyébként nincsen mozgáster, mert a nemzetgazdasági átlagkereset szorzatában kell megállapítani. Tehát egyetlen műveletet kell elvégezni, egy matematikai műveletet. Legyenek kedvesek, ne dehonesztálják már annyira a jegyzőket, hogy úgy gondolják, hogy a jegyzők nem alkalmasak egy ilyen feladatnak az elvégzésére. Úgyhogy nem kell ürügyeket keresni, tisztelt képviselő asszony, tisztelt képviselő urak, hogy miért nem támogatják a javaslatot.

Az alpolgármesterek vonatkozásában pedig szeretném jelezni, ha elolvassák a vonatkozó törvényeket, akkor azt is tudják, hogy a polgármester bérével ellentétben az alpolgármesterek bérének megállapításában van mozgáster. Tehát ott nem csupán egy konkrét összeg megállapításáról lehet szó, hanem a

képviselő-testület tól-ig megállapíthatja az alpolgármester bérét. Tehát ott a képviselő-testületnek van egy érdemi mozgástere az alpolgármesterek konkrét bérének megállapítását illetően.

Apáti képviselő úr vonatkozásában. Képviselő úr, azért ön ennél sokkal többre képes. Folytattunk mi már az Országgyűlésben érdemi vitát, ez most nagyon demagógra sikeredett, ahogy a bérekre hivatkozik (*Dr. Apáti István közbeszól.*), illetve azzal, hogy megteremtjük, megteremtjük a Közszolgálati Döntőbizottság határozataival szemben az egységes bírósági jogorvoslatot (*Dr. Apáti István: Munkaiügyi bíróságot mondtam.*), ebből azt a következtetést levonni, hogy azzal, hogy a bíróságoknak egyértelmű döntési lehetőséget biztosítunk, ez gyengíti a jogvédelmet, ez elég komoly bakugrás. (*Dr. Apáti István: Nem ezt mondtam.*) Legyen kedves, képviselő úr, nagyobb tiszteletet tanúsítson a bíróságokkal és a bírósági döntésekkel szemben.

Az pedig, amire hivatkozott, hogy a polgármester szavazata dönt szavazategyenlőség esetében, és keresi ennek a helyét, hát, képviselő úr, keresse, mert ilyen soha nem is volt, és nem is tartalmaz olyan rendelkezést a törvényjavaslat, hogy szavazategyenlőség esetén a polgármesternek bármilyen többlétszavazata lenne.

(9.00)

A polgármester is a képviselő-testület ülésén ugyanolyan, egyetlenegy darab szavazattal rendelkezik, mint bármilyen képviselő. Úgyhogy, képviselő úr, ez egy bugyuta felvetés volt. Nagyon sajnálom.

A DK-s felszólalások vonatkozásában Barkóczy képviselő úr eljutott odáig, hogy azzal, hogy a kormány további jogosultságokat biztosít a Közszolgálati Egyetemnek, ezenfelül új végzettségeket vezetünk be, amelyek alkalmassá tesznek oktatói és vezetői feladatokra, hogy ezzel miért csökkentjük a felsőoktatási autonómiát, ezt nehéz megérteni, merthogy ezek az intézkedések egyébként pontosan a felsőoktatási autonómia növelésére irányulnak.

Értem én, hogy a DK-ban is azt a feladatot adták, hogy semmiféleképpen nem lehet támogatni ezt a törvényjavaslatot (*Gy. Németh Erzsébet: Bár sikerülne!*), Gy. Németh Erzsébet képviselő asszony is próbált olyan érveket hozni, amelyek egyáltalán nem valósak, rendkívül kényszeredett érvek, de mindenestre képviselő asszony legalább elmondta a törvényjavaslat vonatkozásában, hogy végeredményben egyszerűsítést tartalmaz, a költséghatékonyságot növeli, javítja a kormánytisztviselők és az önkormányzati dolgozók javadalmazását, a kereseti viszonyait, nagyobb jogbiztonságot ad (*Gy. Németh Erzsébet: Ezt nem mondtam!*), és ennél fogva hozzájárul a társadalmi megbecsülésük fokozásához. Ezt köszönjük szépen.

Arra biztatóm az Országgyűlés tisztelt tagjait, a jelenlévőket és a nem jelenlévőket egyaránt, hogy miután abban egyértelmű konszenzus volt, hogy a javaslat egy újabb lépés a közszférában dolgozók anyagi,

jogi, társadalmi megbecsülése terén - és igenis Ritter képviselő úrnak jelzem, hogy ahogy Navracsics miniszter úr a nemzetiségi bizottsági éves meghallgatásán is elmondta, nyitottak vagyunk arra, és keressük a lehetőséget, hogy az országos önkormányzatok munkavállalóira hogyan lehet kiterjeszteni ezeket a kedvező szabályokat, és hogyan lehet biztosítani az ő bérüknek is az olyan volumenben történő emelését, mint ami megtörtént és megtörténik januárban a kormánytisztviselők és az önkormányzati dolgozók esetében, csak azt tudjuk, hogy az országos nemzetiségi önkormányzatok költségvetése a költségvetési törvényben pontosan a nemzetiségi autonómia biztosítása érdekében fokozott védelemmel rendelkezik, ezért a módosításához is komolyabb rendelkezések szükségesek.

Tehát összességében ezek a szabályok és ez a javaslat, amely az Országgyűlés előtt fekszik - még egyszer említtem -, egy újabb lépés az önkormányzati dolgozók és a kormánytisztviselők közvetlen megbecsülése, pénzügyi, jövedelmi, jogi és társadalmi megbecsülése tekintetében. Tisztelettel kérem tehát, hogy ezt a javaslatot mindannyian támogatni szíveskedjenek. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. (*Taps a kormánypárti padsorokból.*)

ELNÖK: Megköszönöm államtitkár úr válaszait. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A Lázár János, Ágh Péter és Nagy Bálint - a Fidesz képviselői - által benyújtott előterjesztés T/12987. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Elsőként megadom a szót Nagy Bálint képviselő úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon!

NAGY BÁLINT (Fidesz), a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Az előterjesztés célja, hogy javaslatot tegyen a közbeszerzésekről szóló törvény módosítására, amelyet a kormány a múlt héten egyéni indítványként megtárgyalt. Szeretném jelezni, hogy egy konkrét ügy tanulságai vezettek a javaslat megfogalmazására. 2014-ben döntött úgy a magyar állam, hogy az M30-as autópályát létrehozza Kassa és Miskolc között. Ez a beruházás akkor az egyik legnagyobb közútfejlesztési beruházás volt, ami illeszkedett az európai autópályahálózatba is. Célja két nagyvárosnak, két gazdasági központnak az összeköttetése, a tranzitforgalom biztosítása, illetve a térség tehermentesítése.

A beruházás több szakaszra került felosztásra. A Miskolc és Szikszó közötti szakaszt a Strabag valósította meg. Ez nemcsak a tranzitforgalom szempontjából, de a térség lakóinak szempontjából is egyaránt egy fontos szakasz. A kivitelezés megvalósítására több műszaki megoldás is született, és az akkori megrendelő szervezet egy, a pályatöltés szerkezetének megerősítésével járó változat mellett döntött. Fontos,

hogy itt nemcsak a kivitelezést, hanem már a kiviteli terveket is a kivitelező készítette és validáltatta.

A beruházás átadását követően az új pálya azonban sajnos elkezdett megsüllyedni, aminek hatására az érintett szakaszt tavaly le is kellett zárni. Akkor a Strabaggal megállapodtunk egy ütemtervben, amely szerint a vállalat a szerződésben vállalt kötelezettségének eleget téve 10 hónapon belül helyreállítja az érintett útszakaszt. Ennek az útnak a helyreállítása 10 hónapon belül, azaz idén október 31-éig nem következett be a Strabag vállalásával szemben. Ez jelentős kárt okozott a térségben közlekedőknek és az országnak is, hiszen miközben egy műszaki, technológiai kérdésről van szó, az autópálya már több mint másfél éve használhatatlan, és ez a negatív közlekedési és társadalmi hatásai mellett jelentős anyagi károkat is okoz.

Most a közbeszerzési törvénynek egy olyan pontosítására teszünk javaslatot a jövőre nézve - de a folyamatban lévő ügyeket is figyelembe véve -, amelynek az a lényege, hogy amennyiben egy állami beruházás esetén a közbeszerzési törvény hatálya alá eső értéknél a hiba közös megállapítása után a jótállási garanciát vagy a felelősségvállalást nem teljesíti a kivitelező, akkor a kivitelező öt évre kizárásra kerül a további közbeszerzésekből. Tehát nem a hiba megtorlása a kizárás, hanem a jótállási garancia nem teljesítése, azaz a szerződéses kötelezettségek nem teljesítése.

A javaslatunk, hogy a közbeszerzési törvény - az európai közbeszerzési irányelvnek megfelelően - nagyobb eszközt adjon az állam kezébe arra, hogy azzal a kivitelezővel szemben, akivel a szerződéses kötelezettség teljesítése érdekében megállapodásra jutunk, illetve a megállapodás be nem tartása esetén határozottabban felléphessünk. Tehát nem arról van szó, hogy egy vállalat külföldi vagy nem külföldi, hanem arról, hogy amit vállalt, és amiben közösen megállapodtunk és a jótállásból is következik, ha azt nem teljesítette, akkor a szankció a jövőben nem egy választható, nem egy alternatív lehetőség, hanem egy kötelező kizárás. Ehhez kérem tisztelettel a képviselőtársaim támogatását. Köszönöm szépen a szót, elnök úr. *(Taps a kormánypartii padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Latorcai Csaba államtitkár úrnak, aki a kormány nevében kíván felszólalni. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. LATORCAI CSABA közigazgatási és területfejlesztési minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A most tárgyalandó törvényjavaslat célja, hogy az állami építési beruházások esetében azon gazdasági társaságok és kapcsolt vállalkozásaik, amelyek állami építési beruházások tekintetében a közbeszerzési szerződéseket súlyosan megszegik, mint ahogy hallhattuk a Strabag esetében, az M30-as autópályán, és a jótállási kötelezettségüknek nem tesznek eleget, mint ahogy a Strabag tette, azok ne lehessenek fővállalkozók, alvállalkozók, erőforrást biztosító szervezetek, valamint ne

lehessenek közbeszerzési eljárásokban ajánlattevők, részvételre jelentkezők, alvállalkozók, továbbá még az alkalmasság igazolásában se vehessenek részt.

A javaslat tehát a közbeszerzési törvényben rögzített kizáró okok módosítását célozza azzal, hogy a kormány kötelezővé teszi a nagy értékű építési beruházások esetében a súlyos szerződésszegést elkövető gazdasági szereplők közbeszerzésekből történő kizárását. A közbeszerzési törvényben jelenleg is szerepel olyan kizáró ok, amely lehetővé teszi a korábbi súlyos szerződésszegés miatt megbízhatatlannak bizonyult vállalkozások kizárását a közbeszerzésekből. Ugyanakkor ez jelenleg csak választható kizáró ok.

A javaslat szerint a jövőben a nagyértékű építési beruházások tekintetében elkövetett súlyos szerződésszegés kötelező kizáró oknak fog minősülni. A módosítással tehát nem az ajánlatkérő választása szerint érvényesül ezen kizáró ok, hanem valamennyi, az uniós értékhatárt elérő értékű közbeszerzésen elő kell azt írni a jövőben.

(9.10)

Tisztelt Országgyűlés! A közbeszerzési törvény módosítására tett javaslatában Lázár miniszter úr és képviselőtársai a joggyakorlatban felmerült sajnálatos problémákra, tapasztalatokra alapítottan olyan rendelkezések elfogadását kénytelenek kérik az Országgyűléstől, amelyek a közbeszerzési joganyag alkalmazása során felmerülő, illetve a gyakorlati igények alapján szükségessé vált jogalkotási igények teljesítését szolgálják. Magyarul, olyan többet ne történhesen, amit a Strabag művelt az M30-as Miskolc és Kassa közötti szakaszán. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Bánki Erik képviselő úrnak, a Fidesz-képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

BÁNKI ERIK, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő törvényjavaslat célja - ahogy azt az imént miniszterhelyettes úr is elmondta -, hogy az állami építési beruházások esetében azon gazdasági társaságok és kapcsolt vállalkozásaik, amelyek ezen beruházások tekintetében a közbeszerzési szerződéseket súlyosan megszegik, és jótállási kötelezettségüknek nem tesznek eleget, ne lehessenek sem fővállalkozók, sem alvállalkozók, sem pedig erőforrást biztosító szervezetek.

Vannak bizonyos feltételek az állami beruházásoknál, amelyeket bizony minden pályázónak és minden kivitelezőnek be kell tartania. A változtatás nagyon helyesen már a folyamatban lévő közbeszerzésekre is vonatkozna, és előírná, hogy csak azok a vállalkozások vehetnek részt állami építési beruházásokban, amelyek folyamatosan eleget tesznek jótállási kötelezettségeiknek.

A mostani példa, a Strabag negatív példája felhívta a figyelmet arra, hogy milyen súlyos következményei lehetnek annak, ha egy nagyvállalkozó, egy kivitelező nem tartja be az építés során azokat a feltételeket, amelyek a megfelelő műszaki állapot kialakításához szükségesek lennének, majd miután kiderül, hogy ezt nem megfelelő módon építette meg, vonakodik a jótállásnak megfelelni, és kijavítani ezeket a hibákat.

Mint ismeretes, még 2021-ben 180 milliárd forintos költségvetéssel adták át az M30-as autópálya Miskolc feletti, Kassa és a szlovák határ felé vezető 57 kilométeres szakaszát. Miskolc és Szikszó között azonban az út egy 150 méteres szakaszon megszórt, így az autópálya egyik részét már két és fél évvel az átadás után le kellett zárni 2024 február végén. Idén februárban a Strabag megkezdte ugyan a javítást, amely 4-5 milliárd forintba kerül a hírek szerint. Lázár János építési és közlekedési miniszter úr október 31-ét határozta meg a hibák kijavítására és az érintett autópálya-szakasz újabb átadására vonatkozóan, a Strabag azonban, mint látjuk, még mindig nem készült el ezekkel a munkákkal, csúszásban van, és nem tudjuk, hogy egyáltalán mikorra fogja tudni befejezni ezeknek a hibáknak a kijavítását.

Minden felelősség egyértelműen a kivitelezőt terheli, hiszen ahogy az a Gazdasági Bizottság ülésén is elhangzott Lázár János miniszter úrtól mint a törvényjavaslat egyik benyújtójától, nemcsak a kivitelezést végezte a Strabag ezen az autópálya-szakaszon, hanem magát a tervezést is. Tehát magyarul: minden körülménnyel pontosan tisztában volt a tervezés során, tudta, hogy milyen kockázatokat rejt magában ez a beruházás, mégsem mondta azt, hogy az a technológia, amellyel a kiírás történt, nem megfelelő, abban változtatás kellene, hanem megcsinálta a kivitelezést hibásan, így egyértelműen őt terheli a felelőség azért, hogy ez az autópálya-szakasz most nem működik.

Tisztelt Ház! 2010 óta elkötelezetten dolgozunk a modern, gyors és biztonságos közlekedés alapjainak, a magyar út- és vasúthálózat korszerűsítésének megvalósításán. Hízünk abban, hogy egy ország versenyképességét nem csupán az adók, a gazdasági szabályozás vagy az oktatás határozza meg, hanem az is, hogy a választópolgárok, a vállalkozások és a termékek milyen gyorsan és milyen biztonsággal tudnak eljutni az ország területén egyik helyről a másikra.

Nézzük az eredményeket, amiket 2010 óta elértünk! 2010-ben mindösszesen három autópálya érte el az országhatárt - ez ma már 10 autópályára vonatkozik. 2010-ben kevesebb mint 1300 kilométernyi gyorsforgalmi út volt Magyarországon, ma pedig a hosszuk meghaladja az 1900 kilométert. Magyarországon az elmúlt 15 évben annyi autópálya és autópálya épült, amennyivel a hazai gyorsforgalmi úthálózat lakosságárányosan mára eléri a legfejlettebb nyugati országok szintjét. Az ellenzéki képviselőtársaimnak, különösen a baloldali képviselőknek szeretném felhívni a figyelmét, akik a „bezzeg Románia” ideidézését gyakran hozzák, hogy

Románia mennyivel jár Magyarország előtt, ami természetesen hazugság. Nézzük meg a gyorsforgalmi út- és az autópálya-építéseket! Lakosságárányosan Magyarországon 3,5-szer annyi autópálya van, tisztelt képviselőtársaim, mint például Romániában.

2010 óta mintegy 4200 milliárd forintot fordítottunk közútfejlesztési beruházásokra. A gyorsforgalmi útszakasz hossza, ahogy említettem, már közelíti a 2000 kilométert, ezenbélül 740 kilométer gyorsforgalmi út épült vagy bővült, mintegy 1000 kilométernyi főutat fejlesztettek, emellett 240 kilométernyi csomópont, híd, illetve alsóbbrendű út fejlesztése valósult meg.

És hogy ne csak a közutakról beszéljünk, tisztelt képviselőtársaim, 2010 óta több mint 2000 kilométernyi kerékpárút épült vagy újult meg Magyarországon. Azt gondolom, hogy erre a teljesítményre méltán lehetnek büszkék a Fidesz és a KDNP képviselői.

Tisztelt Képviselőtársaim! Összefoglalásként azt szeretném mondani önöknek, hogy ez a törvényjavaslat minden elemében támogatott a Fidesz-frakció részéről. Köszönöm képviselőtársaimnak, hogy benyújtották ezt a javaslatot. Érdemes lenne megfontolni majd - ez már egy későbbi vita tárgya lesz -, hogy amellet, hogy példát mutatunk az állami beruházásokból való kizárással azoknál a vállalkozásoknál, amelyek nem teljesítik a jótállási kötelezettségeiket, javasolom, hogy bizonyos értékhatárral akár a magánberuházások esetében nem teljesítő cégeket is zárjuk ki a közbeszerzések hatálya alól, és próbáljuk ezzel védeni minden hazai vállalkozás és minden magyar állampolgár érdekeit. Támogatjuk tehát a törvényjavaslatot. Köszönöm szépen a figyelmet, tisztelt képviselőtársaim. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Apáti István képviselő úrnak, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

DR. APÁTI ISTVÁN, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Természetesen az alapvetően támogatható, hogy a jótállási kötelezettségüket nem teljesítő fővállalkozók, alvállalkozók vagy erőforrást biztosító szervezetek magyar közpénzből megvalósuló közbeszerzési eljárásokon el se indulhassanak, tehát teljes egészében kizárásra kerüljenek.

Ugyanakkor van egy másik felmerülő kérdés, ami a sajtóban ezen a héten elkezdett keringeni, ami egyébként nagyon helyes lenne, pont nem egy külföldi cég, hanem a V-Híd kapcsán - ugye, egy Mészáros-cég kapcsán -, hogy a 10 százalékot nem haladhatja meg a profit mértéke, tehát 10 százalékra kell leszorítani a tisztas vállalkozói hasznot. Ez is támogatható egyébként. Az a kérdés, hogy folyamatban lévő beruházásokra is kiterjed-e ez, vagy csak a jövőben elinduló beruházásokra, a jövőben elindított közbeszerzési eljárásokra.

Tehát a jótállási kötelezettség tekintetében teljesen rendben van a történet, ezzel nincsen gond, azzal

együtt, hogy személy szerint én már másfél évtizede javasolom a „tisztos vállalkozói haszon” fogalmának kialakítását és beépítését a rendszerbe. Lehet ezt persze egy százalékos mértékben is meghatározni, de lehet, mondjuk, fajlagos költséghatárokat is felállítani az egyes közbeszerzési beruházásoknál, és nemcsak az építésekénél, hanem a szolgáltatásmegrendeléseknél, az árubeszerzéseknél, és ha az eljárás természete indokolja, akár a koncessziós eljárásoknál is. Hiszen így eleve nem marad az a tartalék a rendszerben, ami a korrupció táptalaját jelenti, vagy legalábbis nagyon jelentősen sikerül visszavágni, lecsökkenteni ezt a mértéket. Hogy azt forint/négyzetméter vagy forint/folyóméter rendezőelven határozzák meg, vagy másképpen, az majdnem mindegy. Szerintem ötvözni kellene, kombinálni kellene ezeket az intézkedéseket, mert nem biztos, hogy mindig a százalékos mérték a legjobb.

Az a kérdés még - mert nem volt világos itt a beszélő a konkrét ügy kapcsán -, hogy a Strabag egyébként törekszik-e arra, hogy elvégezze ezt a munkát, vagy úgy, ahogy van, levonult, nem foglalkozik vele, elengedte az egészet, és gyakorlatilag röhög a markába. Tehát hogy egyáltalán a szándék megvan-e, mert nyilván az anyagi forrás megvan a Strabagnál, ez teljesen biztos. Kérdés, hogy ki akarják-e javítani ezeket a hibákat.

Az pedig egyébként pont a Mi Hazánktól áll a leg-távolabb, hogy elkezdjen „bezzegromániázni”, nem is ez a célom. Inkább úgy fogalmaznék, hogy nyilvánvaló, hogy a Romániának nevezett államalakulat területén nincs annyi autópálya, lakosságárányosan meg főleg nincs annyi gyorsforgalmi út, mint Magyarországon. Ez nem képezi vita tárgyát. Igaz, hogy pár éve nem jártam ezeken az utakon - ez valószínűleg az én hibám -, de nekem azért jobb minőségűnek, masszívabbnak, strapabíróbbnak tűntek az újonnan megépített utak, mint néhány magyarországi útszakasz. Tehát nem általánosítok, nem mondom azt, hogy általában ez a gyengébb, az övük meg az erősebb, de nekem úgy tűnt, amikor még rendszeresebben jártam ezeken a területeken, hogy javítások nélkül hosszabb ideig ki-bírta egyes útszakasz.

(9.20)

Azt gondolom, hogy a közbeszerzési eljárás mindig az előkészítésen múlik. Aztán persze a teljesítés-kor, menet közben is illő lenne ellenőrizni a beépített anyag minőségét, merthogy sokkal olcsóbb mindenkinek a kijavítása vagy a helyretétele, mint ha megvárják, hogy befejezzék a beruházást, és aztán részben futunk a pénzünk, futunk a közpénzünk után alapon, vagy sikerül a jótállási igényeket érvényesíteni vagy nem.

Ajánlanék még egy fontos szempontot, amely elvileg régóta rendelkezésre áll, tehát bármelyik közbeszerzési eljárásnál az elmúlt 15 évben is lehetett volna alkalmazni. Én nagyon ritkán hallottam olyat, ha egyáltalán hallottam valahol olyat, amikor alkalmazták. Ezt is többször elmondtam, most, mivel egy közbeszerzési tárgyú javaslat van, akkor elmondom

még egyszer, hátha egyszer ez is meghallgatásra talál: a helyi vagy a regionális munkaerő alkalmazása olyan kiemelkedően súlyozott bírálati szempont legyen - összességében a legelőnyösebb ajánlat kiválasztása esetén -, amely nélkül gyakorlatilag nem lehet megnyerni egy építési beruházást. Itt döntően az építési beruházásokról van szó. Ezt lehet, hogy már 20 éve lehetne alkalmazni, nagyon ritkán alkalmazzák.

Magyarul: az a kivitelező nyerhet, amelyik adott földrajzi területen az ott élő segédmunkaerő, betanított munkaerő vagy éppen szakmunkások közül a legtöbbet alkalmazza, és ezeknek a szerződéseknek a jogellenes megszüntetését súlyos szerződésszegés nevesített esetévé kellene tenni annak érdekében, hogy ezáltal is tudjuk arra kényszeríteni a fővállalkozót vagy éppen az alvállalkozókat, hogy ne játsszák el azt a trükköt, hogy a közbeszerzési ajánlat elkészítésekor nagyszámú munkaerő foglalkoztatását vállalják, aztán pedig ahogy megszerezték a munkát, megnyerték a közbeszerzési eljárást, utána jogellenesen elkezdik kirugdosni ezeket a munkavállalókat, és esetleg az ország másik szegletéből hoznak munkaerőt, vagy éppen vendégmunkásokat foglalkoztatnak, ugye, azokat a vendégmunkásokat, akiknek Orbán Viktor miniszterelnök úr, most már úgy látszik, állampolgárságot is szeretne adni.

Tehát sokkal komolyabb érdekek fűződnek a helyben elérhető munkaerőhöz, főleg a nagy számban elérhető segédmunkás-munkaerőhöz, amely egy építési beruházás esetén - mindegy, hogy magasépítésűről vagy mélyépítésűről beszélünk - hosszú ideig, jelentős mértékben, jelentős számban kell hogy rendelkezésre álljon. Természetesen nem lehet azt kimondani így nyersen, hogy csak ilyen ajánlattevők nyerhetnek, de a bírálati rendszert, az adott közbeszerzési eljárás bírálati szempontrendszerét olyan súlyozással kell kialakítani, hogy végeredményben ez legyen az értelme és a jelentése. Ez sokkal inkább előremutató lenne, mint azoknak a felesleges forrásoknak a megképezése, amelyekből aztán a különböző oda-vissza osztogatások elindulhatnak. Úgyhogy ez a része támogatható.

Én kérdezném akkor még ezenfelül, hogy van-e esély a konkrét esetben, mert azért ez nem volt teljesen világos, hogy helyre teszi a Strabag, vagy a magyar államnak saját zsebből kell megoldania ezt. Szerintem nem 4 - ami 4-5 milliárdnál indul, az legalább kétszeres szorzó -, 8-10 milliárd lesz alsó hangon a végén. Tehát konkrét ügyszó konkrét kérdést teszek fel: mi lesz ezzel a „legfeljebb 10 százalék haszonnal dolgozhat a vállalkozó” című dologgal? Ez vonatkozik-e a folyamatban lévő eljárásokra is, vagy Mészáros úr érdekérvényesítő képességére, vagyis a miniszterelnöki érdekérvényesítési erőre való tekintettel ez majd csak a jövőt illetően kerülhet be a szabályozásba? Én nagyon örülnék annak, ha ez folyamatban lévő ügyekre is kiterjedne és egyébként minden más építési beruházásra is. De ezek most itt nem apróságok, hanem kardinális kérdések, hogy folyamatban lévő vagy

csak a jövőben meginduló eljárásokra terjed ki. Erre várnék egyértelmű válaszokat. Köszönöm szépen. *(Taps a Mi Hazánk soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Nacsá Lőrinc képviselő úrnak, KDNP-képviselőcsoport. Parancsoljon!

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Azért nem véletlenül történik az a jelenség, hogy a Strabag szó említésére az MSZP-s, DK-s képviselők kiszivárognak a teremből *(Földi Judit: Itt ülök!)*, meg nyilván volt SZDSZ-es képviselők, erre mondják azt a bizonyos tömjénfüstöt. Hát, miért is történik ez vajon?

Szerintem legyünk nagyon világosak, és szerintem legyünk nagyon egyenesek! Mondjuk ki azt, hogy nem elfogadható, ha valaki nem teljesíti a kötelezettségeit, a szerződésben vállalt kötelezettségeit egy közbeszerzésnél! Mondjuk ki, hogy nem elfogadható a hanyag munka, nem elfogadható az, ha valaki kispórolja a beruházásokból az anyagokat a nagyobb profit érdekében! És mondjuk ki azt is, hogy nem elfogadható a javítás ilyen módon való elhúzása, a javítás elkerülése, és nem elfogadható az sem, hogy egy-egy beruházásnál, közberuházásnál a környéken élő emberek életét ilyen módon és ilyen mértékben nehezítik meg. Ezekhez az alapelvekhez ragaszkodjunk, ezeket mondjuk ki! Köszönöm képviselőtársaimnak, hogy benyújtották ezt a törvényjavaslatot, mert ezeket az alapelveket innen a parlamentből rögzítenünk kell.

Mi történt, tisztelt képviselőtársaim, az M30-as autópályánál? Ahogy elhangzott: a Strabag megtervezte, kivitelezte és a nagyobb profit érdekében kispórolta belőle az anyagokat. Rosszul építette meg, ezért megsüllyedt, beszakadt, használhatatlanná vált az az autópálya. Ez nyilvánvalóan egy kivitelezési hiányosság, mondhatjuk, hogy hiba, ha nem sejténénk, hogy ez teljesen szándékos volt, hogy kispóroljanak olyan anyagokat, olyan olcsóbb megoldásokat alkalmazzanak, ami nem ugyanabban a minőségben készíti el az adott útszakaszt, mint ahogyan az a tervekben szerepelt, és ahogy azt kellett volna.

Ebben a kérdésben is, minden közbeszerzésben nekünk a választópolgárok, a helyben élő emberek oldalára kell állni, és azt kell mondani, hogy nem pakázhatnak külföldi multik, és magyar multik sem pakázhatnak a helyben élő emberekkel, a helyben élő emberek közlekedésével, mindennapi életével, nem nehezíthetik azt meg. Milyen hosszan vártak az emberek Szikszó és környékén vagy akár feljebb, a szlovák határ felé, milyen sokáig vártak az emberek arra, hogy a kamionok ne a falvakon keresztül menjenek át?! Voltak olyan települések, tisztelt képviselőtársaim, ahol 10-15 percig nem lehetett átkelni a főúton, mert akkora volt a kamionforgalom.

Helyesen döntött a kormány, hogy ezt a beruházást elindította. Helyesen döntött, hogy ezt a végén átadta - 2021-ben átadásra került -, én magam is többször használtam akkor még ezt a szakaszt, és

most pedig ezt nem lehet használni. Az a helyzet, tisztelt képviselőtársaim, hogy nem hagyhatjuk, hogy nagy multicégek, kifejezetten külföldi multicégek packázzanak magyar emberekkel. Ezért helyes az, hogy a mostani törvényjavaslatban kizáró okokat nevezünk meg közbeszerzési eljárásokban; kizáró okokat, ha súlyos szerződésszegést követtek el, olyan kizáró okokat, mint a jótállási szavatossági mulasztás, szerződéskötés uniós értékhatár esetében, állami építési beruházásnál a koncessziós vagy közbeszerzési szerződésben vállalt kötelezettségeket súlyosan megszegik, nincs szerződéskötés. Határidőre teljesítés, tisztességes kivitelezés és az emberek életének a megkönnyítése, ez a feladata azoknak a vállalkozóknak, akik arra vállalkoznak, hogy óriási, milliárdos értékű nagyberuházásokon elinduljanak a közbeszerzésekért, és ezáltal sok pénzt is keressenek. Akkor tisztességes munka, tisztességes kivitelezés, tisztességes garanciális feltételek, tisztességes ár - ez a feltétele annak, ha valaki akar dolgozni ma Magyarországon.

Politikai szál is van a történetben sajnos, ezt is látjuk, választási kampányhoz közeledünk, szerintünk nem kellene külföldi cégeknek beszállni választási kampányba. Maradjanak távol a magyar választásoktól azok a külföldi cégek, legyenek azok német, osztrák, ukrán, bármilyen cégek, akik ilyen módon be akarnak szállni a választási kampányba! A magyar választásokról csak a magyar emberek dönthetnek, így ezt a törvényjavaslatot a KDNP frakciója támogatni fogja. Köszönöm szépen a lehetőséget. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Kétperces felszólalásra senki nem jelentkezett. Megkérdezem, kíván-e még valaki felszólalni az adott napirendünk keretében. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok, az általános vitát lezárom.

Megkérdezem az előterjesztő Nagy Bálint képviselő urat, kíván-e válaszolni az elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Őné a szó, képviselő úr.

NAGY BÁLINT (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Köszönöm szépen mindenkinek a hozzászólását, javaslatát, észrevételét. Apáti képviselő úr tett fel több kérdést, illetve több konkrét ügyet fogalmazott meg ezekkel kapcsolatban. Szeretnék reagálni, de még mielőtt ezt megteszem, engedjék meg, hogy összefoglalóan azért röviden még egyszer hadd foglaljam össze, hogy miről is szólt a konkrét ügy, ha az M30-asról és a Strabagról beszélünk.

Arról szólt, hogy a kormány döntött annak érdekében, hogy egy jelentős gazdaságfejlesztést, egy közlekedési fejlesztést, közlekedésbiztonsági fejlesztést és logisztikai fejlesztést segítően egy nagyon jelentős útfejlesztést meg tudjon valósítani. Ennek kapcsán több műszaki megoldás is felmerült mint lehetséges megoldási javaslat. Volt olyan változat, amelyben ez a megerősített útpályaszerkezettel való

megépítés szerepel, volt olyan változat, amelyben hídépítés is szerepelt volna.

(9.30)

Azonban ez egy nagyon jelentős, nagyságrendileg 20 milliárd forintos többletet eredményezett volna a teljes projekt összköltségvetése tekintetében. Akkor a megrendelő szervezet úgy döntött, hogy az útpálya megerősítésével járó konstrukciót választja. Erre és az érintett szakaszra megnyerte a kivitelezést - és nagyon fontos, hogy a kivitelezésnek már a tervezését, tehát a kiviteli tervek elkészíttetését is - a Strabag. Ez elkészült, és határidő után, átadás után, ahogyan arról már többen is beszéltek, nem sokkal később megjelentek azok az úthibák, amelyek eredményeként a tavalyi év első felében, tavaly február 17-én le kellett zárni teljes egészében ezt az útszakaszt. Ez azt jelenti, hogy azóta nem tudják használni az autók.

Apáti képviselő úr egyik kérdése az volt, hogy mi van most, vagy mi lesz most, vagy mi várható most. Nos, amit biztosan tudunk, hogy egyrészt nem megfelelő minőségben készültek vagy a tervek vagy a kivitelezés vagy a kettő együtt, ez majd ki fog derülni, de egy biztos, hogy egy jelentős probléma van, mint azt mindannyian láthatjuk és sajnos tapasztalhatjuk is.

A másik pedig az, hogy volt egy vállalása. Miótan fény derült a hibára, volt egy vállalása, amit - ez szintén fontos - a Strabag elfogadott. És ez az idén október végi határidő a garanciális javításra a Strabag által elfogadott határidő volt, amelyet a Strabag nem tartott.

És mi történik most? Túl vagyunk most a határidőn. Természetesen mindenféle kedvezményt megadunk az arra közlekedőknek, éppen azért, hogy kárpótoljuk - már amennyire lehet kárpótolni ilyen esetben - az arra közlekedőket. Nagyon fontos, hogy nemcsak az érintett szakaszra adjuk meg a kedvezményeket az ott közlekedőknek, hanem a teljes megyei hálózatra megadjuk a kedvezményeket. Azonban tény az, hogy ezt a szakaszt jelenleg még nem használhatják.

Jelenleg a Strabag végzi a kivitelezést, és be is kell hogy fejezze azt a munkát. Bár a garanciális határidőt, amit vállalt, nem tudta tartani, de mi ki fogjuk taposni a Strabagból azt, hogy a munkát el tudja végezni, és el fogja végezni a lehető legrövidebb időn belül. Mi erre szorítjuk a Strabagot.

Apáti képviselő úrnak volt egy másik felvetése is, az pedig itt a 10 százalékos profittal kapcsolatos volt. Ott azt tudom elmondani, tisztelt képviselő úr, hogy minden olyan közbeszerzés, amely az idei évben eddig már kiírásra került, ennek megfelelően történt. És nagyon fontosnak tartjuk azt, hogy az állami beruházásnál vagy aki az államnak dolgozik, a kivitelezések tekintetében legyen egy profitmaximum, ez a 10 százalékos maximum, és lehessen betekintésünk az alvállalkozói szerződésekre és az árazásba is.

Azt gondoljuk, hogy ezeknek, illetve a most előttünk lévő módosító javaslatnak mindaz a célja, hogy tovább erősítsék az államnak azt a pozícióját, amelyben

hatékonyabban tudja a közpénzből végzett beruházásokat nemcsak menedzselni, hanem kontrollálni és szükség esetén szankcionálni is. Ezért köszönöm szépen mindenkinek a hozzászólást, a javaslatot, és arra kérem a tisztelt képviselőtársaimat, hogy támogassák a javaslatunkat. Köszönöm szépen a szót, elnök úr. *(Taps a kormánypartok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik **az agrárminiszter feladatkörét érintő törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/13053. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Nagy István agrárminiszter úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének. Miniszter úr, parancsoljon, ön a szó.

DR. NAGY ISTVÁN agrárminiszter, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen. Igen tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Kedves Képviselőtársaim! Akik figyelemmel kísérik és szívükön viselik a magyar agrárium ügyét, egyszersmind érzékelik a rohamosan átalakuló világunk kihívásait, azok számára nem hat meglepetésként, hogy a mostani törvényalkotási ciklusban újfent időszzerűvé vált az agrárágazat vonatkozásában egy átfogó törvénymódosítás összeállítása. Ezt a munkát az Agrárminisztérium elvégezte, amelynek eredménye a tisztelt Ház előtt fekvő, az agrárminiszter feladatkörét érintő törvények módosításáról szóló törvényjavaslat, amely több mint egy tucat törvény módosítását irányozza elő.

A benyújtott javaslat fő célkitűzése, hogy az érintett törvényekbe beépítse mindazokat a változásokat, amelyek kidolgozása az elmúlt időszak jogalkalmazása során összegyűlt tapasztalatok alapján vált indokoltá. Ezen törvénymódosító csomag legfontosabb elemeiről szeretnék most önöknek néhány áttekintést nyújtani.

A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló törvény módosításai közül meghatározó elem, hogy a gyakorlatban előforduló jogértelmezési bizonytalanságok, valamint a párhuzamos haszonbérleti jogviszonyok lehetőségének kiküszöbölése érdekében egyértelmű rendelkezés fogja kimondani, hogy egy adott vadászterület vadászati jogára vonatkozóan kizárólag egy haszonbérleti szerződés köthető érvényesen. Továbbá ez a szabály irányadó a vadaskert alhaszonbérbe adása esetén is.

A zárttéri vadtartó létesítmények rendezett működtetése érdekében a jelen módosítás e létesítmények engedélye visszavonásának eseteit is részletesen szabályozza, orvosolva ezzel a jelenlegi rendelkezések eddigi hiányosságait.

Mindemellett világos szabályozás fogja rendezni azt a helyzetet, amikor a zárttéri vadtartó létesítmény vadászatra jogosultja a felszámolással kapcsolatos kötelezettségeit nem teljesíti. Azaz egyértelműen előírásra

kerül, hogy ilyen esetben szükségszerűen minden költség és minden felelősség azt a vadászatra jogosultat terheli, aki a felszámolási kötelezettségeit nem teljesítette.

A visszatérő madárinfluenza és az évtizedek óta nem látott száj- és körömfájás év eleji megjelenése miatt a kormány fokozott figyelmet fordít a hazai állatállományra és annak biztonsága megővésére. Ennek érdekében a vadászterületen létesítendő tartós telepítésű kerítések engedélyezésére vonatkozó szabályozásban is speciális rendelkezésekre van szükség, ha a kerítést az állattartó telephez vagy annak legelőjéhez tartozóan létesítik. A törvényjavaslat ez irányú részletszabályai a járványvédelmi szempontok fokozottabb érvényesülését fogják megkönnyíteni a jövőbeni engedélyezési eljárásokban.

A javaslat alapján az éves vadgazdálkodási terv jóváhagyásának szabályai is módosulnak azzal a céllal, hogy a vadászati hatóság ne kizárólag a populációra vonatkozó paramétereket vegye figyelembe a terv jóváhagyásakor, hanem a vadállomány környezeti hatásait is értékelje. Tekintettel arra, hogy az állomány túlszaporodása jelentős hatást gyakorolhat az erdőfelújításokra, védett növényfajokra és az élőhelyek biodiverzitására is, így ezen hatások figyelmen kívül hagyása hosszú távon nagyon negatív következményekkel járna. Ezért a kormány célja, hogy az ökológiai egyensúly megőrzését elősegítse, egyszersmind a természetvédelmi érdekek és a vadgazdálkodási ágazat közötti lehetséges konfliktusokat is csökkentse a jövőben.

Az az iram, amit a digitális vívmányok térnyerése diktál, a közelmúltban megkerülhetetlenné tette az elektronikus vadászati napló és a teríték-nyilvántartás szabályainak lefektetését. Igazodva azonban a vadászati szezon márciustól februárig tartó időszakához, az ide vonatkozó új rendelkezések alkalmazását egy átmeneti szabály beépítésével elegendő csak 2026. március 1-jével megkezdeni.

Korlátozottan rendelkezésre álló természeti kincsnek a vizeink, vízkészleteink megővése prioritást élvez a kormányzati cselekvések sorában. Emiatt is a vízkészlet - elválaszthatatlan egységet képezve a termőfölddel - Magyarországon alkotmányos védelmet élvez. Figyelemmel erre, és szembeülve a ténnyel, hogy időjárásunkban növekszik a vízhiányos, aszályos időszakok gyakorisága, a vízmegtartás kérdését a termőföldre - mint korlátozottan rendelkezésre álló természeti erőforrásra - vonatkozó előírásokkal összhangban, törvényi szinten szükséges rendezni. A termőföld védelméről szóló törvény módosítása keretében ezért a törvényjavaslat több, a mezőgazdasági vízellátás hatékonyságának növelésére vonatkozó rendelkezést is tartalmaz. A legfontosabb, hogy a vízkivétel biztosító és a mezőgazdasági vízellátást, öntözést szolgáló vízi létesítmények és a hozzájuk kapcsolódó műtárgyak létesítése esetében a termőföld-igénybevétel földvédelmi szempontból megkülönböztetett elbírálás alá fog esni, ami meghatározott esetekben magába foglalja az ingatlanügyi hatósági engedély alóli mentességet is. Ez kiemelten a csapadékvíz összegyűjtésére szolgáló víztározók építése,

üzemeltetése, valamint bővítése során jelent majd könnyítést és ösztönzést az érintetteknek.

A földforgalmi szabályozás módosítása folytatja az elmúlt éveknek azt az ambiciózus kormányzati törekvését, amely a földforgalmi előírások egyszerűsítésére és gyorsítására irányul. A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvény, illetve az e törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló törvény módosítása - igazodva ahhoz a világszerte tapasztalható tendenciához, hogy az állam és az állampolgár kapcsolata egyre inkább a digitális térbe helyeződik át - azt célozza meg, hogy a földforgalmi szabályozásban is lendületet kapjon a digitális felületek és szolgáltatások kialakítása.

(9.40)

Ezért a konkrét módosítás értelmében a földeket érintő adásvételi és haszonbérleti szerződések közlésére, valamint az elővásárlási és előhaszonbérleti jog gyakorlása esetén az elfogadó nyilatkozat megtételére a jövőben már nem a települési jegyzők bevonásával kerül sor, hanem közvetlenül az ingatlan-nyilvántartás vezetését támogató informatikai rendszeren keresztül, azaz elektronikus úton. Összegezve: ezzel jelentős lépést teszünk az adminisztrációs terhek csökkentésére irányuló erőfeszítések sorában.

Jóllehet a rizstermesztés a hazai mezőgazdasági termelés egy speciális divíziójának tekinthető, a földforgalomról szóló törvények módosításai a rizstelepekre mint ezen ágazat alapegységeire vonatkozólag is előremutató kiegészítéseket fogalmaznak meg.

Végezetül: a földforgalmi szabályozás keretében a módosítás egy speciális rendelkezést is bevezet arra az esetre, ha állatjárványügyi veszély megfékezése érdekében az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által elrendelt állatleölést kellett végrehajtani. A törvényjavaslat értelmében az állatállomány létszámának átmeneti jelentős csökkenése nem fogja az állattartók esetében a rájuk vonatkozó kedvezményes birtokmaximumra meghatározott előírások alkalmazhatatlanná válását eredményezni - nagyon fontos kiegészítése ez ennek a törvénynek.

A Nemzeti Földalapról szóló törvény jelenleg lehetőségként rendelkezik arról, hogy a bevett egyházak számára a Nemzeti Földalapba tartozó földrészlet oktatási, hitéleti és szociális feladatok ellátása érdekében térítésmentesen tulajdonba vagy vagyonnevelésbe adható. A helyi közösségek fejlődésének elősegítése érdekében a kormány úgy döntött, hogy ezt a lehetőséget a törvényjavaslat módosítása által kiterjeszti. A jövőben tehát az illetékes önkormányzattól átvállalt feladatként temető létesítésére, bővítésére vagy üzemeltetésére is átadható lesz földrészlet a bevett egyházak számára, ami magától értetődően az önkormányzati feladatoptimalizálás lehetőségeit is szélesíteni fogja tudni.

A Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat Magyar Egyesület tevékenységével érintett egyes állami tulajdonú ingatlanok vagyonnevelésének rendezéséről

szóló törvény módosítása egyes ingatlanok tulajdonjogának a Gyermekmentő Szolgálat részére történő átruházását szolgálja. A vagyontutató az egyesület közérdekű tevékenységét, közfeladat-ellátását segíti elő. A kormányzat szándéka, hogy a hátrányos helyzetű, sérült, illetve beteg gyermekek fejlesztésével összefüggő állami feladatellátás az egyesület közreműködésével hatékonyabban mozdíthassa elő az érintett gyermekek táboroztatását, környezetvédelmi szemléletformálását, valamint a lovas parasport fejlesztését.

Tisztelt Ház! Annak tudatában, hogy a kutatás-fejlesztés milyen jelentős súllyal esik latba a XXI. század gazdaságsszervezésében, a kormány elkötelezett, hogy az ilyen típusú ráfordítások a halgazdálkodás területén belül is fokozottabb szerephez jussanak. Ebbe az irányba tett lépése a törvényjavaslatnak, hogy a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló törvény kiegészítése alapján a Halgazdálkodási és Vízi Ökológiai Kutatóintézet tevékenységének megalapozása érdekében a magyar halgazdálkodási operatív program plusz kutatásra és fejlesztésre fordítható forrásai lehívhatók legyenek.

Minőségi innovációként tekinthetünk a halgazdálkodási törvény azon módosításaira is, amelyek a horgászokmányok digitalizációjában megkezdett folyamat továbbvitelét szolgálják. Miközben a papíralapú fogási napló választási lehetőségének fenntartása továbbra is indokolt, alternatívaként bevezetésre kerül az elektronikus fogási napló használatának lehetősége a már 2023-ban bevezetett HORGÁSZ applikáció segítségével. Arról, hogy milyen típusú naplót szeretne valaki használni, szabadon dönthet a fogási naplót kiváltó személy, azonban a hatósági ellenőrzés integritásának fenntartása érdekében az éven belüli típusváltásra nem lesz mód.

Nem utolsósorban a halgazdálkodási hatóságok hatékony és szakszerű feladatellátása is fellendülhet azáltal, hogy az ágazati nyilvántartások összekapcsolásával a törvényt módosítás alapján a halgazdálkodási létesítményeken belül világosan elkülöníthetők lesznek a haltartó tenyészetek. Ez egyúttal a halgazdálkodási vízterületek hasznosítása és védelme szempontjából is hatékonyabb és kevesebb adminisztrációval járó intézkedések meghatározásához és meghozásához fog elvezetni.

Tisztelt Képviselőtársaim! Természetesen a felsorolt konkrétumok mellett a javaslat több törvényt érintően még számos, kifejezetten a jogrendszeren belüli koherencia megteremtését célzó forgalmi és fogalmi helyesbítést tartalmazó, illetve az egységes jogalkalmazás zökkenőmentességét biztosító módosítást is tartalmaz. A teljesség igénye nélkül e körben említhető a szőlészetről és borászatról szóló törvény, az agrárgazdaságok átadásáról szóló törvény vagy éppen az agrártermékek eredetvédelméről szóló törvény, amely utóbbi esetében a módosítás célja az időközben megváltozott európai uniós előírásokkal való szabályozási összhang megteremtése volt.

Tisztelt Ház! Hadd emlékeztessem végezetül önöket arra, hogy az előttünk fekvő, az agrárminiszter feladatkörét érintő törvények módosításáról szóló

törvényjavaslatnak mind az apróbb jogtechnikai korrekciói, mind a részletesebben is kifejtett nagyobb horderejű módosításai a magyar agrárium karakterének erősítését és versenyképességét hivatottak előmozdítani.

Befejezésül köszönöm, hogy ezekkel a gondolatokkal megvilágíthattam az előttünk fekvő törvényt módosítási csomag hátterét és fontosságát. Kérem önöket, hogy az előbb elmondottakat szem előtt tartva folytassák majd le a törvényjavaslat vitáját, ahol szükségesnek látják, javító szándékú ötleteikkel, javaslataikkal segítsék elő a további pontosítást, végül pedig szavazataikkal támogassák annak elfogadását. Köszönöm szíves figyelmüket, köszönöm, hogy meghallgattak. Köszönöm, elnök úr. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszter úr. Tisztelt Országgyűlés! Most vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Pócs János képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Képviselő úr, parancsoljon!

PÓCS JÁNOS, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Hazánk egyik meghatározó alappillére a mezőgazdaság, melynek fennmaradása és fejlődése akkor biztosítható, ha folyamatosan alkalmazkodik a globális gazdasági és társadalmi változásokhoz, valamint az újonnan felmerülő kihívásokhoz.

Az előttünk fekvő, az agrárminiszter feladatkörét érintő törvények módosításáról szóló törvényjavaslat 17 törvényt módosít. Célja az elmúlt időszak folyamán felmerült, a hal- és vadgazdálkodás, a termőföldvédelem, a földforgalom területén szerzett tapasztalatok, valamint a jogalkalmazók által jelzett észrevételek tekintetében szükségessé váló változások átvezetése az érintett törvényekben.

Jogtechnikai jellegű szövegpontosításokat tartalmaz a hegyközségekről szóló törvény, a földeken fennálló osztatlan közös tulajdon felszámolásáról szóló törvény, az agrártermékek eredetvédelméről szóló törvény, a kekvatörvény, az igazgatási szünetről szóló törvény, valamint a Jövő Nemzedék Földje Alapítvány részére történő vagyontutatóról szóló törvény. A szőlészetről és borászatról szóló törvény a rendeltetésszerű művelés elmaradásának vonatkozásában, az erdőgazdasági törvény pedig az erdészeti egyenruhával kapcsolatban tartalmaz pontosításokat. Kifejezetten jónak tartom, hogy módosul a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat Magyar Egyesület tevékenységével érintett egyes állami tulajdonú ingatlanok vagyongazdálkodásának rendelkezéséről szóló törvényjavaslat.

(9.50)

A törvényt módosítás karitatív célok tekintetében valósul meg. Az egyesület vagyongazdálkodásába egyes ingatlanok tulajdonjogát ruházzák át, hogy a hátrányos

helyzetű, beteg, illetve sérült gyermekek fejlesztésével, kezelésével, nevelésével, a gyermekek oktatásával és táboroztatásával összefüggő állami feladatok ellátása minél hatékonyabban valósulhasson meg.

A vad védelméről, a vadgazdaságról, valamint a vadászatról szóló törvény módosítására a felmerült szakmai és társadalmi igények, illetve egyes jogalkalmazások elősegítésének érdekében kerül sor. A zárttéri vadtartó létesítmény létesítésére, engedély-viszszavonási esetekre vonatkozó, jelenleg hatályos jogszabály nem részletezi kimerítően. A módosítás ezt orvosolja, továbbá egyértelműsíti azt a helyzetet, amikor a zárttéri vadtartó létesítmény vadászatra jogosultja a felszámolással kapcsolatos kötelezettségeinek nem tesz eleget.

A tartós telepítésű kerítések engedélyezésének eljárása során egyes speciális esetekre sajátos szabályozás létrehozása szükséges. Tekintettel a hatályos élelmiszerlánc-biztonsági szabályokra, a mezőgazdasági haszonállatok védelme érdekében szükséges annak biztosítása, ahol a villanypásztor vagy a természetes alapanyagú kerítések létesítése már nem elegendő. Az állattartók telepített kerítésekkel védjék az állataikat, ezzel hozzájárulva az állategészségügyi-járványvédelmi kockázatok csökkentéséhez.

A vadászati hatóságoktól érkezett jelzések vonatkozásában gyakran gondot okoz, hogy a hatóság egyáltalán nem vagy nehézségek árán szerzett tudomást arról, ha valakit a bíróság jogerősen elítélt orrvadászat büntette miatt. Ennek következtében a hatóság nem tudja megfelelően alkalmazni a tevékenységtől való eltiltást, vagyis a vadászejegy, illetve a vadászati engedély visszavonását, valamint a közigazgatási következményeket. A módosítás célja e probléma megszüntetése azzal, hogy jogerős, elmarasztaló döntés esetén a bíróság köteles lesz értesíteni a vadászati hatóságot. Egyértelműsítésre és pontosításra kerülnek a múlt tapasztalatai alapján a trófeabírálattal kapcsolatos szabályok.

A termőföld védelméről szóló törvény módosítása a vízkivételt biztosító vízi létesítmény, a mezőgazdasági vízellátást szolgáló vízi létesítmény, illetve ezekhez kapcsolódó műtárgyak létesítése, mezőgazdasági művelés elősegítése érdekében vált szükségessé. A víz mint véges természeti erőforrás megőrzésének ügye az elmúlt időszakban folyamatosan előtérbe került, mivel Magyarországon is egyre gyakoribbá és hosszabbá válnak az aszályal járó időszakok. E célból a vízkivételt biztosító mezőgazdasági vízellátást, valamint az öntözést szolgáló vízi létesítmények a termőföld igénybevételének földvédelmi szempontból megkülönböztetett elbírálás alá fognak esni, ami egyes esetekben magában foglalja az ingatlanügyi hatóság engedély alóli mentességét. A törekvés a mezőgazdasági vízellátás hatékonyságának növelésére irányul.

Az agrárgazdaság átadásáról szóló törvény a gazdaságtársadalom megújulását segíti elő. A törvény módosításának fogalma pontosít, ezzel segítve és gördülékenyebbé téve az átadást, az ügyintézés egyszerűsítését.

A Nemzeti Földalapról szóló törvény módosítása lehetővé teszi, hogy az illetékes önkormányzattól átvállalt feladatként a Nemzeti Földalapba tartozó földrészek oktatási, hitéleti és szociális feladatok ellátása mellett a temető létesítése vagy üzemeltetése céljából az egyházak, egyházi jogi személyek tulajdonába vagy vagytonkezelésébe kerülhessenek.

Tisztelt Képviselőtársaim! A halgazdálkodásról, halvédelemről szóló törvény módosítása a horgászokmármányok digitalizációjával kapcsolatban az adminisztratív terhek csökkentése, illetve az ágazati nyilvántartások összekapcsolása a halgazdálkodási hatóságok hatékony feladatellátásának támogatása érdekében vált szükségessé. A javaslat lehetőséget teremt arra, hogy a földtulajdonosi haszonbérlet alhaszonbérbe adása esetén a korábbi halgazdálkodásra jogosult előnyben részesüljön az alhaszonbérleti szerződés lejártával az új szerződés megkötésekor. Ezáltal szavatolni lehet a vízterület további horgászati célú hasznosítását.

A földforgalmi törvény módosítása a digitalizációt szolgálja, ezzel igazodva ahhoz a trendhez, amely az állam és a társadalom kapcsolatát a digitális térbe helyezi a gyorsabb, könnyebb ügyintézés érdekében. A javaslat lehetőséget teremt arra, hogy a földeket érintő adásvételi, haszonbérleti szerződések, valamint az elővásárlási és az előhaszonbérleti jog gyakorlására vonatkozó jognyilatkozatok közzétele és megtétele elektronikus úton történjen meg.

A földforgalmi törvény átmeneti szabályainak módosítása az elmúlt években egyre gyakrabban jelentkező állattörvényi vészhelyzetek kezelését segíti. A törvény módosítása az élelmiszerlánc-felügyelet által elrendelt állatleölés végrehajtását érinti azáltal, hogy az állomány létszámának átmeneti jelentős csökkenése ne okozzon hátrányt a haszonbérleti szerződések esetében. Továbbá a javaslat pontosítja és kiegészíti a rizstelepekre vonatkozó szabályokat, tekintettel arra, hogy a mezőgazdasági termelésnek ez egy speciális ágazata. Összességében a javaslat nemes célt szolgál, hiszen a hazai gazdálkodók mindennapi munkáját hivatott támogatni.

Tisztelt Képviselőtársaim! A módosítás hozzájárul ahhoz, hogy a termelők hatékonyabban működhessenek, illetve vállalkozásuk levegye az adminisztratív terhet. A Fidesz-KDNP-pártszövetség a kormány, a vidék, a gazdák oldalán áll. Kérem, tegyék önök is ezt. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Földi Judit képviselő asszonynak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

FÖLDI JUDIT, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A törvény-módosító csomagban 17 törvény kerül módosításra, amelyből az alábbiakat emelem ki.

A termőföld védelméről szóló törvény javasolt módosítása szerint a termőföld más célú hasznosítása

mentes az ingatlanügyi hatóság engedélye alól, ha a termőföldet közjóléti tevékenységgel összefüggésben épített és használt sípálya és annak műszaki tartozékai létesítése vagy fenntartása céljából veszik igénybe. Ugyanígy a sípályára való konkrét hivatkozás jelenik meg a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvénymódosításon is, amely a törvény alóli mentességet határozza meg. Mivel mindkét esetben kizárólag a sípálya került a javaslatba, ezért felmerül a kérdés, hogy miért pont és miért csak a sípálya kerül kivételes helyzetbe, mi lehet előkészületben, amelyhez erre a törvénymódosításra szükség van.

A termőföld védelméről szóló törvénymódosító javaslat másik eleme is rendkívül aggasztó. Kimondja, hogy a belterületbe vonás iránti kérelmet el kell utasítani, ha az önkormányzat korábban már kapott engedélyt más terület belterületbe vonására, de négy éven belül nem használta fel azt, és nem csatolta vissza külterületbe. *(Nacsá Lőrinc: Ezzel mi a baj?)* Én is végighallgatok mindenkit, képviselő úr. Tegnap ugyanezt csinálta. *(Nacsá Lőrinc: Kérdezem, hogy mi a baj.)* El fogom mondani, hogyha hagyja, de állandóan ezt csinálja velem! *(Közbeszólásra:)* Nem hoz zavarba, csak borzasztóan tiszteletlen! *(Nacsá Lőrinc: Tessék mondani!)*

Az előterjesztett módosítás célja a belterületbe vonások szabályozásának szigorítása. Ezzel az önkormányzatokat, az ott élőket bünteti a kormány. Az önkormányzatok nagyon sok esetben nem téves elképzelés, halogatás miatt nem hasznosítják a belterületbe vont területet, hanem pénzügyi források hiánya, a beruházási kedv visszaesése miatt. Ez pedig egyértelműen a kiszámíthatatlan gazdaságpolitikának és az önkormányzatok megsarcolásának a következménye.

A földforgalmi törvény 23/A. §-a a következő öt bekezdéssel egészül ki: az önkormányzat tulajdonában álló föld eladása esetén az eljárásban nem kell megkeresni a helyi földbizottságot az állásfoglalásának beszerzése céljából.

(10.00)

Az önkormányzati földek eladásáról szóló javaslat csökkenti az átláthatóságot és a helyi kontrollt. A módosítás szerint nem kell kikérni a helyi földbizottság véleményét, pedig éppen ők képviselik a helyi közösségek érdekeit, és biztosítják a szakmai ellenőrzéseket. A helyi szakmai kontroll mellőzése nem egyszerű adminisztratív könnyítés, hanem a döntéshozatal centralizálásához és a közösségi érdekek aláásásához vezet.

Az egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi LX. törvény módosítása: a módosítási javaslat a gazdálkodói talajvédelmi program hatálybalépését 2026-ról 2027-re tolja. Az indoklás szerint a gazdálkodók megfelelő felkészítéséhez és a program követelményeinek meghatározásához van szükség a halasztásra. Azt látjuk, hogy Magyarország talajai romlanak, az Alföld egy része kiszárad, erősödik az erózió, a humuszvesztés és a vízhiány. A termőföld védelme

évtizedes távlatú feladat, és a program késleltetése a gyakorlati talajvédelmi intézkedéseket is hátráltatja. A Nébih tájékoztató anyaga szerint hazánkban évente 5-7 ezer hektár nagyságú termőföld kerül véglegesen mezőgazdasági művelés alól kivonásra beruházások megvalósítása miatt, miközben jelentős a fejlesztésre alkalmas, használaton kívül vagy alulhasznált területek száma, ezért szükséges a meglévő talajkészlet szigorúbb védelme, ami hatékonyabban korlátozza a zöldmezős beruházásokat, támogatva egyben a felhagyott iparterületek ipari, lakó- és közösségi funkcióira történő újrahasznosítását, növelve ezzel az állam szerepvállalását a felhagyott és használaton kívüli területek újrahasznosításában.

(Az elnöki széket dr. Oláh Lajos, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

A gazdálkodói talajvédelmi program előkészítése és végrehajtása fontos, ugyanakkor fontos kiemelni, hogy a gazdálkodói talajvédelmi program előkészítése nélkül és az abban foglalt tevékenységek elmulasztásával nem valósulhat meg a talajok védelme. A hatálybalépés egy évvel történő elhalasztásának döntő oka eddig ismeretlen - nem tudjuk, hogy vajon nem állnak rendelkezésre a pénzügyi és tárgyi feltételek, vagy esetleg nem biztosítottak a humán erőforrások.

A szőlészetről és borászatról szóló törvény módosításában az „éven” szövegrész helyébe a „vegetációs időszakon” szöveg lép életbe. A módosítás szakmailag logikus, hiszen a kötelezettségek a szőlő természetes növekedési ciklusához igazodnak, ugyanakkor a vegetációs időszak pontos kezdete és vége nincs egyértelműen meghatározva, ami jogbizonytalanságot és ellenőrzési nehézségeket okozhat. Pedig az ágazatnak nagy szüksége van most kiszámítható jogalkotásra és gyors cselekvésre.

Az elmúlt hónapokban a szőlőt fenyegető arany színű sárgaság járványa megrengette a szőlészetet és a borászatokat. A HUN-REN Ökológiai Kutatóközpont állásfoglalása szerint a 2025-ben tapasztalt fertőzőshullám várhatóan nem tetőzős, hanem egy hosszabb terjedési szakasz kezdete, amely a régiókon belüli fertőzőtségi szint emelkedését jelenti majd. A kutatóközpont hét pontban fogalmazta meg javaslatait a járványhelyzet sikeres kezelése érdekében, amely csak akkor lehet sikeres, ha a védekezés tudományos bizonyítékokra, ökológiai modellekre és társadalmi együttműködésre épül. Ha meg szeretnénk menteni az ágazatot - pedig nem kétlem, hogy ez a cél -, akkor azonnali intézkedésekre van szükség. A kutatóközpont többek között javasolja a hatástalan őszi légi permetezések leállítását, járványökológiai elemzések elkészítését, erőteljesebb tájékoztatást és szemléletformálást, a monitoringrendszer kritériumainak felülvizsgálatát és nem utolsósorban átlátható irányítási és finanszírozási struktúra létrehozását is. Azonnali és komplex, tudományosan megalapozott intézkedésekre van szükség. A járványhelyzet kezelése nem várhat egyetlen napot sem.

Ez a 17 törvényt módosító csomag sajnos nem oldja meg a magyar agrárium gondjait, nem védi meg teljesen a termőföldet, és nem segíti az önkormányzatokat, nem teszi átláthatóbbá a földforgalmat, és nem ad választ a szőlő-bor ágazat válságára. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Szórványos taps az ellenzék sorában.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelettel köszöntöm képviselőtársaimat és az ülés vezetésében segítők. Megadom a szót Nacsa Lőrincnek, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Képviselőtársaim! Tisztelt Miniszter Úr! Megszoktuk, hogy az ellenzektől kritikát kapunk, ez valószínűleg a munkaköri leírásuk része és ez helyes is, ugyanakkor soha nem állított senki olyat, tisztelt képviselő asszony, hogy ez a törvény megoldja a magyar agrárium minden kérdését és gondját.

Azt állította a miniszter úr, helyesen, hogy ez egy fontos előrelépés, és sok törvényt módosít annak érdekében, hogy hatékonyabb legyen, gazdaközpontúbb legyen, és a helyi visszajelzésekre alapul ez a törvényjavaslat, tisztelt képviselő asszony. Ha van jó példa arra, hogy itt, a Parlament falai között egy olyan törvényjavaslatot tárgyalunk meg, ami a terepen született, ami a gazdák igényeiből állt össze, ami az agráriumban dolgozók és érdekképviselői szerveik, szakmai szövetségek visszajelzéseiből állt össze, az nyilvánvalóan ez a törvény, illetve számos olyan törvény, ami mindig szakmai módon bevonva az érdekképviselői szerveket, a gazdaszövetségeket, gazdaköröket, segít abban, hogy a magyar agrárium jobb legyen, hiszen hazánk egyik legfontosabb pillére az agrárium. Magyarország mezőgazdaságának gazdaságban betöltött súlya az uniós átlagnál nagyobb, ezért helyes, ha foglalkozunk ezekkel a kérdésekkel.

Hazánk hagyományosan évszázadokon keresztül agrárországnak számított, kiváló minőségű termőföldjeivel Európa egyik éléskamrája. Magyarország területének közel 55 százaléka mezőgazdasági terület, ami 5 millió hektárt jelent. Hazánkban a mezőgazdaság teljes kibocsátása 2024-ben megközelítette a 4200 milliárd forintot. Magyarország nagy múltú agrárörökségét, a kiváló minőségű magyar élelmiszertermelést meg kell védenünk az olcsó, silány minőségű ukrán élelmiszertől, a génmódosított termékektől, a műhústól - ahogy ezt tettük éppen a tegnapi napon a szavazáskor - és más jelentős globális kihívásoktól, például az ön által is említett, szőlőtörkéket támadó vírustól. Ez óriási küzdelem; a magyar agrárium megmaradásához, illetve fejlődéséhez elengedhetetlen, hogy folyamatosan reagáljunk a világban zajló gazdasági és társadalmi változásokra és kihívásokra. Ennek megfelelően az agrárminiszter feladatkörét érintő törvények módosításáról szóló törvényjavaslat célja az adminisztrációs terhek csökkentése, illetve az agrárium versenyképességének elősegítése.

Amikor egy-egy kérdésben - amit a képviselő asszony is feltett - az önkormányzat dönt, akkor ön nem mondhatja azt, hogy a döntéshozatalt elveszjük a helyiektől. Az önkormányzatot ki választotta meg, tisztelt képviselő asszony? Nem a helyben élő emberek választották meg? Tudom, önöknek nincs túl sok önkormányzati képviselőjük és polgármesterük, ez a problémájuk. De ha egy kistelepülésen, egy faluban az önkormányzat, a helyben élők tudnak dönteni, akkor ne mondja azt nekünk, hogy elveszjük a helyben élők-től a döntés lehetőségét! A helyben élők azért választották meg a polgármesterüket, az önkormányzati képviselőjüket, hogy őket képviseljék a helyi érdekelt-ségű ügyekben. Ezért fontos az, hogy növeljük a versenyképességet, az agrárium versenyképességét; hogy csökkentsük a bürokráciát; hogy csökkentsük a különböző eljárások adminisztrációs terheit. Mert amikor az adminisztrációs terhek csökkennek, tisztelt képviselő asszony, az pont arról szól, hogy hamarabb tudunk reagálni; hogy lecsökken a 2-3-4 eljárás - ami mind 30-60 napot vesz igénybe - csak kettőre, és ott van a megfelelő garancia, hogy költséghatékonyabb lesz, ezáltal hamarabb kerül például a termőföld is megvédésre, ha erre szükség van. A törvényjavaslat megalkotásakor, ahogy ezt mondtam, az agrártárca a termőföld védelmét, a földforgalmat, a halgazdálkodást, valamint a vadgazdálkodást szabályozó törvények gyakorlati alkalmazása során szerzett tapasztalatokat és a jogalkalmazók által jelzett javaslatokat is figyelembe vette.

Én szeretném megköszönni mindenkinek, aki a magyar agráriumban dolgozik, nemcsak a minisztériumban, de természetesen a minisztérium dolgozóit is, hanem akik ott vannak, az agrárium színe-java, ott vannak a földeken, ott vannak a vizeknél, ott vannak az erdőkben, ott dolgoznak azért, hogy egészséges, teremtett világunkat megóvjuk, hogy minőségi magyar élelmiszer kerüljön a magyar családok asztalára - innen a parlamentből is szeretnénk megköszönni az áldozatos munkájukat.

Mindezekre tekintettel a törvényt módosító csomagban a nagy változásokat miniszter úr jelezte. A szakmai módosítások elvégzése és a szabályozási összhang megteremtése mellett vannak technikai jellegű pontosítások, ezekre most nem térnék ki. Összesen tehát ebben az agrártárcát érintő salátatörvényben 17 törvény kerül módosításra azért, mert a jogalkalmazóktól ered a módosítás igénye; azért, mert a magyar agráriumot versenyképesebbé teszi; és legfőképpen azért, mert adminisztrációs terheket csökkent. A KDNP-frakció támogatni fogja a javaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

(10.10)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Dócs Dávidnak, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

DÓCS DÁVID, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm szépen a szót.

Tisztelt Ház! Tisztelt Miniszter Úr! Elsőként elmondható, hogy az agrárium soha nem volt egy könnyű kenyérkereset, de mára úgy látszik, hogy számtalan kihívással és problémával kell szembenéznie ennek az ágazatnak, hiszen látjuk, ahogy az állategészségügyi betegségek milyen gyorsan és milyen nagy számban ütötték fel a fejüket országunkban, illetve a környező országokban, látjuk, hogy a szőlőt sem kímélik sajnos ezek a betegségek, látjuk, hogy a vízhiány is egyre nagyobb problémát okoz az országban. És ha ez nem lenne elég, akkor azt is látjuk, hogy nincs humán erőforrás, nincs utánpótlás, elöregedőben van a gazdaságszervelet, és a fiatalok nem is igazán látják a jövőképet ennek az ágazatnak, nem igazán szeretnének ezzel foglalkozni.

Azt gondolom, hogy ez nem is csupán egy szakma, ez egy hivatás, ez egy életforma, éppen ezért mi szükségesnek tartjuk azt, hogy már a legkisebbeknek is megmutassuk a természet szépségét és az agrárium szépségét, hogy minél többen tudják a jövőben majd ezt a hivatást választani, hiszen, ahogy Nacsa képviselőtársam elmondta, egy nagy múltú agrárörökségünk van. Valóban, csak sajnos ezzel nem tudunk jövőt építeni, hogy csak a múltunkra hivatkozunk. Elég nagy baj, hogy most nem egy agrárnagyhatalom vagyunk, elég nagy baj, hogy most nem Európa éléskamrája vagyunk. Azt gondolom, hogy ezt az eredeti rendet, ezt az eredeti állapotot kell helyreállítani, és nekünk a jövőben is elsődlegesen az agráriumra kell építeni, nem pedig a külföldi multinacionális cégekre és a környezetkárosító nehéziparra, ha már természetvédelemről van szó.

Elsőként a törvénymódosítás kapcsán elmondható, hogy üdvözöljük azokat az egyszerűsítéseket és a felesleges, bürokrata terhek csökkentését, amiket önök megfogalmaztak. Azt gondolom, hogy valóban nagy szükség van arra, hogy minél kevesebb bürokratikus teher nyomja a gazdálkodók vállát, hiszen, ahogy említettem, van épp elég problémájuk így is.

Viszont azt is említettem, hogy elöregedőben van a hazai gazdaságszervelet. Éppen ezért, ha például, mondjuk, a földadásvételeknél megnézzük, hogy az elfogadó nyilatkozatot ezek után már nem a helyi önkormányzat jegyzőjénél tudják megtenni, hanem elektronikus úton, akkor úgy látszik, hogy ezzel pont azt a korosztályt nem nagyon segítettük, akik nem annyira jártasak az elektronikus ügyintézésben. Én inkább azt támogatnám, és a Mi Hazánk Mozgalom is inkább azt támogatná, hogy a kettő párhuzamosan működhessen együtt, ez is már egyfajta könnyebbség lenne, hiszen gyakorlatilag mindenki, aki nem a helyi apparátust, nem a helyi jegyzőt terhelné le, az elektronikus úton be tudja nyújtani, akinek viszont ez lenne a szimpatikusabb, az nyugodtan tudná ezt az ügyintézését továbbra is helyben folytatni.

Fokozott figyelem szentelődik a vadállományra. Azt gondolom, hogy erről már többször beszéltünk. Miniszter úr meghallgatásán elmondtam, hogy óriási probléma van sajnos a vadászati ágazattal, óriási probléma van a vadlétszámmal, hiszen az állomány túlszaporodott. Látjuk, hogy évek óta itt van velünk a

sertéspestis, mégis azt láthatjuk, hogy a vaddisznópopuláció köszöni szépen, nagyon jól van bizonyos részén az országnak, és óriási mértékűre duzzadt fel, olyan mértékűre, hogy már nem a külterületi ültetvényeket vagy a külterületi kultúrákat veszélyezteteti, hanem bizony most már belterületi vadkárrol beszélhetünk, ami teljesen nonszensz, ennek a két fogalomnak nem nagyon szabad szerepelnie egy mondatban.

Az is ezt az állítást bizonyítja, hogy sajnos a vadgázolások száma drasztikusan nőtt az elmúlt időszakban. És ha már a vadgázolásoknál tartunk, akkor le kell szögezni, hogy egészen abszurd a helyzet, hogy a vad az állam tulajdona, a haszon a vadászatra jogosulté, de ha egy vadat elgázol valaki, akkor a kárt bizony saját magának tudhatja be, és saját maga kell hogy majd az autója javítási költségét viselje, úgy, hogy neki semennyi haszna ebből nem származott. Erre volt már korábban egy olyan javaslatunk, hogy felelősségbiztosítást kell kötni a vadászársaságoknak, tehát valakinek a kárt viselnie kell, mert az nincs rendjén, hogy olyan emberekre van ez áthárítva, akiknek semmi közük nincs a vadhoz vagy a vadgazdálkodáshoz.

A vadállomány környezeti hatását is mérlegelni kell a vadászati üzemterv tervezésénél, ez egy üdvözlendő újítás, hiszen, gondolom, most már önök és az önök szakemberei is felfedezték azt, hogy a probléma már annyira nagy, hogy nemcsak a mezőgazdasági termelést veti vissza a vadállomány száma vagy sűrűsége, hanem most már konkrétan ott tartunk, hogy nem egy elcsépelte szakkifejezés az, hogy nem nő ki az erdő a vad szájából, hanem ez a szomorú valóság.

Magam is mint erdőgazdálkodó sajnos ezt tudom alátámasztani, ezt tapasztalom, hogy egész egyszerűen nincs az erdőnek, főleg ilyen vízhiányos időben, olyan növekedési erélye, hogy ki tudna nőni a szarvas szájából, egész egyszerűen éveken visszarágják sajnos például az akácújulatot, ami bár egy invazív faj, de az egyik legfőbb pozitív tulajdonsága, hogy önsarjadó, nem kell telepíteni a tarvágás után. Nem tudnak ezek az erdők megújulni, nem tudnak ezek az erdők felnőni, és ez hosszú távon a hazai erdőállomány rovására fog menni.

Tehát azt gondolom, hogy a természetes egyensúlyt és azt az állatlétszámot, ami kívánatos lenne, igenis el kell érni, hogy ki tudjuk alakítani, mert ez magától nem fog menni, látjuk, tehát itt bele kell nyúlni a dolgokba, úgy látszik. Talán az lenne a legcélyszerűbb, ha a gazdálkodókat és a vadászársadalmat egy kicsit összebb hoznánk, hiszen most azt látjuk, hogy az egyik tevékenység a másik tevékenység kárára történik. Ez nem így kellene hogy történjen. Ez úgy kellene történjen, hogy mindkét társaság nagyjából elégedett szájával tudná végezni a munkáját, ne egyik a másikon élősködjön, mert jelen pillanatban sajnos ezt látjuk.

Arról is beszélt miniszter úr, hogy a víz mennyire fontos a jövőnk szempontjából, és az alkotmányunkban, az Alaptörvényünkben is benne van, hogy a vízhez mindenkinek joga van. De hát mára ott tartunk, hogy nem igazán van víz. Tehát a jog megvan, a víz

nem annyira. Láthattuk, hogy idén még a 2022-es évszázad aszályánál is rosszabb állapotokat éltünk meg, hiszen most már a csonka hon 90 százalékát érintette hihetetlen mértékben ez az aszály. Tehát ez is azt bizonyítja, hogy sajnos az elmúlt 15 évben nem volt egy átfogó vízgazdálkodási terv, nem volt egy átfogó aszály elleni védekezési terv. Most próbálnak valamit kapdosni az illetékesek, úgy látom, de nem biztos, hogy ez a célhoz visz minket közelebb. Egy arányt szeretnék itt önöknek feltárni. Hozzáteszem, ha mondjuk, a „Víz a tájba” program elérné a valódi célját, ha szélesebb körben lenne kiterjesztve, ha szakmaibb lenne a hozzáállás, akkor egy valóban támogatható és nagyon hasznos törekvés lenne, de erre önök 4,7 milliárd forintot szántak idén. Hozzáteszem, hogy az arány úgy még durvább lesz, hogy ez az egész országra lett kiterjesztve, tehát nemcsak a homokhátságról, alsó- vagy felső-homokhátságról beszéltünk, hanem az egész országra jutott ennyi forrás, ennyit sikerült allokálni hozzá.

Ugyanakkor a gödi Samsung-gyárnak, ami az önök nehéziparának a zászlóshajója és egyben szerintem a megtorpedózott hajója is, hiszen ez a leginkább példaértékű gyár Magyarországon, ami azt bizonyítja, hogy nem jó az a gazdasági irány, amit önök erőltetnek, nem jönnek azok a számok, amiket önök vártak tőle, és sajnos a környezeti terhelés pedig olyannyira nagy, amit még önök sem reméltek vagy önök sem képzeltek el, olyannyira, hogy ennek a gyárnak jelen pillanatban sincs környezethasználati engedélye. Ennek a gyárnak önök már több száz milliárd forint támogatást adtak. De a vízhez visszatérve a legmegdöbbentőbb, hogy a gödi Samsung-gyár víziközmű-fejlesztésére önök 34,5 milliárd forint támogatást adnak ennek a cégnek, ami azt jelenti, hogy a „Víz a tájba” programnak több mint a hétszeresét fordítják csak erre a célra. Tehát az arány, a kontraszt igen nagy, én azt gondolom.

Abba már nem megyek bele, hogy ki lesz a kivitelező, ezt elmondtam már egy másik felszólalásban, nem ide tartozik, az viszont igen, hogy napi szinten annyi vizet használ el ez a gyár, ami öt gödnyi lakosságszáma is bőven sok lenne, hiszen több mint száz-ezer embernek való vízmennyiséget emészt fel ez a gyár egy nap.

Mondta itt miniszter úr, hogy javító szándékú javaslatainkat tegyük meg, azokat önök megfontolják és elfogadják. Én a szomorú példám tudom idehozni a Ház elé. Beterjesztettem egy határozati javaslatot, amit már tárgysorozatba sem vettek, már a bizottsági szinten sem ment át. Ennek a javaslatnak az volt a lényege, hogy megint csak könnyítsünk leginkább a kisgazdálkodók, a kistermelők bürokratikus terhein. Látjuk, hogy az állattenyésztés válságban van, hiszen, ahogy ön elmondta, valóban az állatlétszám növekszik, még azt is megértem, hogy ez nem egy magyar dolog, hanem globálisan így van, az állattartók száma viszont csökken. Viszont akkor a csökkenő számot mutató állattartókat próbáljuk valahogy egy kicsit helyzetbe hozni, próbáljunk egy kicsit könnyíteni a problémáikon.

(10.20)

Éppen ezért a határozati javaslatom egy kaliforniai mintára készült el, és arról szólt, hogy az állattartóknak ne kelljen feltétlen elvinniük megsemmisíteni az állati tetemeiket, hanem egyébként hadd illesszék vissza a természet körforgásába ezeket a tetemeiket és egy bizonyos létszámig hadd áshassák el akár a saját területeiken, természetesen odafigyelve a járványhelyzetre, a járványveszélyre, a vízkészlet károsításának az elkerülésére és még ezer más dologra. Ez egy támogatható cél lett volna, önök mégis lesöpörték ezt az asztalról.

Aztán ha már a föld védelme szóba került, akkor szükséges elmondani, hogy azt nemcsak bürokratikus módon lehet védeni, hanem bizony arról is szót kell ejteni, hogy hogyan leszünk mi itt újra Európa éléskamrája, hogyan leszünk mi itt a jövőben újra agrárnagy hatalom akkor, ha a Dunántúlon már most is megyényi területek vannak külföldi kézen. Csak megjegyzem, hogy 800 éve az Aranybulla már azt rögzítette, hogy magyar föld nem lehet idegen kézen, fekvő jószág vagy fekvő birtok nem lehet idegen kézen. Ha ez mégis előfordul, akkor a haza fiai azt mindig váltásák meg, és ne hagyják idegen kézen. Hát, nem tudom, hogy önök mit tettek annak érdekében, hogy ezek a külföldi birtokok csökkenjenek, ne pedig növekedjenek.

A tendencia viszont sajnos az, hogy ezek növekszenek, nem is kicsit, hiszen külön arra van apparátusa, mondjuk, egy-egy osztrák nagygazdának, hogy felhajtsa a környéken lévő eladó földeket, vagy rájelentkezzen a környéken kifüggesztett termőföldekre, ezzel is növelje a birtokát, és ezzel is csökkentse a magyar kézben lévő földek mennyiségét, ezzel is csökkentse a magyar gazdálkodók lehetőségét. Tehát azt gondolom, hogy erre a jövőben sokkal inkább oda kell figyelni. És valóban, a szuverenitásunk egyik legfontosabb alapja, hogy kié a föld, kié az ország alapja; ha nem a miénk, akkor nem vagyunk szuverén állam, akkor ez nem jelenthető ki.

És ha már termőföldvédelemről beszélünk, elmondtam, hogy a tavalyi évhez viszonyítva a termőföldek mennyiségéből 1,2 százaléknit veszítettünk. Ha ez ilyen iramban fog folytatódni, akkor igazság szerint 100 év múlva már nem lesz min gazdálkodni, hiszen ha minden évben 1 százalékot elveszítünk, akkor nagyon gyorsan kijön az eredmény, hogy egy ipari lerakat leszünk, mondjuk, 100 év múlva. Hozzáteszem, hogy ez az állításom is azt bizonyítja, hogy a rendszerváltásnak hazudott módszerváltás óta - a miniszter úr idézetét nagyon szeretem használni - egymillió hektár termőföldet veszítettünk el az infrastrukturális beruházásoknak vagy az ipari beruházásoknak köszönhetően, amikről nem azt állítjuk természetesen, hogy nem szükségesek, hanem azt állítjuk, hogy sokkal átgondoltabban kellene ezeket a fejlesztéseket kieszközölni, sokkal átgondoltabban kellene a termőföldet védeni. És nagyon nem értjük, hogy ezek a nagyipari beruházások például miért zöldmezős beruházásként valósulnak meg, miért nem

lehet csak és szigorúan a barnamezős beruházásokra koncentrálni, miért nem lehet a rozsdáövezeteknek így egy újabb esélyt adni? Miért a magyar termőföldből kell újra és újra egy nagyobb szeletet kihalítani? Mi azt szeretnénk, ha ezek a dolgok a helyükre kerülnének a jövőben.

Továbbra sem adjuk fel természetesen, a jobbító javaslatainkat megteesszük, és reméljük, hogy önök nem fogják azokat minden esetben lesöpörni. Köszönöm szépen a szót. *(Taps a Mi Hazánk padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Megadom a szót Nyitrai Zsoltnak, a Fidesz képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

NYITRAI ZSOLT (Fidesz): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Országgyűlés! Köszönöm szépen a szót és a lehetőséget. Rendkívül fontosnak tartom ezt a napirendi pontot, amit a miniszter úr előterjesztett, hiszen a világ folyamatosan változik körülöttünk, és ehhez nekünk is alkalmazkodnunk kell. Reagálnunk kell ezekre a változásokra a szabályozások tekintetében is, és természetesen nem lehet kivétel ez alól az agrárium területe sem.

Amit én az érintett pontok közül talán a legfontosabbnak, a legfajsúlyosabbnak tartok, az a vízmegtartás kérdése, a vízmegtartás képessége, a csapadékvíz tárolása és az ezzel kapcsolatos vízi tározók építése, üzemeltetése, és ennek az egész folyamatnak a meggyorsítása, egyszerűbbé tétele. Ez mindenképpen indokolt, rég várt és előremutató. Az ökológiai egyensúly megőrzése, a másik oldalon pedig a digitalizáció vívmányainak a használata az értékörzés mellett szintén olyan irányba tudja vinni a dolgot, hogy ugyanakkor az ügyintézkést tegyük egyszerűbbé és gyorsabbá.

Miniszter úr említette a horgászokat is, a horgászattal kapcsolatos adminisztráció digitalizációját az e-fogási napló tekintetében a HORGÁSZ appon keresztül. Én köszönöm szépen az Agrárminisztériumnak és a miniszter úrnak személyesen is, hogy a legnagyobb magyar civil szervezettel, a horgászok közösségével is lefolytatta azokat az egyeztetéseket, amelyeket egy ilyen döntés előtt meg kell tenni, és az ő javaslataik, véleményeik pedig beépültek ebbe az előterjesztésbe.

Miniszter úr említette a vadgazdálkodást, a vadászatot és az ezzel kapcsolatos különböző haszonbérletek ügyeit, a költségek és a felelőségek megfelelő helyre történő telepítését. Aminek szintén örülök, az a lovas paszport kérdésköre. A Nemzetközi Gyermekek Szolgálat - mindenképpen jó, ha ez elhangzik itt, a magyar Országgyűlésben -, Edvi Péter és csapata az elmúlt hosszú évtizedekben azért nagyon komoly munkát végzett ezen a területen, és a lovas paszport egy kiemelkedően fontos és hasznos terület.

Összességében én szeretném megköszönni az Agrárminisztériumnak, hogy behozta ezt a javaslatot. Köszönöm a miniszter úrnak és csapatának, hogy a szükséges társadalmi egyeztetéseket lefolytatták

nemcsak az előbb említett horgászok közösségével, hanem a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával, illetve a gazdák érdekeit szintén képviselő MAGOSZ-szal is. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót kétperces hozzászólásra Pócs Jánosnak, a Fidesz képviselőcsoportjából. Parancsoljon!

PÓCS JÁNOS (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Csak egy rövid kiegészítést szeretnék tenni. Földi Judit képviselőtársammal együtt vagyunk a Mezőgazdasági Bizottságban, és azokra a problémákra, amiket itt elmondott, a megoldásokat is meghallotta volna az albizottsági ülésen, amit Font Sándor október 29-ére összehívott, ha el tetszett volna jönni erre az ülésre. *(Földi Judit: Ha kaptam volna meghívót!)* Minden egyes pontot, ami a szőlőbetegségekkel és a szőlőszínnel kapcsolatban fölmerült *(Földi Judit: Nem küldenek meghívót!)*, az albizottsági ülésen Font Sándor bizottsági elnök Tarpataki Tamás államtitkár úrral és a jelen lévő képviselőkkel együtt megvitatták, és döntéseket hoztak a betegségek kezelésére, a koordinációs rendszer hatékonyabbá tételére, a Nébih erősítésére és a laboratóriumok minél hatékonyabb és gyorsabb kivizsgálására, hogy a probléma mielőbb megoldódjon.

Javasolom, tisztelt képviselő asszony, hogyha meghívást kap a saját bizottságába, jöjjön el. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kétperces hozzászólásra adok szót Földi Juditnak, a DK képviselőcsoportjából. Parancsoljon!

FÖLDI JUDIT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr, Ha kaptam volna meghívást, akkor elmentem volna erre az ülésre. Az egyedüli képviselő vagyok a Mezőgazdasági Bizottságban, aki egyetlen ülésről sem hiányzott, sőt még helyettesítést sem kértem soha. *(Pócs János közbeszól.)* Sőt, múlt héten is albizottsági ülésen voltunk a Balaton-felvidéken. Az egész albizottság ott volt, amelynek a tagja vagyok.

Erre a bizottsági ülésre nem kaptam meghívót, úgyhogy nagyon remélem, hogy képviselő úr majd bocsánatot fog kérni ezért a felszólalásáért. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Pócs János: Nem fogok!)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megkérdezem, hogy kíván-e még élni valaki a felszólalás lehetőségével. *(Nincs ilyen jelzés.)* Tisztelt Országgyűlés! További felszólalót nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megkérdezem az előterjesztőt, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, miniszter úr!

DR. NAGY ISTVÁN agrárminiszter: Igen tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Kedves Képviselőtársaim! Természetesen szeretnék néhány szóban reagálni az elhangzottakra. Először is, szeretném megköszönni

önöknek, hogy részt vettek ebben a vitában és kifejezték azon gondolataikat, amikkel jobbítani, előrébb vinni akarták, és köszönöm azokat az elismerő szavakat, amelyek kifejezték azt, hogy megértették, hogy miért van szükség erre a módosításra, és hogy mi célból hoztuk ide ezeket a javaslatokat.

Valóban így van, ahogy Pócs János képviselőtársam is fogalmazott a vezérszónokijában, hogy a mezőgazdaságnak folyamatosan alkalmazkodni kell az őt körülvevő változásokra, hiszen annyi kihívás éri, annyi mindenre kell reagálni. Az idei esztendő pedig különösen sok kihívást támasztott elénk, hiszen ha belegondolnak, kezdődött egy kora tavaszi, nagyon súlyos fagykárrel, amely a gyümölcsöseinket érintette. Alig lábaltunk ki a probléma megoldását keresésből, ott jött azonnal az 50 éve nem előforduló járvány Magyarországon, amely az egész magyar állatállományt veszélyeztette, és nemcsak az az egy járvány, hanem gyakorlatilag vele párhuzamosan a madárinfluenza tombolása, a kiskérődzők pestise, a kéknyelvetegség, vagy éppen a legvégén még a lóherpesz is. Tehát mindent egybefoglalva egy óriási kihívás volt járványügyi téren is.

(10.30)

Majd elszenvedtük 2025-ben Európa legforróbb nyarának következményeit, és aztán természetesen még mindig nem volt vége a kihívásoknak, mert szembesültünk azzal a fitoplazma-kártétellel, amely a szőlő aranyszínű sárgaságának okoz nagyon komoly veszélyeket. Tehát helyén kellett lennünk. Közben pedig a nemzetközi helyzet sem nyugvást eredményezett, hiszen a belső piacaink védelme, a magyar gazdák termékeinek a piacra juttatása bizony komoly erőfeszítéseket tett szükségessé. Ezekre, ezek összehatására nekünk megfelelő válaszokat kell adni. Gyakorlatilag a törvény erejét vesszük segítségül, hiszen csak így fogunk tudni a megváltozott helyzetekre olyan reakciót adni, amelytől azt reméljük, hogy a következő évben majd csökkenti a felmerülő károk nagyságát.

Földi Judit képviselőtársamnak köszönöm a hozzászólását, és szeretném mondani, nem véletlen, hogy ha az önkormányzat belterületbe von egy területet és négy évig nem kezd vele semmit, akkor még jó, hogy nem engedjük neki újra. A másik szavával pont azt kéri számon rajtunk, hogy miért nem védjük a termőföldet, miért kell ennyi ipari létesítmény, nincs rá szükség, védjük jobban a termőföldet. Pontosan ezt tesszük. Tehát amelyik önkormányzat meggondolatlanul vagy számításból ilyen belterületbe vonást tesz, majd nem használja a területet, az nem engedhető meg, nem megengedhető, hogy mezőgazdasági művelésből kivonjuk.

Ezért is van az, hogy van négy év, ami bőven elegendő, hiszen egy önkormányzatnak ezt a lépést akkor kell megtenni, amikor a szerződés már ott van a kezében, amikor látja, hogy biztos beruházás érkezik, akkor kell megindítani azt a folyamatot, amely kivonja a mezőgazdasági művelés alól. Higgye el, a

legfontosabb a termőföld védelme, és a legnagyobb erővel tesszük ezt. Hány intézkedést hoztunk, ha belegondolnak? Például háromszorosára emeltük fel a termőföldvédelmi járadék fizetését. Tehát mindent elkövetünk azért, hogy csak alapos indokkal lehessen termőföldet kivonni a termelésből.

Talajvédelem kérdése. Említette képviselő asszony, hogy miért kell halasztani. Azért, kedves képviselő asszony, mert föl kell készülni rá. Csak úgy lehet mindent sikeresen végrehajtani, minden szakmai kérdést végrehajtani, minden változtatást végrehajtani a gazdátársadalomban, ha megfelelően felkészülnek rá. Legyen elég információ, legyen elegendő háttér, infrastruktúra, labor, minden kapacitás ahhoz, hogy ez eredményes legyen. Ha a gazdátársadalom azt látná, hogy nem úgy mennek a folyamatok, ahogy kell, akkor nem hisz benne, nem lesz partner, soha nem lesz eredményes. Márpedig mi azt szeretnénk, hogy az legyen.

Viszont muszáj elmondanom önnek, hogy végtelesen büszke vagyok arra, ahogy a magyar gazdák gazdálkodnak. Tehát az erózió, a talaj kiszigerelése és hasonlóknak kapcsán, amiket ön említett, én hadd mondjam pontosan az ellenkezőjét. Az AKG és öko művelt területeink nagysága 2 millió hektár az 5 millió hektárból. Ez egy fantasztikus dolog. Aki az agroökológiai alapelemeket alkalmazza a talajművelés során, az 5 millió hektárból 4 millió hektár. Hát, erre nagyon nagyon büszke! Soha, egyetlenegy európai országban sincs ilyen arány. Tehát ez valami fantasztikus!

Még egyet ezekhez hadd tegyek hozzá, mert így komplett. Mindig csak azt halljuk, hogy kivontuk a termőföldet, üzem épült, infrastruktúra épült rajta, utak épültek rajta, de mellette a kormány már több mint 300 ezer hektárnyi területnek állította vissza a természetességét. Ez egy fantasztikus eredmény. Tehát nemcsak arról szól, ahogy a másik képviselőtársunk fogalmazott, hogy évente 1,2 százalék, és jaj istenem, akkor hupsz, egyszer csak elfogy az összes termőföld. Hát, dehogyis! Folyamatosan állítjuk vissza azon területeknek a természetességét, amelyek károsodást szenvedtek korábbi évtizedek vagy évszázadok történései miatt. Tehát ez egy körforgás, és egyre inkább azon vagyunk, hogy mindig meg tudjuk védeni a termőföldet, mert az a legfontosabb számunkra, hiszen egy korlátos jószág.

A szőlő aranyszínű sárgasággal kapcsolatosan azt kell mondanom, kedves képviselő asszony, hogy a kormány érzékelte a problémát, érzékelte ennek súlyosságát, és azonnali cselekvési tervet alkotott, azonnali szemlecsoportokat hozott létre, mobil laboratóriumokat állított fel, megfelelő forrást rendelt a védekezéshez, elrendelte a tavaszi központi állami légi permetezést, előrejelző rendszert állított fel, szakértői és tájékoztatási kötelezettséget írt elő a hegyközségeknek. Ilyen fokú, ennyire erős és szakmai együttműködés nagyon rég volt szakmaközi szervezetek, a növényegészségügyi hálózat, a minisztérium és a kormány között. Fantasztikus együttműködés. Az a célunk, hogy e komplex és nagyon szoros együttműködés eredményeként ezt a nagyon veszélyes betegséget csírájában el tudjuk fojtani.

Nacsa Lőrinc képviselőtársamnak szeretném mondani, hogy köszönöm szépen a szavait. Valóban így van. Nem a teljes megoldás a mostani módosítás, hanem mindig egy reakció, a kialakult helyzetre reagálunk. Nagyon köszönöm, hogy szóba hozta Földi Judit képviselő asszonynak pontosan ezt a véleményét, mert azt kell mondanom, hogy küzdünk. Pont Földi Judit képviselő asszonynak hadd mondjam még, hogy igen, nekünk azzal is küzdenünk kell, és az egész helyzet egyik kiindulópontja, amit mindig rajtunk kérnek számon, hogy a magyar agrárium versenyképességi helyzete döntően attól függött, és attól függ ma is, ezt próbáljuk helyrehozni, hogy 2004-ben az első európai uniós ciklus felhasználását rosszul tették meg. Szociális célokra fordították ezeket a forrásokat és nem gazdaságélénkítésre.

A lengyelek velünk ellentétben viszont gazdaságélénkítésre fordították, akkor építették ki járási szinten a hűtő-, feldolgozókapacitásaikat, az egész élelmiszeripart megújították. Ennek következtében van az, hogy márciusban jött a lengyel hagyma, áprilisban a lengyel krumpoli, májusban a lengyel alma. Csak néztünk, hogy azt a mindenit! Tudja, kedves képviselő asszony, most jutunk el oda a magyar kormány történelmi döntésének köszönhetően, hogy a 80 százalékos nemzeti társfinanszírozással az európai uniós források mellett be tudjuk hozni ezt a lemaradást. Ebben a hét évben, a ciklusban huszonegyet tudunk előre menni, háromszor több forrásunk jut rá. Ez a hatalmas nagy történelmi döntésünk, bepótolva a 2004-es bünt, hogy ott rosszul használták fel ezeket a forrásokat.

Így tudjuk a gazdák versenyképességét helyrehozni, a magyar mezőgazdaságot 2030-ra visszajuttatni Európa első három mezőgazdasága közé, mert megújul a teljes állattenyésztési szektor, a teljes élelmiszeripar, a teljes feldolgozószektor, a kertészet, üvegházi kultúra, minden, hisz annyi forrásunk van rá, amellyel ezt megtehetik. Nagyon nagy öröm, hogy a gazdák értik ezt, és partnereink abban, hogy ezt a fejlődést, ezt a fejlesztést meg tudják tenni.

Dócs Dávid képviselőtársamnak szeretném mondani, hogy valóban, teljesen egyetértek, számtalan kihívás éri a magyar mezőgazdaságot. Az is igaz, hogy azért speciális ágazat, mert nemcsak egy szakma, nemcsak egy munka, hanem életforma, és aki ezt vállalja, az sokkal elkötelezettebb, sokkal több vállalkozást tesz, mint bármelyik más szakma. Itt nem az van, hogy hétfőn ezt teszem, de kedden váltok munkahelyet és átmegegyek egy másikra, mert ott több órabért fizetnek, vagy magasabb bért kapok, hanem ez egy életre szóló elköteleződés. Ezért a felelősség, ahogy hozzányúlunk a szabályozásokhoz, a döntésekhez, bizony sokkal magasabb, mint bármelyik más ágazat terén.

Említett ilyen kifogást, hogy a generációs probléma miatt az idősebb ügyfél nehezebben tudja használni az elektronikus bejelentést. Hadd tegyem hozzá: mi az élet? Az az élet, hogy ha földet veszünk, elmegegyünk az ügyvédhez, megkötik a szerződést, az ügyvéd ahelyett, hogy azt mondaná, hogy egy hónap,

mire eljutok a jegyzőhöz, mire a jegyző aláírja, mire a jegyző visszaküldi. Nem! Ott a helyszínen az ügyvéd már be is pötyögte, és már abban a pillanatban készen is vagyunk. Tehát az egész bürokrácia lerövidül, csökken és egyszerűsödik az ügyfél korától függetlenül.

(10.40)

A vadállomány környezeti hatásait figyelembe kell venni a vadkár megelőzése érdekében. Szerintem ez egy nagyon fontos mondat. Szeretném jelezni a kedves képviselőtársamnak, hogy az Agrárminisztérium minden évben növeli a kilövendő kvótát, és mily érdekes, minden évben az összeszámláláskor mégiscsak több az az állat. Tehát nagyon-nagyon lényeges kérdés, hogy mindazt a kvótát, amit előírunk, a vadásztársaságok ki is lőjék, és keressük az eszközöket, hogy ezt hogyan tudjuk ellenőrizni, hogyan tudjuk rábírni erre a vadásztársaságokat. Én teljesen partner vagyok abban, hogy kezdeményezni kell, hiszen a vadászati jog a földtulajdonosé, a földtulajdonos rendelkezhet arról, hogy ha ő lemond a jogáról, akkor kinek adja át. Így jelölődik ki mindig, hogy melyik vadásztársaság vadászhat, és folytathatja a vadgazdálkodási tevékenységet az ő területén.

Én javasolom, és el is szoktam mindig mondani, hogy legyen meg az a lehetőség, hogy a földtulajdonnal érintett, ha megfelel az összes vadászati előírásnak és jelentkezik az adott vadásztársaságba, kötelező legyen fölvenni, mert akkor ő is részese lehet a vadkár elleni védekezésnek, részese lehet annak a folyamatnak, hogy a saját vagyont, a saját keze munkáját meg tudja védeni. Szerintem ezzel meg lehetne oldani egy nagyon komoly nézeteltérést, és egy nagyon komoly együttműködést - pont amit említett képviselő úr - lehetne létrehozni.

Szóba került az aszály, és kritika érte a kormányt, hogy eleget tett-e, vagy sem. Én nyugodt szívvel állok itt önök előtt, és azt tudom mondani, hogy amit ember megtehetett, azt megtettük. És hogy ezt milyen eredménnyel tettük, semmi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy 2022-ben, a nagy aszály idején 1,5 millió hektáronyi aszálykárunk volt, most, 2025-ben, a legforróbb nyáron 500 ezer. Mindaz, amire azt mondja, hogy kevés, az szerintem fantasztikus eredmény, hogy ennyi idő alatt egyharmadára tudtuk csökkenteni az aszályal érintett területet. 848 kilométernyi csatornát töltöttünk tele vízzel, 1 milliárd 50 köbméternyi vizet őriztünk meg, gyakorlatilag fogtunk vissza, szemléletváltás történt, kevesebb víz hagyja el az országot, mint ami beérkezik. Tehát egy fantasztikus változás van.

Az a 4,7 milliárd, amire azt mondta, hogy mennyire kevés, az rendkívül fontos volt az operatív feladatok elvégzésére, hogy megcsináljuk a csatornaáttervezéseket, a zsilipeket, a szivattyúkat, azonnal, prompt, a költségvetési forrásokon kívül beletéve. Ez szerintem egy nagyon-nagyon fontos dolog volt, hiszen ezekkel a munkákkal tudtuk elérni ezt az eredményt. Ez szerintem óriási.

Ehhez jött még, hogy átvállaltuk a gazdák öntözési vízének a fizetését 10 milliárd forint értékben, tehát ez

egy fantasztikus dolog, miközben az egész vízügyi apparátus tovább folytatta az infrastruktúra-fejlesztést, a gazdák tovább folytatták a beruházásaikat. Egyszer adtunk 167 milliárd forintot az egyik pályázatra, a vidékfejlesztési végén 67 milliárdot még egyszer, és most a KAP stratégiai tervben 64 milliárdos pályázat van nyitva, amit - külön elkülönítve a nagygazdáknak és a kisebbeknek is - mindenki igénybe tud venni. Szerintem ez egy fantasztikus fejlesztés, pont látszik is benne, hogy milyen eredménye van, hiszen egyharmadára tudtuk csökkenteni az aszálykár mértékét.

Annyi kritika éri, és mindig felsorakoztatják, mennyi vizet használnak el ezek a gyárak. De mondjuk már el a teljes igazságot! Mondjuk el a teljes igazságot: az a gyár nem issza meg ezt a vizet. Az az egyik oldalán bemegy, a másikon kijön. Az csak hűtővíz, semmi más célt nem szolgál. Áthalad a gyáron, és ugyanúgy lehet használni a továbbiakban is öntözésre, bármilyen egyéb célra. Ugyanaz, mint a Paksi Atomerőműnél: az egyik oldalán bemegy, a másikon pedig kijön, és folyik vissza a Dunába minden érintettség nélkül. Tehát nem lehet az embereket megteveszteni azzal, hogy ha ilyen üzem épül, akkor ott már nem lesz víz, mert elfogy az ivóvíz az ilyen használattal. Szó sincs erről, és ezt szeretném nagyon mélyen tudatosítani mindenkiben.

Az a javaslata, hogy az állattetemeteket hadd földelhessék el, valljuk be, főleg, ha ezt suttymban, dugiban csinálják, azért komoly probléma lehet. Egy lépfenénél, ami évszázadig spórás állapotban ott tud lappangani a földben, ez azért nagyon komoly. Én elmondom, cserébe mit ajánlunk: meghirdettük azt a pályázati lehetőséget, hogy minden üzem vásárolhasson hullaégetőt, égesse el ott, a saját telephelyén, és akkor nem kell hurcolni, nem kell odébb vinni. Odaadjuk a 75 százalékát a beruházásnak, tegyék meg, és akkor az egésznek gyakorlatilag nincs semmi ilyen veszélyeztetettség.

A külföldi kézben lévő termőföld. Azt hiszem, képviselő úr, ha a szívére teszi a kezét, akkor nyugodtan azt mondhatja, hogy ekkora küzdelmet, ilyen kockázatot ilyen eredményességgel soha senki nem csinált még, mint a nemzeti kormány. Felszámoltuk a zsebszerződéseket. Óriási nemzetközi vita volt, óriási támadás alatt voltunk, hogy hogyan mertük megszüntetni a haszonbérleti szerződéseket, hogyan fizettük ki őket, hogyan számoltuk fel az egész rendszert, és hogyan igyekszünk teljes mértékig ellehetetleníteni, olyan akadálypályát építeni a külföldi vásárlók elé, hogy ne tudjanak hozzájutni a termőföldhöz.

De be kell látnia, hogy gyakorlatilag a tulajdon szabad vásárlása az európai jog, és sajnos hiába küzdünk, a győzelem előtt állunk még, hogy ki tudjuk mondani, hogy a termőföld olyan speciális jószág, amelyre nem vonatkozhat a szabad vételi jog. De ez a mi küzdelmünk, és küzdünk a nagy brüsszeli gólemmel szemben, hogy fogadják el ezt. De óriási a történet. Ausztriával teljesen jó kapcsolata van Magyarországnak, de ez ügyben óriási vitákat folytattunk. Óriási vitákat folytattunk, mert nekik ebben érdekeik

vannak, és bizony fájlalják, hogy vissza vannak szorítva ez ügyben, nem engedjük, hogy ki tudjanak teljesedni ebben a kérdésben.

Őn is említette még, hogy elvész a termőföld. Itt is szeretném azt mondani, hogy a háromszoros földvédelmi járadék, amikor ki akarják vonni, azért kellő óvatosságra ad okot. De ezzel párhuzamosan, hogy ösztönözzük a barnamezős beruházást, adókedvezményeket adunk a beruházónak, tehát mindent elkövetünk azért, hogy ne zöldmezőben, ne a termőföldre, hanem inkább barnamezőben vagy régi ipari területen tegyék.

Csak egy baj van: minden beruházó fél attól, hogy ha régi iparterületre megy, akkor vajon mikor derül ki, hogy milyen szennyezett a talaj, és azért ő a felelős. Ez az, ami visszatartja őket, és ezért inkább megfizetik a földvédelmi járulékot. Nekünk pedig mindent el kell követni azért, hogy egyrészt rehabilitáljuk ezeket a területeket - ez az a bizonyos természetesség visszaállítása, ahol már 300 ezer hektárnál tartunk -, és mindent elkövetünk, hogy adókedvezményekkel ösztönözzük őket arra, hogy ott folytassanak további ipari tevékenységeket.

Nyitrai Zsolt képviselőtársamnak szeretném mondani, hogy valóban válaszolnunk kell a világ kihívásaira, és nem nézhetjük tétlenül mindazt a folyamatot, ami van. Ha akció van, akkor reakciónak kell lenni, és ez a törvényjavaslat pontosan azt szolgálja, hogy a kihívásokra elemeinként igyekezzünk válaszolni.

Valóban, a vízmegtartás, a csapadékvíz-tározás komoly kérdéskör - és a digitalizáció vívmányai is azok. De milyenek vagyunk? Minden újtól ózdkodunk, minden újtól tartózkodunk. Azt gondoljuk, hogy a gazdák nem fognak tudni alkalmazkodni, nehezen fogják megtanulni. A gazdák alkalmazkodni fognak, szépen, egyik műveletről a másikra. Ez az ő készség szintjükön fog tudni működni, hiszen olyan programokat akarunk számukra biztosítani, amelyek nagyon egyértelműek és nagyon egyszerűen használhatók.

Számomra is nagyon kedves módosítás, hogy a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálatnak is tudunk segítséget adni, és el tudják végezni azt a nagyon fontos humanitárius tevékenységet, amely nagyon sok gyermeknek okoz nagyon fontos lelki erősödést, épülést és az egészségének változását azzal, hogy folytatni tudják a lovas parasport tevékenységet, és mindezt olyan szeretettel övezve, amire máshol nincsen példa.

Kedves Elnök Úr! Szeretném megköszönni képviselőtársaim hozzászólásait, jobbító szándékú észrevételeit. Arra kérem önöket, hogy a részletes vitára nyújtsák be a módosító indítványait, vitassuk meg azokat is, és közösen fogadjuk el azokat a válaszokat, amelyek ebben a törvényben található a magyar mezőgazdaság versenyképességének és működésének jobbításáért. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

(10.50)

ELNÖK: Köszönöm, miniszter úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására a mai napon 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **mohácsi csata hőseinek emlékééről** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A Hargitai János, Semjén Zsolt, Simicskó István és Latorcai János, KDNP, valamint Hoppál Péter, Bánki Erik, Pánczél Károly, Nagy Csaba, Vinnai Győző, Pósnán László és Balla Mihály, Fidesz, képviselői által benyújtott előterjesztés T/13035. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Bejelentem, hogy az előterjesztést nemzeti napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Elsőként megadom a szót Hargitai János úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének. Képviselő úr, ön a szó. Parancsoljon!

DR. HARGITAI JÁNOS (KDNP), a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Hosszú és nagyon tudatos készülődés eredménye az, hogy most itt állhatok önök előtt, és „A mohácsi csata hőseinek emlékééről” című törvény előterjesztőjeként beszélhetek itt, a Ház előtt. Mindkét mondatot vagy mindkét állításhoz meg kívánom indokolni, a hosszúságra is utalva és a tudatosságra. Két évszámot fogok felidézni, és a két évszámhoz kötődő esemény - még mindkettő - a 2020. évhez kötődik, amikor Mohács 500 kapcsán a készülődés elindult. Ez is jelzi azt, hogy nem egy mohácsi eseményre készülünk, hanem egy nemzeti emlékévre, egy kormány által fel-emelt, nemzeti összefogást jelző emlékévet szeretnénk a jövő évben közösen megélni. Már itt, mielőtt elfelejtem, minden jelen lévő képviselőt, a magyar Országgyűlés minden képviselőjét a legnagyobb tisztelettel várunk és fogadunk az emlékév minden rendezvényén.

A tudatosságra utalva két dolgot is kell mondanom. Nyilvánvalóan miniszteri biztосként, aki kezdeményezője, ösztönzője, összehangolója ezeknek a folyamatoknak, a lehetőséget is látnom kellett a térség számára, hogy egy ilyen emlékév mit jelenthet, és egyéni képviselője is vagyok e térségnek, a tudatosság itt is működött bennem. Amikor 2020. február 19-én először Mohács 500 minden ügyét megemlékeztem a Karmelitában a miniszterelnök úrnak, majd később a miniszterelnök-helyettesnek, Semjén Zsoltnak, akkor területfejlesztési kérdéseket is felvettem, vagyis azt mondtam, hogy egy ilyen emlékév kapcsán úgy kell ráfutnunk erre az eseménysorra, hogy tudjuk azt, hogy akkor majd ez a térsége az országnak, ez az akkor még mindentől elzárt térsége hogyan nézzen ki, és ez nyilvánvalóan elsősorban közútfejlesztési kérdések megoldását jelentette.

A kormány három kormánydöntésében döntött a Mohács 500 emlékévről. A legfontosabb ilyen döntés az első kormánydöntésben született meg, ez az 1159/2023. (IV. 27.) kormányhatározat. Annak az 1. melléklete rögzítette azt, hogy a kormány milyen területfejlesztést, elsősorban közútfejlesztéseket kíván megoldani a mohácsi csata emlékévéhez kötődően abban a térségben. Csak felsorolom ezeket: az autópálya befejezése Eszék irányában, ezt ma már használjuk; a kelet-nyugati közlekedési tengely megteremtése százéves álom; Szeged-Pécs összekötése a

mohácsi Duna-hídon keresztül, az ország leglátványosabb, leglendületesebb beruházásaként halad ezen beruházás; Villány és térsége, a borvidék rákötése az autópályára; gazdasági kikötő építése; kerékpárútrendszer, amely a két csatasíkot is összeköti; és a körzetem északi részén szintén egy kelet-nyugati közlekedési folyosó megteremtése; elsősorban Csibi Krisztina képviselő asszony térségében, de ez az én térségemet érinti, ez a Szeged-Kaposvár közlekedési tengely. Minden beruházás vagy elkészült vagy halad, vagy előkészületek zajlanak ebben az ügyben.

A másik, amit meg kell említenem a tudatosság kapcsán, hogy nyilvánvalóan az emlékév lényegéhez kapcsolódóan lehetőségünk adódott emlékezetpolitikai pontok, fejlesztési helyek megvalósítására, sőt elsősorban a már megépültek továbbfejlesztésére, felújítására. Tudatosan törekedtünk arra, hogy azokat az emlékhelyeket, amelyeket már az előző korok létrehozta abban a térségben, azokat mi felújítsuk vagy továbbépítsük.

A másik ilyen általános megjegyzésem, mégis ez a legfontosabb, a regionális emlékezet hagyományok, ha úgy tetszik, megemlézése. A regionális emlékezet hagyományt a mindenkor pécsei püspök tartotta életben. Az első, akit megemlékeztem, Király József püspök úr, aki már a csata 209. évfordulóján emlékkápolnát építtetett Mohácson, és ebben az emlékkápolnában mindig egyszerre emlékeztek meg a vesztes csata hőseiről, de a későbbi győztes csata, a második mohácsi csata hőseiről is.

Ezzel azt mondhatom önöknek, hogy a regionális emlékezet mindig a hősiességre épített. Ezzel szemben a nagy országos kánon Mohács kapcsán elsősorban a balsorsra, „Nemzeti nagylétünk nagy temetője” valami végzetes eseményre utal, persze joggal, és ez épül be a magyar önképbe. A regionális emlékezet, mondom, másfelé is helyezett hangsúlyokat, és ezt mi az emlékév kapcsán tudatosan használni akartuk, és erre építünk. Amit mondom, az persze történészek gondolatai által támogatott, ne egy politikai mondatait gondolják ilyenkor csak önmagában.

A harmadik, amit mondani akarok, hogy megfogható módon építeni tudtunk már két évfordulóra: a 400. évfordulóra, amely jól dokumentált, 1926., Trianon után, éppen a szerb megszállás után. De azt mondhatom, hogy az ország bármilyen nagy gondokat élt meg akkor, egy nemzetben gondolkodó emlékezet akartak és valósítottak is meg, és az akkori dolgok továbbépítése számunkra rendkívül fontos. Ez összefügg egyébként az emléktörvény megalkotásával is. A 400. évfordulón is szándékukban állt emléktörvényt alkotni, ez akkor elmaradt. Most az 500. év generációja - ezek mindannyian mi vagyunk, nemcsak itt, a parlamentben, hanem mind, aki minket hallgat az országban - ezt az emléktörvényt most megalkothatja.

A másik ilyen évforduló, amelyre építeni lehet, az a 450. évforduló 1976-ban. Akkor persze nem akartak nemzeti ügyet csinálni az egészből, de nem lehetett nem csinálni valamit 1976-ban, mert a tömegsírok

megtalálása okán Mohácson, Pécsen voltak olyan akkori vezetők, akik elérték azt, hogy megépítették akkor a történelmi emlékhelyet. Én 18 éves diákként ott voltam akkor az emlékezők között a 450. évfordulón, most pedig a 450. évfordulón létrehozott emlékhelynek az átépítése Mohács legfontosabb programpontja, azt is mondhatnám, hogy a szíve közepe a mohácsi emlékévének.

Emlékezetpolitikához kötődő fejlesztések zajlanak ma már Mohácson: a csatateri emlékkápolna, amelyre utaltam, annak a felújítása már folyik. A főter, amely szintén egy fontos emlékezeti hely, annak az átalakítása elindult. A II. Lajos-obeliszk a Csele-patak partján is már felújítás alatt áll, és amire már az előbb utaltam, a csatasíkon, tehát nem Mohácson, Mohácstól délre, a nemzeti emlékhelyen - ez Sátorhely közigazgatási területe - a nemzeti emlékhely átalakítása is lendületesen folyik. És vannak felújítások, fejlesztések, és lesznek még az elkövetkezendő időszakban a második mohácsi csata síkján, tehát Villány és Nagyharsány térségében is.

A legfontosabb esemény, amit az előkészületek kapcsán mondanom kell, a 494. évfordulóhoz kötődik. Tehát hat évvel az előttünk álló nagy esemény előtt, 2020. augusztus 29-én a nemzeti emlékhelyen elsősorban helyi szereplők találkoztak, és egy kiáltványt fogalmaztak meg. Köztünk volt az akkori pécsi püspök, az akkori pécsi rektor - most is még ő a pécsi rektor -, három professzor, múzeumigazgató Pécsről, a Duna-Dráva Nemzeti Park igazgatója, és persze képviselőként jómagam.

A továbbiakban erre a kiáltványra építve mondom el önöknek a gondolataimat az emlékévé kapcsán, azt előrebocsátva, hogy Mohács kapcsán három síkot egészen biztosan érintenem kell. Az első, hogy mi történt 1526. augusztus 29-én és az azt követő időszakban. Was ist geschehen? Ezt a mondatot csak azért mondom németül is, mert ezzel Hóvári professzor szellemét, emlékét akarom megidézni, aki professzorként a kiáltvány létrehozóinak, aláíróinak egyikeként még köztünk volt, de ma már sajnos nincsen köztünk. Tehát ez a „mi történt akkor?” a gondolkodás egyik síkja.

(11.00)

A másik sík az emlékezetpolitika: hogyan válik Mohács a balsors jelképévé? Ez a kép hogyan válik önazonosságunk egyik nagyon fontos alappillérvé, a mindig ideológiavezérelt emlékezést az 500. év generációja hogyan haladhatja meg?

A harmadik gondolkodási sík - amelyről még a jövőben itt most szólni fogok - természetesen az, hogy mi, az 500. év generációja, az előzőekre építve mit hagyhatunk az utókorra.

Akkor a kiáltvány gondolataira térve és azt felidézve a következőket mondhatom önöknek. Ez a kiáltvány azzal indul, hogy közösen azt állítjuk, hogy 1526. augusztus 29-én világtörténelmi jelentőségű esemény zajlott a mohácsi síkon. Ez azért fontos - mármint ennek a jelzőnek a megemlézése -, mert az egész

eseményt nem egyszerűen egy magyar történelmi eseményként értelmezzük, hanem azt beillesztjük, ahova való ez a történelmi esemény, az európai és elsősorban közép-európai kánonba, eseményisorba.

Ezen a napon II. Lajos keresztény serege és Szulejmán muzulmán serege ütközött meg. Ez a csata azt eredményezte, hogy az addig erős Magyar Királyság, a magyar-cseh-lengyel- és Jagelló-államszövetség meggyengült, az Oszmán Birodalom Közép-Európában másfél századon át meghatározó tényezővé válik, és ami legalább ilyen fontos, a csata következményeként - Buda 1541. évi elfoglalásához kötődően is - a Habsburgok közel 400 éven keresztül a térség uraivá válnak, és világhatalmi tényezőkké emelkednek. Ami fontos, Krakkó ekkor válik el a budai és a prágai érdekszövetségtől.

Az emlékezés szempontjából a legfontosabb annak tudatosítása, hogy ez a hősi csata, amely ugyan vereséggel végződött, alapzata azóta is a magyar identitásnak. A Himnuszban benne van ennek a csatának minden fájdalma. Ez a csata az akkori világban, az európai világban hihetetlen tiszteletet váltott ki. Tehát a hősök az akkori gondolkodásban tiszteletet kaptak az európai világtól. Ennek a csatának minden tagja - legyen az tiszt, közrendű főpap, pap, főúr vagy egy közrendű, legyen magyar, cseh, lengyel, horvát, szerb, osztrák, német vagy itáliai, a fiatal királlyal az élen - hősként küzdött, és sokan, a többség hősként is halt meg ezen a csatamezőn.

Nem is tehettek mást, mert ezeket a hősöket, ezeket a katonákat elődeik katonahagyományai és elődeik katonakeresztje kötelezte arra, hogy megpróbálják a lehetetlent. A lehetetlen pedig az volt, hogy szembeszálljanak az akkori világ vezető hatalmával, az oszmánokkal. Tökéletesen tudták azt akkor is, és tudja ma az 500. év generációja, hogy az oszmánok milyen hihetetlen fölényben voltak minden tekintetben: területi fölény az Oszmán Birodalomra utalva akkor, népességbeli fölény, és ami ezekből következik, lehetőségek, katonai erőben, anyagi erőben lévő fölényvel rendelkező oszmán világ, nemcsak az akkori Magyar Királysággal összehasonlítva, hanem bármely európai állammal összehasonlítva.

Talán a történelmi kutatásoknak, amelyeket a mai kor történészei elvégeztek, ez az egyik legszebben bemutatott területe ma már, amikor számszerűen megmutatja a mai történészgeneráció azt, hogy milyen fölényvel rendelkezett az oszmán világ akkor Európával szemben, és miért mondom azt joggal, hogy ilyen szempontból ezek a hősök a lehetetlent kísérelték meg.

Ha már a történelmi kutatásokat szóba hoztam, akkor néhány személyt és kutatóműhelyt meg kell említenem önöknek, mert egyszerűen csodálatos az a tevékenység, amelyet a történészek produkálnak az 500. év kapcsán. Az egyik ilyen kutatóműhely - „Rekonstrukció és emlékezet” címen futó gondolkodó-műhely - az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpontja és a Pécsi Tudományegyetem egy közös műhelye. A másik ilyen a Századok sorozat. Itt van az asztalom legújabb kötet, ebben a sorozatban már

megjelent kötet. Ez a Magyar Történelmi Társulat és az ELTE Humántudományi Központja, annak Történet-tudományi Kutatóintézetének műhelyét jelenti. A harmadik ilyen nagyon fontos műhely Pécsen a Janus Pannonius Múzeum, hozzá kötődően a Pázmány Péter Katolikus Egyetem és a Szegedi Egyetem elsősorban antropológus kutatói.

Ha neveket mondok, néhányat, félve kezdek bele, mert lesznek olyanok, akiket kihagyok érdemtelenül, de talán a legfontosabbak, akik átfogó szerkesztői munkával is vezérlik ezeket a kutatásokat: a „Rekonstrukció és emlékezet” esetében Fodor Pál, Varga Szabolcs, B. Szabó János, Farkas Gábor Farkas, Pap Norbert, a Századok esetében Fodor Pál, Kenyeres István, Toma Katalin, a pécsi múzeum körüli kutatóműhely esetében Varga Szabolcs, Bertók Gábor igazgató úr, Hamza Márk és még néhány kutató ebben a sorban. Fedeles Tamás a pécsi egyetemhez és a Pázmányhoz is kötődő kutató. A szegedi antropológuscsapatból Pálfi Györgyöt említem meg, mint aki minden rendezvényen szellemi teljesítményével ott van köztünk, és gazdagítja a Mohácsról kialakított emlékképet.

A kormány természetesen ezeket a kutatásokat pénzügyileg is támogatta. Jutott pénz régészeti kutatásokra, jutott pénz régészeti feltárásokra, történelmi kutatásokra, mint ahogy említettem, antropológiai kutatásokra. Megemlítem a Nemzeti Örökség Intézetet mint egy olyan állami intézményt, amely a legdinamikusabban szervezi Mohács 500 minden egyes programját, de a Hadtörténelmi Intézetet is ebben a sorban említem. Tehát ezek az összegek, amelyek kormányzati pénzzel a tudomány világába kerültek, én azt gondolom, hogy nagyon jól hasznosulnak. A gondolatomat ott szakítottam félbe a kiáltvány kapcsán, hogy tisztában voltak azzal, hogy a lehetetlent próbálják meg, amikor az oszmánokat megpróbálják megállítani a mohácsi síkon.

A kiáltvány következő nagyon fontos állítása az, hogy ugyan ott vereséget szenvedett ez a közép-európai sereg - mert ez nem csak egy magyar sereg volt -, de ez a hősiesség, ami ott lezajlott, megakadályozta a szultánt abban, hogy úgy legyen Közép-Európa ura, ahogy szeretett volna, mert nem jutottunk a balkáni országok sorsára. Magyarország, a Magyar Királyság egy egész más pályát írt le a török időkben.

Azt már említettem, hogy az európai világ akkori tiszteletét kivívta ez a sereg. Európa ébredéséhez is hozzásegített ez a csata. Az ébredés alatt azt értem, hogy utána kezdik megszervezni Közép-Európa védelmét. 1526 csak 1541-gyel, Buda elfoglalásával értelmezhető. Ha közép-európai vagy európai kontextusba akarjuk helyezni ezt az eseménysort, meg kell állapítanunk azt, hogy nekünk hihetetlen területi veszteséget jelentett ez a csata és a csata következménye, hihetetlen népességbeli veszteséget jelentett, az akkori 3 milliós Magyar Királyság népességéből 16 ezer ember ott halt meg a csatasíkon. Ez a népesség fél százaléka, aki ott meghalt a csatasíkon, és akkor nem beszéltem még arról, hogy mi várt erre az országra vagy erre az országrészre a törökök 150 éves ittléte után.

A következő gondolat, és ez a regionális emlékezethez kötődő mondat... - bocsánat, még egy mondatot elfelejtettem. Ez az időszak a születése a Habsburg Monarchiának is. Habsburg Ferdinánd elfoglalja azt a trónt, azt a két trónt, ami II. Lajost is megillette, Prága és Buda trónját.

(11.10)

S ebbe a Habsburg-rendszerbe illeszkedik be az akkor megmaradt Magyar Királyság. Ha Pálfi Györgynek, egy jeles kutatónak a mondatát idézem, ő így fogalmaz: más út nem volt ahhoz, hogy megelőzzük a teljes oszmán megszállást abban az időben.

És akkor a kiáltvány következő gondolata, amit én fontosnak tekintek, a regionális emlékezet. Van egy kitekintése a kiáltványnak az 1687. augusztus 12-ei, második mohácsi csatának mondott csatára, tehát a vesztes csata síkjától 20 kilométerre történő eseménysorra. Ott az európai keresztény sereg fényes győzelmet aratott a törökök felett, és ennek kapcsán Fodor Pál, az egyik legjelesebb kutató úgy fogalmaz, hogy ettől kezdve a Kárpát-medence visszafordult abba az irányba, ahonnan Szulejmán 1526-ban eltérítette.

A kiáltvány vége felé fogalmazzuk meg a legfontosabb gondolatunkat, ami már az emlékévé felé mutat. Ebben a szövegben úgy fogalmazzunk, hogy a közelgő 500. évforduló egyszerre lehet a kegyelet, a hősiesség és a közép-európai összefogás emlékévé. A hősiességről nem kell újra szólnom, mert sokat beszéltem róla, csak megjegyzem azt, hogy minden eddigi tanult dologgal szemben akkor egy nagyon korszerű, létszámában is erős magyar és közép-európai sereg vonult fel a csatasíkon - Európa bármelyik országa akkor körülbelül ilyen léptékű seregek kiállítására volt képes. Az más kérdés, hogy ezzel szemben az oszmánok még ezzel a korszerű európai sereggel szemben is óriási erőfölényben voltak, de hát a világ vezető hatalma volt akkor az oszmán világ.

A kegyeletre már ki kell térnem egy mondat erejéig. Ott, a csatasíkon 15 ezer ember is el lehet hantolva, ma sem tudjuk, hogy hol, de néhányukat tömegsírokban megtaláltuk már ötven évvel ezelőtt. Ezek a hősök soha nem kaptak igazi kegyeletet. Most az emlékévé kapcsán a két tömegsírban kiemelt hősöket nyilvánvalóan nem újra visszatemetjük majd a tömegsírokba, hanem antropológiai vizsgálatok után - ez a szegedi egyetem kutatócsoportjának munkája - megpróbálunk szó szerint arcot adni azoknak a hősöknek, hogy ne csak tetemeket, emberi maradványokat, ne csak számokat lássunk, ne csak arról beszéljünk, hogy 16 ezer ember ott halt meg valahol ezen a csatasíkon, hanem ezekhez arcokat tudunk kötni. A mai tudomány különböző rekonstrukciós tevékenységei alapján erre képes lesz. Az évfordulóra ismerni fogjuk legalább 300 hősnek a nevét, életrajzát, tevékenységét, akik ott megfordultak a csatasíkon - egy részük meghal a csatasíkon, másik részük túléli ezt a csatát. Tehát arcot tudunk adni majd a hősöknek, és ezt be is fogjuk mutatni a nemzeti emlékhelyen. Természetesen a hamvak újraszentelésével ott, az emlékkápolnában

igazi kegyeletet kapnak az 500. év generációjától ezek a hősök.

A közép-európai összefogásra meg eddig is utaltam, nem egy magyar eseményről beszélünk. Egy közép-európai összefogó sereg szenvedett vereséget az oszmánoktól. Első helyen a cseheket emelem ki: 5 ezer cseh hal meg a mohácsi síkon, II. Lajos a cseh királya, és meghal másfél ezer lengyel, meghalnak németek, osztrákok, szerbek, horvátok és itáliaiak. Az emlékévként során ennek a közép-európai seregnek, a közép-európai szövetségeseinknek is tiszteletet kívánunk adni. Megfogalmazzuk azt, hogy az 500. év lehetőség arra, hogy olyan maradandó keresztény szellemi és tárgyi emlékhelyeket hozzunk létre, amelyek a múltat összekötik a jellel.

Megemlítem önöknek érdekesség kapcsán, hogy a Magyar Királyság már az 1360-as években érintkezésbe került kényszerből az oszmánokkal. Az 1460-as évek az a pont, amikor Pius pápa Európát először emlegeti úgy a török fenyegetettség okán, hogy Európa a közös hazánk és közös otthonunk, és ezt kell megvédeni a fenyegetettséggel szemben. Megjegyzem azt, hogy a közös hazánk, a közös otthonunk, Európa ma is fenyegetettséget élhet meg, és talán az fontos, hogy Közép-Európa ebben a helyzetben a nagy kérdések tekintetében ugyanúgy viselkedik, ugyanúgy gondolkodik, mint ahogy azt tette 500 évvel ezelőtt.

A mohácsi csata nagyban alakította az önképünket. A mi önképünk és a rólunk alkotott kép, az, hogy Európa mit gondolt rólunk, a mohácsi csatáig, ha úgy tetszik, egy síkon mozgott. Ahogy mi magunkat láttuk a kereszténység védőpajzsaként, Európa is ezt gondolta rólunk. Voltak idők később, amikor ez a két narratíva, a mi önképünk és Európa rólunk megalakított, megalakult képe már nyilvánvalóan eltért ettől - hogy Thököly időszakára utaljak -, de ezekbe a fejtegetésekbe most nem kívánok belemenni, inkább rátérek a harmadik gondolati síkra: mi, az 500. év generációja, mit hagyunk a következő nemzedékre.

Itt kell rámutatnom az emléktörvény szövegére. Az emléktörvény, mint minden emléktörvény, rövid, hisz nincsen vagy kevés a normatív tartalma, egy fontos történelmi esemény kapcsán deklarál valamit ez a törvény. Van egy két szakaszból álló preambuluma, és utána még mellette két paragrafusa. Ez a preambuluma mit állít? Az első, hogy hazánk és Közép-Európa védelme érdekében történt az, amit az akkori hősök megtettek a mohácsi csatasíkon. Azt mondjuk, hogy az ő tevékenységük példa az utánuk következő és a miutánuk következő nemzedék számára, mert ezek a hősök, ez a magyar és szövetségeseiből álló keresztény sereg tántoríthatatlan bátorságról, hazaszeretetről és áldozatvállalásról tett tanúbizonyságot, és mi, az 500. év generációja azt reméljük, hogy ezt örök időkre emlékeztetül hagyjuk az utókor számára ebben a törvényben. Megfogalmazzuk azt az óhajunkat, illetve nem csak óhajunkat, ez az Országgyűlés rendelkezése, hogy a '26-os évet a mohácsi csata hőseinek emlékévévé nyilvánítjuk. Ez a kiáltvány, amit sokszor idéztem, utolsó gondolatában is megfogalmazódik.

Ilyen szempontból ez most megtörténik, és a 2. § a hatálybalépésről rendelkezik.

A Kulturális Bizottság mint szakbizottság tárgyalta nyilvánvalóan ezt a témát, ott egyhangú támogatást kapott ez az indítvány, ez a törvénytervezet, így került a Ház elé. Azt gondolom, hogy az itt jelen lévő képviselők nyilvánvalóan azért vannak itt, mert a legérzékenyebbek ezekre a kérdésekre. Kérem az önök és a frakcióik támogatását ahhoz, hogy ezt a törvényt a mohácsi hősokról, az ő emlékükről reményeink szerint örök időkre a törvényben az utókor számára meg-hagyjuk. Köszönöm a támogatásukat. (Taps.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megkérdezem, hogy a kormány nevében kíván-e valaki felszólalni. (Jelzésre:) Parancsoljon, államtitkár úr!

NACSA LŐRINC, a Miniszterelnökség államtitkára: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Mindenekelőtt engedjék meg, hogy megköszönjem Hargitai János képviselőtársamnak, miniszteri biztosnak azt a munkát, amely nem most, hanem már hosszú évekkel ezelőtt vette kezdetét azért, hogy méltóképpen érhesünk a 2026-os emlékévkhez. Képviselő úr nemcsak a történelmi fejleményekről, hanem az elmúlt évek munkájáról is beszámolt. Hálás köszönetünket fejezzük ki képviselő úrnak, aki jó gazdája a Mohács és környéke térségnek, az emlékévknek is, de nemcsak az emlékévknek, hanem az ott élő embereket is minden módon próbálja bekapcsolni az emlékezésbe, illetve segíti az életüket.

A magyar kormány, ahogyan ezt képviselő úr is elmondta, az elmúlt években hozzájárult az emlékévkhez területfejlesztési forrásokkal is, illetve az emlékezést, a kutatásokat, az emlékműveket és az egész emlékezést központjába helyező ünnepségsorozathoz is anyagi forrásokat, költségvetési forrásokat is biztosított, hiszen úgy gondoljuk, hogy a mohácsi csatában részt vevő bátor, hősi, hazaszerető keresztények se-rege előtt emlékezni méltó dolog, és egy emlékévet állító törvényt hozni is méltó dolog.

Mohács egy nemzeti tragédia, de Mohács az a szakadéka is, amelyben eltűnhetett volna az egész magyar nemzet, és mégsem tűnt el, hanem itt vagyunk most, 500 évvel később is, hiszen ma is él a magyar-ság, és ezért is kötelességünk, hogy emlékezzünk.

(11.20)

Kötelességünknek tartjuk, hogy a kegyeletünket és a tiszteletünket lerójuk az előtt a több ezer, tízezer fölötti hős előtt, akik bátran helytállva védtek hazánkat és a keresztény Európa egészét az életük árán is.

A mohácsi csata egyébiránt nekünk, magyaroknak is egy fontos emlékeztető, egy fontos emlékeztető arra, hogy a magyar nemzet még egy ilyen nemzeti sorstragédia után is fel tudott állni, és megőrizte helyét Európa népei között. Megőriztük az anyanyelvünket, erre sem sokan láttak akkor sok esélyt, megőriztük a hitünket, megőriztük nemzeti identitásunkat és

kultúránkat is. Azt gondolom, hogy ilyen szempontból, bár 500 év távlatából messzinek tűnik, mégis Mohács jelentősége ma is megkérdőjelezhetetlen és ma is ott él a nemzeti emlékezetben.

Ezért, a hősök előtt tisztelegve, a magyar kormány támogatja azt a kezdeményezést, hogy az Országgyűlés a 2026-os évet a mohácsi csata hőseinek emlékévévé nyilvánítsa. Bízom abban, tisztelt képviselőtársaim, hogy egyhangú szavazással fogjuk ezt majd megtenni. Köszönöm még egyszer a mohácsiak és a képviselő úr munkáját, és az emlékév lebonyolításához is jó egészséget és sok sikert kívánunk! Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Bánki Eriknek, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

BÁNKI ERIK, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Én is azzal kezdeném, hogy Hargitai János barátomnak, képviselőtársamnak szeretném megköszönni azt a mérhetetlen munkát, amit ebbe, a mohácsi csata 500. évfordulójára rendezendő nemzeti emlékév rendezvénysorozataiba fektetett, hiszen, ahogy a felszólalásában is elmondta, ennek az emlékévnek a megszervezése már jóval-jóval ezelőtt megkezdődött.

Nagy öröm és élmény volt hallgatni a képviselő úr történelmi szintű előadását, ritka pillanatok ezek a magyar Országgyűlésben. Én is csatlakoznék államtitkár úr reményeihez, hogy ennek a törvényjavaslatnak az elfogadása egyhangú döntéssel fog megszületni. A hőseink, akik az életüket és vérüket adták a hazáért, ezért a nemzetért, más nemzeteknek a velünk együtt harcoló áldozataira való emlékezés megköveteli ezt mindannyiunktól.

Kevés olyan dátum van, tisztelt képviselőtársaim, a magyar történelemben, amely úgy ivódott bele a magyar nemzet emlékezetébe, mint 1526. augusztus 29-e, a mohácsi csata napja. Mohács egyszerre jelenti számunkra a gyász, a veszteség, de ugyanakkor a hősiesség, az önfeláldozás és a nemzeti állhatatosság emlékét is.

A most előttünk fekvő törvényjavaslat, a mohácsi csata hőseinek emlékééről szóló törvényjavaslat azt a célt szolgálja, hogy immáron ennek elfogadásával törvényi szintre emeljük mindazt, amit Mohács nekünk, magyaroknak és a velünk együtt harcoló közép-európai népeknek jelentett és jelent ma is. Egyértelművé tesszük, hogy azok a katonák, azok a személyek, azok az egyházi személyek, akik az életüket adták, nemcsak egy történelmi vereség, hanem egy európai védőharc hősi halottai voltak.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A mohácsi síkon fennálló sereg nem csak egy magyar haderő volt, ahogy azt Hargitai János képviselőtársam kiemelte, a zászlók alatt magyarok, horvátok, szerbek,

szlovákok, csehek, németek és lengyelek, olaszok álltak fegyverben. Közép-Európa népei együtt próbálták feltartóztatni a világ legnagyobb hatalmának, az Oszmán Birodalomnak a haderejét, tudták, hogy a csata tétje nem csupán egy ütközet kimenetele, hanem egész térségünk, sőt a keresztény Európa jövője. Mohács ezért nem csupán nemzeti ügy, hanem közép-európai ügy is egyben. Azok a katonák, akik ott estek el, azok az áldozatok, akik a harcmezőn adták életüket, egy olyan hatalmas haderővel szemben vállalták a küzdelmet, amely többszörös túlerőben volt, mégis helytálltak.

A történészek szerint 25-28 ezer embert számlálhatott a magyar haderő, szemben az oszmánok 60 ezer harcedzett és képzett katonájával és 40 ezer kisegítő személyzetével. Tehát összességében egy százezres sereg állt szemben egy maximum 28 ezres sereggel, akik hősiességgel küzdöttek utolsó csepp vérükig. A törvényjavaslat egyik legfontosabb üzenete éppen az, hogy a hősiesség nem eredménytől, hanem a helytállás minőségétől függ. A mohácsi síkon csatába szálló valamennyi katona, segítő, vezető, maga a király, papok, érsekek hősök voltak, a szó legnemesebb értelmében is.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ha Mohácsról beszélünk, nem kerülhetjük meg annak kérdését sem, hogy miként emlékezett meg az állam a nagy évfordulókról az elmúlt évszázadban. Erről Hargitai János képviselőtársam szintén beszélt, de szeretném én magam is megerősíteni. Hiszen az, ahogy egy állam vezetése, egy ország vezetése ilyen történelmi eseményekről, ilyen hőstettekről megemlékezik, és hogy milyen minőségben emlékezik meg, az magát a kormányt is minősíti. A 400. évfordulóra 1926-ban, a Trianon által megcsönkített ország vezetésének időszakában, a két világháború között került sor. Egy konzervatív, nemzeti kormányzás idejére esett ez az időszak. A korabeli megemlékezéseken maga Horthy Miklós kormányzó is személyesen volt jelen, tehát a lehető legmagasabb szintre emelte akkor az ország vezetése a mohácsi csata megünneplését. Azt az üzenetet hordozták az ünnepi beszédek, hogy a magyar nemzet, bár veszteségei óriásiak, nem hajlandó lemondani az önállóságáról, történelmi hitvallásáról, magának az államnak a létéről és a megvédéséről. Mohács akkor a „soha többé széthúzás, soha többé gyengeség” üzenetével szólt az országhoz.

Majd aztán következett a 450. évforduló, amely a szocialista időszakra esett. Hargitai János barátom szintén beszélt arról, hogy ő akkor 18 évesen vett részt azon az évfordulón. Én mohácsi vagyok, János a szomszéd faluból, Nagynyárádból származik, én még hat éves voltam csak akkor, tehát nekem valós emlékeim nincsenek erről a 450. évfordulóról, de azt mindannyian tudjuk, mohácsiak, hogy az akkori szocialista államvezetés megpróbálta elsumákolni, eltusolni, elbagatellizálni ezt a jelentős évfordulót, és csak azért nem tudták, ahogy ezt János is elmondta, mert voltak köztük is tisztességes emberek, voltak a megyében, a városban, a körzetben olyan tisztességes szocialista vezetők, akik azt mondták, hogy mégsem járja,

hogy erről a mohácsi csatáról, annak a 450. évfordulójáról ne legyen méltó és igazságos megemlékezés. Bár az országos pártvezetés megpróbálta a legalacsonyabb szintre tenni vagy süllyeszteni az ünnepi szónok személyét, aki a Hazafias Népfront akkori főtítkára, Ortutay Gyula volt, de azért mégiscsak megtörtént ez az ünnep.

Nem szokatlan és nem áll távol ez a baloldali szocialista kormányoktól, hiszen emlékezzünk csak az 1956-os évforduló 50. évfordulójának megünneplésére, 2006-ra, ami szintén elég gyászosra sikeredett az akkori szocialista vezetők részéről. Tehát az akkori államvezetés a maga ideológiai nyelvén fogalmazott, de mégis létrejött egy olyan hely, amely máig a nemzet közös kegyeleti tere, a hősök emléke, amely még a leginkább átideologizált időkben is át tudta törni a politikai kereteket, és egy olyan emlékhely született, amelynek a mai rekonstrukciója és felújítása valóban egy méltó emlékezeti és kegyeleti hely lesz a hősök számára.

Ma, amikor az 500. évfordulóhoz közeledünk, egy új korszakban, egy új időszakban emlékezhetünk, egy olyan időszakban, amikor a nemzeti önazonosság, a keresztény gyökerek, a történelmi emlékezet vállaltan a közpolitika része. A kormány a „Mohács 500” program keretében nemcsak ünnepi megemlékezésekkel, hanem nagyszabású fejlesztésekkel készül az évfordulóra. Ezekről is részletesen beszélt Hargitai János miniszteri biztos.

A Mohácsi Nemzeti Emlékhely teljes mértékben megújul, sőt a legmagasabb rangot képviselve megkapta a Nemzeti Emlékhely minősítést, bővülnek a kiállítóterek, az egész városban felújítások zajlanak, templomok, közterek újulnak meg, új közösségi, turisztikai terek jönnek létre. Mindez annak a jele, hogy Mohács nemcsak a múlt, hanem a jövő szempontjából is kiemelt ügy. És nemcsak Mohácson történnek fejlesztések, hanem az egész térségben, hiszen az egész térség ünnepel, nemcsak Mohács és közvetlen környéke, hanem a szélesebb értelemben vett környezete is. Tehát valamennyiünk közös ünnepe lesz. Az ott végrehajtott fejlesztések nemcsak a mohácsi választópolgárok, hanem a térségben élő állampolgárok életminőségének javítását is szolgálják majd. A mohácsi csata 500. évfordulójára emlékező emlékvé tehát nem csak Mohácsról, hanem mindannyiunkról szól. Ez mindannyiunk közös ügye kell hogy legyen.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Mit üzen nekünk Mohács ma, a XXI. században? Mit üzen Magyarországnak, és mit üzen a közép-kelet-európai országoknak? Először is azt, hogy a széthúzás, a késlekedés és az önáltatás mindig súlyos árat követel. A mohácsi csata előtti évek politikai megosztottságai, a pénzügyi és katonai felkészületlenség, az elodázott döntések mind-mind hozzájárultak ahhoz, hogy a sorsfordító napon a magyar állam nem a legerősebb arcát tudta megmutatni.

(11.30)

Másodszor azt üzeni, hogy Közép-Európa népei csak együtt lehetnek sikeresek és együtt lehetnek

erősek. Akkor, 1526-ban fegyverrel együtt álltak magyar zászlók alá a környező népek fiai, ma viszont nem karddal és lándzsával, hanem gazdasági együttműködéssel, közös infrastrukturális fejlesztésekkel, energiabiztonsággal, közös határvédelemmel és kulturális kapcsolatokkal kell megvédenünk a térség békéjét, szabadságát és önazonosságát.

Harmadszor pedig azt üzeni, hogy egy nép csakis akkor marad talpon, ha nem engedi el saját történelmét; ha tanul a történelméből, ha megemlékezik róla, ha tiszteletben tartja a saját emlékét, a saját történetét. Mohácsot lehet csak vereségként aposztrofálni, de nem így kell beszélni róla. Mohácsról úgy kell beszélni, mint a hősiesség szimbólumáról és jelképéről. Azt gondolom, hogy ez a törvényjavaslat pont ezt a célt fogja szolgálni.

Tisztelt Országgyűlés! Javaslatunk azzal, hogy külön törvényben állít emléket a mohácsi csata hőseinek, több mint szimbolikus lépés, egy üzenet a ma élő magyaroknak, hogy van mire büszkének lenniük, a szomszédos közép-európai országoknak, hogy a közös történelmünket nem egymás ellen, hanem egymással vállalva akarjuk értelmezni, és szól a jövő generációinak is arról, hogy Mohács nem pusztán nemzeti tragédia, hanem örök figyelmeztetés, örök példázat a hősiességről, a hazaszeretetről, a közösség érdekében kifejtett legnagyobb áldozatvállalásról, hiszen ott, a mohácsi csatasíkon az életüket, a legnagyobb értéküket adták több mint 15 ezren.

Meggyőződésem, hogy ha komolyan gondoljuk a nemzeti emlékezet politikáját, akkor vannak csaták, amelyeket később mégis meg lehet nyerni, nem feltétlenül a csatateren, hanem a történelem értelmezésében. Mohács ilyen. Nem tudjuk meg nem történné tenni, de meg tudjuk akadályozni, hogy önsajnálatba fulladó mítosz legyen belőle. E helyett legyen bátorságra, hűségre és összefogásra buzdító példázat.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Arra kérem képviselőtársaimat, támogassák a mohácsi csata hőseinek emlékééről szóló törvényjavaslatot, tegyék egyértelművé, hogy a mohácsi síkon elesett király, főurak, főpapok, papok, katonák és névtelen közlegények nem a múlt poros lapjaira tartoznak, hanem a magyar nemzet élő és ma is ható történelmi tudatának nagyon fontos részei. Ünnepeljük közösen ezt a kiemelkedő évfordulót, legyen a nemzeti emlékezet éve 2026, amely a hősökéről szól. Kérem önöket, hogy mindannyian támogassák az előttünk fekvő törvényjavaslatot. Még egyszer megköszönve Hargitai János képviselőtársam munkáját és az önök figyelmét. Köszönöm. (Taps.)

ELNÖK: Köszönöm. Megadom a szót Hiller Istvánnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. HILLER ISTVÁN, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Képviselő Asszonyok és Képviselő Urak! Az első mondatom az, hogy helyesnek és méltányosnak tartom, hogy külön törvényben emlékezik meg a magyar Országgyűlés a

mohácsi csata 500. évfordulójáról; helyesnek és méltányosnak tartom, hogy nemzeti emlékvéneki nyilvánítja a mohácsi hősök, csatateren elesett hősök hősiességét és önfeláldozó, hazáért elkövetkező halálát.

Kötelesség is, hogy a magyar Országgyűlés ezt megteszi, ezért nem is gondolom, hogy ebben bármilyen vita kell hogy legyen közöttünk. Mi ennek a törvénynek az elfogadását támogatjuk, én magam és a frakció is meg fogja szavazni.

Ennél azonban többet szeretnék mondani. Először magának a törvénynek a szövege. Ami a főszöveget illeti: igaz volt képviselő úrnak, egy emléktörvény ne legyen hosszú, mondja ki azt, ami egyébként közös gondolatunk és érzésünk. Ezt megteszi. Nincsen hozzáfűznivalóm, úgy fogom elfogadni, ahogy van.

Ugyanakkor: tisztelettel kérem, hogy ezt ne valami módosító indítványnak, inkább egy sajátos javaslatnak fogja fel. Az általános indoklás harmadik, utolsó bekezdése, amely úgy szól, hogy „Mohács és környéke a Trianon utáni Magyarország - Budapest és Esztergom után - egyik legfontosabb történelmi helyszíne”. Én azt javaslom, hogy ezt a bekezdést hagyjuk el. Azért hagyjuk el, mert ne állítsunk sorrendet a különböző területeink és városaink fontossága között. Nekem az is jó, ha egyszerűen csak úgy szerepel, hogy Mohács és környéke a Trianon utáni Magyarország egyik legfontosabb történelmi helyszíne. Ne bántuk meg a debrecenieket, a soproniakat... *(Nacsa Lőrinc: Székesfehérváriakat.)*, a székesfehérváriakat, hogy bármilyen módon valami hierarchiát állítunk fel. Én tudom, hogy Budapest az ország fővárosa, azt is tudom, hogy Esztergom milyen történelmi szerepet játszik, de nem gondolom, hogy egy ilyen emléktörvényben valamiféle sorrendiséget kell állítani. Kérem szépen, hogy ezt fontolják meg! De maga az, hogy ilyen törvény születik, ez az én szakmai és politikai véleményemmel egyezik. Meg fogjuk szavazni.

De itt valóban szóba került Mohács és annak jelentősége. Bárhogya is, itt nem egyszerűen egy vesztes csatáról van szó, nem egy olyan jelentőségű ütközetről, amelyet érettségire vagy egyetemi vizsgára megjegyezni fontos, hanem a nemzet sorsának egészét befolyásoló konfliktusról. Kérem szépen, gondoljunk arra, hogy Mohácsnál kétségkívül olyan folyamatok vették kezdetüket, amelyek mindmáig hatással vannak az országunk és nemzetünk egészére.

Helyesen mondja képviselő úr, Mohács előtt a Magyar Királyságnak durván 3,2 millió lakosa volt, és a törököt kiűző háborúk után, amennyire ezt hiteles forrásokból kollégáim megállapítani képesek, durván ugyanannyi. Ez, kérem, azt jelenti, hogy 150-160 év után ennek az országnak a lakossága tulajdonképpen növekedését tekintve nulla, ami nyilvánvalóan pusztulás. Más tekintetben a városszerkezetünk és amire külön szeretnék felhívni a figyelmet, a Magyar Királyság teljes lakosságának nemzeti, nemzetiségi összetétele alapvetően változott meg. A török hódoltság az ország középső részén alakult ki, ott, ahol a honfoglaló magyar törzsek és utódaik leginkább a Kárpát-medencében területet foglaltak. Az ország három

részre szakadásával, az Erdélyi Fejedelemség kialakulásával és a Királyi Magyarország létrejöttével e két terület nemzetiségi megoszlása sokkal vegyesebb. Ez a folyamat direkt mód vezetett ahhoz, hogy a XIX. század végére és a XX. század elejére az akkori Magyarországon a magyarság saját országában kisebbségben volt. Ez nem egy természetes folyamat, hanem nem kis mértékben Moháccsal és a török hódoltsággal beálló folyamat.

Arra is szeretném felhívni a figyelmet, hogy Mohács és az azt követő másfél évszázad története korántsem csak a magyar történetírásban kiemelkedő. A világon a turkológiának a két legjelesebb iskolája a budapesti iskola és a chicagói. Szeretném megemlíteni, hogy a világon talán az elmúlt évtizedek legnevesebbnek tekintett turkológusa, a Chicagói Egyetem professzora, Halil İnalcık kiemelten foglalkozott Moháccsal és a magyarországi hódoltsággal. Ő állította fel az úgynevezett lépcsős hódítás elméletét. Ebben tisztelettel felhívom a figyelmet a következőkre - ez ugyanis nemcsak Magyarországra, hanem az Oszmán Birodalom, sőt a későbbiekben az oszmán török hódítások, meg kell mondjam, mindmáig élő gyakorlata.

Arra is szeretném felhívni a figyelmet, hogy miután Hunyadi 1456-ban megvédte Nándorfehérvárt, Nándorfehérvár háromnegyed évszázaddal később, 1521-ben esett el. Az elfoglalás, az elesés napja augusztus 29-e volt. A mohácsi csata napja 1526. augusztus 29. Budát tizenöt évvel később, 1541. augusztus 29-én foglalta el a török, amelyben természetesen nem valami véletlen, hanem katonai számítás és szimbolikus gondolkodás játszott szerepet.

(11.40)

A lépcsős hódításelmélet négy lépcsőt különít el. Az első lépcsőben a hódító oszmán az adott ország egy jelentős végvárát, hogy úgy mondjam, kapuját foglalja el, további hódítást nem tesz, azonban biztosítja önmaga számára a ki- és bejárás lehetőségét. Ez, kérem, Nándorfehérvár.

A második lépcsőben egy döntő mezei ütközetben az ellenség - jelen esetben a mi országunk, a mi nemzetünk - hadainak teljes megsemmisítése a cél. Ez Mohács, 1526. augusztus 29-e. Szeretném felhívni a figyelmet, hogy Mohács után az oszmán had és Szulejmán bevonul Budára. Ha valaki elmegy Isztambulba és bejut az Aja Szofiába, az láthatja többek között azt a két óriási gyertyatartó kandelábert, amit Budáról vitt el Szulejmán, ami mind a mai napig az egyik legfontosabb kincs az Aja Szofiában. De nem foglalta el Budát, hanem kivonult. Ez, kérem, teljesen tudatos. A lépcsős hódításelmélet világosan magyarázatot ad erre.

A harmadik lépcsőfok 15 évvel később következett: a főváros, uralkodói központ vagy közigazgatási központ elfoglalása. Ez vér nélkül történt, egy árulás eredményeként, és ugyanazon a napon, augusztus 29-én.

A negyedik lépcsőfok, amit a Buda elfoglalása utáni másfél-két évtizedben kezdenek meg és hajtanak

vége, a török közigazgatás meghonosítása az elfoglalt területeken. Ez például a budai vilajet és még öt másik magyarországi területen való felállítása, ami azt jelenti, hogy inkorporálják az Oszmán Birodalom egészébe, és ugyanazon közigazgatási módszer szerint folyik ez, mint Anatóliában, Egyiptomban, a perzsa határon.

Ezeknek a folyamatoknak a bemutatása a történelemszakma feladata, és azt kell mondjam, hogy az elmúlt időszakban a magyar történelemszakma nemzetközi együttműködésben is valóban komoly eredményeket ért el. Nem hiszem, hogy mód lenne arra, hogy itt, a magyar Országgyűlés plenáris ülésén a XX. századi historiográfiáját áttekintsük Mohácsnak és Mohács emlékezetének. Elhangoztak igaz dolgok és elhangoztak részrehajló dolgok. Szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy a magyar történetírás egyik legszínvonalasabb vitája az úgynevezett Mohács-vita, amelyet történészek politikai beállítottságtól nagyon függetlenül és egymástól különbözően folytattak. Hogy csak két nevet mondjak, Perjés Géza és Szakály Ferenc olyan történelmi meglátásokat, tanulmányokat és könyveket tettek le, amelyek színvonala mind a magyar, mind a nemzetközi historiográfiában megállja a helyét. Érdemes elővenni ezeket. Hasonlóképpen más tudományterületek képviselői, a régészek, muzeológusok, néprajzosok is olyan kutatásokat végeztek és egymással olyan együttműködésben tártak föl dolgokat, amelyek a Mohács-vitát emlékezetessé teszik a magyar történet- és társadalomtudományban egyaránt.

Az is helyes gondolat, hogy megfogalmazzuk, a múlt megismerésén túl milyen üzenete van az 500. évfordulónak és a magyar Országgyűlésnek. Hogy a tudománynak milyen üzenete van, azt Hargitai képviselő úr kitűnően összefoglalta. Konferenciákon, tudományos szimpóziumokon, kötetekben a tudomány képviselői, az említettek - megjegyzem, nem Pálfi György, hanem Pálffy Géza az említett történész, de nem fogunk ezen összeveszni - ezt majd elének tárják. Azt látom, hogy valóban komoly kutatások vannak, valóban nem kampányjellegű, hanem megalapozott előzetes kutatások eredményeit fogják tudni bemutatni, a szakmai és az érdeklődő nagyközönség elé tárni.

De van-e olyan üzenet, amit a magyar Országgyűlés érdemes, hogy megfogalmazzon? Azt gondolom, hogy van. Helyesen mondja Nacsa államtitkár úr - egyetértek ezzel -, az a helyzet, hogy egyáltalán nem logikus és törvényszerű, hogy mi itt magyar képviselők a magyar Országgyűlés házában, egy szuverén országban magyarul képviseljük ennek az országnak és nemzetnek az érdekét. Ez a mi történelmünkől logikusan egyáltalán nem következik. Fontos és szerencsére így történt, de ha ezt képletekkel akarná leírni valaki, és mondjuk kiindul a XVI-XVII. századból, akkor ennek logikus következménye nem feltétlenül ez. Az, hogy Mohács következményeként az ország és a nemzeti identitás fenntartása egy tudatos vállalás lett úgy az Erdélyi Fejedelemségben, mint más módon a királyi Magyarországon, az, hogy a hódoltság területeken a hódoltság kialakulása

után még fél-háromnegyed évszázaddal a közösségek, bármilyen furcsa, adót vittek a királyi Magyarország területére, hogy magyar családok évszázadokon keresztül tartottak olyan nemesi vagy egyéb kiváltságleveleket, amelyek meghódított területeken voltak, és ebben kétségkívül a városi közösségeink és az egyházak szerepét érdemes az anyanyelv fenntartásában is kiemelni, ezek nagyon fontos és meghatározó dolgok.

Az üzenet, amit a magyar Országgyűlés megfogalmazhat, tulajdonképpen annyi, hogy annak ellenére és akkor is, hogy a nemzeti identitás fenntartása és az ország, az államiság kontinuitásának fenntartása az előbb említett sajátos módon megtörtént, fundamentuma és alapja annak, hogy mi itt magyar képviselőként a magyar Országgyűlésben mondhatjuk el mindazt, amit közösen gondolunk. Azt szeretném és azt javaslom - nyilván más frakciókhoz hasonlóan én is, sajátos ez, ellenzéki képviselőként csak javaslattal fordulhatok -, hogy ezt a törvényt a magyar Országgyűlés minden képviselőjének illő és érdemes megszavazni, elfogadni. Itt nem pártpolitikáról van szó, hanem olyan dologról, ami az országunk és a nemzetünk egészét, annak múltját és jövőjét befolyásolja. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Ander Balázsnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

ANDER BALÁZS, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! „Hósvértől pirosult gyásztér ... / Nemzeti nagylétünk nagy temetője, Mohács.” Teljesen természetes, hogy a Jobbik frakciója ezt a törvényjavaslatot el fogja fogadni. Én magam is Brenner Kolomannal egyetemben élvezettel hallgattam itt - azt nem mondanám, hogy vitát, de - mind az előterjesztői felszólalást, mind pedig képviselőtársamnak ezt a nagyívű, valóban igényes és a törvényjavaslatához méltó felszólalását.

Egyet azért hadd említsek meg, és tényleg nem akarok ünneprontó lenni. Többször szó esett itt nemzeti összefogásról, teljesen jogosan, a témával kapcsolatosan is. Jobban örültünk volna neki, ha ez nem 11 kormánypárti képviselő, honatya előterjesztéseként jelenik meg, hanem egy kis energiát fektetnek ebbe, és mondjuk, egy előzetes egyeztetés során megpróbálják bevonnani az összes többi frakciót is. Higgyék el, ha valamiben, akkor ebben egészen biztosan partnerek lettünk volna. Törekszünk egyébként arra, ezt más alkalmak kapcsán is elmondom, hogy ha megvan az az alap, amit minimumként tételezhetünk, akkor mi konstruktívan igyekszünk ezekhez hozzáállni. Ilyen ez a törvényjavaslat is. Ezért örültünk volna jobban annak, ha az itt elhangzottak szellemében mindenkit bevonnak.

Mert lettek volna kérdések, kétségek azzal kapcsolatosan, hogy mégis miként töltik ki tartalommal ezt az emlékévet. De a képviselő úr mondhatni, hogy

félórás felszólalásában valóban megnyugtatóan rendezett olyan kérdéseket, amelyek önmagában nyilván egy ilyen rövid törvény-előterjesztés, törvényjavaslat formájában nem kerülhettek eddig elélnk.

(11.50)

Jobb lett volna egyébként ezt a kis kételyt azzal megelőzni, hogy bevonnak és partnerként kezelnek minket egy ilyen valóban nagyon fontos emlékezetpolitikai ügyben, hiszen ezek a nemzeti sorstragédiák vagy éppen szerencsésebb esetben jeles nemzeti események, a történelmi múltunkhoz kapcsolódó, a magyarság történelmét formáló események olyanok, amelyek megérdemlik azt, hogy teljes konszenzus alakuljon ki, és még csak tudat alatt se motoszkáljon az emberben olyan, hogy pártpolitikai célokra kívánják felhasználni. De még egyszer szeretném jelezni, hogy a magunk részéről mind az előterjesztéssel, mind pedig a most feltárt tartalmával teljes mértékben egyet tudunk érteni. Ha ilyen formában meg tud valósulni ez az emlékév, akkor azt a magunktól telhető maximális módon támogatni fogjuk.

Képviselőtársaim! Nem mi vagyunk azok - szeretném jelezni -, akikkel ne lehetne kooperálni ilyen ügyekben. Nem mi vagyunk azok, akik düledt szemű tojószárnynasnak nevezik a turulmadarat. Nem mi vagyunk azok, akik - elnézést a gyakorlatilag blaszfémiaért - István király sosem hordott tökfödőjének gyalázták a Szent Koronát. Nem mi vagyunk azok, akik azt mondják *(Nacsa Lőrinc: Nincsenek is itt!)* - így van - a Szent Jobbról, elnézést tényleg, hogy rothadó tetemcafát. Éppen ezért szeretném újra megkérni önöket, hogy ha ilyen alkalmak vannak, és ilyen emlékevekről beszélünk itt, a parlamentben, akkor legalább ebben az esetben próbáljanak egy olyan nemzeti konszenzust teremteni itt, a tisztelt Ház falai között is, amire szerintem - mint ahogy egyébként képviselőtársam felszólalása is ékes példa volt erre - lenne nagyon sokunkban hajlandóság. Sajnos, ilyen országban élünk, hogy nem mindenkiről mondható ez el.

Visszautalhatok egészen 1919-ig, amikor valóban a Hősök tere szobrai t virörös rongyokba öltöztették. Visszautalhatunk a második világháborút követő gyalázatra, amikor egy rákosista címerrel csúfították el és gyalázták meg a nemzeti lobogónkat. Utalhatnék egyébként a Regnum Marianum 1951-ben történt felrobbantására is. Tehát valóban vannak olyanok, akiknek ezek a közös múltunk és közös identitásunk alapjait jelentő dolgok semmit, de semmit nem jelentenek; de nem mi vagyunk azok.

Képviselőtársam, Hargitai Képviselő Úr! Sok sikert és erőt kívánok én is ahhoz önnek, hogy azokat, amelyeket itt megfogalmazott, célként tűzött ki, meg tudja valósítani. Valóban legyen ez egy olyan emlékév itt, Magyarországon, amely elkerüli azokat a hibákat, amelyekkel, mondjuk, mi, a Jobbik-frakciónkból - ki kell hogy mondjam - találkoztunk a Trianon-centenárium kapcsán is. Volt itt egy lényegi vita közöttünk annak idején is: fontos a nemzeti összetartás valóban, de

Trianont nem a nemzeti összetartásnak tekintjük, hanem a legnagyobb gyásznapnak, a legnagyobb tragikus eseménynek a magyarság törtélmájában. Éppen ezért ott volt némi eltérés a két felfogás közt, de reményeim szerint itt most nem fogunk csalatkozni, és amit felvázoltak kormánypárti oldalról, az valóban ilyen tartalmakkal, ilyen minőségben és ilyen szellemiségben fog megvalósulni. Ehhez kívánok még egyszer sok sikert. Köszönöm. *(Taps.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Novák Elődnek, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezetőjének, aki hozzászólását a pulpitusról kívánja elmondani. Parancsoljon, képviselő úr!

NOVÁK ELŐD, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Amikor az ember meghallja azt a szót, hogy Mohács, a magyar történelem egyik legnagyobb tragédiája jut eszébe, ezért a mohácsi csata hőseinek emlékééről szóló törvényjavaslatot támogatja a Mi Hazánk Mozgalom, még ha elegánsabb is lett volna ezt öszspárti javaslatként jegyezni, és nem pedig kizárólag kormánypárti indítványként tárgyalni most.

De úgy tűnik, 2026 közeledtével a mohácsi csatából már nemcsak emlékezetpolitikai, hanem költségvetési csata is lett, méghozzá a magyar adófizetők pénzéért: százmillió fizetéskiegészítés egy szegény országgyűlési bizottsági elnöknek pusztán a mohácsi csata 500. évfordulójáról történő méltó megemlékezéssel összefüggő feladatok ellátásáért - a kormánynak semmi sem szent. A Mohácson elesett hősök valódi emberek voltak, magyar parasztok, nemesek, végvári vitézek, akik a saját életüket tették fel a hazáért, nem pedig a hazát a saját megélhetésükre. Ehhez képest a kormány százmilliárdos nagyságrendű beruházásokat sorol a méltó megemlékezés címkéje alá. Hősökre hivatkoznak, de közben milliárdok repülnek például a főtérre, és milliárdok repülnek egy parkolóházra, mert mi mással lehetne jobban megemlékezni az 1526-os tragédiáról, mint egy háromszintes parkolóházzal, 1,7 milliárd forintért. *(Nacsa Lőrinc: Ne épüljön meg?)*

Ha a korrupció árnyéka vetül minden ilyen beruházásra, arról nem mi tehetünk, államtitkár úr. Évek óta hiába szorgalmazunk egyébként például a 4-es metró örmezei végállomására is egy ilyen parkolóházat, de Budapestre a kormány szerint nem kell parkolóhely, csak Mohácsra, a csata 500. évfordulójára. Eről ennyit.

Hőseink, akik itt estek el a magyar földön, nemcsak magukért harcoltak, hanem értünk; ők nem kértek milliós fizetést, nem követeltek külön juttatásokat, nem írtak alá milliárdos szerződéseket; ők a saját életüket adták oda a hazáért. És mit látunk ma, 500 évvel később? Azt, hogy a hősök emléke mögé bújva a hatalom nem a hazát védi, hanem a saját zsebé tőmi.

És amikor azt mondanák, hogy de hát ezek fejlesztések, beruházások, akkor azért nézzünk csak bele

a részletekbe! A Mohács 500 Közhasznú Nonprofit Kft. egyik napról a másikra több mint félmilliárdos árbevételű céggé nőtte ki magát, semmi piaci tevékenység, a struktúrája nem biztosít politikai függetlenséget vagy hosszú távú stabilitást. A cég teljes mértékben a Fidesz irányítása alatt álló államigazgatási és önkormányzati hálózatba van ágyazva intézményi, személyi és pénzügyi szempontból is. Az ügyvezetői és felügyelői pozíciókban lévő kulcsemberek mind a Fidesz vezette Baranya vármegyei önkormányzat vezető tisztségviselői, biztosítva, hogy a projekt megvalósítása a párt céljai szerint történjen. Ez a teljes politikai függőség komoly problémákat és kockázatokat rejt magában, ráadásul egy esetleges kormányváltásra talán nem is gondoltak.

És ki felel az egész projektért? Hargitai János, a város kormánypárti országgyűlési képviselője, akit már 2021-ben kineveztek a 2026-os, a mohácsi csata 500. évfordulójáról történő méltó megemlékezéssel összefüggő feladatok ellátásáért felelős miniszteri biztossá. A tisztség mellé titkárság és a képviselő úrnak helyettes államtitkári illetmény jár a havi 2,8 milliós országgyűlési bizottsági elnöki tiszteletdíja mellé, tehát öt évig havi plusz 1,3 és 2,1 millió forint közötti, összesen 78 és 126 millió forint közötti összeg. Mi a pontos szám, miniszteri biztos úr? Nem rossz pénz egyetlen megemlékezési feladatra a képviselői, sőt bizottsági elnöki tiszteletdíj mellé.

Képviselő úr, én nem vitatom, hogy önnek szívégye a mohácsi csata emlékezete, ahogy nekem is szívégyem a Rongyos Gárda, a pozsonyi csata vagy a becsület napja, a kitörés hőseinek emlékezete, mégsem jutna eszembe a nem kevés képviselői tiszteletdíjam mellé összesen százmilliós nagyságrendben felvenni közpénzből juttatást azért, mert ilyen missziókat támogatok. Azért, mert megszerveztem Budapest talán egyetlen Rongyos Gárda-emlékművének, Vámosi Tibor műegyetemista hősi halott szobrának a felújítását a Farkasréti temetőben sok-sok éves küzdelemmel; mert évről évre megemlékezéseket is szerveztünk ott, legutóbb a jubileumi, 100. évfordulón; mert a pozsonyi csatáról megemlékezéseket vagy Trianon-megemlékezéseket szerveztünk akkor, amikor önök még tiltották ezt - 1990-ben kivonultak, aztán amikor eltelt tíz év, és eljött az újabb jubileumi évforduló, és itt június 4-e másnapján egyébként egy nagyszabású államfőválasztó gyűlés is volt az Országgyűlés épületében, már kivonulniuk sem kellett persze, mert az akkori házelnök, Áder György (*sic!*) még egy egyperces néma megemlékezést sem rendelt el. (*Zsigó Róbert: Áder János!*) És mi, akik szerveztük már-már föld alatti mozgalomként az ilyen Trianon-megemlékezéseket, Trianon-emlékműveket, mit kaptunk? Mindenféle rasszistának, idegengyűlölőnek lettünk kikiáltva, mert az volt a trendi, hogy a mások érzékenysége miatt inkább vonuljunk ki a Trianon-megemlékezésekről.

(12.00)

Végül ünnepnapot csináltak ebből, narancsszínűre festve, mert önök minden problémát megoldottak, még

a magyarság legnagyobb tragédiáját, Trianont is; ezért ne gyászoljunk semmit, és azóta is sokszor ünnepnapnak, a nemzeti összetartozás ünnepének nevezik a nemzeti szétszakítottság legnagyobb magyar tragédiájának gyásznapját. Tehát azt gondolom, hogy emlékezetpolitikailag vannak köztünk különbségek, de kétségkívül örülünk, ha végre sikerült állami szintre emelnünk a Trianon-megemlékezéseket. (*Nacsa Lőrinc: Nem a Kuruc.infón!*)

De ezért a küzdelemért, ezekért a nemzetpolitikai küzdelemekért felvenni, ha már valakinek egyébként is van egy olyan komoly közmegegyezéses mondkjuk, hogy országgyűlési képviselő, pláne bizottsági elnök, szerintem nem etikus, képviselő úr; engedje meg, hogy ezt szóvá tegyem. Annál is inkább, mert az elmúlt években, ön is tudja, volt ebből számos élcelődés, közfelháborodás is. Sírjunk vagy nevéssünk egy ilyen megbízatáson? Mindenesetre örülnék, ha ezzel is elszámolna, hogy akkor ez pontosan mekkora volt nagyságrendileg, ez a jogszabály szerint 100 millió forint körüli nagyságrendű összeg. (*Nacsa Lőrinc: Meg a Kuruc.infón a sok száz millió...*)

Tisztelt Országgyűlés! Immár nem az a kérdés, hogy kell-e megemlékezni Mohácsról, hanem az, hogy kinek az érdekében zajlik ez a megemlékezés. A Magyar Nemzet méltó emléket érdemelne, de a Fidesz holdudvara úgy döntött, hogy a kegyelet kiváló alkalom arra, hogy közpénzből finanszírozzák saját magukat.

Árulják el: ezt nevezik méltó megemlékezésnek? Én ezt úgy nevezem, a nemzet kifosztása, vagy ha úgy tetszik, hullarablás! A hősök emlékét nem volna szabad meglopni. Az ő nevük nem fedezet a korrupción. A mohácsi mezőt nem lehet parkolóhelyenként kiárusítani.

(Az elnöki széket Jakab István,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Az 1526-os hősök nem voltak gyávák. Most rajtunk a sor, hogy ne legyünk azok. Mert aki túri, hogy a hősök emléke mögé bújva nyúlják le a közpénzt, az nem méltó a hősök örökségére. De aki kiáll érte, az folytatja azt a harcot, amit a mohácsi mezőn oly sok magyar folytatott, és amelyen oly sok magyar vér folyt a tiszta, szabad, becsületos Magyarországért. (*Nacsa Lőrinc közbeszól.*) Köszönöm a figyelmet. Hazámat szolgálom. (*Zsigó Róbert: Jaj! - Nacsa Lőrinc: Vagy a Kuruc.infón gazdagodsz!*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Köszönöm képviselőtársaimat. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most a nemzetiségeket képviselő bizottság által felkért nemzetiségi képviselő felszólalása következik. Megadom a szót Ritter Imre német nemzetiségi képviselő úrnak, aki nemzetiségi nyelven ismerteti felszólalásának első mondatait, majd magyarra fordítja azt. Képviselő úr, oné a szó.

RITTER IMRE nemzetiségi képviselő: Köszönöm. Sehr geehrter Herr Vorsitzende, sehr geehrtes

Parlament, im Namen des Ausschusses der Nationalitäten in Ungarn möchte ich Ihnen unsere Position zum Gesetzentwurf T/13035. bezüglich des Gedenkens an die Helden von Mohács erläutern. Vor fast 500 Jahren, am 29. August 1526, stellten sich die Ungarn und ihre Verbündeten auf dem Schlachtfeld von Mohács den Eroberungsbestrebungen des Osmanischen Reiches entgegen. Unter den Helden befanden sich Soldaten fast aller Nationen Mitteleuropas. So marschierten neben ungarische Soldaten auch Kroaten, Serben, Slowaken, Deutsche und Polen und fielen in großer Zahl in dieser entscheidenden Schlacht der ungarischen Geschichte.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Parlament! Az Országgyűlés Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága nevében szeretném ismertetni álláspontunkat a T/13035. számú, a mohácsi hősök emlékének szentelt törvényjavaslattal kapcsolatban. Immáron közel 500 éve, 1526. augusztus 29-én a magyarság és szövetségesei a mohácsi csatások ismét szembeszálltak az Oszmán Birodalom hódító törekvéseivel. A hősök között Közép-Európa szinte minden népének katonái ott voltak, így a magyarok mellett horvátok, szerbek, szlovákok, németek és lengyelek is szép számmal felvonultak és estek el ebben a magyar történelem döntő, legsúlyosabb következményekkel járó ütközetében.

Ugyanakkor idézzük fel az 1687. augusztus 12-én megívott nagyharsányi ütközetet, ahol a Szent Liga csapatai döntő győzelmet arattak az oszmán nagyvezír hadai felett. A második mohácsi csatában részt vevők és az ott elesett hősök között természetesen szintén szép számmal harcoltak nem magyar anyanyelvű katonák, így voltak németek, horvátok, lengyelek, és még hosszan sorolhatnám. Ez a második, immáron győztes mohácsi csata egy olyan léptékű demográfiai, gazdasági változást hozott, amely a mai napig hatással van a Kárpát-medencére, szűkebb értelemben Magyarországra.

A felszabadító hadjárat befejezése után, a XVII. század végén és a XVIII. század első évtizedeiben nagyarányú belső vándormozgalom irányult a sűrűbben lakott, néhol népesebb nyugati, északi és keleti, dombos-hegyes vidékekről az Alföld és a Kelet-Dunántúl ritkán lakott vagy pusztává vált területeire. De ez a belső elvándorlás nem volt elegendő a területek benépesítésére, a megfelelő mennyiségű és szaktudású munkaerő biztosítására, az élet újbóli megindítására, így a magyar rendek szükségesnek tartották külföldi telepések toborzását is.

A telepítések sikerén felbuzdulva egyre inkább az állam, a kamara által szervezett akciók keretében jött Magyarországra a XVIII. század folyamán mintegy 400 ezer telepes Németország nyugati és déli területeiről. Így alakultak ki az ország jellegzetes német, mai - nem feltétlenül a helyes kifejezéssel élve - sváb falusi településterületek a Bakony, a Vértes és a Pilis hegységben, Buda és Pest környékén, Szatmárban, Baranyában és Tolnában, Bácskában és a Temesközben.

Ezt a jelentős betelepülési folyamatot az akkori magyar Országgyűlés az 1723. évi CIII. törvényekben sok évig tartó, az újonnan érkezőkre vonatkozó adómentességgel is segítette. A betelepülő német parasztok földesúri szolgáltatásait szigorú szerződések szabályozták - ahogy ezt nálunk, Budaörsön is például -, viszont jellemzően szabad költözési joggal bírtak, és többnyire a robotot is megválthatták. Természetesen felidézve Magyarország etnikai sokszínűségét, tudjuk, hogy korábban az Oszmán Birodalom által uralt részeken, a hódoltsági területekre irányuló lakosságtelepítésekben nemcsak a német betelepülőkre számítottak, hanem horvátokra, szerbekre, románokra, szlovákokra és még sok más nemzetiség polgáira is.

Tisztelt Ház! Azt gondolom, hogy az ilyen történelmi emlékhelyek és az őket megteremtő, valamint védő törvények az emlékezetkultúránk fontos értékei, és központi szerepet játszanak abban, ahogyan egy-egy közösség megőrzi, feldolgozza és továbbadja történelmi tapasztalatait. Ezek az értékek meghatározzák, miként viszonyulunk múltunkhoz, hogyan állunk a történelmi eseményekhez, és miként adjuk tovább azokat a jövő generációinak. Az emlékezetkultúra tehát nem csupán a múlt feldolgozását, hanem a közös identitás, a társadalmi összetartozás megerősítését is szolgálja. Ezek az értékek hozzájárulnak ahhoz, hogy nemzeti és nemzetiségi közösségeink egyaránt megőrizték és továbbvigyék azokat a tapasztalatokat és tanulságokat, amelyek a magyar, az itt élő őshonos nemzetiségek és más közép-európai népek közös történelmi útját jellemzik.

Biztos vagyok benne, hogy ez jelentősen erősíti a közös összmagyar és nemzetiségi értékeket, összekapcsolja a különböző hagyományokat, elősegíti a kölcsönös megbecsülést, és végső soron közösségeink kohézióját is támogatja. Ebben az emlékezetkultúránk egy fontos, meghatározó emléke kell legyen a két mohácsi csatának, az ott elesett hősöknek emléket állító park és az első, az 1526-os csata hőseinek emlékére.

Az Országgyűlés Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága nevében tájékoztatom önöket, hogy bizottságunk a T/13035. számon benyújtott, „Mohácsi csata hőseinek emlékééről” című törvényjavaslatot támogatja, és az Országgyűlésnek elfogadásra javasolja.

Külön köszönöm Hargitai János úrnak az ezzel kapcsolatos többévi munkáját. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. Danke für Ihre Aufmerksamkeit. *(Taps a kormányparti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most kétperces felszólalásokra van lehetőség. *(Nincs jelzés.)* Jelentkezőt nem látok.

Normál időkeretben kért szót Nyitrai Zsolt képviselő úr, Fidesz-képviselőcsoport. Öné a szó.

(12.10)

NYITRAI ZSOLT (Fidesz): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Köszönöm szépen a szót és a lehetőséget. Az előttem felszólaló Mi Hazánk-os képviselőig

olyan szépen és méltón haladtunk ezen napirendi pont keretei között. Én azt gondolom, tisztelt képviselő úr, hogy bizonyos szint fölött nem megyünk egy bizonyos szint alá, de hát ez van. *(Nacsá Lőrinc: Kivéve ő!)*

Tisztelt Országgyűlés! Ahol a hősökre emlékeznek, ott mindig lesznek újak - ez az idézet különösen illik ehhez a mai napirendi pontunkhoz. A több mint ezeréves magyar történelemben voltak dicső sikereink és fájó, véres kudarcok, vereségek is. Számtalan alkalommal próbáltak meg bennünket, magyarokat eltörölni a föld színéről, és megszüntetni, megsemmisíteni ezt a nemzetet.

A magyar történelem egyik legnagyobb gyásza a mohácsi csata, ezt sosem fogjuk elfelejteni, ezért a mohácsi csata hőseire is örökké emlékeznünk kell. 1526, a mohácsi csata ebből a szempontból a hősiességnek a szimbóluma, a hősiességnek a napja elsősorban. Egy-két felszólalástól eltekintve azért jó látni és hallani azt, hogy az alapügy tekintetében egy konszenzus alakult ki itt a magyar Országgyűlésben, és várhatóan minden képviselőcsoport támogatni fogja és megszavazza majd ezt az előterjesztést.

1526, Mohács 500: azt gondolom, hogy ennek a jogszabálynak, ennek a törvényjavaslatnak az elfogadása egy nagyon fontos és komoly első hivatalos lépés lesz az emlékvé megnyitása irányába. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Barkóczy Balázs képviselő úrnak, DK-képviselőcsoport. Parancsoljon!

BARKÓCZI BALÁZS (DK): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Ma egy olyan történelmi eseményre emlékezünk, amely több mint 500 éve gyökeresen formálta át Magyarország sorsát, és amelynek a következményei a mai napig ott élnek a nemzeti emlékezetünkben.

A mohácsi csata nem csupán egy katonai vereség volt, hanem egy olyan történelmi törés, amely próbára tette a magyar nemzet erejét, hitét és önazonosságát. Több mint 182 ezer nap telt el 1526. augusztus 29-e óta, de a mohácsi vész tanulsága ma is ugyanaz: egy ország erejét nem a múlt sebeinek eltörlése, hanem a múlt tanulságainak felismerése és tisztelete adja. Mohács nem a gyengeségről szól, éppen ellenkezőleg: arról tanúskodik, hogy a magyar nép a legnagyobb veszteség után is képes volt újra felállni, újra-szerveződni és továbbvinni azt a kulturális és történelmi örökséget, amelyre ma is büszkék lehetünk, és ma is büszkék vagyunk.

Tisztelt Ház! A mohácsi csata hősei nem azért vonultak a harcmezőre, mert biztosak voltak a győzelemben. Azért tették, mert hitték, hogy kötelességük megvédeni a hazát, a családjukat és az otthonukat, vagyis mindazt, ami számukra a világot jelentette. Ez az önfeláldozás, ez a bátorság az, ami miatt ma is fejet hajtunk előttük, és fejet fogunk hajtani, amíg csak magyar él e világon.

Amikor a mohácsi csatára emlékezünk, valójában arra emlékezünk, hogy milyen erős a magyar nemzet akkor, amikor összefog; emlékezünk arra, hogy a legnagyobb csapásból is lehet újjászületni; emlékezünk arra, hogy minden generáció felelőssége: ne engedjük, hogy a múlt áldozatai hiábavalóak legyenek. Ez a törvényjavaslat ezért nem csupán egy történelmi eseményről szóló megemlékezés; ez tiszteletadás azoknak, akik életüket adták ezért az országért; üzenet a jövőnek, hogy a hazaszeretet, a kitartás, az összefogás és a hűség ma is olyan értékek, amelyekre szükségünk van, talán jobban is, mint valaha, annak érdekében, hogy hazánkból újra demokratikus és szabad államot teremtsünk.

Tisztelt Képviselőtársaim! Amikor Mohácsra gondolunk, gondoljunk arra is: minden veszteségben ott van a lehetőség a felemelkedésre; minden történelmi seb egyben tanítás is; és minden hős, akinek a neve talán ma már feledésbe merült, hozzátett valamit ahhoz a Magyarországhoz, amelyben ma élünk.

A Demokratikus Koalíció képviselőcsoportja a törvényjavaslatot támogatja. Köszönöm a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Kósa Lajos képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő úr, oné a szó.

KÓSA LAJOS (Fidesz): Elnök Úr! Tisztelt Ház! Kedves Képviselőtársak! Természetesen magam személyesen is támogatom a törvényjavaslatot, és igen fogok szavazni, sőt nagyon örülök, hogy megszületett ez a törvényjavaslat. Nyugodtan mondhatom, hogy a mohácsi csatavesztés és az összes ehhez kapcsolódó jelentés - akár szimbolikus, akár nagyon tényyszerű -, amit nekünk jelent, megérdemli, hogy a mohácsi csatáról megemlékezzünk. Felvethető a kérdés, hogy hogy csak most, de igazából ez a kérdés, tehát majd érdekes tanulmányokat lehet ezzel kapcsolatban írni, de summa summarum, mindenképpen támogatom ezt a javaslatot.

Ugyanakkor néhány dologra szeretném felhívni a figyelmet, ami nem feltétlenül a javaslatához kapcsolódik, de egyébként nem baj, ha tudunk róla. Örülök is, hogy Hiller képviselőtársam megérkezett a parlamentbe, mert ő talán igazán érteni fogja azt a mondatot, amit állítólag Churchillnek tulajdonítanak, de lehet Oscar Wilde vagy Arisztotelész, tehát megvan a kínálat, nevezetesen, hogy nincs történelem, csak történések vannak. Nem akarok senkit személy szerint megbántani, de ízleljük ezt a gondolatot, mert egyébként ha valaki elmegy a mohácsi csata emlékhelyére - én megtettem ezt egyébként a gyermekeimmel -, ott végigvezetik a csata különböző stációin, és nagyon szemléletesen bemutatnak mindenfélét, meg mindenféle adatról beszélnek, azt kell mondanom, hogy Berend T. Iván megnyálná a tíz ujját, olyan hibátlan marxista felvezetések sorakoznak egymás után, hogy az embernek megáll az esze, sok-sok évvel a rendszerváltás után. És ha lehet valamire felhívni a

figyelmet, akkor én pont azt szeretném tenni, hogy a csata bemutatásakor, amikor idegenvezetés van, tulajdonképpen az, hogy Mohács, nem Mohács, tudom, hogy van egy vita arról, hogy igazából hol volt a csata, ez kevésbé érdekes, mert - hogy is mondjam? - persze a történészeket ez izgatja, de isten bizony a mohácsi mező pont úgy néz ki, mint a másik vélelmezett csatamező, mert ma már annyit változott egyébként a táj természetesen 500 év művelése, agrárkultúrája miatt, hogy ez nem érzékelhető, ellenben egyáltalán nem világos az, hogy mekkora fába vágta a védekező Magyarország a fejszéjét. Nem lenne hátrány, ha valami tényeszerű bemutatás lenne.

Csak néhány dolgot mondok. Például igen beszédes, ha megpróbáljuk valamilyen egyenértékűben, legyen ez aranyforint, mindenfajta országban mások voltak a pénznemek, de ha aranyforintra átszámoljuk a kor GDP-jét, akkor az Oszmán Birodalom GDP-je 12 millió aranyforintra volt taksálható, a királyi Magyarorszáé 500 ezerre. Értjük a különbséget? Ha igaza van Montecuccolinak, hogy mi kell a háborúhoz: pénz, pénz, pénz... Egyébként világviszonylatban pedig a Török Birodalom, az Oszmán Birodalom a harmadik legnagyobb GDP-vel rendelkező birodalma volt a Földnek, a kínai császár és valamelyik éppen aktuális indiai birodalom után. Tehát egy olyan óriással birkóztunk, amit rakjunk össze, hogy mekkora esélye lehetett a Magyar Királyságnak arra, hogy egyébként érdemben legyőzi ezt a birodalmat, amely egyébként akkor már sok évszázada erősen terjeszkedő fázisban volt.

Tehát ha lett volna néhány olyan adat, ami megmutatja a vállalkozás mértékét, akkor nem az hangsúlyozódik ki, hogy bezzeg hol volt Zápolya János meg az erdélyi hadak, meg hogy a pápai követ is azt írta a Vatikánba vissza, hogy ha három forint árán meg lehetett volna menteni a királyságot, akkor nem lett volna három ember, aki ezt összeadja. Egyébként ez meztelen önfelmentés, mert azt volt hivatott elfedni, hogy egyébként bizony a korabeli időszakban a pápa - persze szavakkal meg lelkesedéssel mindenképpen, meg belső lelki tartás közvetítésével - haderőben nem nagyon segített. Tehát igazából nem nagyon álltak ki az európai nemzetek a védekező Magyar Királyság mellett. Hozzáteszem egyébként, hogy a kor Franciaországa sem haladta meg az egymillió aranyforintot GDP-ben, meg az osztrák birodalom sem. Tehát nem is volt olyan erő, ami ennek az Oszmán Birodalomnak ellenállhatott volna.

Kifejezetten sértő volt az a fejtegetés, ami teljes mértékben figyelmen kívül hagyta a kor Magyarországnak logisztikai lehetőségeit. Mert ha összerakja valaki azt dátumszerűen, hogy mikor rendelt el úgy-mond mozgósítást, inszurrekciót a magyar király, ez hogyan érhetett egyébként Észak-Erdélybe, és onnan milyen feltételekkel csatlakozhattak volna a királyi hadsereghez az erdélyi hadak, akkor rájön arra, hogy ez teljes mértékben kizárt és lehetetlen, túl azon egyébként, hogy az erdélyi hadseregek nem is ez volt a feladata, tehát külön alkalmatlan lett volna annak a feladatnak az ellátására, amit ott kényszerből felvállaltak.

(12.20)

Kifejezetten bántó volt, apróság, de mikor az ot-tani ismertetés kitért a török tüzéség és a magyar tüzéség összehasonlítására, akkor kifejezetten úgy éreztem magam, hogy a magyar hadseregben tökkel-ütött tüzerek voltak, akik nem tudtak különbséget tenni az ostromágyú meg a mezei csatához szükséges ágyú között, ami súlyos hiba volt, hiszen a mohácsi csatánál az ostromágyúk pont nem voltak alkalmasak. Jó, hogy a törököknek volt, mert ők ostromra is készültek, de a magyar hadsereg mi a fenének vitt volna rendkívül nehezen mozgatható ostromágyú-tüzéséget a mohácsi csatába?

Ezt nem sorolom tovább, mert ennél még bizarrabb, hogy is mondjam, fejtegetések is voltak arról, hogy a török hogyan viselkedett a csatában meg utána. Elég az hozzá, ha csak néhány tény felsorolunk, ami azért lényeges, milyen erők képviselték a nemzetet meg a Török Birodalmat, igazából milyen esélyünk volt, igazából megvalósult egy olyan nemzeti összefogás, amiről mi hajlamosak vagyunk elfeledkezni meg talán tudatosan is eltörölni, hiszen a feudális társadalmi viszonyok leírásánál kötelező volt ezt a „szét-húzó főurak” képet fölvezetni mindig minden bemutatásnál, tehát ha egy kicsit jobban odafigyelünk, akkor éppolyan élményszerű bemutatás lehet a mohácsi csatáról, mert fantasztikusan izgalmasak egyébként az ott történtek.

Bántóan el volt nagyolva a Csele-patak és II. Jagelló Lajos halálának a körülményei meg egyébként egy sor olyan lényeges, azóta feltárt tény, ami azért segít megítélni azt a kort, mert a mai kor szemével visszanezni ötszáz évvel ezelőtre egy hiba, tudjuk, és nagyon nehéz egyébként az akkori kor szemével látni az eseményeket, pedig az segítene.

Úgyhogy én csak azt szeretném Hargitai képviselőtársamtól kérni, én benne vagyok mindenben, de olyan jó lenne, ha egy méltó bemutatás lenne, és meghaladnánk azokat a sztereotípiákat, amik egyébként végigkísérték hol színvonalasan, hol színvonalatlanul ezt a mohácsi nemzeti katasztrófát meg annak a későbbi korokbeli olvasatát, mert egyébként hozzáteszem, nemcsak marxista olvasata volt ennek, volt ennek historizáló olvasata, mindenféle, Habsburg-olvasata külön, amikor azt mentegették, hogy egyébként a Habsburgok miatt, mit csináltak a mohácsi csata idején. Tehát ha ezt meghaladnánk a mindenki által elfogadott történelmi tényeknek megfelelően vagy azt legalább valamelyest ismertetve, akkor talán esetleg beljebb lennénk. Én ezt mindenképpen támogatnám, ha Hargitai úr erre külön tud figyelni.

Ha jól látom az irodalmat meg a Rubicont, meg itt, ott, amott, mintha egyébként egy reneszánszát élné, nyilván az ötszáz éves évforduló kapcsán is, a Mohács-vita meg a pontos leírás, tehát az külön jó lenne, ha ezt meg tudnánk haladni.

Egyébként maximálisan támogatom az előterjesztést és a törvényjavaslatot, és természetesen meg is fogom szavazni. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps a kormánypárti sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Hiller István képviselő úrnak normál időkeretben. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Nem fogom kihasználni a rendelkezésre álló időkeretet, csak néhány gondolatot. Akárhogy is, most arról tárgyalunk, hogy van egy törvényjavaslat, és a törvényjavaslat elfogadása mellett állt ki, aki idáig felszólalt kritikával vagy nem kritikával.

Kósa képviselő úr érdekes kérdéseket vetett föl, erre szeretnék néhány mondatban reagálni, mert mindenkinek megvan a szakmája, nekem ez.

Nemcsak arról van szó, hogy évforduló van, hanem tisztelettel fölhívom a figyelmüket, hogy az elmúlt durván két-két és fél évtizedben felnőtt a magyar történelemszakszakmának egy új generációja, akikben nincs ideológiai premissza vagy éppenséggel elkötelezettség, hanem profi történészként nézik és elemzik a múlt eseményeit. Ezek közül egyébként az én szakmámnak a legfontosabb ismérve, hogy dolgozz eredeti forrással, tehát ne két könyvből írj egy harmadikat, hanem táj föl mindent, ami egyébként lehetséges.

Kérem, a mi országunk történelmének forrásait tekintve azért képzeljék el, hogy a Mohács előtti országtörténelmünk fél évezrede vélhető forrásegységének 30 százaléka az, ami megmaradt. Ez azt jelenti, hogy ha valaki mindent elolvas, ami megmaradt, akkor az egész 30 százalékából tud következtetést levonni.

Amikor elfoglalták Budát, előtte három nappal Mária királyné irányításával, később az esztergomi érsek, Oláh Miklós szervezésében több hajó indult el a budai Várból Pozsony, Bécs felé. Azok közül az egyik az egykori magyar királyi levéltár legfontosabb okiratait szállította. Az a hajó elsüllyedt, mind a mai napig nincs meg. Ma úgy mondanánk, hogy a királyság központi levéltárának legnagyobb része elveszett. Ezt csak azért mondom, mert nem olyan egyszerű egyébként - túl azon, hogy mi történt a csatatéren - azt a múltat releváns módon a jelen elé vetíteni, amiről Kósa képviselő úr beszélt.

Mindemellett a történészszakma és a muzeológia az elmúlt másfél évtizedben elképesztő változásokon ment és megy keresztül, hogy hogyan kell bemutatni egy folyamatot, hogyan kell bemutatni egy eseményt. Ebben nagyon is észszerű és izgalmas beszélgetéseket lehet folytatni, mert valóban meg lehet csinálni, hogy kétszer 25 katonára egykori fegyvernek álcázott tárggyal egymásnak esik, és meg lehet mutatni ezt egészen más, a felnőtt és a fiatal nemzedékek számára vonzó módon, interaktívan, a legkülönbözőbb modern technika segítségével. Olyan dolgokat tudunk csinálni múzeumokban és események megelevenítésével, amiről azt gondolom, hogy még azoknak az érdeklődését is fel tudja kelteni, akiknek kevésbé van vagy volt ez idáig.

Az az igény tehát, hogy egy ilyen igen jelentős, a történelmünkben meghatározó fordulópont valóban

méltó és modern módon kerüljön bemutatásra, szerintem releváns, helyes. Nem nekünk, parlamenti képviselőknek kell eldönteni, hogy az milyen, de annak az igénynek a megfogalmazása és annak a finanszírozási feltételnek a megteremtése, hogy ezt történészek, muzeológusok, informatikusok együtt meg tudják csinálni, egyébként érdekes. Ha nem azt akarjuk, hogy a mohácsi csata és a hősök emléke augusztus végén egyhétnyi esemény meg még 17 konferencia legyen, slussz-passz, azt' elfelejtettük, hanem hosszabb távon kívánjuk nagyjából annak a szellemiségnek a bemutatását, amiről itt ma magyar országgyűlési képviselők beszéltek, akkor ennek az igénynek és feltételrendszernek a megteremtése a mi dolgunk. A kivitelezés nem, mert azért vannak szakemberek.

De én is azt javaslom, miközben elmondtam a véleményemet a miniszteri biztos úr és társai előterjesztéséről, hogy mi ezt meg fogjuk szavazni, az, hogy erről itt és így beszéljünk, nekem tetszik és helyes. Legyen meg elkülönítve a politika szerepe! A politikának nem az a szerepe, hogy egyébként megmondja, hogy mikor, hol és mi történt, de az igen, hogy az igényt, a feltételrendszert és adott esetben egy törvényt megteremtse, mert ezt meg a szakma nem tudja. Ha ez a kettő passzol, akkor azt gondolom, hogy méltó módon állítunk emléket. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Még van egy kétperces felszólaló. Megadom a szót Kósa Lajos képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport. Parancsoljon!

KÓSA LAJOS (Fidesz): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Kedves Képviselőtársam! Az ön hozzászólása juttatta eszembe azt a gondolatot kis bizonytalansággal, hogy egyébként a vonatkozó irodalomnak bizonyára a legnagyobb, egységes tömbben fennmaradt helyszíne maga Sztambul.

(12.30)

Nagyon nagy kérdés, mert megint van egy vita arról, hogy a török szövegek zömét vagy az elérhetőek egy részét ugyan lefordították valamikor a XIX. században magyarra, de az stimmel-e, vagy sem. Ha már Mohács 500 van, akkor szívesen áldoznék arra is pénzt, hogy egyébként gondoljuk át újra, van-e még felfedezetlen irat Isztambulban, van-e még olyan irat, amit újra kell értékelnünk. Hány olyan iratot tudunk most a magyar őstörténetből, amely újrafordítása, újraértelmezése felrobbantotta a történészek közötti vitát, vagy felszította a lángot, és fantasztikusan izgalmas dolgokat derítettek ki?!

Tehát csak annyit szeretnék hozzátenni Hiller képviselőtársam felszólalásához, hogy abszolút egyetértek, csinálhatjuk azt is, hogy mi majd tollba mondjuk azt, hogy hogy kell értelmezni, de ezt elkerülném, mielőtt hülyét csinálnánk magunkból teljes egészében Mohács ürügyén. Ellenben Mohácsra és egyébként a későbbi török megszállás vagy hódoltság történetéhez

a legjobban az isztambuli iratokat kellene tanulmányozni és feldolgozni. Abban vagyok bizonytalan, hogy érdemes lenne-e esetleg erre jelentősebb pénzt áldozni, mert ez nyilván pénzbe kerül, de ott még lapanghat olyan dolog, ami mindnyájunk érdeklődésére számot tarthat.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kétperces felszólalásra megadom a szót Hiller István képviselő úrnak. Parancsoljon!

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Nem visszaélve a türelmükkel, meg még más törvények is vannak, de ha föltette a kérdést Kósa képviselő úr, viszonylag egyszerűen tudok válaszolni: igen; magyarul, hogy van.

Ugyanakkor azt is szeretném elmondani, hogy a magyar turkológia az elmúlt háromnegyed évszázadban és különösképpen az elmúlt durván negyed évszázadban nagyszerű tehetségű, nemzetközileg elismert szakembereket produkál. A világon a chicagói iskola mellett a budapesti iskola a turkológiában a legnevesebb. Az Egyesült Államok neves diplomataképző egyeteme, a Georgetown University egy kitűnő magyar turkológust hívott meg, és az Egyesült Államok egyik elit egyetemén egy kitűnő magyar, Ágoston Gábor tanítja az ottani hallgatókat arra, hogy milyen az Oszmán Birodalom története.

Magyarul, az oszmán-török források olvasásának, feldolgozásának, forráskritikájának képessége természetesen a magyar történettársadalomban, a magyar turkológusok között megvan. Ha azt a lehetőséget megkapják, ami egyébként folyik, eredményeket tudnak produkálni. Nem olyan egyszerű egyébként a Topkapı-levéltárban kutatni, mert más módon szerveződik, mint egy európai levéltár, de ettől még lehet, ha ez a vita többek között arra ad lehetőséget, hogy turkológusok, történészek a mohácsi csata emlékének törvénybe iktatása mellett bővebb lehetőséget kapnak a jövőben.

Itt utalva a Mi Hazánk képviselőinek hozzászólására, szeretném elmondani, hogy az az igény, amiről beszélek, nem milliárdos ám. Tehát én azt tudom mondani, hogy egy kutatócsoport, kiváló tudással rendelkező emberek történész-kutatócsoportjának, mondjuk, egy hároméves programja 250 millió forintból olyan eredményeket tud produkálni, ami, azt gondolom, nemzedékeken keresztül hat. Ezt csak azért mondom, hogy a nagyságrendeket lássuk, amikor költségvetést írunk.

Ennyit akartam mondani, de a törvényre visszatérve megerősítem, hogy mi ezt elfogadjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Mivel sem kétperces, sem normál időkeretben nem kért szót egyetlen képviselőtársam sem, most az általános vitát lezárom. Megkérdem Hargitai János képviselő urat, kíván-e reagálni az elhangzottakra. *(Dr. Hargitai János igent int.)* Igen, képviselő úr, öné a szó mint előterjesztő.

DR. HARGITAI JÁNOS (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Köszönöm azt a vitát és azt az egyöntetű támogatást, amit a vita során kifejeztek a különböző frakciók. A sorban Novák Előd frakciója sem kivétel, hisz ők is támogatják a törvényt.

Az, amit ott, a pulpituson elmondott, csak egy karakterjegy, képviselő úr. Látszik, hogy ön államigazgatást belülről nem látott. Lehet, hogy még lesz ilyen, hogy látni fog, csodák ugyanis vannak. Ha nem miniszteri biztosként irányítanám az emlékévre való felkészülést, akkor az egésznek a közelébe se tudnék menni. Tehát lehet ilyen ostoba hivatkozásokat tenni, hogy bizottsági elökként, de miniszteri biztosként kapom meg azt a jogositványt a kormánytól, hogy a tárcák közötti munkát egyeztessem. Higgye el, egy öldöklő verekedés, hogy jussunk valamire! Ön meg látni fogja a következő évben, mert önt is meghívtam Mohácsra, hogy ennek lesz is eredménye. Az egyetlen olyan emléké, amelynek úgy futottunk neki időben, hogy az eredményeket is garantál. Ön joggal kifogásolt sok olyan lehetőséget, amit a mindenkori kormányok a késői rajttal, a fél szándékkal esetleg elmulasztottak. Ez nem ilyen lesz.

Ön teljes ostobaságokat idehoz az Országgyűlés plénumára, a legszebb a parkolóház problematikája volt, amiben korrupciót sejt. Ez önt jellemzi. Az ön egykori harcostársa, amikor még közös frakcióban ült vele, kapta föl ilyen ostoba módon ezt a témát, hogy Mohács 500 gyakorlatilag egy parkolóház megépítéséről szól. Ezt a hülyeséget hozta most ön ide az Országgyűlésbe. Igen, parkolóházat is építünk, mert a parkolóház Mohács főterének átalakításával függ össze. Kevés olyan főtér létezik ma már az országban, ami szó szerint egy parkolóként működik. A városnak működnie kell akkor is, amikor ezt a főteret végre olyanná tesszük, ami a történelmi emlékeztünk része lesz. Így is épült, ezért kell megépíteni mellékberuházásként egy parkolóházat, hogy a város főterének parkolóház jellegét megszüntessük, és az egész emléké egyik ikonikus beruházását ott valósítsuk meg.

A 400. évfordulón, amikor Horthy és Klebelsberg ott van a főtéren, a Fogadalmi templomnak, a főtér főtemplomának alapkövét rakják le. Célul tűzték akkor is, hogy a főtérhez kapcsolódó két oldalszárnyban a vesztes csata és győztes csata hőseinek állítanak emléket. Ez nem tudott megtörténni sem a 400. évfordulón, sem az azt követő időszakban. Most a mi generációnk önnel együtt, aki ezeket az ostobaságokat elmondja, önnel együtt ezt megvalósítja, a főteret olyan állapotba hozza, amit a 400. év generációja is megkívánt, és megcélzott magának. Ehhez kell többek között parkolóházat is építenünk.

A másik konkrétum, amit szóba hozott a tisztesség kapcsán, ezen lovagolt, azt mondta, hogy titkárságot tarthatok fenn. Persze, a jogszabály értelmében azt megtehetem. Azt is elmondhatta volna, hogy gépkocsihasználásra is jogositványom van, mert ez lehetőséget biztosított volna arra, hogy elmondjam önnek, hogy sem titkárságot nem veszek igénybe, még ha a

jogszabály ezt lehetőségként biztosítja is, sem gépkocsit nem veszek igénybe, hisz van országgyűlési képviselőként gépkocsim, tudok vele mozogni, ezért miniszteri biztosként illet nem veszek igénybe.

A másik ostobaság, amit szóba hozott, hogy talált 400 millió forintot arra, hogy Mohácson egy munkacsoportot működtet kvázi a kormány. Ők egy körülbelül 50 milliárdos fejlesztés előkészítésén dolgoznak, erre kell ez a munkacsoport, ebből programokat valósítanak meg, rendezvényeket szerveznek, a megvalósítandó beruházások előkészítését csinálják mint menedzserszervezet. De lépünk túl önön, és hadd térjek rá az érdemi megszólalókra! *(Novák Előd: Volt egy kérdésem!)*

Minden megszólalónak köszönettel tartozom, Bánki Erik képviselő úrnak is a Fidesz részéről. Hiller képviselő úrtól azt kaptam, amire számítottam. Tehát az ember biztosra vehette, hogy nemcsak az országgyűlési képviselő, hanem a történész, ráadásul a korról is foglalkozó történész is megszólal ezekben a kérdésekben. Ő is azok közé tartozik, egy olyan megszólalás, amiből tanulok, mint ahogy tanulok minden történészprofesszor megszólalásából. Biztos vagyok benne, biztosak lehetnek benne, hogy az a képviselő vagyok, aki Mohács 500 kapcsán mindent előlről hátra elolvasott, meg elolvas a jövőben is, amit a történészek írtak. Ezért volt egy olyan mondatom, hogy amikor történeti fejtegetésekbe bocsátkozom óvatosan, az nem a politikai rögeszméje, minden mondatom a történészek álláspontjával tudom igazolni.

A Pálfi György vagy Géza problematika. Nyilvánvalóan nem tudom, hogy most Györgyöt vagy Gézát mondtam, de egyébként mind a kettőt akartam mondani, mert utaltam az előadásom során a történész Pálffy Gézára és egy kicsit később Pálfi György antropológusra is, aki a szegedi egyetem antropológusaként a tömegsírfeltárásnak egyik legfőbb arca. Ha összecsúsztam a két név, elnézést kérek, de mondom, szándékaim szerint mind a kettőt meg akartam említeni. Élvezet volt hallgatni ezt a négylépcsős elfoglalását egy országnak, amit történészként képviselő úr kifejtett, és ez kétségtelen, hogy így történt a magyar történelemben is.

(12.40)

Ander Balázs hozta szóba azt, hogy talán szerencsés lett volna, ha ez többpárti javaslatként kerül be a Házba. Bevallom őszintén, ez megfordult a fejemben, de mivel későn, az utolsó pillanatban toltam be az előterjesztést, ezért azok kerültek rá, akik rákerültek - ezt az összhangzatot látva ez így is, úgy is megvalósult. Azért a magyar Országgyűlés technikai feltételei, a mai világ nem úgy működik, hogy csak azt örökíti meg a papír vagy az utókor, amit beterjesztünk, hanem azt is, amit önök itt tesznek. Ez a történelem részévé válik a jegyzőkönyvek által, az is, amit Novák Előd produkált, és az is, amit önök érdemi megszólalókként megtettek.

Ritter Imre képviselő úr gondolatait is köszönöm. Örülök annak, hogy ez egy nemzetiségi napirendi ponttá

vált, nyilvánvalóan a bizottság és a képviselő úr kezdeményezésére. Nincs itt időm hosszas fejtegetésekbe belemenni, de tudtam, hogy azzal, hogy elviszem a történetet a második mohácsi csatáig, az ottani hősiesség kérdésének kibontásával a nemzetiségi képviselő megkapja azt a lehetőséget, hogy egy kicsit a hazai németek szemszögéből is értékelje az akkori történeti eseményeket.

Ez egy külön izgalmas beszélgetés lehetne, hogy a második mohácsi csata utáni kor, az 1700-as évek, ami nem egy frekventáltan értékelt világ a magyar történelemben, sőt, azt mondom, hogy alulértékelt, az haladó kor az ország újjáépítésében. Ha Fodor Pálra hivatkozom, ő azt mondja, hogy ez egy második honfoglalás, óriási teljesítmény az egykori hódoltság terület visszaintegrálása a Magyar Királyság vérkeringésébe, és benne a németek is, de nem csak a németek szerepe, a németek betelepítésének ügye. A 300. évfordulóját üljük, sokan vagyunk ennek részesei: képviselő úr velem szemben a Jobbik részéről, Brenner Koloman, nyilvánvalóan Ritter képviselő úr is. Hallatlanul fontosnak gondolom, hogy Mohács emlékezete kapcsán ezeket a kérdéseket is valamilyen módon helyre tegyük.

Nem tudok hosszan beszélni arról, hogy a második mohácsi csata síkján, tehát Nagyharsány térségében az ott készülő emlékfal gyakorlatilag nemcsak a második mohácsi csata helyét fogja megörökíteni, hisz az eddig is meg volt örökítve, hanem éppen azt a lehetőséget, amit a magyar történelem számára a csata utáni világ hozott. Megint Fodor Pálra visszahivatkozva mondom azt, hogy Szulejmán 1526-ban eltérítette az országot, a második mohácsi csata gyakorlatilag a mai közigazgatási területünkön visszabillenti az országot abba az irányba, ahonnan Szulejmán eltérített minket. Ezért ezen az emlékfalon ezt a történelmi ténytet, ha úgy tetszik, ezt a honfoglalást, az ország újjáépítését is meg fogjuk örökíteni.

Nagyon izgalmas kérdések, amiket Kósa Lajos képviselő úr vetett fel, és Hiller István történészként is reagált az egészre. Ez a dolog lényege, a valóságnak a bemutatása. Lehet, hogy nem volt még itt képviselő úr az elején, amikor én beszéltem, mert akkor ezekre a kérdésekre szőrmentén kitértem. Tehát bemutatni azt, hogy mi történt akkor, „was is geschehen” - Hóvárira utalva -, és beszélni arról az emlékezetfolyamról, amit a különböző korok tettek Moháccsal, a reformkor óta is kerültek különböző héjazatok erre a történetre, és már nem látszott a valóság. Most az 500. év generációja, a történészek a valóságot igyekeznek bemutatni.

Sokkal nagyobb tudásuk van a mai történészeknek, mint bármelyik történésznek korábban, mert kutatni tudtak Isztambulban, a pápai levéltárban és egyéb helyeken. Ezt a magyar kormány 300 millióval támogatta, csak történészutadásokra ennyi forrás jutott, régészeti feltárásokra 250 millió forint, különböző intézményeink is pénzhez jutottak, hogy a maguk kutatási tevékenységét elvégezhessék.

De az, amit Kósa képviselő úr látni szeretne, azt biztosan garantálom, hogy látni is fogja a legfontosabb helyen, a Mohácsi Nemzeti Emlékhelyen. A Mohácsi Nemzeti Emlékhelyen két dolog történik: megmarad az egésznek a sírkert jellege, de a tömegsír-ból kiemelt hősök, ezek a csontok, ezek az emberi maradványok egy emlékkápolnában megkapják a végső nyughelyüket, vizsgálatoknak alávetve, régészek és antropológusok dolgoznak ezen, de a csata évfordulójára a hamvak újrászentalásával megkapják a végső nyughelyüket. Ez az egésznek a kegyeleti mozzanata.

De az a legfontosabb, hogy bemutassuk, hogy mi történt tényszerűen az adott korban, úgy, ahogy ezt ön kívánja. Ezért ott, a Nemzeti Emlékhelyen, a föld alatt, mert a sírkert jellegét nem akarjuk megbontani, már épül egy 1500 négyzetméter nagyságú hatalmas kiállítótér, ami nem egy múzeum lesz, mert az akkori korról nem tudnánk klasszikus múzeumot csinálni, mert nincsenek tárgyi emlékeink. De a mai kor minden vívmányát felhasználva be fogjuk mutatni az adott kort, magát a csatát híven, élményszerűen, és a csatának a következményeit. Ezek a kérdések, amiket itt bogozgat, a lényegi kérdések.

A felszólalásom során utaltam arra, hogy a történelmi teljesítmények előtt én nagyon adózom, de ez az egyik legfontosabb, amit ön szóba hozott, hogy a történetesek ma ki tudják mutatni azt, hogy milyen erőforrásokkal rendelkezett az oszmán világ, mivel rendelkezett a Magyar Királyság és egyébként több európai állam. Az oszmánok a többi európai állam összességéhez képest is többletforrásokkal rendelkeztek.

Tehát azt a narratívát, hogy széthúzott az ország, meg ezeket a Szapolyai-problémákat, amelyek évtizedekkel ezelőtt rárakódtak a Mohács-képre, lehántjuk, mert ezek messze vannak a valóságtól. Szapolyairól a magyar történészek abban a szellemben írnak, ahogy ön ezt a kérdést itt felidézte. A valóság az, hogy egy világhatalom előtt térdelt le akkor Közép-Európa, egy korszerű, jól szervezett közép-európai sereg, csak a világhatalom akkor erősebbnek bizonyult. Ezt mondják a mai történészek, és ezt ebben a szellemben fogjuk bemutatni.

Nyilvánvalóan az emlékhelynek, tehát ennek a kiállítótérnek minden egyes mondatát történészek írják. A piramis tetején ott van a Magyar Történelmi Társulat vezetőjeként Fodor professzor úr. A 400. évfordulón azt, amit akkor csináltak, csinálni tudtak szellemileg is, a Magyar Történelmi Társulat vezényelte. Klebelsberg Kunó volt akkor a Történelmi Társulat vezetője, tehát nemcsak miniszterként szóno-kolt a főtéren, hanem a Történelmi Társulat vezetőjeként egyfajta szellemi vezére volt az emlékévknek. Ezt a feladatot ma is a Magyar Történelmi Társulattól és - mondom - ezektől a nagyon jól felkészült történe-szektől várjuk.

A politikának nincsen megrendelése a történe-szek irányába. Minden történész jószándékúan írja meg a kötetét, és én azt látom, hogy a fő kérdések tekintetében a magyar történe-sztársadalom egyszó-lamú, egy irányba beszél, nincs szétbeszélés, ugyanazt

gondolja minden történész. Erről tehát biztosan tu-dom mondani, képviselő úr, hogy azt, amit látni sze-retne, a fiatalok is így fogják megélni, élményszerűen, akik erre az emlékhelyre majd bejönnek. A kiállítótér-ben osztálynyi gyereket le tudunk ültetni, történelem-órákat tudunk majd tartani. Tehát minden lehetősé-get megragadunk ahhoz, hogy az utánunk jövő, követ-kező generációknak, elsősorban iskolai generációk-nak át tudjuk adni Mohács valódi üzenetét, az 500. évforduló üzenetét.

Még egyszer azzal köszönöm meg mindannyiuk tá-mogatását, hogy az emlékévk minden eseményére - nem csak a fő eseményére - a magyar Országgyűlés képvise-lői minden módon szeretettel látott vendégeink lesznek, és köszönöm a támogatásukat. *(Taps a kor-mánypártok és az MSZP soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik **az egyes állami tulajdonban lévő ingatlanoknak a Magyarországi Református Egyház részére történő tulajdonba adásáról szóló 2017. évi XXXI. törvény és az egyes vagyongazdálko-dási kérdésekről, illetve egyes törvényeknek a jogrendszer koherenciájának erősítése érdek-ében történő módosításáról** szóló 2021. évi CI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat álta-lános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/13043. számon a parlamenti informatikai hálóza-ton elérhető.

Elsőként megadom a szót Nacsa Lőrinc úrnak, a Miniszterelnökség államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Államtitkár úr, parancsoljon!

NACSA LŐRINC, a Miniszterelnökség államtit-kára, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Egy techni-kai javaslatot hoztunk ide önök elé. Több alkalommal tárgyaltunk már itt az Országgyűlésben olyan javas-latról, amikor a magyar állam, a magyar kormány egyházak hitéleti, de leginkább közfeladat-ellátással összefüggő tevékenységéhez ingatlanokat ad át, ingat-lanokat juttat, vagy olyan ingatlanokat, amelyek ko-rábban is, valamikor a történelmi korban az egyhá-zakhoz tartoztak, vagy olyan ingatlanokat, amelyek a közfeladat-ellátásukhoz elengedhetetlenek és szüksé-gesek.

(12.50)

Itt, a mostani törvényjavaslatban nem adunk át egyetlen ingatlant sem, korábbi, az Országgyűlés által már meghozott döntéseket pontosítunk, illetve segí-tünk, hiszen az a javaslatunk célja, hogy a Magyar-országi Református Egyház és belső egyházi jogi sze-rvényei, illetve a Magyar Testgyakorlók Köre részére történő vagyonszármazást, amelyről korábban határo-zott az Országgyűlés, ezeknek a javaslatoknak a sza-bályait pontosítsuk, azért, hogy hatékonyabb legyen a

feladatellátás. A javaslat értelmében tehát nincsen szó további ingatlanjuttatásról, sem az ingatlanjuttatás feltételeinek bármilyen könnyítéséről, hanem épp az ingatlanjuttatás céljait kívánjuk még hatékonyabban segíteni. Mondok önöknek példát: budapesti ingatlan, amely a Magyarországi Református Egyházhoz került, ott a végső kedvezményezett a Károli Gáspár Egyetem, a református egyház egyeteme lesz, vagy éppen a Bethesda Gyermekkórház is - amely szintén református fenntartású - megkapja azokat az ingatlanokat, amelyeket ott használnak.

Természetesen pontosan emiatt egy technikai javaslatról van szó, ugyanakkor, mivel a végső felhasználója, a kedvezményezettje ennek az ingatlanjuttatásnak a Magyarországi Református Egyház valamely belső egyházi jogi személye lesz, ezért kérjük az Országgyűlés támogatását ahhoz, hogy itt ezeket a szabályokat pontosítsuk, és a közfeladat-ellátást minél célszerűbbé, minél hatékonyabbá tegyük. Ehhez kérem képviselőtársaim támogatását. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most vezérszónoki felszólalásra kerül sor. Megadom a szót Csibi Krisztina képviselő asszonynak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

DR. CSIBI KRISZTINA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Magyarország történetében az egyházak évszázadok óta meghatározó szereplők. Iskolákat alapítottak, kórházakat működtettek, közösségeket tartottak össze, és mindmáig fontos lelki, kulturális és társadalmi erőforrást jelentenek. A polgári kormány felismeri ezt a szerepet, és arra törekszik, hogy olyan környezetet teremtsen, amelyben az egyházak továbbra is betölthetik küldetésüket a közjó szolgálatában.

A támogatás több területen is megjelenik. A kormány együttműködik az egyházakkal templomok, közösségi terek és műemlék épületek felújításában. Ezek az épületek nem csupán vallási helyszínek, hanem kulturális örökségünk részei, amelyek hozzájárulnak nemzeti identitásunkhoz és közösségi életünkhöz. Az oktatás és nevelés területén az egyházi intézmények fontos szerepet vállalnak. Sok család számára jelentik a stabilitást, a biztonságot és az értékalapú nevelést. A kormány támogatása lehetővé teszi, hogy ezek az iskolák megfelelő körülmények között működjenek, és hozzájáruljanak a következő generációk fejlődéséhez.

Tisztelt Ház! Az előttünk fekvő törvényjavaslat célja, hogy az alkotmányos alapelveket figyelembe véve a kormány többek között ingatlanjuttatásokkal is segíteni kívánja a bevett egyházak hitéleti és közfeladat-ellátó tevékenységét. A módosítás lehetővé teszi, hogy az eredetileg a Magyarországi Református Egyház tulajdonába kerülő ingatlan a nagyobb helyismerettel rendelkező és a helyi szükségleteknek megfelelő, hatékonyabb feladatellátást megvalósítani képes

makói református egyházközség tulajdonába kerülhessen.

A hatékonyabb egyházi feladatellátás biztosítása érdekében szükségessé vált a vagyonszármazékok szabályainak pontosítása. Erre tekintettel a törvényjavaslat alapján az ingatlan-nyilvántartás szerint a Makó belterület 8054/2. helyrajzi számon nyilvántartott ingatlan és az abban található feladatellátáshoz szükséges ingóságok tulajdonjogát a makói református egyházközség javára ruházhatja át azzal, hogy az ingatlan tekintetében az ingatlan-nyilvántartásban a magyar állam javára bejegyzett elidegenítési és terhelési tilalom továbbra is fennmarad. Emellett az egyházközségnek vállalnia kell, hogy a köznevelési, valamint az általa végzett kulturális és sporttal kapcsolatos közfeladatok ellátása céljából kerül sor az ingatlan és az ingóságok hasznosítására.

Tisztelt Képviselőtársaim! Fontos megemlíteni, hogy a modern világ kihívásai között egyre nagyobb szükség van olyan intézményekre, amelyek képesek megerősíteni a társadalmi összetartozást és támaszt nyújtani az embereknek. Az egyházak ebben pótolhatatlan szerepet töltenek be, és a kormány támogatása ennek a szerepnek az elismerése.

Az elhangzottak ismeretében úgy vélem, hogy a törvényjavaslat támogatandó rendelkezéseket tartalmaz, ezért kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy a Fidesz-frakcióhoz hasonlóan támogassák a törvényjavaslat elfogadását. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. A vezérszónoki felszólalás végére értünk. Tisztelt Országgyűlés! Kétperces felszólalásra senki nem jelentkezett. Kérdezem, hogy kíván-e valaki felszólalni a napirend keretében. *(Nincs jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megadom a szót Nacsa Lőrinc államtitkár úrnak, aki válaszolni kíván az elhangzottakra. Parancsoljon, államtitkár úr!

NACSA LŐRINC, a Miniszterelnökség államtitkára: Köszönöm a szót, tisztelt elnök úr! Csak nagyon röviden. Köszönöm szépen Csibi Krisztina képviselő asszony támogatását és a kormánypártok támogatását is. Ahogy ez elhangzott, az egyházak társadalomszervező szerepe, a közfeladat-ellátásban való feladatvállalása, az oktatás-nevelés, az egészségügy, a szociális és gyermekvédelem területén kiemelkedő Magyarországon. Az egyházakkal partnerségben dolgozunk azért, hogy a magyarországi oktatás, szociális ellátás, gyermekvédelmi ellátás, egészségügyi ellátás és a közösségszervezés minél jobb, minél hatékonyabb legyen. Az egyházak közösségszervező erővel bírnak, így innen is szeretnénk megköszönni azt a munkát, amit végeznek a magyar fiatalok, a magyar idősek, a magyar társadalom, a magyar közösségek javára. Természetesen, ha ilyen módon a feladatvállalásukat tudjuk segíteni, akkor abban nekünk erkölcsi kötelességünk részt vállalni.

Köszönet az iskoláknak, köszönet a gyermekvédelmi hálózatoknak, az intézményeknek és az ott dolgozóknak, hiszen az egyházi és a nem egyházi fenntartású intézményekben is heroikus munkát tapasztalhatunk. Természetesen a mostani vagyonjuttatás pontosítása is azt a célt szolgálja, hogy akár az oktatás területén, akár az egészségügy területén, akár a közösség-szervezés területén minél hatékonyabban tudják végezni az egyházak ezt a munkát. Köszönjük nekik, és köszönöm mindenkinek, aki támogatásáról biztosította a törvényjavaslatot. Köszönöm, elnök úr. *(Taps a kormánypartok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **nemzetiségi utónévjegyzékkel összefüggésben az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény, valamint a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága által benyújtott előterjesztés T/12936. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Bejelentem, hogy az előterjesztést nemzetiségi napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Elsőként megadom a szót Ritter Imre úrnak, a Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága elnökének, a napirendi pont előterjesztőjének. Ön a szó, képviselő úr.

RITTER IMRE nemzetiségi képviselő, a napirendi pont előadója: Sehr geehrter Herr Vorsitzende, sehr geehrtes Parlament! Am 28. Oktober 2025 legte der Ausschuss der Nationalitäten Ungarns, unmittelbar im Anschluss an die Ausschusssitzung und gestützt auf Artikel 6 Absatz 1 des Grundgesetzes, einen neuen Gesetzentwurf vor. Unser Gesetzentwurf trägt den Titel „Gesetz zur Änderung des Gesetzes I von 2010 über das Verfahren im Personenstandsregister in Verbindung mit dem Register der Nationalitätennamen und des Gesetzes CLXXIX. von 2011 über die Rechte der Nationalitäten.“

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Parlament! A Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága az Alaptörvény 6. cikk (1) bekezdése alapján „A nemzetiségi utónévjegyzékkel összefüggésben az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény, valamint a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény módosításáról” címmel nyújtotta be 2025. október 28-án, a bizottsági ülést követően a T/12936. számú törvényjavaslatot.

Ahogy azt látjuk, tudjuk, többnyelvű környezetben vagy kisebbségi nemzetiségi helyzetben egy adott keresztnév választása is már önmagában utalhat a személy identitására, de a névválasztással alakíthatjuk saját identitásunkat. Például az asszonyok házasságkötéskor eldönthetik, hogy milyen nevet válasszanak maguknak. Újszülöttek esetében a szülők adnak nevet gyermeküknek, ezzel hatással lehetnek

a gyermek identitására, illetve lehetőséget kaphatnak a saját identitásuk alakítására. Így a használható, adható és felvehető, azaz anyakönyvezhető utónevekkel kapcsolatban nagyon fontos azok pontos ismerete, közhiteles nyilvántartása. A közhiteles módon nyilvántartott utónévjegyzékek hivatottak a magyar és őshonos magyarországi nemzetiségeink utónévkinccseinek megőrzésére.

(13.00)

Természetesen minden nemzet, nemzetiség, azaz minden élő nyelv névkinccsére hatással van más nyelvek, kultúrák névanyaga, és ez egy kisebbségi helyzetben lévő közösség névanyagára fokozottan érvényes. Tekintettel arra, hogy napjainkban akár a médián keresztül nap mint nap érik különböző kulturális, nyelvi impulzusok a közösségeinket - gondoljunk csak a filmekben megjelenő szereplők, hősök, illetve híres futballisták, sztárok neveire -, ez a folyamat még inkább felgyorsult, és sokszor sajnos érthetetlen, néhanapján pedig a józan ész és a morál miatt felfoghatatlan nevek is szülhet.

A 2025. évi LXV., az anyakönyvezhető utónevekkel összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló törvény, melyre a törvényjavaslatot Kósa Lajos képviselő nyújtotta be - melyet ezúton is köszönök -, melyet az Országgyűlés 2025. június 11-én elfogadott, már megerősítette és pontosította az országos nemzetiségi önkormányzatok nemzetiségi utónévjegyzékre vonatkozó jogait, és az országos nemzetiségi önkormányzatok jogainak tiszteletben tartása mellett előírta, hogy a nemzetiségi utónévjegyzéket miniszteri rendelet rögzítse közhiteles módon. A mostani, T/12936. számú törvénymódosítási javaslat bővítené és teljessé tenné az országos nemzetiségi önkormányzatok jogait a nemzetiségi utónévjegyzék tekintetében azáltal, hogy lehetőséget biztosítana számukra a korábban elfogadott névjegyzék felülvizsgálatára is.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Jelen törvénymódosításunk egyelőre csak az utónévre vonatkozóan kínál egyértelmű, jól szabályozott megoldást, viszont az anyakönyvi eljárásról szóló törvényben értelemszerűen benne foglaltatik a családi név nemzetiségi névként való anyakönyvezésének lehetősége is. Ezzel kapcsolatban viszont az országos nemzetiségi önkormányzatokra vonatkozóan nem tért ki a törvény, hogy milyen eljárásrendben, milyen szavazási eljárásban, mennyi idő alatt lehet és kell a választ, a döntést meghozni. Ez egy-egy ilyen családnévre, nemzetiségi vezetéknevre vonatkozó eljárásban komoly fennakadást okozhat. Ezzel sérülhet az az alapvető jog, amely az emberi méltóságból fakad, és az állam által elismert védett egyéni jog. Ezt elkerülendő megkezdtek az országos önkormányzatokkal együttműködve a nemzetiségi családnevekre vonatkozó jogszabályi helyek eljárásrendjének vizsgálatát is.

Ugyanitt jegyzem meg, hogy például a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának közgyűlése éppen most szombaton foglalkozott egy

nemzetiségi családnévvel kapcsolatos kérelem elfogadásával. Tekintettel arra, hogy a német nyelv szabályai erre vonatkozóan egyértelműek és jól megfeleltethetők a magyar nyelv szabályainak, könnyen és gyorsan elfogadta a módosítást a közgyűlésünk, és így benyújthatóvá vált a kormányhivatal felé.

Ugyancsak felhívom a figyelmét a tisztelt Háznak dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet, a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettes 5/2025. számú elvi állásfoglalására, amely 2025. október 31-én jelent meg, és a nemzetiséghez tartozó személyek utónevének anyakönyvezéséről szól. A vizsgálat nem kizárólag a szabályozás hiányosságaira, illetve belső ellentmondásaira hívja fel a figyelmet, hanem azokra az anomáliákra, amelyek az eljárás során az elektronikus anyakönyvi nyilvántartás informatikai rendszerében merültek fel.

Az anyakönyvezéssel és személyi okmányokkal kapcsolatos elektronikus nyilvántartással, annak bevezetésével és használatával összefüggésben a korábbiakban több alkalommal olyan jelzést, választ is kaptunk megkereséseinkre szaktárcáktól, hogy az új rendszer tökéletes megoldást kínál a nemzetiségi személynevek használatára vonatkozóan, de a gyakorlat ezt nem mindig igazolja vissza.

Ha már itt vagyunk a parlamentben, akkor meg kell említenek érdekességként a személyi okmányokkal kapcsolatban még egy kuriózumot. Az ember azt feltételeznék, hogy a diplomata-útlevél az érintetteknek és az arra jogosult családtagjaik számára előnyt jelentene. Az új személyi okmányok kiállításánál viszont ennek éppen az ellenkezőjével találkoztam néhány hete. Egyik lányomnak lejárt a személyi igazolványa, jogosítványa még nincsen, az egyetlen fényképes igazolványa diplomata-útlevele volt, a diplomata-útlevelek viszont nincsenek benne az elektronikus nyilvántartásban, ezért az elektronikus rendszer nem fogadja el.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Összefoglalva, a felsorolt példákkal csupán azt szerettem volna érzékeltetni, hogy az anyakönyvek és személyi okmányok elektronikus nyilvántartásra épülő személyi okmányok új rendszerében a nemzetiségi név használatával kapcsolatos jogok érvényesítése, biztosítása terén még jelentős törvénymódosítási javaslatokat kell majd egyeztetnünk és végigvinnünk, melynek egyik eleme mindössze a most napirenden lévő 10/12936. számú törvényjavaslat, amely a nemzetiségi utónevekre vonatkozóan ezt már teljeskörűen megteszi. Várom szíves észrevételeiket a törvényjavaslattal kapcsolatban. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem Zsigó Róbert miniszterhelyettes urat, kíván-e most felszólalni. *(Jelzésre:)* Igen, öné a szó.

ZSIGÓ RÓBERT kulturális és innovációs minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! A tavaszi ülészakon Kósa Lajos képviselőtársunknak

köszönhetően már a tisztelt Ház elé került a névadás kérdésköre. Képviselőtársunk helyesen ismerte föl, hogy a névadás nem pusztán egy személyes döntés jogkövetkezménye, hanem annál lényegesen több, kulturális döntés is egyben, hiszen egy utónév identitást ad, összeköt a múltunkkal, nyelvünkkel és a közösségünkkel. Az utónévkinccsünk a nemzeti identitásunk, a kultúránk legelemibb részét képezi, kifejezi mind a nemzet, mind a nemzetiségek belső összetartozását, hordozza mind a magyar, mind a nemzetiségi nyelvi kultúrát és hagyományokat.

A tavaszi ülészakon elfogadott törvénynek köszönhetően az utónevek felvételével, valamint az utónévjegyzék összeállításával kapcsolatos szabályok immár a nyelvi és kulturális örökség szempontjait is tükrözik. A törvény újraszabályozta a nemzetiségi utónévjegyzék módosításának szabályait is. Az országos nemzetiségi önkormányzatok jogainak tiszteletben tartása mellett előírta, hogy a nemzetiségi utónévjegyzéket miniszteri rendelet rögzítse.

A Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága által benyújtott mostani törvényjavaslat ehhez kapcsolódóan bővítené az országos nemzetiségi önkormányzatok jogait a nemzetiségi utónévjegyzék tekintetében azáltal, hogy lehetőséget biztosítana számukra annak felülvizsgálatára. A módosítás az országos nemzetiségi önkormányzat át nem ruházható hatáskörében minősített többséggel történő határozathozattal meghozandó döntései közé emeli a nemzetiségi utónévjegyzék felülvizsgálatát.

Tisztelt Országgyűlés! A törvényjavaslat tehát a magyar névjegyzék esetében már ismert jogkövetkezmény bevezetésére vonatkozik, amit a kormány támogat. Köszönöm szépen a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszterhelyettes úr. Tisztelt Országgyűlés! Most vezérszónoki felszólalások következnek. Megadom a szót Csibi Krisztina képviselő asszonynak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

DR. CSIBI KRISZTINA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, tisztelt elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Országgyűlés! Jelen törvényjavaslat egyszerre technikai pontosítás és elvi megerősítés. Egyrészt kiegészíti a korábbi szabályozást azal, hogy az országos nemzetiségi önkormányzatok a jövőben ne csupán kezdeményezői, hanem aktív alakítói és felülvizsgálói lehessenek saját nemzetiségi utónévjegyzéküknek. Másrészt megerősíti azt az alkotmányos elvet, amely szerint a nemzetiségek jogaik gyakorlásában autonómiával és önrendelkezéssel élnek.

Az elmúlt években több nemzetiségi közösség jelezte, hogy a gyakorlatban a nemzetiségi utónevek elismerésének folyamata sokszor elhúzódik, illetve bizonyos esetekben hiányzik a lehetőség a jegyzék felülvizsgálatára. A most benyújtott javaslat erre a problémára ad megnyugtató választ. A döntési jogkört egyértelműen az érintett országos nemzetiségi önkormányzat kezébe helyezi, miközben fenntartja

az átláthatóságot és a kulturális szakmai kontrollt a kultúráért felelős miniszter részéről.

Tisztelt Képviselőtársaim! A törvényjavaslat szervesen illeszkedik a kormány és az Országgyűlés azon törekvéséhez, hogy a nemzetiségi közösségek Magyarországon a kulturális önazonosságukat, nyelvüket és hagyományait teljeskörűen gyakorolhassák, összhangban az Alaptörvény XXIX. cikkében rögzített garanciákkal.

(13.10)

A névhasználat ugyanis nem pusztán adminisztratív kérdés, hanem a kulturális identitás egyik legmélyebb kifejeződése. E módosítás egyúttal a partnerség és a bizalom politikáját is tükrözi. A magyar állam megbecsüli és erősíti a nemzetiségi önkormányzatokat, nem csupán mint érdekképviseleti, hanem mint kulturális döntéshozói szervezeteket.

Tisztelt Ház! A szabályozás egyszerű, kiszámítható, és nem ró többletterhet az állampolgárookra, ellenben növeli a jogbiztonságot és a nemzetiségi önrendelkezés tényleges érvényesülését. Engedjék meg, hogy kiemeljem, a kormánypárti frakció szerint e törvényjavaslat tovább erősíti Magyarország nemzetiségi politikájának európai szintű példamutatását. Kevés olyan ország van, ahol a nemzetiségek ilyen széles körű önkormányzati és kulturális döntési joggal rendelkeznek.

Tisztelt Országgyűlés! A javaslat rövid, célratoró és egyértelmű, a benne foglalt módosítások indokoltak. A Fidesz-frakció ezért a törvényjavaslat általános vitáját támogatja, és a javaslat elfogadását javasolja. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Juhász Hajnalka képviselő asszonynak, a KDNP-képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. JUHÁSZ HAJNALKA, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Tavaly májusban szerepelt a napirendünkön az anyakönyvezhető utónevekkel összefüggésben az egyes törvények módosításáról szóló javaslat, mely újraszabályozta az utónévjegyzék nyilvántartásának és annak felülvizsgálatának folyamatát. Így érintette a nemzetiségi utónévjegyzék módosításának szabályait is azzal, hogy a nemzetiségi utónévjegyzéket a jövőben miniszteri rendelet rögzíti, a nemzetiségi önkormányzatok jogainak tiszteletben tartása mellett.

Az előttünk fekvő javaslat egy korábbi törvényjavaslathoz, immáron törvényhez kapcsolódik, és lehetőséget biztosítana a nemzetiségi önkormányzatok számára, hogy hatáskörüket bővítve felülvizsgálhassák a nemzetiségi utónévjegyzéket, mindezzel egyértelművé téve, hogy a jövőben a nemzetiségi önkormányzatok állásfoglalása az irányadó a nemzetiségi utónévjegyzék felülvizsgálata során is. A tervezet e folyamatban részletszabályokat határoz meg, kiemelve,

hogy a törvényben meghatározott alapelvekre e felülvizsgálat során is tekintettel kell lenni.

Tisztelt Képviselőtársaim! Számunkra kiemelten fontos, hogy a hazánk területén élő nemzetiségek tiszteletben, biztonságban, jogaikat nem csorbítva élhessenek, így mindezek fényében a KDNP frakciója örömmel támogatja a törvényjavaslatot. Köszönöm a megtisztelő figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most normál időkeretben jelentkező képviselők felszólalásai következnek. Megadom a szót Kósa Lajos képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport.

KÓSA LAJOS (Fidesz): Elnök Úr! Tisztelt Ház! Kedves Képviselőtársak! Az előttünk fekvő törvényjavaslat tulajdonképpen azt a problémát orvosolja, hogy a tavaszi törvénymódosításkor nem a nemzetiségi, hanem a magyar utónévjegyzékekkel kapcsolatos feladatokat jól körülírtuk, de a nemzetiségi önkormányzatok esetében nem volt arra lehetőség, és nem is adtuk meg azt a jogot nekik, hogy úgymond, felülvizsgálják az utónévkincsüket. Ami azt jelenti egyébként, hogy ők nemcsak felvenni tudnak, hanem törölni is tudnak az utónévjegyzékükből, amit aztán később egyébként a többségi utónevekre jellemző eljárásban a kulturális miniszter rendeletben meg tud jeleníteni. Most ezt a hiátust pótoljuk tulajdonképpen ezzel.

Egyébként én ezt fontosnak tartom, és ezért kérem szót. Azt szeretném hangsúlyozni, hogy ezzel a nemzetiségi és etnikai kisebbségek utónévvel kapcsolatos feladatai teljes egészében ugyanazt a státuszt, eljárást bírják, mint a többségi névjegyzék esetében, tehát nincs különbség. Ezt én rendkívül fontosnak tartom, ezért kezdeményeztem az elnök úrnál, hogy amennyiben ezen kérdés körül konszenzus alakul ki, tehát mindegyik nemzetiségi és etnikai kisebbség azt mondja, hogy ezt csináljuk meg, akkor természetesen erre nyitottak vagyunk, de az a helyes, ha ők maguk terjesztik elő, mert nem kell fogni a kezüket a nemzetiségeknek ilyen kérdésekben. Tehát ez teljesen rendben van szerintem, és ezt jó, ha hangsúlyozzuk, hogy nem egyszerűen támogatjuk, hanem kezdeményeztük is ezt a javaslatot. Külön köszönöm, hogy mindenki, tehát a nemzetiségek és az etnikai kisebbségek, mindenki mellé állt.

Ugyanakkor a vita során, mert ez mindig így szokott lenni, persze felvetődik még ezer más kérdés. Ezeket itt nem tudjuk most mind megoldani, mégpedig azért nem, mert egész egyszerűen le kell egyeztetni ezt a közigazgatási kérdésekért felelős minisztérium embereivel, mert egy sor olyan eljárási kérdést vet fel, aminek a megoldása egyáltalán nem könnyű. Ugyanakkor, ha már belekezdünk ennek az egész utónévjegyzéknek a rendezésébe, akkor helyes, ha ebben a ciklusban vagy ebben a törvénykezési szakban ezt teljessé tesszük.

Úgyhogy én csak annyit szeretnék mondani, hogy most már normál eljárásban nem tudunk előterjeszteni

javaslatot, tehát ez az utolsó dátum szerinti pillanatban jött be, tavasszal pedig lesz két hét az ülészak, mert választás van, tehát meglehetősen rövid, de mindenképpen szeretném azt vállalni, hogy az új parlamenti ciklusban ezt kezdeményezzük valamilyen formában, már-mint azoknak a kérdéseknek a megoldását, amit most Ritter úr vetett fel.

Illetőleg még egyéb nyitott kérdések is vannak. Most csak egy problémára szeretnék utalni, ami szintén megoldásra vár, hogy az utónévjegyzék esetében nem lehet olyan utónevet adni valakinek, ami a személyiségét sérti, veszélyezteti a személyiségfejlődését - főleg gyerekkorban - és a többi. Tudnék erre rossz meg még rosszabb példákat mondani, most ezt nem teszem. Viszont a probléma az, hogy azt a kérdést nem vizsgáljuk egyáltalán az anyakönyvvezetésnél, hogy sajnos vannak olyan névpárosítások, amelyek egy teljesen normális családnevet egy olyan utónévvel párosítanak, amiből aztán nagyon mókás kihallások is jöhetnek, teljesen mókások meg brutálisak is. És akkor el tudjuk képzelni, hogy mondjuk egy Végh Béla névvel mit lehet kalandozni, mondjuk, óvodáskorban a szegény gyerekeknek, és ennél még durvábbak is vannak. Úgyhogy ezt még nézni kellene.

Illetőleg az a probléma is felvetődött megint a vezetéknevek helyesírásánál, illetőleg a magyar nyelv helyesírási szabályainak alkalmazásánál, hogy sajnos néhány alkalmazás esetében a nemzetiségi családneveket olyan mértékben eltorzították, ami már bántó. Erre is tudnék példákat mondani. Úgyhogy ezeket szeretnénk rendezni, de ehhez viszont ki kell találni egy olyan eljárásrendet, amiben egyébként ott van a gyerek, az anyakönyvvezető, ott van a családnev, az adni szándékozott keresztnév, és valakinek pillanatok alatt el kell döntenie, hogy ez stimmel-e, vagy sem, mert ezt még nem találtuk ki.

Vannak jó megoldások, például az előzetes nyilatkozat, hogy milyen névvel szeretnénk a gyereket. Általában a szülők, amikor közeledik a gyermekáldás, akkor már nagyjából sejtik, hogy milyen neveket adhatnak, és akkor lehet erről konzultálni. Tehát vannak jó megoldások, csak szeretném Ritter képviselőtársamat megnyugtatni, hogy foglalkozunk ezzel, csak nem akartuk ezt a kérdést nyitva hagyni. Tehát mindenképpen vissza fogunk térni azokra a problémákra meg az egyebekre is, amelyeket ön említett. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Brenner Koloman képviselő úrnak, Jobbik-képviselőcsoport. Parancsoljon!

DR. BRENNER KOLOMAN (Jobbik): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy többszörösen érintettként kifejtsem a Jobbik-frakció véleményét a törvényjavaslathoz.

Egyrészt természetesen támogatni fogja frakciónk ezt a törvényt, hiszen egy nagyon aktuális és fontos identitásbeli kérdést lendít túl egy olyan problémán - ahogy ezt hallottuk -, amin át kellett lendíteni ezt az egész kérdést.

Azzal kezdeném, hogy minden népnek, nemzetnek és az adott nemzetiséghez tartozó személyeknek a legalapvetőbb joguk a saját keresztnévhez és saját családnévhez való jog, egy identitásbeli kérdés. Ahogy ez az expozéban is elhangzott, sajnos a magyar történelem során voltak korszakok, amikor ezt a jogát a hazai nemzetiségeknek nem vették figyelembe, gondolhatunk a két háború közötti névmagyarosítási nyomásra az állami szektorban, ami többek között a német nemzetiségét is érintette, amelyhez én is tartozom.

(13.20)

De el kell mondjam, hogy az én nagyapám, aki a sírkövén Karl Brenner, bizony a halála napjáig Károlyként kellett hogy szerepeljen a kommunista időkben is a személyi igazolványában, és csak az 1993. évi nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvény tette lehetővé, hogy aztán az anyanyelv helyesírása és szabályai szerint vehessük fel minden hivatalos dokumentumunkban is az adott keresztnévet. Vagy ha valaki egy névmagyarosítás után fel akarja venni - ilyen is elég sokszor előfordul - a korábbi nemzetiségi családnevét, ezt megtehetette az 1993. évi törvény után, nagyon helyesen és nagyon előremutató módon.

Azzal szeretném folytatni, hogy a keresztnévek jegyzékének kérdése valóban egészen érdekes módon vetődött fel például az Országos Német Önkormányzatnál. Én annak idején tagja voltam annak a háromfős teamnek, akik 2004-ben a legeslegelső magyarországi német keresztnévek jegyzékét összeállítottuk Knipf Erzsébet, Elizabeth és Erb Maria kedves kollegináimmal közösen. 2015-ben volt egy felülvizsgálata ennek a német keresztnévek jegyzékének, ahol - ahogy azt nagyon helyesen Kósa képviselőtársam is mondta - le tudtuk követni azokat a változásokat akár a névadásban, akár pedig az olyan felvetődő igényeket, amelyek az idők során valóban elérték az Országos Német Önkormányzatot.

Még arra szeretnék röviden reagálni, hogy amikor összeállítottuk ezt a névjegyzéket, már kezdettől fogva aggályosan ügyeltünk arra, hogy az adott német keresztnévek közül kihúztuk azokat, amelyek egy magyar nyelvi környezetben félreértésre vagy ahhoz hasonló csúfolódásokra vezethettek volna, amire itt Kósa képviselőtársam utalt. Mi erre kínosan ügyeltünk már az elején, de a szülők névadási gyakorlatát vezetéknev-keresztnév kombinációban nyilvánvalóan nem lehet ilyen szempontból felülvizsgálni. Ezzel csak azt akartam jelezni, hogy itt a kellő gondosságot az országos nemzetiségi önkormányzatok kezdettől fogva képviselték.

Azzal szeretném zárni a hozzászólásomat, nagyon fontos az - és ezt köszönöm Kósa képviselőtársamnak -, hogy lesz ennek folytatása, mert valóban az a tapasztalatunk, s itt családilag is több ízben érintett voltam a nemzetiségi ombudsman asszonnal is, hogy különösen az alsóbb közigazgatási szinteken erről az egész kérdéstről sokkal többet kellene a kollégáknak

tudni. Ez egy közös feladat. Szeretném itt, a tisztelt Ház falai között is leszögezni, nagyon fontos lenne azoknak, akik ebben az egész ügymenetben a magyar állampolgárok ügyeit intézik, a továbbképzése vagy képzése ebben az ügyben. De nagyon sokszor ez nem az adott ügyintéző hibája, félreértés ne essék, olyan szempontból, hogy egy-egy túlterhelt hivatalban nem feltétlenül mindenki a nemzetiségi törvény tudója, vagy minden alpasszusának és végrehajtási rendelkezésének tudója. Csak arra szerettem volna felhívni a figyelmet, hogy ez igenis fontos, és olyan továbbvezető lépésekre is szükség van, ami a praxisból valóban elérte a magyar közigazgatást. És tisztelettel kérek mindenkit, hogy ezt a törvényt támogassák. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Nyitrai Zsolt képviselő úrnak, a Fidesz képviselőjének.

NYITRAI ZSOLT (Fidesz): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Köszönöm szépen a szót és a lehetőséget. Örömteli az, hogy májust követően újra az Országgyűlés előtt van ez a téma. Ez mutatja ennek az egész ügynek a fontosságát és azt, hogy ezt igyekszünk napirenden tartani. Köszönöm Kósa Lajosnak, hogy az alapügyet így felkarolta, és azóta sem engedte el a szó jó értelmében, hiszen itt van most ez a módosítás, és a felszólalásában is említette, hogy a jövőre nézve is akadhatnak még pozitív lépések ebben a kérdésben.

Magyarországon tiszteletben tartjuk a nemzetiségi véleményeket, a kisebbségek képviselőit, ők érvényesíthetik a véleményüket és az akaratukat, és azt elmondhatják minden fontos ügyben. Azt gondolom, az tényleg európai szintű példamutatás, hogy a nemzetiségi önkormányzatok hatásköre nőni, bővülni tud ezen ügy kapcsán. Nálunk a nemzetiségek ott vannak a magyar Országgyűlésben, ott vannak az önkormányzatokban, és most már a névhasználat, az utónevek alakításában is van mozgásterük. Ez tényleg jó dolog, örülök, hogy ebben egy ilyen együttműködés, sikeres eredményes párbeszéd ki tudott alakulni. Bízom benne, hogy más európai országok is követni fogják ezt a jó példát. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem, hogy kíván-e még valaki a napirend keretében felszólalni. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok, az általános vitát lezárom.

Megadom a szót Ritter Imre képviselő úrnak mint előterjesztőnek, aki válaszolni kíván a vitában elhangzottakra. Parancsoljon!

RITTER IMRE nemzetiségi képviselő: Köszönöm szépen, elnök úr. Először is szeretném megköszönni mindenkinek a pozitív hozzáállást és a támogatást. Meg kell mondjam, többször átgondoltam, hogy mit tegyek, mert ma előterjesztőként mondhatam volna csak négy vagy öt mondatot, azt, hogy a

nemzetiségi utóneveknél a tavaszi törvénymódosítást követően ezzel a kiegészítéssel egy számunkra, a nemzetiségek részére is megnyugtató megoldást tudunk találni. Megmarad az országos önkormányzatok döntési joga, a másik oldalról biztosítva van a közhiteles nyilvántartás és a miniszternek is a lehetőségei, hiszen ez csak egy kiegészítés, ami teljes körűvé tette.

Azért hoztam fel mégis néhány dolgot, mert valóban úgy érzem, hogy ez a legkomplicáltabb dolog a magyarországi nemzetiségek életében, hiszen 13 nemzetiségről van szó, teljesen más mentalitással, adottságokkal, nyelvtani, történelmi, névképzési szabályokkal és egyebekkel. S most, hogy átállt a rendszer arra, hogy az elektronikusan nyilvántartott anyakönyvekből veszi az adatokat, és azok alapján kerülnek kiállításra a nemzetiségi okmányok is, ennek a tapasztalatait összegyűjtve nagy valószínűséggel még egyszer újra kell gondolni majd a nemzetiségi okmányok sorsát.

S a végén megint még egy picit elkalandozva: amikor 14 éve bekerültem a parlamentbe, a második vagy a harmadik felszólalásom volt a nemzetiségi anyakönyvekkel, anyakönyvezéssel kapcsolatos ügy. Akkor elmondtam, hogy a fiamnak, aki 2005-ben született, ellentétben azzal, hogy egy állampolgárnak általában egy eredeti anyakönyve van, neki már akkor három volt, mert először kapott egy magyar nyelvűt, amit nem voltam hajlandó elfogadni, utána kapott egy háromnyelvűt, egy idegennyelvűt, s végül csak körülbelül egy év múlva volt meg a technikai feltétel és minden egyéb ahhoz, hogy kapjon egy nemzetiségi anyakönyvi kivonatot, amely németül és magyarul is definitíve nemzetiségi anyakönyv volt. S amikor az ember azt gondolná, hogy minden rendben van és megnyugodhat, akkor idén februárban, amikor új nemzetiségi személyi igazolványt akartunk neki csináltatni, kiderült, hogy 20 ezer már elektronikusan kiadott nemzetiségi ember anyakönyve nincs benne az elektronikus nemzetiségi anyakönyvi nyilvántartásban. Ezért idén februárban kapott egy negyedik eredeti anyakönyvet, mert ez volt az alapja és a feltétele, hogy a nemzetiségi anyakönyvek elektronikus nyilvántartásába bekerüljenek az adatai.

Csak azért mondtam ezt el, hogy lássuk, tényleg nagyon bonyolult dolgokról van szó, de azt gondolom, hogy a tavaszi és a mostani törvénymódosítással a nemzetiségi utónévjegyzékkel kapcsolatban egy olyan törvény született ezzel a kiegészítéssel, ami a többi ezzel kapcsolatos nemzetiségi törvény szabályozásánál is útmutató lehet. Kérek mindenkit, hogy a plenáris ülésen támogassa, és bízom benne, hogy más nemzetiségi előterjesztésekhez hasonlóan ez is egyhangúlag elfogadásra kerülhet. Köszönöm szépen mindenkinek.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok beadására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **Kisgyermekkel Otthon Lévoők Szövetkezete** alanyi

körének kiterjesztésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig.

(13.30)

Kósa Lajos és Barcza Attila, a Fidesz képviselői által benyújtott előterjesztés T/13042. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Elsőként megadom a szót Kósa Lajos képviselő úrnak mint előterjesztőnek. Parancsoljon, képviselő úr!

KÓSA LAJOS (Fidesz), a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Kedves Képviselőtársak! Korábban benyújtottam a Kisgyermekkel Otthon Lévoők Szövetkezetének a törvényjavaslatát. Ennek az egésznek az elve folytatása a ma Magyarországon már jól ismert diákszövetkezeti működésnek és a nyugdíjas szövetkezeti működésnek. Azt kell mondanom, hogy jó visszajelzéseket kaptunk a működéssel kapcsolatban, bár kétségtelenül a mi elképzelésünkhöz képest lassabb ütemben bővül a Kisgyermekkel Otthon Lévoők Szövetkezetének a száma meg a szervezetsége. A vita további folyamán kismama-szövetkezetet fogok mondani, bár ez egyébként jogszabályi szempontból helytelen, de - egyébként én foglalkozom a szövetkezetekkel - nem nagyon találkozom emberrel, aki azt mondta volna, hogy „kisgyermekkel otthon lévoők”, hanem azt mondják, hogy kismama.

Szóval, a kismama-szövetkezetek azért szépen gyarapodnak, és tudnak is munkát végezni - van rá jó példa -, és ahogy ez szokott lenni, evés közben jön meg az étvágy. Ugyanis miről van szó? A kismama-szövetkezetnek alanyi jogon tagja lehet a gyedben részesülő, mármint amennyiben nem nagyszülői jogon kapja a gyedet, illetve a gyermekgondozási segítő ellátásban részesülő. Ez a gyés- és a gyed-ellátásban részesülőkre terjed ki tulajdonképpen, és egyéb olyan státuszok is vannak a gyermekgondozás kapcsán, amelyek viszont kimaradnak ebből a lehetőségből. Ezeknek a pozícióknak vannak szervezetei is, és ők kérték azt, hogy fontolja meg a parlament, hogy esetleg az eltérő jogi státuszú kismamáknak is lehetővé tegyünk, hogy felvegyék őket a szövetkezetekbe, vagy hogy lehessenek szövetkezeti tagok.

Három ilyen jogállás van. Az egyik a csed, ez a csecsemőgondozási díjban részesülők köre. A másik kör az a gyodosok köre, ez a gyermekek otthongondozási díjában részesülők köre. A harmadik pedig a gyetesek, ők pedig a gyermeknevelési támogatásban részesülők. Ezek mind különböző jogállások, azt hiszem, mi már lefolytattuk ezeket a vitákat, és világos mindenki számára, hogy ezek nagyon fontos gyermekgondozási ellátások, abszolút támogatja őket a Fidesz-KDNP-frakció és a kormány, és nincsen akadálya annak, hogy egyébként ők tagjai lehessenek a kismama-szövetkezeteknek.

Az érintettekkel leegyeztettem ezt a javaslatot, tehát azt kell monddam, hogy ők mindegyik új státuszt - a csedesek, a gyodosok és a gyetesek is - támogatják, és

kérem a tisztelt parlamentet, hogy önök is támogassák ezt a kört, és ők is hadd lehessenek akkor a kismama-szövetkezetek tagjai. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Zsigó Róbert miniszterhelyettes úrnak, aki a kormány nevében kíván fel szólalni. Parancsoljon!

ZSIGÓ RÓBERT kulturális és innovációs miniszteriumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A magyar családpolitika kiemelt célja, hogy a gyermekes családok számára anyagi biztonságot és kiszámítható jövőt biztosítson. Arra törekszünk, hogy a szülők anyagi helyzete ne legyen kedvezőtlenebb, mint azoké, akik nem vállalnak gyereket. A kormány számos célzott intézkedéssel segítette és segíti a munka és a magánélet egyensúlyát, így a szülők szabad választások szerint, saját élethelyzetük alapján dönthetnek a munkaerőpiacra történő visszalépésük idejéről.

Az, hogy ma Magyarországon kisgyermekes édesanyák tízezrei térhetnek vissza a munka világába támogatott módon, a kormány családbarát politikájának és családbarát szellemiségének köszönhető, egyre szélesebb körű közös társadalmi felelősségvállalás eredménye.

2021. július 1-jén jöttek létre a kismama-szövetkezetek, a Kisgyermekkel Otthon Lévoők Szövetkezete olyan speciális szövetkezet, amely az érintettek számára a gyermekneveléssel és gondozással összeegyeztethetően rugalmas foglalkoztatást, jövedelemszerzési lehetőséget biztosít védett keretek között. A kismama-szövetkezetek szerepe kulcsfontosságú lehet a következő években nemcsak gazdasági, hanem társadalmi szempontból is. Ezért a kormány álláspontja szerint figyelmet és támogatást érdemelnek. Olyan rugalmas és közösségi foglalkoztatási lehetőségről van szó, amely érdemi segítséget nyújt azoknak az édesanyáknak, akik kisgyermekük nevelése mellett is szeretnének aktívan jelen lenni a munka világában. A szövetkezet nemcsak munkát, hanem közösséget, tudásmegosztást és újrakezdési lehetőséget is jelent, méghozzá úgy, hogy figyelembe veszi a család életszakszait, ritmusát és kihívásait. A családbarát szemléletmód következetes és hosszú távú politika.

Tisztelt Ház! A Kisgyermekkel Otthon Lévoők Szövetkezetének tagjai jelenleg alapvetően a gyeden és gyesen lévő kisgyermekes anyák, ezért a javaslat kiterjeszti - ahogy az előterjesztő is elmondta - ezt a kört a csedben, a gyodon, illetve gyedben részesülőkre is. A kormány célja, hogy a családi élet és munkavégzés egyensúlyának megteremtését minél inkább elősegítsük, erősítsük a szülők döntési szabadságát, és egyre több választási lehetőséget kínáljunk számukra.

A 2025. július 1-jétől bevezetett csed extrának köszönhetően az édesanya a gyermeke születését követő harmadik hónapot követően, a csed 70 százalékos mértékű megtartása mellett vállalhat munkát. Az

édesanyák ezt követően a csed extra nyújtotta lehetőséggel, kismama-szövetkezet tagjaiként is élhetnek, ugyanúgy, ahogy a gyetet igénybe vevő kismamák is.

A kisgyermekes szülők szövetkezetbe történő megszervezésének jelentősége a munkaerőpiaci viszázatéren, így a család anyagi helyzetének javításán túl számos más előnnyel is jár. Többek között pozitív hatással van a kismamák mentális egészségére a közösségi kapcsolatok révén.

A szövetkezeti mozgalom és a magyar családpolitika közös metszéspontja a közösségi felelősségvállalás. Mi olyan Magyarországot építünk, ahol a közösség megtartóereje és az állami támogatás kéz a kézben segíti a magyar családokat, hiszen ők jelentik a nemzet jövőjét. Eppen ezért a kormány álláspontja ebben a tekintetben is világos: támogatjuk a javaslatot. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszterhelyettes úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Bánki Erik képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

BÁNKI ERIK, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A kisgyermekkel otthon lévő, azaz Kósa Lajos barátom szavait idézve a kismamák szövetkezete nem csupán egy szervezeti forma. Ez a közösség a kölcsönösség, a tudásmegosztás és az egymásra figyelés valódi tere is egyben. Ez egy hely, ahol a mindennapok kihívásai nem elszigetelten nehezedenek az egyes családokra, hanem az együtt vállalt út részei lehetnek.

Egy olyan kezdeményezésről van szó, amely nem csupán gyakorlati segítséget ad a mindennapokhoz, hanem valódi összetartó erőt teremt azok között, akik ugyanazon életszakaszban vannak, ugyanazon kihívások között élnek a mindennapjaikat.

A szövetkezet gondolata abból a felismerésből születik, hogy a kisgyerekes lét egyszerre gyönyörű, és bizony egyszerre lehet megerhelő is. A kisgyermek nevelése teljes embert kíván, ugyanakkor sok szülő érzi úgy, hogy a világ felé is szeretne megmaradni nyitottnak, szeretne dolgozni, alkotni, tanulni, szeretne egy közösségben lenni. A szövetkezet ezt a lehetőséget teremti meg, ezt a kettőséget ismeri el, és olyan keretet kínál, ahol a szülők egymást támogatva, közös erővel tehetnek egymásért, és teremthetnek értékeket.

A szövetkezet ereje abban rejlik, hogy minden tag tapasztalata érték a többiek számára. Itt nincs olyan, hogy túl kicsi ötlet vagy jelentéktelen kérdés, itt minden egyes történet, minden megosztott tanács, minden közösen megtalált megoldás segít a többieknek is. Itt a közösség tagjai nemcsak részesednek, hanem alakítanak. Nem csupán kapnak, hanem egyben adnak is. A gyermeknevelés időszaka tele van örömmel, boldogsággal, de ugyanúgy bizonytalansággal, kéte-lyekkel és gyakran lemondásokkal is járhat. Ezért különösen fontos, hogy legyen egy olyan hely, ahol ezek

a terhek mérséklődnek, ahol a tagság egyben biztonságérzetet is ad.

Tisztelt Ház! A kisgyermekkel otthon lévő, azaz a kismamák szövetkezete egy speciális szövetkezeti forma, amely hazánkban 2011 óta létezik, és amelynek célja a kisgyermeküket gondozó és nevelőszülőknek történő segítségnyújtás. A kismamák szövetkezetei ugyanis lehetőséget biztosítanak a gyesen és gyeden lévő szülők számára, hogy gyermekük nevelésével és gondozásával összehangoltan, szabad döntésük alapján, rugalmas keretek között, személyes közreműködéssel a szövetkezet által biztosított foglalkoztatásban vegyenek részt, és ezáltal gazdasági előnyök-höz juthassanak.

Ezen túlmenően a szövetkezet szociális és kulturális jellegű, előnyökben is részesítheti őket. Ahogyan az a már működő szövetkezetek esetében lassan egyre nagyobb ismertségre tesz szert, igény mutatkozik arra, hogy azok is beléphessenek szövetkezetekbe, akik kisgyermeküket ugyan otthon nevelik, de nem tartoznak gyese- vagy gyede-jogosulti körbe. A törvényjavaslat ennek megfelelően bővíteni szándékozik a Kisgyermekkel Otthon Lévoők Szövetkezetébe belépni jogosultak körét annak érdekében, hogy a csecsemőgondozási díjban, a gyermek-otthongondozási díjban, illetve gyermeknevelési támogatásban részesülő is bekapcsolódhassanak az ilyen szövetkezetek tevékenységébe.

A törvény módosítja a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvényt, valamint a kapcsolódó adó-, foglalkoztatási és társadalombiztosítási jogszabályokat, biztosítva ezáltal azt, hogy a szövetkezeti tevékenység az ellátások folyósítása mellett is jogszerűen folytatható legyen.

(13.40)

A törvény hozzájárul a családbarát foglalkoztatási rendszer erősítéséhez, a nők munkaerőpiaci helyzetének javításához és a munka, illetve a magánélet egyensúlyát támogató foglalkoztatási formák minél szélesebb körű elterjedéséhez.

Tisztelt Képviselőtársaim! Mindezen gondolatok jegyében arra kérem önöket, hogy az előttünk fekvő törvényjavaslatot támogatni szíveskedjenek. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Juhász Hajnalka képviselő asszonynak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

DR. JUHÁSZ HAJNALKA, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A kormánypartok számára kiemelt fontosságú a magyar családok támogatása, ezért alkottuk meg a családbarát adórendszerünket, támogatjuk a munka és a magánélet egyensúlyának megvalósítását, és hoztunk több mint harminc családtámogató intézkedést, és megkönnyítjük a szülők számára a

munkaerőpiacra történő visszatérést is. Ehhez kapcsolódik például a gyed extra mintájára idén bevezetett csed extra is. De szintén ezt erősíti az előttünk fekvő törvényjavaslat is, mely bővítené a Kisgyermekkel Otthon Lévők Szövetkezetének alanyi körét, kiterjesztve ezzel a családbarát foglalkoztatási forma elérhetőségét szélesebb rétegek számára. Ezek a szövetkezetek lehetőséget biztosítanak az érintettek számára, hogy kisgyermekük gondozásával összeegyeztethető módon, rugalmas keretek között dolgozhassanak.

A jelen módosítás lehetővé tenné, hogy a jövőben azon érintettek, akik csecsemőgondozási díjban, gyermekek otthongondozási díjában, illetve gyermeknevelési támogatásban részesülnek, szintén tagjává válhassanak ilyen szövetkezeteknek. Ennek fényében az előttünk fekvő módosítás az érintettek körének kiterjesztésével kapcsolatos pontosításokat ír elő az adó-, a foglalkoztatási és a társadalombiztosítási jogviszonyban többek között a munkaviszony definíciójának kiigazításával, a keresőtevékenység fogalmának módosításával, kiemelve, hogy a szövetkezeti tagok tevékenységének ellenértéke személyijövedelemadómentes bevétel, és nem minősül jövedelemnek a szociális ellátásokra való jogosultság megállapítása során. Továbbá a szövetkezeti tevékenység alapvetően nem keletkeztet társadalombiztosítás szempontjából biztosított jogviszonyt, viszont biztosítottnak minősül az a tag, aki nem rendelkezik munkaviszonnyal vagy más, biztosítással járó jogviszonnyal.

Tisztelt Képviselőtársaim! Álláspontunk szerint e törvényjavaslat korszerűsíti a szövetkezeti tagság feltételeit, és rugalmassá teszi azt, valamint hozzájárul a magyar családok erősítéséhez és a munkaerőpiaci versenyképességük megtartásához. Így mindezek fényében a KDNP támogatja a törvényjavaslatot. Köszönöm a megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most további képviselői felszólalások következnek. Megadom a szót Nyitrai Zsolt képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport.

NYITRAI ZSOLT (Fidesz): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Köszönöm a szót és a lehetőséget, hogy egy újabb társadalmilag fontos napirendet tárgyal most az Országgyűlés. Úgy tűnik, hogy ilyen „lex Kósákat” tárgyalunk a mai nap. *(Derűltség a kormánypártok soraiban.)* Ez van, nagyon jó az irány. Diákszövetkezetek, nyugdíjas-szövetkezetek, illetve kismama-szövetkezetek - ugye, ez a nagy csoport, amiről beszélünk.

Tudom, hogy nem erről van most szó, de egy kitérőt engedjenek meg a nyugdíjasokra a nyugdíjas-szövetkezetek kapcsán. Mi a nyugdíjasokkal, a Fidesz és a KDNP egy szövetséget kötöttünk, és azt mondtuk, hogy mindig kiállunk az érdekeikért, és megvédjük a juttatásaikat. Ugye, most is a 14. havi nyugdíj bevezetésén dolgozunk. Mit látunk a másik oldalon? A TISZA Párt azt mondja, hogy nyugdíjcsökkentést akar bevezetni,

és meg akarja adóztatni a nyugdíjakat. Ez egy teljes agyrem, úgyhogy lesz miből választani szerintem jövő áprilisban.

A nyugdíjas-szövetkezeteket én azért tartom fontosnak, mert a nyugdíjasoknál azért összegyűlik egy egész élet szakmai tapasztalata, és fontos, hogy ezt át tudják adni másoknak. Ráadásul így egy generációk közötti együttműködés is létre tud jönni. A nyugdíjasok pedig emellett közösségekben vannak, pénzt tudnak keresni, jövedelemre tesznek szert, és azt saját maguk boldogulására fordítják, vagy éppen odaadják gyermekeiknek és unokáiknak.

Nos, én azt gondolom, hogy a mostani javaslat, ami a kismama-szövetkezetek tekintetében bővíti a jogosultak körét, mindenképpen egy jó irány, hiszen itt is ez a kismamának jelent munkát, jelent jövedelmet, jelent pénzt, és jelent egyfajta közösséget, amelyben részt tudnak venni ebben az élethelyzetben és ebben az életszakaszban is. Úgyhogy én arra kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy tegyünk meg mindent közösen azért, hogy ezt a jó lehetőséget népszerűsítsük, minél több érintetthez el tudjon jutni, pont azért, hogy minél többen éljenek a mindennapokban ezzel a jó lehetőséggel. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Kettőperces felszólalásra jelentkezett Bánki Erik képviselő úr, Fidesz-képviselőcsoport.

BÁNKI ERIK (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Juhász Hajnalka képviselőtársam egy nagyon fontos kérdésre világított rá, amit én magam a vezérszónoki felszólalásomból kifelejtettem, ez pedig a családbarát adórendszer. Tehát az, hogy a szövetkezeten keresztül a kismamák otthon történő foglalkoztatását elősegítjük, így gyakorlatilag gyereknevelés mellett tudnak dolgozni, tanulni vagy bármilyen közösségi életet élni, egy nagyszerű dolog és egy támogatandó javaslat.

Visszont ne feledkezzünk meg arról, amit a képviselő asszony mondott, hogy Magyarország rendelkezik Európa legnagyobb volumenű, legnagyobb nagyságrendű családbarát adórendszerével és támogatási rendszerével, hiszen a GDP-nek közel 5 százalékat adjuk, az ez évi költségvetésben 4190 milliárd forintot fordítunk családtámogatásra.

És ha már a kismamákat, gyermeket nevelőket, szülőket és a nevelőket nézzük, akkor Magyarország volt az első olyan ország Európában, amely négy vagy több gyermeket nevelő édesanyák számára életük végéig járó alanyi adómentességet biztosított. Magyarország Kormánya az első, amely ez év október 1-jétől a három gyermeket nevelő édesanyák számára biztosít életük végéig járó személyijövedelemadó-mentességet. És jövő év január 1-jétől elindul a kétgyermekes anyák számára a bevezetés. Mindemellett megteremtettük a 30 év alatti gyermeket vállalók számára is a személyijövedelemadó-mentességet.

Tehát Magyarország Kormánya, a Fidesz és a KDNP frakciója az elmúlt 15 évben rengeteget tett a

családokért, annyit tett a családokért, mint korábban soha senki. Erre büszkék vagyunk, és amíg Magyarország költségvetése és gazdasága bírja, addig elköteleztük magunkat a családok és a gyermeket nevelő édesanyák támogatásának növelése mellett. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypártok sorából.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Normál időkeretben kért szót Király Nóra képviselő asszony, Fidesz-képviselőcsoport. Öné a szó.

KIRÁLY NÓRA (Fidesz): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Most egy olyan törvényjavaslatot tárgyalunk, vitatunk, ami egy újabb fontos lépés Magyarország családbarát jövőjének építésében.

A Kisgyermekkel Otthon Lévoók Szövetkezete eddig is bizonyította, hogy képes hidat képezni a családi élet és a munka világa között. Most pedig újabb lehetőséget adunk még több szülőnek arra, hogy rugalmasan, a saját élethelyzetükhöz igazodva térjenek vissza a munkaerőpiacra, a foglalkoztatásba.

Civil szervezeteken keresztül családoktól én magam is rengeteg jelzést kaptam arra vonatkozóan, hogy milyen nagy lehetőség az édesanyák számára ez a munkavállalói lehetőség. Gyakran ez az egyetlen életszerű esélyük arra, hogy jövedelmet szerezzenek, fejlesszék tudásukat, vagy épp ne szakadjanak ki teljesen a munka világából. A szövetkezet ugyanis nemcsak rugalmas munkalehetőséget ad, hanem közösséget és támogatást is, ami különösen fontos azoknak, akik nap mint nap helytállnak a családban.

Kéréseiket, javaslataikat meghallgatva különösen öröm számomra, hogy a mostani módosítás három új csoport előtt is megnyitja a tagság lehetőségét. Ezúton szeretném megköszönni mindenkinek, aki ennek a javaslatnak a kidolgozásában éveken keresztül részt vett.

(13.50)

A családpolitika területén az elmúlt években Magyarország példát mutatott Európának, történelmi mértékű adókedvezményeket vezettünk be, amelyeknek köszönhetően ma már több százezer család fizet kevesebb adót. A kör folyamatosan bővül, hiszen október 1-jén teljesen személyijövedelemadó-mentesek lettek a háromgyermekes édesanyák, és január 1-jétől jönnek a 40 év alatti kétgyermekes édesanyák, majd évről évre bejönnek ebbe a rendszerbe az idősebb generációk.

A családtámogatások összege megduplázódott, a gyermekeket vállaló és nevelő szülők több forráshoz és több lehetőséghez jutottak az elmúlt 15 évben. Több mint ötven családtámogatási forma segíti a gyermekvállalást és a családalapítást. A nők foglalkoztatottsága rekordmagas, ami nagy részben annak köszönhető, hogy sikerült családbarát foglalkoztatási formákat teremteni a munkavégzésben.

Ez a mostani törvényjavaslat ennek a sikeres családpolitikai építkezésnek a folytatása, egy újabb eszköz, amely segíti a szülőket abban, hogy összeegyeztessék a gyermeknevelést és a munkát, hogy ne kényszerüljenek választani a család és a megélhetés között. Az eredmény egyértelmű: több ezer kisgyermekes szülő már ma is rugalmasan dolgozhat a szövetkezetekben, közben pedig közösségre talál, tanul és fejlődik. A kör bővítésével további családoknak adunk lehetőséget.

Tisztelt Országgyűlés! A családbarát ország nem ígéret, hanem közösen létrehozott valóság. Kérem ezért a tisztelt képviselők támogatását majd a szavazásnál, hogy még több magyar család részesülhessen ebből a megerősítő és esélyt adó rendszerből. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypárti sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem, hogy kíván-e még valaki az adott napirendi pont keretében felszólalni. *(Nincs jelzés.)* Jelentkezőt nem látok, az általános vitát lezárom.

Megkérdezem Kósa... *(Jelzésre:)* Bocsánat, nem Kósa Lajos, hanem Barcza Attila képviselő úr - a másik előterjesztője a napirendi pontnak - kíván válaszolni az elhangzottakra. Öné a szó.

BARCZA ATTILA (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelettel köszöntök mindenkit az Országgyűlésben, és köszönjük Kósa Lajos képviselőtársammal a vitában való aktivitást és mindenkinek a hozzászólását, illetve köszönjük azoknak, akik megtisztelték a vitát jelenlétükkel az Országgyűlésben, nekik is a jelenléteket és az odafigyelést.

A Kisgyermekkel Otthon Lévoók Szövetségével, a kismama-szövetkezetekkel kapcsolatos előttünk fekvő törvényjavaslat, ahogy talán egyetértés volt ebben, mondhatjuk, hogy teljes mértékben illeszkedik a kormány elkötelezett családpolitikájába. El tudunk érni Magyarországon egymillió új munkahelyet, és ez nem ment magától, ennek az is része, hogy minden lehetőséget meg kell vizsgálni, hogy egygel, tízzel, százal, ezerral több embernek adjunk lehetőséget a munkaerőpiaci visszatérésre, belépésre.

Nekem is van három gyermekem, és az ember látja férfiként, látja nőként a családban azt, hogy milyen nehéz összehangolni a munka és a család egyensúlyát. Én azt gondolom, hogy minden intézkedés, ami ezt segíti, alapvetően nagyon-nagyon jó irány, és ez a lehetőség, hogy a szövetkezetek - amelyeknek még jelenleg nincs sok tagja, de bízom benne, hogy ezzel a bővítéssel több tagja lesz - még népszerűbbek lesznek azaz, hogy a csecsemőgondozási díjban részesülők is lehetőséget kapnak, a gyermekek otthongondozási díját kapók is ebben a lehetőségben részesülnek, és a gyermeknevelési támogatásban részesülők is bekapcsolódhatnak ebbe a kedvezményes formába, lehetőségbe, így visszatérhetnek elsősorban a családanők a munkaerőpiacra. Ez egy kiváló lehetőség, és én abban bízom, hogy ezt az Országgyűlés támogatni fogja.

Mindenkinek köszönjük a hozzászólásokat, köszönjük a vitában való részvételt, és kérek, kérünk mindenkit, hogy a törvény elfogadását, a törvénymódosítást majd támogassák. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **felsőoktatási, kulturális és kapcsolódó törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. Bejelentem, hogy az előterjesztést nemzetiségi napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Elsőként megadom a szót Varga-Bajusz Veronika asszonynak, a Kulturális és Innovációs Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Államtitkár asszony, öné a szó.

DR. VARGA-BAJUSZ VERONIKA kulturális és innovációs minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Ma kijelenthetjük, hogy a magyar felsőoktatás az aranykorát éli, amit az eredmények is alátámasztanak. Hazánk az egyre erősödő nemzetközi versenyben a brüsszeli blokkolás ellenére megtartotta a Times Higher Education rangsorban a pozícióját. Míg 2019-ben hat, mára pedig már tizenkét magyar egyetem szerepel a ranglistákon. A másik, nemzetközileg is elismert QS-rangsor alapján pedig három magyar egyetem kifejezetten a világ legjobb hatszáz intézménye közé tartozik, azaz a legjobb 2 százalékba.

Az elmúlt években azonban nemcsak a nemzetközi rangsorokban történt előrelépés, hozzáférhetőségi fordulat is megvalósult a felsőoktatásban. Immár harmadik éve, hogy 120 ezer feletti jelentkezőnk volt, az MTMI plusz szakokon 63 százalékkal nőtt a jelentkezők száma, és minden második hallgató vidéki egyetemen kezdi meg tanulmányait.

Ezért is valljuk azt, hogy a felsőoktatás kiemelt stratégiai ágazat, amit mutat, hogy a kormány uniós átlag felett fordít arra, hogy a versenyképességet még tovább növelje. 2010 óta több mint 600 milliárd forintot fordítottunk a felsőoktatási beruházásokra hazai forrásból. Ennek keretében számos felsőoktatási komplex campusfejlesztés és az egyetemek számára a korábbi hátrányos PPP-konstrukciók kiváltása is megtörtént.

(Az elnöki széket Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Azon dolgozunk, hogy a magyar felsőoktatás elérjen oda, ahová tartozik: a legjobbak közé. Stratégiai célunk, hogy 2030-ra legalább egy magyar intézmény legyen a világ legjobb száz egyeteme között. Büszkék lehetünk a Semmelweis Egyetemre, amely már most is a világ legelismertebb 1 százalékába tartozik.

Azonban nemcsak a magyar felsőoktatás újult meg a szemünk láttára, hanem a szakképzési rendszer

is fokozatot váltott. Már most is a magyar szakképzési rendszer a világon az egyik legerősebb, amely a modern munkaerőpiac kihívásaira érdemi választ tud adni, hiszen a duális képzésből kikerülő fiatalok olyan szakmai és gyakorlati tudással rendelkeznek, ami minden munkahelyen érték. Az OECD-nél ez a teljesítmény bronzérmeket jelent.

A megújult magyar szakképzési rendszer eredményességét igazolja, hogy a szakképzésben tanuló diákok, illetve az itt végzettséget szerzett fiatalok egyre jobb eredményeket érnek el, nemzetközi versenyeken és európai viszonylatban is kiemelkedően teljesítenek.

A fiatalok körében a szakképzés népszerűsége töretlen. 2025-ben ismét az ötéves, érettségis és szakmát adó technikumok voltak a legnépszerűbbek a nyolcadik osztályt befejezők körében. Összességében tízből hatan a szakképzést választják.

Ezért is fejlesztjük tovább az iskolákat. Összesen 400 milliárd forintból újultak és újulnak meg a szakképző iskolák, a felújítások országszerte jelenleg is zajlanak. A korszerű oktatási épületekben modern felszereltségű tantermek kerülnek kialakításra. A fejlesztés része az épületek infrastrukturális és műszaki állapotának, eszközfejlesztésének javítása az informatikai és az oktatásra használt eszközök tekintetében is.

Hisszük, hogy a munkának azonban nincs vége, mert célunk itt sem kisebb, mint a felsőoktatásnál: a jelenlegi szakképzési erőcentrumból a jövő szakképzési nagyhatalmát kívánjuk megvalósítani.

Tisztelt Képviselők! Ebben a munkában fontos, hogy a tapasztalatok alapján folyamatosan az igényekhez igazítsuk a szabályozást. Az önök előtt lévő törvénytervezet a felsőoktatás területén is megfogalmaz olyan javaslatokat, amelyek Magyarország tudásgazdagságát tovább segítik.

*(A jegyzői székben dr. Aradszki Andrászt
Földi László,*

Barkóczi Balázst Berki Sándor váltja fel.)

A törvényjavaslat rendezi a felsőoktatásban adományozható tiszteletbeli címek rendszerét is, a korábbi, alacsonyabb szintű szabályozás pontosításával lehetővé teszi a nemzetközileg ismert és elismert tiszteletbeli professzori, valamint vendégprofesszori cím adományozását. A módosítás a Magyar Rektori Konferenciával egyeztetetten kerül átvezetésre, és erősíti a magyar felsőoktatás nemzetközi beágyazottságát, hozzájárul intézményeink nemzetközi versenyképességének növeléséhez.

A benyújtott törvénymódosítás fontos célja, hogy a diplomaspálya-követési rendszer adatkörét és működését egységes, biztonságos és átlátható keretek között erősítse meg. Az oktatási és munkaerőpiaci nyilvántartások elektronikus összekapcsolásával ugyanis lehetővé válik, hogy a felsőoktatásban végzett hallgatók foglalkoztatási, kereseti, vállalkozói adatai megbízhatóan elemezhetőek legyenek.

(Folytatás 177/2-ben!)

Országgyűlési Napló

(14.00)

Ez az adatbázis kulcskulcsszerepet tölt be a hazai oktatás és foglalkoztatáspolitikai megalapozásában, valamint a képzési kínálat és a munkaerőpiaci igények összehangolásában. A rendszerből nyert információk elengedhetetlenek a felsőoktatási intézmények teljesítményének értékeléséhez, a jelentkezői és finanszírozási döntések megalapozásához, valamint a pályorientáció támogatásához, ezáltal hozzájárulva a magyar felsőoktatás versenyképességéhez. Nem utolsósorban ebből az adatbázisból tudjuk, hogy milyen erősek és minőségiek a felsőoktatási képzéseink. Ne felejtjük el a diploma értékét, hiszen átlagosan másfél-szerekes bérszorozót és közel egy hónapon belüli elhelyezkedést garantál, és a műszaki-természettudományos végzettségűek esetében ez még jobb eredményre vezet.

Tisztelt Országgyűlés! A szakmaszerzésre felkészítő szakmai képzésekre való jelentkezéskor könnyebbé válik a döntés: a jövőben elérhetőek lesznek a felnőttképzők vizsgasikerességi mutatói, amelyek a már végzett résztvevők statisztikai adatain alapulnak, így minden érdeklődő valós, megbízható információk alapján választhatja ki a szakmát, a számára alkalmas felnőttképzőt. Ezt egyébként algoritmussal fogjuk végezni, így a felnőttképzési szolgáltatókra ez nem jelent pluszterhet. A felnőttképzők munkáját támogatjuk, hiszen a szakmai képzések alapidokumentumaként ismert programkövetelmények módosítása esetén türelmi időt biztosítunk a felnőttképzők számára, hogy a változásokat gördülékenyen, a minőség megőrzésével lehessen bevezetni.

Tisztelt Képviselő! A szakképzés folyamatosan kulcsszerepet játszik abban, hogy a tanulók számára vonzó karrierlehetőséget, biztos egzisztenciát, magas jövedelmet nyújtó állások, tevékenységek elérhetőek legyenek. Folyamatosan dolgozunk azon, hogy a képzési struktúra, a szakmai tartalmak és a megtanítandó és egyben elsajátítandó kompetenciák kövessék, kiszolgálják a gazdaság dinamikusan változó igényeit. Mára a szakképzés Magyarország egyik legnagyobb ereje lett: nem csak munkát, méltóságot, biztonságot és jövőt ad; olyan erő, amely nemcsak a fiatalokat, családokat, hanem az egész nemzetet tartja és emeli föl. Tehát a szakma ma már nem B terv, hanem hivatás.

A megújult magyar szakképzés eredményességét igazolja, hogy a szakképzésben tanuló diákok egyre jobb eredményeket érnek el. A dániai Herningben rendezett EuroSkills-ról az idei évben 16 érmet hoztak haza a tanulóink, ráadásul úgy, hogy idén először egy teljes ágazat valamennyi szakmájában aranyérmet szereztek - ez az informatikai ágazat volt -, emellett 2 ezüstérem, 5 bronzérem és 5 kiválósági érem illette meg őket a versenyen.

Az új szakképzés előnyeinek felismerését, a szakmaszerzés jelentőségének felértékelődését egyértelműen mutatják a beiskolázási adatok. A törvényjavaslat szakképzési vonatkozású elemeinek egyik része biztosítja, hogy a szakképzés minősége

garantált legyen folyamatosan, és a vizsgaközpontok szabályozását ehhez igazítjuk. A szakképzési módosítások másik csoportja az idei tanévtől felmenő rendszerben bevezetésre kerülő digitális iskolai bizonyítványok hosszú távú tárolásához, tanulói hozzáférésehez és ezek eléréséhez szükséges rendelkezéseket tartalmazza. Utolsó eleme pedig megteremti a lehetőséget, hogy a szakképző intézményben közismereti tantárgyat tanuló, aktív tanulói jogviszonnyal rendelkező tanulók és az oktatók elérjék és használhassák a tanulmányaikhoz, a feladatellátásukhoz szükséges, szerzői jog által védett tartalmakat.

Tisztelt Ház! Az önök előtt lévő törvényjavaslatot összegezve: szakképzési elemei segítik, hogy a szakképzés dinamikus rendszere továbbra is magas színvonalon lássa el sokoldalú szakmai, oktatási és vizsgáztatási feladatait, biztosítva az állam által elismert szakmák, szakképesítések értékének, elismertségének stabilitását. Emellett a felnőttképzésben megvalósítandó újítások a képzésben részt vevők számára az egész életen át tartó tanulás lehetőségének megkönnyítése mellett inspiráló, fejlődésüket segítő környezetet biztosítanak az ismeretek megszerzéséhez. A felsőoktatás tekintetében olyan rendelkezéseket fogalmaz meg a törvényjavaslat, amelyek segítik Magyarország tudásgazdagságának gyarapodását.

Kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy a törvényjavaslatot támogatni szíveskedjen. Köszönöm figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Varga-Bajusz Veronika államtitkár asszony, a napirend előterjesztését. Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót Bodó Sándor képviselő úrnak, a Fidesz-képviselőcsoportja vezérszónokának.

BODÓ SÁNDOR, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Asszony! Kedves Képviselő-kollégák! Hát, valóban így van: amikor a magyar valóságot éljük, akkor azért a napi problémák, gazdasági kérdések hajlamosak, hogy eluralják gondolatainkat, és méltatlanul szorul a második, harmadik helyre, hogy hogyan is lesz a jövő, hogyan és miképpen kell a kulturális kérdéseinkkel, lehetőségeinkkel, oktatási-képzési lehetőségeinkkel foglalkozni. Ezért aztán különösen öröm számomra, hogy most egy ilyen törvényjavaslatról tárgyalhatunk, merthogy üzen az élet. Üzen az élet bizony, mert ezen a területen is nagyon gyorsan változnak a dolgok, nagyon nagy kihívások elé nézünk, és amennyiben lemaradnánk ebben a versenyben - amiről természetesen nincs is szó -, komoly hátrányba kerülhetne az egész nemzetünk. Kiművelt emberfőkről hallottunk, tudunk. Én hiszem, hogy a magyar nemzet aranykora mindig is akkor jött el és akkor jön el, amikor ezeket a kérdéseket méltán tesszük az első helyek egyikére. Ha ezeket a részletszabályokat, amelyeket ma is döntenünk kell, a helyén és méltósággal kezeljük, akkor biztos vagyok benne, hogy sikeres évek, évtizedek következnek erre az ágazatra.

Ágazat - talán nem is jó szó ez, hiszen mondhatom azt nyugodtan, hogy életünk szerves része, amit egyébként mindannyian megélünk vagy a gyermekeink által, vagy a mi magunk életében, vagy a következő korosztály, vagy csak ismerősök által. Ha mélyebben belegondolunk, egy-egy embernek az életét az oktatás - akár középszinten, akár a felsőoktatás - bizony nagyon markánsan meghatározza, ezért aztán a felelősségünk óriási, hogy milyen környezetet is tudunk eköré biztosítani.

De nézzük a részleteket, tisztelt képviselőtársaim! Ahogy elhangzott államtitkár asszony felvezetőjében, felsőoktatási, kulturális és kapcsolódó törvények módosításáról van szó, ami több törvényt is érint, több törvényt is módosít. A javaslat célja a felsőoktatási, innovációs és kulturális szakterületen az ágazatok elmúlt időszakának tapasztalatai és a hatósági jogalkalmazás során felmerült törvényi szintű szabályozási szükségletek rendezése.

Most pedig kicsit részletesebben is beszélnek a javaslatban szereplő módosításokról az egyes területeken. A javaslat a magyar felsőoktatás nemzetközi versenyképességéhez kapcsolódó, azt erősítő intézkedéseket vezet be. Egységesíti a külföldi és hazai oktatók címadományozásához kapcsolódó fogalomhasználatot, és további, az egyetemek működését támogató szabályozásokat tartalmaz. A javaslat tehát lehetőséget biztosít a felsőoktatási intézmény számára a tiszteletbeli professzori, valamint a vendégprofesszori cím adományozására, tekintettel arra, hogy az alacsonyabb szintű jogszabályban, a doktori kormányrendeletben szabályozott doktori és professzori cím nemzetközileg nehezen értelmezhető.

Tisztelt Ház! A diplomás pályakövetési rendszerre vonatkozó szabályok módosítása révén és az adatok összekapcsolása által lehetővé válik a végzett hallgatók foglalkoztatási, kereseti, szociális és vállalkozói státuszának rendszerszintű, megbízható elemzése oly módon, hogy az adatátadás térítésmentesen, a közérdekű adatfelhasználás elvei mentén történjen. A szabályozás továbbá megerősíti az adatkezelés jogszerűségét, biztonságát az adatok átnevesítésével és a személyazonosság kizárásával. A diplomás pályakövetési rendszerből származó információk nélkülözhetetlenek a felsőoktatási és szakképző intézmények működésének értékeléséhez, a pályaaorientációs tevékenységek támogatásához, valamint az intézményi és állami finanszírozási rendszerek megalapozásához, különös tekintettel a közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítványok által fenntartott felsőoktatási intézményekre, ahol az adatokon alapuló indikátorok a finanszírozás meghatározó elemei. A publikus adatok az interneten mindenki számára elérhetőek. Az, hogy ezen a területen abszolút átláthatóságra van szükség, nem is lehet kérdés, és az is teljesen értelmezhető, hogy itt az egyén szabadságára maximálisan figyelni kell.

A felnőttképzésről szóló törvény módosítása technikai módosításokat tartalmaz az egyértelműsítés céljával, értelmező rendelkezések kerülnek bevezetésre. A képzési formák, valamint az új szabály biztosítja,

hogy a képzés megkezdésének és befejezésének ideje a különböző képzési formákhoz és az esetleges számonkéréshez igazodjon.

(14.10)

A programkövetelmények miniszter általi felülvizsgálata idejére felfüggesztésre kerülnek a programkövetelmény nyilvántartásba vételére, módosítására és törlésére benyújtott javaslatok eljárásai. Emellett a felnőttképzések minőségi javítását szolgáló olyan intézkedések megalapozását jelentik a módosítások, mint a képzési és vizsgasikerességi mutatók közzétételének, valamint az egyéni tanulási számlarendszer kialakításának előkészítése.

A vizsgasikerességi mutató bevezetésének célja a felnőttképzésben részt vevő személy képesítő vizsgán, szakmai vizsgán való sikerességének elemezhetősége, elősegítve az állampolgárok által történő, számukra legmegfelelőbb képző kiválasztását. Ez a képzők oldaláról nem jelent több adminisztrációt, ahogy az elhangzott, a felnőttképzési adatszolgáltatási rendszer végzi el automatikusan ezen mutatók számítását. Az egyéni tanulási számlarendszer kialakításával pedig közelebb kerülünk ahhoz, hogy a felnőtt lakosság számára olyan személyre szabott képzési lehetőségek nyíljanak meg, amelyek ösztönzőleg hatnak a tanulási motivációra, és egyben elősegítik a pénzügyi akadályok leküzdését.

Tisztelt Képviselőtársaim! Mára a szakképzés Magyarország egyik legnagyobb ereje lett - hiszem, hogy az is volt -, amely nemcsak munkát, hanem méltóságot, biztonságot és jövőt is ad. Olyan erő, amely nemcsak a fiatalokat, a családokat, hanem az egész nemzetet tartja és emeli fel. A fiatalok körében a szakképzés népszerűsége töretlen, ezt magam is meg tudom erősíteni, tízből hat fiatal már ma is a szakképzést választja hivatásul. A szakképzés, mint tudjuk, nemcsak a vállalati teljesítmény és a versenyképesség javulásához járul hozzá, hanem támogatja a kutatást és az innovációt is.

Gazdasági és társadalmi jelentősége kiemelkedő, emellett a minőségi szakképzés lakosságmegetartó erővel is bír, hiszen helyben teremti meg a jól képzett munkaerőt, vagy éppenséggel ott tartja. Az előterjesztésben szereplő módosító rendelkezések pontosítják a szakmai vizsgáztatás rendszere ellenőrzésének, valamint átmeneti időszakának egyes szabályait, meghatározzák a digitális bizonyítványok kiadásával kapcsolatos egyes eljárási szabályokat, továbbá lehetővé teszik a szakképzésben dolgozók és tanulók számára a hozzáférést a Nemzeti Köznevelési Portálhoz. A Nemzeti Köznevelési Portálhoz való hozzáféréssel a szakképzésben dolgozók és tanulók használhatják a tanulmányaikhoz, illetve feladatellátásukhoz szükséges, akár szerzői jog által is védett tartalmakat.

A szakképzésben tanulók jelentős része már vizsgaközpontokban vizsgázik, azonban szükséges az átmeneti időszak meghosszabbítása, hogy az akkreditált szakképzési vizsgaközpontok zavartalanul és maradéktalanul átvehessék a vizsgáztatási feladatokat a

szakképző intézményektől úgy, hogy az ne okozzon zavarokat a vizsgafolyamatokban, a vizsgázókat hátrány ne érje, a vizsgázók felkészülésében és a vizsgatevékenységben semmi probléma ne lehessen.

Tisztelt Ház! Végül pár mondatban szólnék a Nemzeti Kulturális Alapot érintő módosításokról is. Mint ismert, az NKA működésének lényege, hogy a pályázati rendszeren keresztül támogatásokat nyújtson a kulturális szektor szereplőinek különböző művészeti és nem művészeti tematikájú kollégiumokon keresztül. Az NKA terhére történő éven túli kötelezettségvállalás időtávja három évben, mértéke pedig három év összességében a bevételi előirányzat 50 százalékában, az érintett egyes éveket tekintve pedig 20-20-10 százalékában korlátozott a hatályos jogszabály alapján.

Ez első hallásra is bonyolultnak tűnik, ezért egyértelmű, hogy az előttünk fekvő módosítás célja, hogy az éven túli kötelezettségvállalás lehetőségének mértékét megváltoztassuk az előretervezhetőség érdekében, vagyis nagyobb mozgásteret tudjunk biztosítani a pályázóknak. Ez egyértelműen azt jelenti, hogy a következő évekre is biztonsággal tudnak tervezni, és ezt gyakorlati példán keresztül is tudom igazolni, hiszen választókerületünkben nagyon sok és eredményesen, hatékonyan működő civil szervezet van, akik bizony fogadóórán gyakran fordulnak hozzám azzal a megkezdéssel, hogy valamilyen, ilyen-olyan indok miatt, de teljesen jogosan, értelmezhető indokok miatt az adott programok megvalósítása csúszik, esetleg következő évet érinthet; vagyis életszerű ez a problémafelvetés, és lehet életszerű a javaslat is, ami a törvénytervezetben megjelenik.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Azt gondolom, hogy a javaslatok kifejezetten hasznosak, előremutatóak. Kérem tisztelt képviselőtársaimat, támogassák a törvényjavaslatot a következő időszakban, illetve ezek végrehajtásában is aktívan vegyünk részt. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Bodó Sándor képviselő úr. Most megadom a szót Hiller István képviselő úrnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő úr.

DR. HILLER ISTVÁN, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Képviselő Asszonyok és Képviselő Urak! Tisztelt Államtitkár Asszony! Nagy figyelemmel hallgattam, amit mondott, már csak azért is, mert a törvényben, illetve törvényjavaslatban előforduló gondolatoknál és felvetéseknél többet mondott. Ez nekem tetszik.

Viszont, ha így van, ahogy ön beszélt a magyar felsőoktatásról, akkor meg kell állni. Nincs több feladat, kész, ez itt az aranykor. *(Dr. Varga-Bajusz Veronika nevet.)* Kérem, higgye el, az aranykor után mindig csak rosszabb lesz. Márpedig ha most ott tartunk, ön mondta, akkor hagyjuk ezt az egészet! Most gyorsan, minden mondat végére tegyünk pontot, ne is kezdjük el! Aki új felvetéssel él, forduljon el tőle, mert a dolog annyira rendben van, hogy a felsőoktatásért

felelős államtitkár azt mondja, állítja és védi az állítását, hogy ez az aranykor.

Ahogy ön, én is a felsőoktatásból jövök. Viszonylag sok egykori hallgatóm, kollégám, akik azóta professzorok, az Akadémia tagjai - továbbra is szakmai-emberi kapcsolatban állnak velem -, képzelje el, arról tudósíthatom, hogy ők nem látják ezt az aranykort. Ezért ebben a kérdésben vita van közöttünk, és kérem, higgye el, mint aki elkötelezett a magyar felsőoktatás ügyéért, az voltam és az is leszek, én olyan szívesen adnék önnek igazat, hogy csuda - még ellenzéki-ként is.

Az én hozzáállásom az oktatásügyhöz, illetve az oktatáspolitikához roppant egyszerű, már-már primitív. Ami jó, arra azt mondom, hogy jó. Ami meg nem jó, azt kritizálom, és próbálok alternatívát, illetve egy más lehetőséget felvetni, hogy - minthogy kormányon vannak - fontolják meg.

Ezért a legnagyobb tisztelettel ajánlom figyelmébe a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem tavaly megválasztott, majd hivatalba lépett új rektorának gondolatait mindarról, amit megosztott - pontosan tudjuk mi, hogy mi a kekecs -, tehát az alapítványba szervezett felsőoktatás, illetve felsőoktatási intézmények működéséről.

Ő, kérem, a leghatározottabban elhatárolódik ettől. Azt mondja, nagyon kéri, hogy még csak a szóhasználatban se vessék föl, mert nem akarja már a saját egyetemére vonatkozóan még csak hallani sem. Erről önnel, egészen pontosan nem az ön személyével, hanem a felsőoktatás vezetőivel, miniszter úrral is többször volt alkalmunk a legszélesebb nyilvánosság előtt véleményt cserélni. Örülök, hogy ezek kulturált viták voltak, bár más területeken is folynának kulturált viták, ahol érvekkel érvek állnak szemben, és nem egy addig még nem hallott jelzős szerkezettel sikerül innovatív módon gyalázni a másikat. Ez ugyanis szerintem nem a közösség képviselése.

Én ezt a stílust és ezt a módot kívánom folytatni, amikor elmondom, továbbra is fenntartom azt a véleményemet, hogy gyors, elhamarkodott és nem minden részletében megalapozott volt az a nagyívű átalakítás, amelynek eredményeként a teljes vidéki magyar felsőoktatást, az összes vidéki tudományegyetemünket, Pécsét, Szegedet, Debrecent a magyar állam tulajdonából és fenntartásából kivették.

Kérem, ha van nemzeti stratégiai távlat, ha ezt egy gyönyörű épületnek képzeljük el, annak oszlopai biztos, hogy az egyetemeink, ezen belül a tudományegyetemeink, amelyeknek történetéből nyilván mindannyian tudják, hogy miért, és miért vannak azokban a városokban, ahol vannak - mondjuk, éppen a Szegedi Tudományegyetem -, akik kényszerűségből úgy döntöttek, hogy ott márpedig a magyar nemzet távlatosan stratégiai központot kell hogy létrehozzon, és ezt tudományegyetem formájában kiviteleztek; az, kérem, nem tud máshogy, mint a magyar állam tulajdonában és fenntartásában szolgálni, illetve legjobban szolgálni ennek az országnak és ennek a nemzetnek az érdekét.

(14.20)

Számos alapítványi egyetemről tudok, amely jól működik; fogódkodjunk meg: számos állami egyetemről tudok, ami jól működik, és fordítva. A színvonal nem attól függ, hogy ki a fenntartó. Megjegyzem, Közép-Európában a mi rangsorainkhoz képest előbbre van az Universitát Wien, a Bécsi Egyetem - az, kérem, az Osztrák Köztársaság kizárólagos tulajdona. És ha megnézzük Heidelberget, Padovát, Göttingent, Krakót, a Jagelló Egyetemet, akkor azt kell mondjam, hogy a mi régiókban ezek az említett egyetemek... Az én egyik alma materem, a Karls Ruprecht Universitát Heidelbergben, kérem, a világon a 43. a rangsorban, a Baden-Württemberg Bundesland kizárólagos tulajdona.

Attól, hogy alapítványi fenntartásba adták, automatikusan színvonal-emelkedést várni fölösleges és szakmailag nem megalapozott. Lehet jó állami fenntartású egyetem, és lehet rossz. Lehet jó alapítványi fenntartású egyetem, és lehet rossz. De hogy egy lépésben a teljes vidéki magyar felsőoktatást a magyar állam tulajdonából kivonták, ez - továbbra is állítom - elhamarkodott, meggondolatlan, nem szakmai, hanem annak idején politikai sürgető lépés volt. Ennyit az aranykorról.

A törvényjavaslatnak van olyan része, amelyről nem esett szó, és ezt is szimbolikusan tartom. Ebben a törvényjavaslatban a kultúráról, illetve kulturális tárgyú kérdésekről is van szó - erről ön egy árva szót nem ejtett. Ez helyes, mert körülbelül itt áll a kultúra az önök állami irányításában és kormányzati struktúrájában. Azt állítom, hogy abban a kormányzati struktúrában, amelyről önt felelősségre vonni fölösleges, mert Magyarországon az alkotmányos berendezkedés szerint nem a kormánynak van miniszterelnöke, hanem a miniszterelnöknek van kormánya, de elhiheti nekem, hogy ezt a vitát vele is szívesen megvívom, miközben elismerem, hogy olyan szerkezetű kormányt működtet miniszterelnökként, amelyet akar, ettől én még ezt kifogásolhatom. Én abban hiszek, amikor oktatás és kultúra ügyét összekapcsolják; szerintem Klebelsbergnek e tekintetben - bármilyen furcsa, hogy én mondom - igaza volt. A magyar kultúra ügyét egy akkora minisztériumban, mint az önöké, egész egyszerűen nem lehet megfelelően képviselni, és ez minden nap be is bizonyosodik.

Ami a törvényjavaslatra vonatkozik, ott a Nemzeti Kulturális Alapról van szó. Tisztelettel kérem, hogy térjünk erre ki. A Nemzeti Kulturális Alap finanszírozási szerkezetét, illetve annak megváltoztatását ebben a Házban én terjesztettem elő. Egy nagyon bonyolult és bürokratikus rendszerből német és olasz modell alapján egy teljesen világos és a főösszeget majdnem 50 százalékkal megemelő javaslatot terjesztettem ide, amelynek az a lényege, hogy a Nemzeti Kulturális Alap főösszege az ötös lottó játékadójának 90 százaléka. Ebben a törvényjavaslatban az szerepel, hogy az Államkincstár megelőlegezi a finanszírozási igény fedezetét 70 százalékos erejében a Nemzeti Kulturális Alapnak. Na most, kérem szépen, segítsen megfejtetni, hogy ez

mennyi! Tudniillik ehhez azt kellene tudni, hogy a következő évben a magyarok mennyi lottót vesznek. Mert amennyi lottót vesznek, és amennyi nyereség van ebből, minél jobban felhalmozódik az ötös lottó, annál jobban nő meg a nyereséyalap, ebből képződik az ötös lottó játékadója, amelynek az előbb említett 90 százaléka a Nemzeti Kulturális Alap főösszege. De pont úgy határoztuk meg, hogy ez nem egy szám, ezt nem lehet a költségvetésbe beírni. Nem száz, nem kétszáz, őszintén remélem, hogy mindig több, de ez egy felülről nyitott dolog éppen azért, merthogy áttettük és összekapcsoltuk a törvényes lottójátékot a kultúra finanszírozásával. Kérem szépen, segítsen ennek a megfejtésében, hogy ezt mégis előre hogyan finanszírozzák.

A következő kérdés a felsőoktatás, a bizonyítványok digitalizációja, illetve a Felsőoktatási Digitalizációs Szakértői Testület kérdése, ami szintén benne van a törvényben. Nagyon-nagyon lényeges kérdés. Egyébként az, hogy ennek a digitalizálása megtörténik, szerintem helyes ügy. Arra szeretném felhívni a figyelmét - ebben a részletben nem hiszem, hogy lesz vitánk -, hogy a digitális bizonyítvány megteremtése mellett alapvetően és az első pillanattól kezdődően figyeljenek a digitális védelemre. Itt emberek minősítésével, talán nem nagy kifejezés: életével és karrierjével játszunk. Tehát ha valakinek a minősítését a digitális bizonyítvány őrzi, az egy meghatározott minősítést mond ki, majd egy hekkertámadás eredményeként ami idáig jó volt, az elégségesé lesz, ami megközepebb, az jelessé, az azért, kérem, kemény ügy. Márpedig mintha az elmúlt évek nem több száz híre tanúskodna arról, hogy digitálisan rögzített legkülönbözőbb adatok hogy kerülnek nyilvánosságra vagy megváltozásra. Mindezt amellettem mondom, hogy az elképzelést helyeslem, csak a megvalósításhoz legalább ugyanilyen törvényi szinten már most a digitális védelemről is kell gondoskodni. Kérem, gondolják végig, hogy ennek megfelelő megfogalmazását a törvényjavaslatba előre iktassák be, magyarul: ne arról kelljen egy meghatározott idő múlva itt vitatkoznunk egymással, hogy ha megteremtették volna, akkor... - nem szeretnék ebbe belemenni, mert, még egyszer mondom, magyar fiatalok és idősebbek jövőjéről van szó.

Kérem, segítsen megoldani, hogy a Felsőoktatási Digitalizációs Szakértői Testület összetétele, amely szerepel ennek a törvénynek az egyik passzusában, milyen struktúrájú. Kik lesznek abban? Mintha a minisztérium vagy a miniszter döntene az összetételről. Kérem, mondja ezt el nekem, hogy ez hogyan működik, hogy világos legyen.

Van egy olyan kitétel, ami felsőoktatási intézmény esetén olyasmiről beszél, hogy önkormányzati vagy jelenleg önkormányzati fenntartású és működtetésű egészségügyi szolgáltatást ad át egy adott felsőoktatási intézménynek - talán emlékszik erre a részre. Kérem szépen, részletezze ezt nekem, hogy konkrétan ez hol van, mire vonatkozik. Nyilván nem egy elvi kitétel, van valamiféle gyakorlati kérés, kérdés vagy felvetés, ami ilyen esetekre vonatkozik. Hirtelen nem látom az egyetemeinket annyira túlf finanszírozottnak,

hogy ez költségvetési átcsoportosítás nélküli feladatátadás lenne. Megjegyzem, a felsőoktatásban is látok számos problémát, de ezzel már csak az egészségügy tud versenyre kelni, úgy finanszírozási, mint szervezeti kérdésekben. Ezért nem látom azt az óriási vágyat, ahogy egy felsőoktatási intézmény főként jelenleg önkormányzati tulajdonú és fenntartású egészségügyi intézményt akarna átvenni, hacsak nem mondják neki, hogy vegye át; erről, kérem szépen, még egy mondat erejéig beszéljen.

Egy olyan törvényjavaslatnál, amely számos törvényt érint, megjegyzem, egy sereg pontosítás van benne, nyelvtani helyesség, erre hadd ne térjek ki, nyilván ez úgy van, ahogy a törvényben szerepel, de a felsőoktatástól az NKA-törvényen keresztül a polgári törvénykönyvig számos törvényjavaslat egésze vagy részben módosítása történik meg. Vannak olyan részek, amelyekkel logikusan egyetértek; vannak olyan részek, amelyek kérdéseket vetnek fel bennem; van olyan, amivel nem értek egyet. Ennek megfelelően szeretném kialakítani a javaslatomat. Látok rá esélyt, hogy a frakció azt a javaslatot fogja vallani, amit én majd mondok. Ezért kérem szépen, hogy amiket kérdeztem, próbáljuk megbeszélni; aranykor dolgában pedig még vita áll fenn közöttünk. Elnök úr, köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Dr. Brenner Koloman tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Hiller István képviselő úr. Most megadom a szót Juhász Hajnalka képviselő asszonynak, a Kereszténydemokrata Néppárt képviselőcsoportja vezérszónokának.

(14.30)

DR. JUHÁSZ HAJNALKA, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Elnök úr, köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő törvényjavaslat számos törvény módosítását vonja maga után.

Említésre érdemes a diplomás pályakövetési rendszer jogszabálytervezet általi megalapozása, melynek köszönhetően a felsőoktatás területét fontolgató tanulók naprakész tájékoztatást kaphatnak az adott szakkal elérhető lehetőségekről, így még megalapozottabb döntést hozhatnak a pályaválasztásuk során. Továbbá ez a hosszú távú nyomon követés lehetővé teszi a felsőoktatás eredményességének, a végzettség munkaerőpiaci hasznosulásának, valamint a képzési kínálat és a munkaerőpiaci kereslet illeszkedésének vizsgálatát.

Jelenleg a világ legjobb egyetemeinek rangsorában, a felső öt százalékában tizenkét magyar egyetem helyezkedik el, ugyanakkor célunk, hogy 2030-ra a top 100 egyetem közé bekerüljön magyar egyetem is. A felsőoktatás nemzetközi versenyképességének erősítéséhez járul hozzá több elem is a tárgyi törvényjavaslatban. Ezt támogatja például a Bodó Sándor képviselőtársam által már említett tiszteletbeli professzori, valamint a vendégprofesszori címek adományozásának az egységesítése, melyet a szenátus a rektor

javaslata alapján a megfelelő tudományos fokozattal rendelkező személyeknek adományozhat. Ezzel a jövőben elkerülhetővé válik a korábban kormányrendeleti szinten szabályozott, nemzetközi környezetben nehezen értelmezhető doktori és professzori cím használata.

Tisztelt Képviselőtársaim! A felnőttképzési rendszer erősítéséhez járul hozzá az egyéni tanulási számlarendszer bevezetése, mely olyan, munkaerőpiaci szempontból releváns képzéseket ösztönző rendszer, amely képzésválasztást támogató funkciókkal, az elérhető képzési forrásokkal kapcsolatos tájékoztatással, támogató funkciókkal segíti elő a motivációs és pénzügyi akadályok csökkentését, erősítve ezzel az élethosszig tartó tanulás fontosságának elismerését a felnőtt lakosság számára. A javaslat rögzíti a felnőttképzés lehetőségének formáit is, valamint meghatározza a képzés megkezdésének és befejezésének időpontját, egyértelműsíti a tanúsítvány kiállításának feltételeit.

Egy felnőttképzési intézmény kiválasztásakor fontos lehet a leendő hallgató számára a különböző intézmények képzéseinek összehasonlíthatósága. Ehhez járulna hozzá az, hogy a jövőben a képzéshez kapcsolódó képzési és vizsgasikerességi mutatókat felnőttképzőként nyilvánosságra hozzák, így ez megismerhető és elemezhető lesz a jelentkezők számára a részükre legalkalmasabb intézmény kiválasztása érdekében. Ez a képzők oldaláról nem jelent többlet-adminisztrációt, a felnőttképzési adatszolgáltatási rendszer végzi el automatikusan ezen mutatók számítását.

Tisztelt Képviselőtársaim! A törvényjavaslat kiter a szakképzés területére is, mely egy kiemelten fontos terület hazánk számára. Az ezen oktatási formában végző fiatalok számára a szakképzés nemcsak munkát, hanem biztos megélhetést, anyagi biztonságot, de jövőképet is ad. Eppen ezért nem meglepő, hogy a szakképzés népszerűsége a fiatal generáció körében töretlen, tízből hat fiatal már ezt választja a nyolcadik osztály befejezését követően. Ráadásul mára már nem kell kényszerűen választani a szakma vagy a diploma között, hiszen a technikumból a végzősök nemcsak érettségivel és szakmával, de egyes okleveles technikus képzések esetén kreditpontokkal is távoznak, mely egyenes utat biztosíthat a felsőoktatásban számukra.

Eppen ezért kiemelt fontosságú, hogy a törvényjavaslat is foglalkozik a szakképzés területével. A tervezet pontosítja a vizsgáztatás szabályait is az átmeneti időszakokra vonatkozó rendelkezések biztosításával. A szakképzésben tanulók jelentős része mára már vizsgaközpontokban vizsgázik, azonban szükséges az átmeneti időszak meghosszabbítása, hogy az akkreditált szakképzési vizsgaközpontok zavartalanul és maradéktalanul átvehessék a vizsgáztatási feladatokat a szakképző intézménytől úgy, hogy az ne okozzon zavart a vizsgafolyamatokban, a vizsgázók felkészülésében és a vizsgatevékenységben. A módosított átmeneti időszak lehetővé teszi a feladatok fokozatos, ütemezett átterhelését az új vizsgáztatási intézményrendszerre.

A technikum a gimnáziumokkal azonos követelmények szerint érettségire készít fel, ezért indokolt, hogy a szakképzésben dolgozók, tanulók is hozzáférhessenek a tanulmányaikhoz, illetve a feladatellátásukhoz szükséges, akár szerzői jog által is védett tartalmakhoz a Nemzeti Köznevelési Portálon.

Mindemellett rögzíti a törvényjavaslat a digitális bizonyítványok kiadásának eljárási szabályait is, melyek akkor is probléma nélkül elérhetőek lesznek a jövőben, ha az adott képzési intézmény esetlegesen megszűnt. Ezen rendelkezések alapján a jövőben a tanulók másolatot kaphatnak az elvesztett, megsemmisült iskolai bizonyítványaikról, a korábbi iskolai tanulói azonosítójukat és jelszavukat használva maguk érthetik el digitális bizonyítványukat az archív tanulmányi rendszerben. Emellett egy alkalommal ingyenesen papíralapú másolatot is kérhetnek majd a digitális bizonyítványról.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő törvényjavaslat a felsőoktatás, a felnőttképzés és a szakképzés számos aspektusára kitér, hozzájárul azok versenyképességének és hatékonyságának növeléséhez, így a KDNP frakciója támogatja a törvényjavaslatot. Köszönöm szépen a megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Juhász Hajnalka képviselő asszony. Most megadom a szót innen, a pulpitról Brenner Koloman képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. BRENNER KOLOMAN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Asszony! A magyar egyetemi világ többet érdemel ennél az aranykorról szóló propagandisztikus győzelmi jelentésnél, véleményem szerint. Az, hogy a nemzetközi rangsorokban a hazai egyetemi világ előretör, úgy gondolom, hosszú évtizedek megfeszített munkájának következménye. Ebben egyetemi vezetőként, egyetemi oktatóként magam is részt vettem, és ez nagyon dicséretes és jó, de ne kössük össze azzal a mi véleményünk szerint elhibázott fideszes politikával, amely a magyar egyetemi világ nyolcvan százalékát előkészítetlenül érte, hamis ígéretekkel megtevesztve az egyetemi szenátusokat.

Emlékeztetnék minden képviselőtársamat arra, hogy Palkovics miniszter úr PPT-jén ott szerepeltek azok az európai uniós milliárdok, amelyek azóta sem érkeztek meg a magyar egyetemi világba, pedig erre hivatkozva vették rá a szenátusokat arra, hogy szavazzák meg a fideszes kuratóriumi fenntartásba átforgatását a magyar egyetemi világ nyolcvan százalékának, és erre vonatkozó vagyonátadási javaslatok az előttünk fekvő törvényjavaslatban is vannak. Azt gondolom azonban, hogy ez egy stratégiai hiba volt. A Jobbik véleménye és a Klebelsberg oktatási programunk javaslata szerint legalábbis a nagy tudományegyetemeket azonnal vissza kell vennünk állami fenntartásba, hiszen a vetélytársaink is, a Bécsi Egyetemtól a prágai egyetemig bezárólag, állami fenntartásban vannak. A megfelelő vagyonhoz juttatás, az állami támogatás és aztán természetesen az

oktató-kutató kollégáim munkája, az egyetemi polgárok, egyetemi hallgatók áldozatos tanulása és a munkánkat segítő dolgozók áldozatos munkája az, ami majd a kiválóságot emelheti.

Tehát azt gondolom, hogy ebben az ügyben sürgős tennivalónk van, már csak azért is, mert a magyar egyetemisták azért nem részesülhetnek a nekik járó Erasmus-ösztöndíjkből, amely a mi pénzünk, a mi európai uniós pénzünk, a magyar polgároké, mert ezt az elhibázott fideszes felsőoktatási egyetemi politikát önök végrehajtották, pedig kezdettől fogva én magam személyesen is felhívtam arra a figyelmet, hogy ez agyálys a középkor óta fontos egyetemi autonómia és akadémiai szabadság szempontjából.

Jómagam az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének jelentéstevője vagyok ebben az ügyben, az egyetemi autonómia és akadémiai szabadság témakörében, jövő héten Strasbourgban leszek egy kerekasztal-beszélgetésen ismét. Azt kell mondanom, hogy ez egy tény volt kezdettől fogva. Annak idején Palkovics miniszter úrral, Hiller miniszter úrral és többekkel együtt, ahogy ez elhangzott, egy szakpolitikai alapú, érvrendszerekre alapuló és nem a politikai ellenfél szidalmazásáról szóló vitán vettünk részt mindahányan. Én szomorú vagyok azért, mert nekünk igazunk lett, igazunk lett, hogy kezdettől fogva óvtuk a jelenlegi fideszes kormányt ettől a lépéstől.

(14.40)

És a mai napig nem kapják meg a magyar egyetemisták és egyébként a magyar oktató-kutató kollégák a nekik járó Horizont-pénzeket sem, és ez egy elképesztő versenyhátrány itt, az aranykor közepén. Elképesztő versenyhátrány, hiszen az európai felsőoktatási térségben öldöklő verseny folyik a kutatási pénzekért. Ezt államtitkár asszony ugyanúgy tudja, ahogy én. Tehát azt gondolom, hogy ezt a hibás döntést igenis minél előbb korrigálni kell, legalábbis a nagy tudományegyetemeket, ahol mégiscsak koncentrálnak a kutatási eredmények, vegyük vissza állami fenntartásba, és azonnal megoldódik szabadságharc nélkül az, hogy a magyar egyetemisták végre megkapják a nekik járó Erasmus-ösztöndíjat, és akkor nem kell mindannyiunk közös adóforintjaiból plusz Pannónia-programot finanszíroznunk, ami egyébként nagyon helyes, hogy van, csak éppen az önök hibájából adófizetői pénz arra fecsérlünk, amit egyébként a nekünk járó európai uniós forrásokból kapnának meg a magyar egyetemisták. Ennyit, ha szabad így mondani, a szerkezeti kérdésekről.

Az előttünk fekvő törvényjavaslat nagyon helyesen orvosolja azt a nagyon régi problémát, például a vendégprofesszori státusz létrehozásával, ami a magyar egyetemi világ nemzetköziesítése szempontjából valóban egy nagyon előremutató lépés, hiszen ez korábban aztán nagyon bürokratikus lépéseket tett lehetővé és szükségessé, és a hazai jogszabályi környezet bizony-bizony nagyon sokszor nem tette éppen könnyűvé, ha szabad így fogalmaznom, a külföldi vendégoktatók alkalmazását. Nagyon pozitív dolog, hogy ez

a törvényjavaslat ezt a kérdést ebben a formában aztán rendezzi.

A diplomás pályakövető rendszerhez annyit szeretnék hozzáfűzni, hogy az előttünk fekvő törvényjavaslatban lévő módosítások természetesen üdvözlendők. Én egy picit azért azt hiányolnám, hogy a DPR-rendszerben lévő adatokat a tervezés szempontjából, mondjuk, hogyan veszik figyelembe vagy nem veszik figyelembe. Én azt nem vonom kétségbe, hogy a minisztérium belső munkanyagaiban ez megjelenik, de én azt gondolom, hogy szerintem fontos lenne a magyar közvélemény számára, hogy ezeket az adatsorokat úgy is közvetíteni tudjuk a magyar társadalom felé, hogy az mindenki számára láthatóvá tegye esetenként, mondjuk, az egyes felsőoktatásra vonatkozó politikai döntések hátterét. Én ezt abszolút pozitív szemlélettel mondanám államtitkár asszonynak, hogy azt gondolom, hogy jó lenne, ha ezeknek az adatoknak a nyilvánosságáért nagyobb erőfeszítéseket tennénk, mert szerintem ezek nagyon fontosak és a stratégiai tervezés egyik alapvető adatsorát képezik.

A felnőttképzéshez szeretnék még néhány gondolatot hozzáfűzni. Azt gondolom, hogy ez sajnos az egész oktatási rendszerünkben egy kissé elhanyagolt terület, és ez nagyon rossz az én véleményem szerint, mert ha mondjuk, a munka világát nézzük, akkor pontosan a felnőttképzés az, ahol talán a leggyorsabban lehet reagálni olyanokra, hogy hol van munkaerőhiány. Arról nem is beszélve, hogy a tartósan munkanélküli több mint 200 ezer magyar honfitársunk ügyével, azt hiszem, a felnőttképzésen belül kellene majd aztán olyan támogató intézkedéseket tennünk, amelyek például meg tudnák azt akadályozni, hogy nagyobb létszámú, nagyon sokszor ázsiai migránsmunkásokat kelljen betelepíteni hazánkba, amit sajnos a jelenlegi fideszes kormány tesz. Ez veszélyes, hogy klasszikusokat idézzek.

És végezetül talán a Kulturális Alaphoz még néhány gondolatot engedjenek meg, tisztelt képviselőtársaim! Ez sokkal fontosabb kérdés annál, mint hogy most egy ilyen salátatörvényen belül vitassuk meg a részleteit, de azt gondolom, nagyon fontos volna az, hogy a Kulturális Alap feltöltése, ahogy azt már Hiller miniszter úr is jelezte, ne egy szerencsejátéktól legyen függővé téve, hanem szerintem ez igenis egy olyan értékválasztása a politikának, amit a mi véleményünk szerint nemes egyszerűséggel úgy kell megoldani, hogy odarakjuk mögé azt a pénzt, amit ez a terület megérdemel. És az egésznek az átláthatóságán, a döntéseknek a szakmaiságán is volna még mit javítani.

Összefoglalóan tehát, az előttünk lévő törvényjavaslat rendkívül szerteágazó területeket módosít. Az egyetemeknek juttatandó vagyonszárművelések sajnos továbbra is biztosítják a magyar egyetemi világ számára a mi véleményünk szerint káros fideszes kuratóriumi fenntartást, ami azért rontja véleményem szerint érdemben az egyetemi autonómiát, mert ezek a kuratóriumok egyébként nagyon sokszor olyan hatásköröket is magukhoz vontak, amelyeket normál

esetben a szenátus, tehát az egyetemi polgárok parlamentje szokott eldönteni. És én is le szeretném szögezni, és minden egyes vitában leszögeztem, hogy nem az alapítványi forma az ördögtől való, hiszen mondjuk egy kisebb, néhány szakot gondozó, akár magánegyetem szempontjából ez egy nagyon jó és átlátható működési modell. De ahogy ezeket létrehozta a jelenlegi fideszes kormányzat, hogy kizárólag Fideszhez kötődő kuratóriumi tagokat neveztek ki, először élethossziglan, aztán most már megszabva azt, hogy persze, az új tagot is csak a bennmaradó kuratóriumi tagok pótolhatják, nem mondom végig a részleteket, de azt gondolom, ha mindenfajta, hogy mondjam, objektivitást idehozunk, az azért egyértelmű volt, hogy amikor annak idején a Pécsi Tudományegyetem kuratóriumába kinevezte saját magát a felsőoktatásért felelős államtitkár, ott akkor esetleg valami összeférhetlenségi probléma felvetődött, ez szerintem egyikünk számára sem volt kérdéses.

Én azt gondolom, hogy ebben az ügyben rossz az a jelenlegi fideszes politika, amely megcsontosodottan ragaszkodik ehhez a struktúrához, hiszen bebizonyosodott róla, hogy korrigálásra szorul. Én erre hívnám fel a fideszes kormány figyelmét, hiszen így tudnánk a leggyorsabban és a legegyszerűbben visszaszerzni a magyar egyetemisták Erasmus-ösztöndiját, illetve a magyar oktató-kutató kollégáimnak járó európai uniós Horizont-forrásokat. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Szórványos taps az ellenzéki pártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Brenner Koloman képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk.

Most a nemzetiségeket képviselő bizottság által felkért nemzetiségi szószóló felszólalása következik, ezért megadom a szót Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószólónak, aki nemzetiségi nyelvén ismerteti felszólalása első mondatait, majd magyarra fordítja azokat. Öné a szó, szószóló úr.

VARGA SZIMEON nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Уважаеми господин Председател, Уважаеми господин Държавен секретар, Уважаеми Народно Събрание! Позволете ми да ви поздравя от името на Малцинствената комисия в Унгария и от моето име!

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Asszony! Engedjék meg, hogy a Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága és a magam nevében tisztelettel köszöntsem önöket.

Mint felkért szószóló és úgy is, mint a Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága alelnöke, engedjék meg, hogy a felsőoktatási, kulturális és kapcsolódó törvények módosításáról szóló, T/13055. számú törvényjavaslat tekintetében kifejtsem bizottságunk álláspontját.

A Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága a határozati házszabály 32. § (2) bekezdése alapján a 2025. november 17-ei ülésén döntött a részletes vita

lefolytatásáról, és kialakította véleményét a határozati házszabály 36. § (5) bekezdése alapján. A bizottság 12 egyhangú szavazattal támogatta a módosításokat, melyek túlnyomó része a vonatkozó jogszabályok egyértelműsítését és jogharmonizációját szolgálja.

Mindenekelőtt hangsúlyoznom kell, hogy a magyarországi nemzetiségek kultúrájának, hagyományainak és anyanyelvének megőrzéséhez való jogát az Alaptörvény rögzíti és védi. Ez az alkotmányos garancia biztosítja, hogy közösségeink a magyar nemzet részeként, de saját identitásukat megőrizve fejlődhessenek tovább. A most tárgyalt törvényjavaslatnak - és minden kulturális, oktatási tárgyú módosításnak -, úgy gondolom, ezt az alapelvet kell szem előtt tartania.

A nemzetiségi identitás megőrzéséhez és továbbadásához azonban nemcsak jogszabályokra, hanem élő, működő intézményekre, látható és megőrzött örökségre is szükség van. Ezért külön is meg kell említenem a magyarországi nemzetiségek emlékhelyeit, tájházait és gyűjteményeit, amelyek a közösségek múltjának, kulturális örökségének és szellemi hagyatékának, a nemzetiségi identitás megőrzésének erősítésében és a kultúrák bemutatásában pótolhatatlan szerepet játszanak.

Ezek sorában kiemelten fontos a Zalavári Történelmi Emlékparkban található Szent Cirill és Szent Metód emlékhely, amely nemcsak a bír és a szláv közösség számára bír kiemelkedő jelentőséggel, hanem a magyar és az európai kulturális örökség része is. A szláv írásbeliség megteremtőinek, Szent Cirillnek és Szent Metódnak az emléke azt a kulturális hidat jelképezi, amely évszázadok óta összeköti a magyar nemzetet és a környező népek közösségeit. Kiemelten fontos, hogy ezen emlékhely megőrzése és fejlesztése továbbra is állami támogatást élvezzen.

(14-50)

Tisztelt Ház! A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény, valamint a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény szabályozza és biztosítja a nemzetiségi anyanyelvi oktatáshoz való jogot az oktatás minden szintjén. A felsőoktatásban a nemzetiségpedagógus-képzés fejlesztése kiemelt célként jelenik meg a jogszabályokban és a kapcsolódó intézkedésekben. A felsőoktatási, kulturális és kapcsolódó törvények módosításáról szóló T/13055. számú törvényjavaslat érinti a felsőoktatás egyes területeit is, és ebből a szempontból szeretném hangsúlyozni, hogy a hazai nemzetiségek felsőoktatásban való részvétele biztosított, és az elmúlt években jelentős fejlődés ment keresztül. E téren különösen nagy szerepet tölt be az Eötvös Loránd Tudományegyetem, amely huszár évvel ezelőtt a nemzetiségpedagógus-képzés zászlóshajója.

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán több nemzetiségi szak is elérhető, különösen a szlavisztika - bolgár, horvát, szerb, szlovén, szlovák, ukrán -, a germanisztika, a német, a

görög, és az újlatin nyelvek és kultúrák - román - területei. Ezen túlmenően léteznek nemzetiségi specializációk is, mint például a német nemzetiségi nyelv és irodalom mesterszak. Az ELTE karai és tanszékei alapvetően járulnak hozzá ahhoz, hogy biztosítva legyen a jól képzett nemzetiségi pedagógus hazánkban, és hogy a nemzetiségi gyökerű fiatalok magas színvonalú magyarországi képzésben részesülhessenek. Ez a szerep nélkülözhetetlen, hiszen a pedagógushiány a nemzetiségi területen is érezhető, és a minőségi oktatás megtartása közös érdekünk.

Szeretném megemlíteni azt is, hogy a magyar állam biztosítja a nemzetiségek anyaországi tanárainak hazai szakképzésben történő felkészítését a magyar oktatási rendszerben való munkavégzésre. Ez különösen fontos ott, ahol az oktatás idegen nyelven is folyik, vagy ahol a nemzetiségi intézmények sajátos nyelvi és kulturális környezetben működnek. Ugyanilyen jelentős, hogy a magyar állam elismeri a nemzetiségi iskolák bizonyítványait, mivel ezek az intézmények a magyar köznevelési rendszer részeként működnek, így szavatolja, hogy a magyarországi nemzetiségi oktatás egyenértékű és hiteles része a közoktatási rendszernek. Ez az elismerés a jogbiztonságot, a tanulói mobilitást és a minőség garanciáját jelenti.

Nemzetiségi jövőnk szempontjából kiemelten fontosnak tartom megemlíteni a nemzetiségi pedagógus programot, amelyet a nemzetiségi pedagógusok utánpótlására és jobb megbecsülésük érdekében indítottunk el, továbbá a nemzetiségpedagógus-hallgatói ösztöndíjat is, amely a nemzetiségővodapedagógus-hallgatók és a nemzetiségitanító-, -tanár-, -szaktanár-hallgatók részére indult el, amelynek célja, hogy a kiemelkedő képességű középfokú tanulókat támogassa a felsőoktatásba való sikeres bekerülés érdekében.

A nemzetiségi kulturális és oktatási autonómia megvalósítása érdekében nagy eredmény, hogy a helyi nemzetiségi önkormányzatok átvehették a köznevelési intézményfenntartói jogokat a nemzetiségi törvényben meghatározott eljárás szerint, így erősítve a nemzetiségi oktatást, identitást, a kultúra és a nyelv megőrzését és továbbadását Magyarországon.

2025 májusában már hetedik alkalommal került megrendezésre az intézményfenntartó helyi nemzetiségi önkormányzatok parlamenti találkozója, ahol az országos nemzetiségi önkormányzatok elnökei, az általuk fenntartott köznevelési intézmények vezetői, valamint a fenntartó nemzetiségi önkormányzatok képviselői gyűltek össze, hogy egyeztessenek és megvitassák az aktuális, őket érintő kérdéseket.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Asszony! A benyújtott törvényjavaslat több ponton érinti a kulturális és felsőoktatási rendszert Magyarországon. A nemzetiségek felsőoktatásban való részvételét és az ezzel kapcsolatos képzéseket a kormányzat és a nemzetiségi önkormányzatok különböző ösztöndíjprogramokkal és célzott támogatásokkal segítik a nemzetiségi jogokról szóló törvények alapján. Szószólóként az a feladatom, hogy felhívjam a figyelmet, minden módosításnál biztosítani kell, hogy a hazai nemzetiségi közösségek jogai,

intézményei és oktatási lehetőségei ne gyengüljenek, hanem erősödjenek.

A Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága üdvözlí a kormány mindazon törekvését, mely ezt a célt szolgálja, továbbá figyelembe veszi a Magyarországon élő őshonos nemzetiségi szervezetek működését, és hozzájárul a fennmaradásukhoz. A kulturális örökség védelme, a nemzetiségi oktatás és felsőoktatás támogatása, valamint az emlékhelyek megőrzése nem csupán egy-egy közösség érdeke, hanem a magyar állam egészének felelőssége és értéke.

A Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága a felsőoktatási, kulturális és kapcsolódó törvények módosításáról szóló T/13055. számú törvényjavaslatot elfogadásra javasolja. Köszönöm a figyelmüket. Благодаря за вашето внимание! (*Taps a kormánypártok soraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen Varga Szimeon felszólalását. Tisztelt Országgyűlés! Most kétperces felszólalások következnek. Megadom a szót Király Nóra képviselő asszonynak, Fidesz.

KIRÁLY NÓRA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Az előtünk fekvő törvényjavaslat a felsőoktatási, kulturális és kapcsolódó jogszabályok korszerűsítését, egyszerűsítését célozza. Mindannyian látjuk, hogy a világ gyorsan változik, a technológia, a gazdaság, a munkaerőpiac új elvárásokat támaszt a fiatalokkal és az intézményekkel szemben. Ha azt szeretnénk, hogy Magyarország sikeres legyen a következő évtizedekben is, akkor a felsőoktatásnak és a kultúrának is lépést kell tartania ezekkel a változásokkal. A javaslat ennek megfelelően több ponton könnyíti az intézmények működését, átláthatóbb felelősségi rendszert hoz létre és erősíti a hosszú távú tervezést. Ez különösen fontos akkor, amikor a tehetséges magyar fiatalok előtt egyre több külföldi lehetőség nyílik. Nekünk az a feladatunk, hogy olyan minőségű képzést, olyan stabil működési környezetet és olyan kulturális közeget biztosítsunk, ami miatt érdemes Magyarországon tanulni, dolgozni és családot alapítani.

A módosítások egyik legfőbb célja a hallgatók támogatása, a nemzetközi kapcsolatok erősítése és az innováció ösztönzése, ami mind-mind hozzájárul majd ahhoz, hogy a következő generációk tudása és kreativitása itthon hasznosuljon. A mostani döntés túlmutat majd a jogszabályi paragrafusokon, arról szól, milyen jövőt kínálunk a fiataloknak, és milyen országot szeretnénk közösen építeni. Mi, kormánypárti képviselők arra szerződünk, hogy együtt építünk egy családbarát Magyarországot, ahol a fiatalok biztonságban érzik magukat, ahol érdemes tanulni, dolgozni és gyermeket vállalni. A fiatalok a jövő, és ezt a jövőt együtt, közösen formáljuk meg. Köszönöm a figyelmet. (*Taps a kormánypártok soraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Király Nóra képviselő asszony. Két percre megadom a szót Bánki Erik képviselő úrnak, a Fidesz képviselőjének.

BÁNKI ERIK (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Brenner Koloman hozzászólása miatt jelentkeztem most szólasra, hiszen Brenner Koloman azt mondta, hogy az átalakuló egyetemek kuratóriumaiba csak és kizárólag fideszes delegáltakat ültettünk, ami persze teljes mértékben ellentétes a valósággal, sőt felhozta azt a Pécsi Tudományegyetem kapcsán, hogy a felsőoktatásért felelős államtitkár jelölte magát a kuratórium elnökének, ami persze megint nem igaz. Hiszen akkor ugyan Bódis József valóban felsőoktatásért felelős államtitkár volt, csak arról felejt el beszélni, képviselő úr, hogy korábban két cikluson keresztül, azaz nyolc évig volt a Pécsi Tudományegyetem rektora, közmegelegedésre végezte a munkáját, sőt az Országos Rektori Konferencia elnökének választották, olyan szakmai tekintély volt.

Tehát lehet kisstílusú és pitiáner módon fideszesíteni ilyen helyzetekben. Képviselő úr nem lep meg, ugyanazt csinálja, amit az Európai Unió bürokratái, hiszen ők is próbálják ezt az egész felsőoktatási átalakulást ezzel degradálni. De nincs szerencsénk, képviselő úr, mert hál' istennek a modellváltást követően ezek az egyetemek rendkívül erőteljes, jó teljesítményt nyújtottak. Elég csak, mondjuk, a SOTE-t megnézni, a Semmelweis Orvostudományi Egyetemet, amely évről évre jelentős előrelépéseket tesz a nemzetközi ranglistákon, de a többi magyar egyetemet is megnézheti, hogy mind-mind jobb teljesítménnyel rukkolt elő. Ráadásul, ha már itt tartunk, hogy a szenátustól hatásköröket vonnak el az egyetemek, például a Pécsi Tudományegyetem esetében a szenátus minden szmsz-módosítást támogatott és elfogadott, sőt magát az átalakulást, a modellváltást is több mint 70 százalékos többséggel támogatta. Tehát nem tudom, hogy mit lehet ezen megkérdőjelezni. Még egyszer mondom, a brüsszeli kánonba egyszerű beállni, úgy látom, képviselő úr is azt gondolja, hogy ezzel szerez magának népszerűséget; szerintem téved. Köszönöm a figyelmet. (*Taps a kormánypártok soraiból.*)

(15.00)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Bánki Erik képviselő úr. Megkérdem, hogy kíván-e még valaki élni akár a kétperces, akár a normál felszólalás lehetőségével. (*Nincs jelentkező.*) Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom, és megadom a szót az előterjesztőnek, Varga-Bajusz Veronika államtitkár asszonynak, hogy válaszoljon a vitában elhangzottakra.

DR. VARGA-BAJUSZ VERONIKA kulturális és innovációs minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Először is Hiller képviselő úrnak mondanám, hogy a férfiak hajlamosak az aranyból megállni, de mi nők a gyémántot is ismerjük fogalomként. (*Dr. Brenner Koloman: Ez egyre jobb!*) Ezzel azt szeretném mondani, hogy a felsőoktatásnak azért van egy értéke, amit elért, amit képvisel, de természetesen vannak céljaink, amiket még el szeretnénk érni, ahogy azt az első felszólalásomban is jeleztem.

Brüsszel, illetve az uniós források kapcsán egyszerre válaszolnék a képviselő uraknak. Azt gondolom, azért, mert a Bizottság minden jogi alapot nélkülöző módon egyébként az ellenzéki feljelentések nyomán hozott egy olyan döntést az erő oldaláról, hogy kizárja a magyar egyetemeket a pályázatokból, attól még nincs igaza. Miért merem kijelenteni, hogy nincs igaza? Szeptemberben volt a hat egyetem tárgyalása az Európai Unió Bíróságán, ahol egyértelműen kiderült, hogy a Bizottság miket hazudik, egyértelműen kiderült, hogy sok nemzetközi rendszerhez hasonló az új kekvá-struktúra vagy modellváltotti struktúra, tehát ilyen szempontból sem lóg ki más, egyébként az akadémiai szabadság és autonómia szempontjából elfogadott országokban való berendezkedésből, s az is kiderült, az egyik egyetem be is mutatta, hogy az egyik Big Fourral elkészítette a saját maga autonómiaértékelését a European Scoreboard alapján, amivel ő a legmagasabb autonómiajelzett egyetemek közé tartozik. Az nyilvánvaló, hogy politikai nyomásra nagy valószínűséggel nem lesz ítélet április előtt annak érdekében, hogy az egyetemeink megkapják az igazságukat, de csak azért, mert egy igaztalan döntés született, ne mondjuk ki azt egy rendszerről, hogy nem jó, miközben egyértelműek az eredményeik, és még így is egyértelműen látszik a fejlődés.

A további kérdések kapcsán: a digitális védelem fontosságával teljes mértékben egyetértek, és be is vettük azokat az intézkedéseket, amelyek ehhez szükségesek.

Az NKA 70 százaléknál, amennyire én tudom, eleve van egy tervezett bevételi előirányzat, hiszen minden költségvetés tervezésénél állami intézmények esetén ez kötelező, és annak a 70 százaléka nominálisan biztosan olyan, rendelkezésre álló összeg, ami egyébként befolyyna bevételként. Ezért lehet biztonsággal előrehozni ennek a megelőlegését.

A Felsőoktatási Digitalizációs Testület kapcsán a szakképzéstől loptuk a mintát, hiszen az a Szakképzési Innovációs Testület egy olyan jól sikerült, tényleg szakmai tanácsadó testület, amely a mesterséges intelligencia kapcsán már megfogalmazott ajánlások mentén elkezdte az oktatók képzését megszervezni. Tehát egy nagyon dinamikus tanácsadó testülete a szakterületnek, és ennek mintájára szeretnénk egy felsőoktatási digitalizációs testületet kialakítani, s ahhoz, hogy ez megszülethessen, kell ez a pluszszabályozás.

Az egészségügyi szolgáltatás átadása kapcsán mondanám, hogy megtörtént. A Semmelweis Egyetem nemrég átvett egy önkormányzati szakképzőt, és ennek a tapasztalatai alapján kerül sor egy további pontosításra a törvénytervezetben.

Brenner képviselő úr kapcsán a brüsszeli vádakra már reagáltam. Azt meg tudom erősíteni, amit Bánki képviselő úr is mondott, és a perekben is előkerült, hogy ahhoz képest, hogy itt mindenki fideszes, azért ott van Miskolc ellenzéki polgármestere, és a 105 kurrátorból összesen 13 politikus van. Ezek arányaiban mind az osztrák, mind a svéd, mind a portugál rendszerben is megjelenő dolgok. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen Varga-Bajusz Veronika zárszavát. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőségünk.

Most pedig soron következik **az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat, **az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 7. § (2) bekezdése alapján a kis moduláris reaktorok jövőbeli magyarországi alkalmazásához szükséges előzetes elvi hozzájárulás megadásáról** szóló határozati javaslat, valamint **az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény kis moduláris reaktorok létesítése és hatósági felügyelete megteremtése érdekében szükséges módosításáról** szóló törvényjavaslat együttes általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztések T/12792., H/13046. és T/13047. számokon a parlamenti informatikai hálózaton elérhetők.

Tisztelt Országgyűlés! Elsőként megadom a szót Steiner Attila úrnak, az Energiaügyi Minisztérium államtitkárnak, a törvényjavaslat és a határozati javaslat előterjesztőjének. Öné a szó, államtitkár úr.

STEINER ATTILA energiaügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Az előttünk lévő három, atomenergiával összefüggő javaslat egy különleges alkalmat teremt a jelenlegi szabályozási környezet felülvizsgálatára, valamint annak fejlesztésére, illetve a jövő nukleáris technológiájának bevezetését célzó javaslatok megalkotására.

Az atomenergia a nemzeti energiabiztonság sarokköve, amely nélkül Magyarországon sem oldható meg hosszú távon megbízható és megfizethető áramellátás. A Paksi Atomerőmű már évtizedek óta a legolcsóbban termelő erőművünk Magyarországon, jelenleg a hazai villamosenergia-termelés közel felét biztosítja. Szén-dioxid-kibocsátástól mentes működésével a Paksi Atomerőmű hazánk emissziócsökkentési céljainak elérését is szolgálja egyben.

Az időjárásfüggő zöldenergia szerepe öröndetes módon növekszik hazánkban, a napelemek tekintetében világelső vagyunk a villamosenergia-mix részarányát tekintve, de önmagukban ezek nem képesek stabil áramellátást biztosítani az országnak. A tiszta, környezetkímélő áramrendszerhez hagyományos alaperőművekre, így a karbonmentes termelést biztosító atomerőművekre és alacsony szén-dioxid-kibocsátású kiegyenlítő gázerőművekre is szükség van a megújulók mellett.

Fontos kiemelni továbbá, hogy a nukleáris alapon termelt villamos energia folyamatosan rendelkezésre áll, és lehetővé teszi Európa legalacsonyabb áramárainak fenntartását a magyar családok számára a rezsielőcsökkentés keretein belül. A nukleárisfűtőanyag-beszerezést várhatóan amerikai és francia fűtőelemek beszerzésével fogjuk diverzifikálni, mérsékelve az egyoldalú importkitettséget, és ezzel elősegítve a növekvő ipari és lakossági energiaigények zökkenőmentes kiszolgálását.

A nukleáris energia kulcsszerepet játszik Magyarország klímavédelmi céljainak elérésében is, a Paksi Atomerőmű ugyanis nem bocsát ki üvegházhatású gázt, így hozzájárul a globális felmelegedés elleni küzdelemhez és a tiszta energiatermeléshez. A nukleáris ipar nem csupán energiatermelési, hanem nemzetgazdasági és foglalkoztatási szempontból is stratégiai jelentőségű. A Paksi Atomerőmű a térség legnagyobb foglalkoztatója és megrendelője. Az elmúlt évtizedekben felhalmozott szaktudást érdemes a jövőben is megfelelően hasznosítani.

(15.10)

Most pedig engedjék meg, hogy rátérjek a benyújtott három előterjesztés bemutatására! Az atomenergiáról szóló törvényt rendszeresen felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy a szabályozás összhangban maradjon a nemzetközi fejleményekkel, a tudomány eredményeivel és az atomenergia-felügyeleti szerv felügyeleti tevékenysége során tapasztaltakkal. Ennek a célnak a megvalósítását szolgálja a T/12792. számú törvényjavaslat is, amely az Országos Atomenergia Hivatal hatósági tevékenysége során felmerült gyakorlati tapasztalatok alapján szükséges módosításokat vezet be.

A törvényjavaslat főbb módosításai az alábbiak. A módosítás egyrészt lehetőséget biztosít a hivatalnak, hogy az alaptevékenységéhez kapcsolódó nemzetközi szervezet - mint például a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség - részére a bevételi forrásából a kiadási előirányzatai terhére hozzájárulást nyújthasson, kifizetést teljesíthessen.

A módosítás továbbá megteremti a végrehajtási rendeletben szabályozott hatósági útmutatók alkalmazásának törvényi szintű rendelkezéseit is.

A törvényjavaslat hatálybalépését követően az OAH a soron kívüli eljárást - amely a hatóságnak többletterhet jelentene - csak igazgatási szolgáltatási díj megfizetése ellenében folytatja le. Az OAH által vezetett nyilvántartás jelenleg nem tartalmazza a képzés, továbbképzés szakirányát és a vizsga érvényességét. Ezekkel az adattartalmakkal egészül ki a módosítás alapján a nyilvántartás.

Végezetül: a törvényjavaslat a gyakorlati tapasztalatok alapján bővíti azon eljárások körét, amelyekben szakhatóság bevonása indokolt. Így a törvényjavaslat - a hatékonyabb feladatellátás érdekében - megteremti a hatósági útmutatók alkalmazásának törvényi szabályait, módosítja az egyes nyilvántartások adattartalmára vonatkozó rendelkezéseket, kiegészíti az atomenergia-felügyeleti szerv eljárásaiban a szakhatósági közreműködést.

Most pedig engedjék meg, hogy rátérjek a kormány jövőbeni terveinek bemutatására, a kis moduláris reaktorok magyarországi alkalmazásához szükséges előzetes elvi hozzájárulás megadásáról szóló országgyűlési határozati javaslatra, valamint a kis moduláris reaktorok létesítése és hatósági felügyelete megteremtése érdekében szükséges törvénymódosításra! Azt gondolom, túlzás nélkül állíthatjuk azt,

hogy a hazai nukleáris ipar mérföldkövéhez értünk a kis moduláris reaktorok meghonosításával, ezzel a környezetbarát energiatermelési mód élvonalába léphetünk európai és világviszonylatban egyaránt.

Magyarország Kormánya kiemelt figyelmet fordít az SMR-technológia nyomon követésére és lehetséges jövőbeli alkalmazására, amit a legutóbbi magas szintű kormányzati tárgyalások is alátámasztottak. Miniszterelnök úr egyesült államokbeli útja során született az a kormányközi nukleáris energetikai együttműködési szándéknyilatkozat, amely új dimenzióval bővíti a magyar-amerikai kapcsolatokat az energetika területén.

A kétoldalú együttműködés új elemei a nukleáris energia magyarországi jövőjét alapozzák meg. Egy nagyon fontos pont ebben a fűtőanyag diverzifikációja, ugyanis első alkalommal érkezik amerikai nukleáris fűtőanyag Paksra a Westinghouse vállalattól, amely a jelenlegi szállítói lánc mellett még egy új forrást jelent, ezzel növelve a Paksi Atomerőmű ellátásbiztonságát.

A hulladékkezelés területén is az elhasznált nukleáris fűtőelemek biztonságos tárolására vonatkozó legmodernebb amerikai technológia beszerzésére irányul az együttműködés elmélyítése. Továbbá fontos elem a Paks II. szankciómentessége, a Paks II. beruházáshoz kapcsolódó egyes szankciós korlátozások teljes eltörlése, ami a nukleáris nagyberuházás megvalósítását segíti elő.

Itt szeretném azt is kiemelni önöknek, hogy a magyarországi nukleárisüzemanyag-ellátás diverzifikálása érdekében november 7-én az MVM Csoport egy szerződést kötött a Westinghouse amerikai vállalattal, és a megállapodás értelmében az amerikai partner hosszú távú, stabil ellátást fog biztosítani a Paksi Atomerőmű számára, amúgy Európában gyártott üzemanyaggal. Ez várhatóan 2028-tól tud elkezdődni.

A Paksi Atomerőmű működése ezzel a stratégiai jelentőségű lépéssel biztonságosabbá és rugalmasabbá fog válni. A diverzifikált üzemanyag-beszerzés csökkenti a külső kitétséget, kiszámíthatóságot és megfizethető energiát jelent a családok, illetve a vállalati ügyfelek számára. Az új, kis méretű moduláris reaktorok pedig lehetővé teszik azt, hogy a tiszta és megbízható energiatermelést kisebb területen, olcsóbban és gyorsabban is megvalósíthassuk.

Az SMR-technológia kiemelt jelentőséggel és potenciállal bír Magyarország számára, mivel lehetővé teszi a stabil és kiszámítható hazai energiaellátást, ezzel csökkentve az importtól való függőséget és erősítve az ország energiafüggetlenségét.

A moduláris reaktorok felépítése rugalmasságot biztosít, a gyorsabb létesítést és a hálózati igényekhez való alkalmazkodást teszi lehetővé, miközben elősegíti a hazai nukleáris kutatás-fejlesztés és ipar képességeinek fejlődését is. A stabil, tiszta és kiszámítható nukleáris alapú villamosenergia-termelés további növelése érdekében a jelen törvénymódosítás a kis moduláris reaktorlétesítményekre vonatkozó szabályozás megteremtésére fókuszál.

Ezek a létesítmények fejlett technológián alapuló, a sorozatgyártás megvalósítását követően a hagyományos atomerőművekhez képest gyorsabban telepíthető és standardizált kialakítású egységek. Kisebbségi méretük és rugalmas teljesítményük révén hatékonyabban támogatják a decentralizált energiatermelést, ideális megoldást kínálva ezzel az ipari fogyasztók vagy a városi távhőellátás stabil alapjának biztosítására, típusuktól függően alternatív felhasználási módokkal is rendelkezve.

Magyarország ezzel a lépéssel csatlakozik a technológia globális úttörőjéhez. Jelenleg Oroszországban, illetve Kínában található már működő SMR-ek, de a technológia legfejlettebb piaca az Egyesült Államok, ahol megkezdődött az első dizájnok engedélyeztetése és megrendelése, például adatközpontok mellé telepítenek ilyen egységeket.

Az SMR-ek iránti érdeklődés az elmúlt években jelentősen megnőtt a kelet-közép-európai régióban is. Előrehaladott előkészítő munka zajlik például Csehországban, Lengyelországban, Romániában és Szlovákiában is. Ez a széles körű nemzetközi érdeklődés és a technológia gyors fejlődése elengedhetetlenül szükségessé teszi, hogy a hazai jogi keretrendszer is készen álljon az SMR-ek biztonságos és hatékony alkalmazására.

A benyújtott határozati javaslatnak az a célja, hogy az Országgyűlés előzetes elvi hozzájárulást adjon a kis moduláris reaktor telepítéséhez szükséges előkészítő tevékenységek megkezdéséhez, az atomtörvény módosítása pedig megteremti az SMR-ek létesítésére és hatósági felügyeletére vonatkozó alapvető szabályokat. Az előkészítéssel kapcsolatban elvégzett feladatokról az Országgyűlés minden évben tájékoztatást kap az atomtörvény 8. § (3) bekezdése alapján készített, az atomenergia hazai alkalmazásának biztonságáról szóló éves jelentés keretében.

Ezek a lépések - a technológiai fejlesztési folyamatok nyomán követése és a nemzetközi együttműködés elmélyítése - megkövetelik azt, hogy a hazai jogi környezet felkészüljön a kis reaktorok telepítése és üzemeltetése által támasztott új követelményekre. Ezt a célt szolgálja a benyújtott határozati javaslat és a javasolt törvénymódosítás.

Összességében, összefoglalásképpen szeretném kiemelni, hogy az atomenergia magyarországi alkalmazása alapvető nemzeti érdekünk, közvetlenül szolgálja az ország energiaszuverenitási, ellátásbiztonsági és egyben klímavédelmi céljainak is a teljesítését. Az említett stratégiai és technológiai előnyök kiaknázásához azonban elengedhetetlen, hogy a benyújtott előterjesztések biztosítsák a hazai jogszabályi környezet összhangját az új és értékes nukleáris technológiák alkalmazásával.

Hangsúlyozni szükséges, hogy az említett tervezett módosítások jelentősen hozzájárulnak Magyarország energiatartósságának erősítéséhez és az energia hatékony felhasználásának növeléséhez.

Így kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy a hozzájárulásaikkal, szakmai javaslataikkal, illetve a szavazatukkal támogassák a törvényjavaslatot és a határozati

javaslat elfogadását. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

(15.20)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Steiner Attila államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót Bánki Erik képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

BÁNKI ERIK, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő, az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény módosításának célja, hogy a törvény a tudomány eredményeinek és a nemzetközi tapasztalatoknak, valamint az atomenergia-felügyeleti szerv felügyeleti tevékenysége során tapasztalt korszerűsítési igényből eredő követelményeknek mindenkor meg tudjon felelni, továbbá, hogy az atomenergia békés célú alkalmazására az embereknek, valamint az élő és élettelen környezetnek a természetes és mesterséges eredetű ionizáló sugárzás káros hatásai elleni védelme, emellett a nemzetközi kötelezettségek teljesítése is biztosított legyen. Az atomenergiáról szóló törvény módosításának célja, hogy megteremtse - ahogy államtitkár úr is hosszasan beszélt erről - a kis moduláris reaktorlétesítmények létesítésére, valamint hatósági felügyeletére vonatkozó alapvető jogszabályokat.

Tisztelt Ház! Az energiavilág az elmúlt években olyan tempóban változott meg, amely korábban elképzelhetetlen lett volna. Az éghajlatváltozás kihívásai, a növekvő villamosenergia-igény és az ellátásbiztonság iránti egyre erősebb elvárások mind-mind arra ösztönöztek bennünket, hogy új, biztonságos és fenntartható megoldásokat tudjunk találni. Ebben a keresésben egy technológia újra és újra felbukkan, mint a jövő egyik legígéretesebb szereplője, ez pedig nem más, mint a kis moduláris reaktor vagy ahogy gyakran emlegetjük, az SMR.

Donald Trump és Orbán Viktor találkozájának is az egyik kiemelt témája volt az energiabiztonság, valamint az orosz energiatartósságtól való leválás lehetősége. Magyarország számára viszonylag kötött a pálya, hiszen nincs tengerpartunk, nincsen olyan lehetőségünk, ahol saját kikötőből tudnánk LNG-terminálon keresztül gázhoz jutni vagy adott esetben kőolajat vásárolni. Ezért számunkra az a megoldás, hogy minél több alternatív megoldást találjunk, és ennek egyik kiváló lehetősége ez a kis moduláris reaktor, amelyben pillanatnyilag a világ legmodernebb technológiájával az Amerikai Egyesült Államok rendelkezik. Ezért ahogy azt államtitkár úr is említette, ha Magyarországon sikerül megvalósítani ilyen típusú beruházásokat, akkor világelsőként lehetünk a megújulóknak számító, tehát zöldenergia-termelés terén az SMR moduláris reaktorok tekintetében.

Az SMR-ek lényege, hogy a hagyományos erőművekhez képest jóval kisebbek, akár gyárilag előállíthatók,

és moduláris felépítésük révén méretezhető, fokozatosan bővíthető energiatermelést tesznek lehetővé. Nem óriási erőműblokkok épülnek évtizedeken keresztül - mint ahogy most a paksi két új blokk, amelynek építése több mint tíz évet vesz igénybe -, hanem szabványosított egységek, könnyen telepíthetők, amelyek éppen emiatt jelentősen lerövidítik a beruházási időt, csökkentik a költségeket és növelik az átláthatóságot.

Azonban nem méretükkel tűnnek ki igazán, hanem azzal, amit képviselnek. Az SMR-ek célja, hogy biztonságosabb, megbízhatóbb és tisztább energiatermelési módot kínáljanak. Modern, passzív biztonsági rendszereik a fizika természetes törvényeire támaszkodnak, nem pedig bonyolult, külső beavatkozásokat is igénylő megoldásokra, a kisebb teljesítmény pedig alacsonyabb kockázatot és rugalmasabb üzemeltetést tesz lehetővé.

A kis moduláris reaktorok sokoldalúsága az egyik legnagyobb előnye. Nemcsak villamos energiát képesek termelni, hanem, ahogy államtitkár úr is említette, hőtermelésre is képesek, így a városok hőellátásában is aktív szerepet tudnak vállalni, elsősorban a lakótelepi lakások esetében, de az ipari hőigényeket is kiválóan ki tudják elégíteni.

Ezek a lehetőségek új eszközt adnak a kezünkbe az energiafüggetlenség erősítésére, a karbonsemlegesség elérésére és a nehezen dekarbonizálható szektorok támogatására és átalakítására. A kis moduláris reaktor sajátosságai szükségessé teszik a kapcsolódó szabályozási környezet megteremtését oly módon, hogy az illeszkedjen az ilyen típusú létesítmények jellegéhez.

A magyar nukleáris iparban jelentős mennyiségű tudás és információ gyűlt össze az elmúlt évtizedek során mind a hazai, mind a nemzetközi atomerőmű-projektek engedélyezési, illetve felügyeleti tevékenységével kapcsolatban, mely tapasztalatok most közvetlenül felhasználhatók a kis moduláris reaktorok technológiája szabályozási környezetének kidolgozása során, amelyen keresztül a nukleáris biztonság szintje az engedélyezési folyamatok lassítása nélkül is növelhető.

Tisztelt Országgyűlés! Az atomenergia Magyarország energiafüggetlenségének, gazdasági versenyképességének és környezetvédelmi elkötelezettségének egyik fontos pillére. Alapvető előnye, hogy megbízható, folyamatos alaperőművi villamosenergia-termelést biztosít üvegházhatású gázok kibocsátása nélkül. Ez különlegesen értékes ott, ahol a természeti adottságok nem tesznek lehetővé más energiaellátási módokat, és a fosszilis energiahordozók kiváltása mellett is stabil energiatermelés biztosítása szükséges. A megújuló energiahordozók igen ingadozó termelése miatt szinte folyamatosan kiegyenlítést igényelnek, ebben az esetben azonban alaperőművi működés biztosítható, nem kell hozzá semmiféle kiszabályozás. Magyarország Kormánya kiemelt figyelmet fordít az SMR technológiájának nyomon követésére, valamint lehetséges jövőbeni alkalmazására, mivel az ország hosszú távú energiastratégiájában fontos szerepet kap a nukleáris alapú villamosáram-termelés.

Tisztelt Képviselőtársaim! A törvényjavaslat tehát megteremti a kis moduláris reaktorok létesítésére és hatósági felügyeletére vonatkozó szabályokat. A nukleáris engedélyeket az Országos Atomenergia Hivatal fogja a későbbiekben is kiadni. A felhatalmazó rendelkezések alapján a további részletszabályokat majd végrehajtási rendelet formájában fogja a kormány nyilvánosságra hozni.

Azt gondolom tehát, tisztelt képviselőtársaim, hogy az előttünk fekvő szabályozás alkalmas arra, hogy az energiabiztonságot, az energiafüggetlenséget növelje, olyan új technológia bevezetését teszi lehetővé, amely korábban Magyarországon nem volt, amely a világ élmezőnyébe tartozó technológiát jelenti, amely az Amerikai Egyesült Államok kutatási eredményeire épül, és ezáltal biztonságos zöldenergiát tudunk előállítani ott, ahol erre szükségünk van. Arra kérem önöket, hogy támogassák ennek a törvényjavaslatnak az elfogadását. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Bánki Erik képviselő úr. Most megadom a szót Barkóczi Balázs képviselő úrnak, a DK-képviselőcsoportja vezérszónokának.

BARKÓCZI BALÁZS, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Államtitkár Úr! A kis moduláris reaktorok bevezetéséről szóló törvényjavaslat első pillantásra valóban technikai fejlesztésnek tűnhet - talán államtitkár úr is ezekkel a szavakkal vezette be az expozéját, ha jól emlékszem -, azonban én úgy gondolom, hogy ha alaposabban megvizsgáljuk a tartalmát és összevetjük a nemzetközi tapasztalatokkal, akkor világosan láthatóvá válik, hogy az SMR-program jelen formájában súlyos biztonsági, gazdasági és geopolitikai kockázatokat hordoz. Engedtessek meg nekem, hogy ezeket röviden ismertessem!

Az új függőség új csapdahelyzetet teremt, vagyis az amerikai SMR-technológiától való eladósodás veszélye fennáll. A kis moduláris reaktorok fejlesztését és exportját az Egyesült Államok évek óta stratégiai eszközként használja, ezt Donald Trump elnök hivatalos rendeletei is megerősítik. Az amerikai kormány a nukleáris technológiát geopolitikai befolyásszerzésre és tartós partneri függés kialakítására használja; Trump elnök első ciklusában is használta, most is.

E rendeletek célja kifejezetten az SMS-ek nemzetközi terjedésének támogatása, az engedélyezés gyorsítása és az amerikai cégek piaci térnyerésének biztosítása, vagyis, legyünk őszinték egymással, pusztán profitmaximalizálás. Ugye, senki nem gondolja, hogy Donald Trump elnök úr pusztán emberbaráti szeretetből próbálja most ránk erőltetni ezeket az SMR-eket?

Magyarország eközben már megkezdte az amerikai technológiához való közeledést. A Hunatom együttműködési megállapodást kötött amerikai és lengyel partnerekkel különböző SMR-projektek kapcsán.

Emellett készülöben van egy nagyszabású amerikai-magyar nukleáris megállapodás is, amely amerikai technológia alkalmazását és amerikai üzemanyag vásárlását irányozza elő Paksra. Ezt szintén államtitkár úr hosszan fejtegette az expozéjában, de Bánki Erik képviselőtársam is elmondta vezérszónoki felszólalásában

Na most, mi ezzel a baj? Nem más, mint az, hogy a nemzetközi elemzések szerint az ilyen nukleáris partnerség nem évekre, hanem évszázados időtartamra szóló pénzügyi és technológiai kötöttséget hozna létre, magyarul: az ország újabb eladósítását. Az Atlantic Council egyik friss elemzése külön felhívja a figyelmet arra, hogy az SMR-technológia megvásárlása és a hosszú távú üzemanyag-ellátási szerződések olyan mértékű függést hoznak létre, amely egy adott ország energia- és külpolitikáját is tartósan befolyásolhatja. Mivel eddig orosz függés alatt voltunk, sőt még mind a mai napig az alatt vagyunk, nyilvánvalóan nem kell nagy fantázia hozzá, hogy önök is rájöjjenek, tisztelt képviselőtársaim, hogy mi ez a külpolitikát tartósan befolyásoló tényező, illetve hogy ez hogyan valósul meg.

(15.30)

Vagyis miközben ma az amerikai SMR-program a modernizáció ígéretével jelenik meg, valójában egy olyan pénzügyi és geopolitikai csapdát rejt magában, amelyben Magyarország hosszú évtizedekre adósságot, technológiai függést és egyoldalú elköteleződést vállalna. Különösen akkor, ha részben vagy egészben olyan cégektől vásárolnak, amelyek politikailag is kötődnek Donald Trump elnök úrhoz, illetve a republikánus adminisztrációhoz.

Na de menjünk tovább! Milyen kockázatokat rejt még ez a törvényjavaslat? A gyorsított engedélyezés a nukleáris biztonság felpuhulását és felpuhítását hozza magával. Ugye, most önök azzal érvelnek, hogy a biztonság növelése az engedélyezés lassítása nélkül lehetséges. Csak, tisztelt kormánypárti képviselőtársaim, azt mindannyian tudjuk, hogy az atomenergia területén a biztonság és a sebesség egymásnak ellentmondó kategóriák. Ha nem tudjuk, akkor legalább az 1986-os és az azóta bekövetkező sajnálatos események emlékeztessenek minket erre.

Nemzetközi források is figyelmeztetnek arra, hogy az SMR-ek engedélyezését az USA-ban politikai nyomásra már most egyszerűsítik és gyorsítják. Az NRC, vagyis az amerikai nukleáris szabályozó hatóság függetlenségének a rovására teszi mindezt a Trump-adminisztráció. Az elemzések szerint ez komoly kockázatot jelent, különösen egy olyan új technológia esetében, amely nagyüzemi körülmények között még sehol nem bizonyított. Vagyis mi leszünk egyfajta ilyen kísérleti telep ebben.

A gyorsított magyar eljárás, amelyhez a kormány most törvényi háttérrel teremt, pontosan ugyanezt a veszélyt hordozza magában. A politikai akarat felülírja a szakmai kontrollt, gyengíti az engedélyező hatóságot, és olyan reaktorok telepítését teszi lehetővé,

amelyekkel kapcsolatban sem üzemeltetési, sem egészségügyi, sem környezetbiztonsági hosszú távú tapasztalat nincsen. Ez pedig nem modernizáció, tisztelt képviselőtársaim, ez nem más, mint kapkodás.

Az sem igaz, amit talán Bánki Erik képviselőtársunk mondott a vezérszónoki felszólalásában, hogy az SMR kevesebb radioaktív hulladékot termel. Pontosan az ellentettje igaz. Gyakran halljuk, hogy ezek a kis moduláris reaktorok kevesebb hulladékot termelnek, a független kutatások azonban, mint mondottam volt, ennek épp az ellenkezőjét mutatják. Egy Stanford-UBC közös tudományos vizsgálat szerint bizonyos SMR-dizájnnok akár 20-30-szor több radioaktív hulladékot termelhetnek ugyanannyi áram előállításához, mint a hagyományos nagy erőművek.

Más akadémiai tanulmányok is arra jutottak, hogy az SMR-ek hulladékának radiotoxicitása, hőtermelése és térfogata összességében nagyobb lehet, ráadásul több, egymástól távol eső telephelyen keletkezik, vagyis bonyolultabb, drágább és potenciálisan veszélyesebb hulladékkezelést igényel.

Na és hogy néz ki a hazai helyzet? Úgy, hogy Magyarországon a nagy aktivitású hulladék végleges elhelyezése ma sem megoldott, mind a mai napig nem megoldott, így a jelenlegi helyzetben több tucat vagy több száz új kis méretű reaktor telepítése beláthatatlan költségeket jelentene, a felelősségről már nem is beszélve. Nem tudom, hogy önök ezt vállalják-e, tisztelt képviselőtársaim, vagy inkább a magyar emberek biztonságát helyezik előtérbe.

Lakossági kockázatok és a társadalmi kontroll hiánya, mint a következő potenciális veszélyforrás. Az SMR-ek egyik sajátossága, hogy ipari zónákba, városszéli területekre, adott esetben távhőrendszerekbe telepíthetőek, vagyis ez azt jelenti, hogy közelebb kerülhetnek az emberekhez, mint bármely korábbi nukleáris létesítmény.

A nemzetközi szakirodalom szerint ez új biztonsági kihívásokat vet fel, lakossági evakuációs tervek, sűrűn lakott területek melletti működés, földrengés vagy árvíz kockázat, ipari baleseti láncreakciók veszélyét veti fel mindez. Az amerikai NRC maga is elismeri, hogy az SMR-ek esetében új szabályozási megközelítésre lenne szükség. Teszem én hozzá: ezért nem is kellene most ezzel ennyire kapkodni, mert a hagyományos távolság- és védelmi zónák nem alkalmazhatóak automatikusan ezzel az új technológiával kapcsolatban.

Magyarországon azonban a törvényjavaslat épp-hogy szűkíti a társadalmi beleszólás lehetőségét, ahogy azt már megszoktuk, a gyorsított engedélyezés pedig csökkenti a lakossági és önkormányzati kontrollt. Ilyen feltételek mellett egy SMR-t akár egy városközeli ipari parkban is felépíthetnek a helyi lakosok tényleges beleszólása nélkül, és ez pedig nem felelős energiapolitika, ez ugyanaz a demokráciadeficit, amit az önök 16 éves regnálása alatt már megszokhattunk.

Beszélgünk a gazdasági kockázatokról! Az SMR drága, lassú és kiszámíthatatlan technológia. Független pénzügyi intézetek, köztük az IEEFA rendre arra

jutnak, hogy az SMR-ek túl drágák, túl lassúak és túl kockázatosak ahhoz, hogy érdemi szerepet játszanak az elkövetkezendő évtizedek energiapolitikájában. A ma létező SMR-projektek túlnyomó többsége költségtúllépéssel, technológiai késéssel és üzleti bizonytalansággal küzd, a sorozatgyártásból eredő megtakarítások pedig egyelőre csak papíron léteznek, a gyakorlatban minden prototípus lényegében egyedi, vagyis rendkívül drága beruházás.

Ha Magyarország ezekre az amerikai technológiákra hosszú távú, több milliárd dolláros szerződéseket köt, akkor az az ország számára olyan pénzügyi terhet jelent, ami újabb generációkat adósít el, és mindezt egy olyan technológia miatt, amelynek ipari és gazdasági megtérülése ma még bizonytalan. De nyilvánvalóan mindannyian tudjuk, hogy miért olyan fontos önöknek Orbán Viktor miniszterelnök Trump-nál tett látogatása után, hogy ezt keresztülverjék gyorsan a magyar parlamenten. Bár Orbán Viktor maga Rónai Egon műsorában azt mondta, hogy Trump üzletember, de ugyanakkor ezekért a megállapodásokért cserébe semmit nem kért. Ez már önmagának mond ellent: egy üzletember, aki nem kér semmit egy megállapodásért cserébe? Ugyan már! De most pontosan látjuk, hogy mit kért cserébe a republikánus kormányzat. *(Bánki Erik: Úgy hívják, hogy barátság.)* Barátság. Igen. Nagyon szép. Mielőtt teljesen elmennénk ebbe az irányba és könnyes nyeldekülés közepette fognánk és szorítanánk meg egymás kezét Trump elnök úrral, azért maradjunk a realitások talaján, tisztelt képviselőtársam, én arra kérem önöket.

Tehát, tisztelt Ház, a kis moduláris reaktorok nyilvánvalóan nem ördögtől való technológia, ahogy egyik emberi technológia sem az. A probléma nem az, hogy léteznek. A probléma az az, hogy Magyarország ma egy kapkodó, kockázatos és geopolitikailag kiszolgáltatott, gazdaságilag pedig nagyon is bizonytalan SMR-stratégia felé tart. Hiszen ebben a formájában a program - és ezt nem győzöm hangsúlyozni - új amerikai függőséget és hosszú távú eladósodást okoz.

Most, ahogy hallgattam önöket, államtitkár úr expozéját, illetve Bánki képviselőtársunk felszólalását, az jutott eszembe, ha valamilyen csoda folytán Ursula von der Leyennel megegyezne a miniszterelnök, akkor innentől kezdve nyilván folyamatosan azt hallgathatnánk, hogy ők mekkora barátaink, és tulajdonképpen Óceánia mindig is Euráziával állt hadban, hiszen az amerikai adminisztrációt hányszor és hányszor kiátkozta a miniszterelnök, emlékezzünk rá! Most pedig önként és dalolva hajlandó egy egész országot eladósítani, ahogy Bánki képviselő úr mondja, a barátság oltárán. Hát hogyan!

Gyorsított engedélyezéssel gyengíti a nukleáris biztonságot, több radioaktív hulladékot termel, mint a hagyományos erőművek, közelebb viszi a nukleáris kockázatot a lakott területhez, és olyan gazdasági terhet ró Magyarországra, amelynek a megtérülése ma még nem látható és nem biztosított.

Ezért azt kérem a tisztelt Ház többségétől, hogy ne hagyjuk, hogy Magyarország egy ilyen nukleáris csapdahelyzetbe sétáljon bele, illetve gondoljuk át, és

nagyon alaposan vizsgáljuk meg a valódi nemzetközi tapasztalatokat, hiszen mindannyiunk életéről, biztonságáról, gyermekeink gazdasági jólétéről is van szó, amikor erről beszélünk. Tegyük nyilvánossá a kockázatokat és a szerződéseket! És nyilvánvalóan meg kell erősítsük emellett a hatósági kontrollt, és csak ezután szabad döntenie szerintem a parlamentnek ilyen horderejű kérdésekben. Még egyszer mondom: azért, mert ez nem pusztán technológia és nem is pusztán gazdasági, hanem biztonsági kérdés és a jövőnk kérdése. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Tordai Bence és Kanász-Nagy Máté tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Barkóczi Balázs képviselő úr. Most megadom a szót Juhász Hajnalka képviselő asszonynak, a Kereszténydemokrata Néppárt képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. JUHÁSZ HAJNALKA, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Cáfolhatatlan tény, hogy hazánk energiáiban jelentős tételt jelent a nukleáris energia, amely hozzájárul klímasegítség céljaink eléréséhez, erősíti Magyarország energiafüggetlenségét és megfizethető energiát biztosít a lakosok számára.

A nukleáris energia alkalmas arra, hogy a megújuló energia ingadozó teljesítményét kiegyensúlyozza, ezáltal is elősegítve az ellátásbiztonságot. Elmondhatjuk, hogy a Paksi Atomerőmű adja a hazai villamosenergia-termelés közel felét, míg a tavalyi év során a bruttó villamosenergia-felhasználásból a részaránya közel 36 százalék volt. E biztonságosan is hozzáférhető energia a jövőben is szerves részét képezi majd az energiaellátásunknak.

Ebből kifolyólag kiemelt fontosságú az atomenergia-törvény korszerűsítése, naprakésszé tétele az új technológiai újítások, tudományos eredmények fényében, valamint a gyakorlati alkalmazás során szerzett tapasztalatok beépítése a jogszabályi környezetbe.

(15.40)

Erről szól az előttünk fekvő határozati javaslat és két törvényjavaslat is.

A határozati javaslat értelmében a magyar jogszabályrendszerbe beemelésre kerülne a kis moduláris reaktorok fogalomkészlete, mely összhangban áll azzal a kormányzati céllal, hogy a nukleáris energia területén a fejlődést folyamatosan nyomom kövessük, a jogszabályi környezetet a kor technológiai újításainak megfelelően korszerűsítsük, és naprakész legyünk a legújabb eredmények területein. Az ehhez szolgáló előkészítő tevékenységhez járulnánk hozzá a határozati javaslat elfogadásával annak érdekében, hogy a jövőben a termelési kapacitásainkat bővíthesük, új, nukleáris technológiai alapokon nyugvó létesítményeket létesíthessünk, hiszen a nettó villamosenergia-fogyasztásunk növekedése várhatóan a jövőben sem fog lassulni, így a kínálati oldalon is lépést

kell tartanunk a tendenciákkal. E szempontból jelen-
tenek újítást ezek a kis moduláris reaktorok, melyek
az új fejlesztéseknek köszönhetően gyorsabban léte-
síthetők standardizált elemek alapján, valamint alter-
natív felhasználási módokkal is rendelkeznek.

E reaktorok sajátosságai maguk után vonják az
új definíciók bevezetését és értelemszerűen a jogsza-
bályi környezet módosítását a technológia biztonság
felhasználása érdekében. A határozati javaslat ér-
telmében az ehhez szükséges jogszabályi környezetet
a kormány és az Országos Atomenergia Hivatal dol-
gozná ki.

Az érintett törvényjavaslat meghatározná a léte-
sítés és a hatósági felügyelet alapvető szabályait az
atomenergia-felügyeleti szerv hatáskörének módosi-
tásával, az ügyintézési határidők pontosításával, vala-
mint új jogintézmények bevezetésével, mint a szak-
mai konzultáció és az előzetes vélemény. Ez utóbbiak
igénybevétele igazgatásiszolgáltatásdíj-köteles lenne,
hiszen ezek meghaladják a szerv tájékoztatási kötele-
zettségét. Ugyanakkor növelné az érintett eljárások
hatékonyágát is, hiszen az engedély kérelmezője a
szerv észrevételei alapján nyújthatja be kérelmét,
csökkentve ezzel az eljárás hosszúságát. A nukleáris
engedélyeket a törvényjavaslat értelmében az Orzá-
gos Atomenergia Hivatal adná ki.

A jogszabálytervezet részletezi a különböző enge-
délyezési eljárásokat is, mint a típusengedély, a telep-
helyengedély, a létesítési engedély vagy az üzemelte-
tési engedély megszerzésének a folyamatát, továbbá
bevezeti a csak SMR-ek esetén alkalmazható létesítési
és üzembehelyezési programot, és rendelkezik a Köz-
ponti Nukleáris Alapba történő befizetésekről is.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az atomenergia-tör-
vény korszerűsítéséhez, a gyakorlati tapasztalatok
alapján történő módosításához járul hozzá a további
törvényjavaslat is, amelynek célja az atomenergia al-
kalmazásával összefüggő tevékenységekre vonatkozó
hatósági eljárási szabályok hatékonyságának növe-
lése. Idetartozik a hatáskör pontosítása, valamint
azon ügykörök bővítése, amikor az eljárásokba szük-
séges egyéb szakhatóságok bevonása is felmerül. Így
a jövőben a szükséges hatóságok bevonása indokolt
lehet a leszerelési engedélyezés során, a radioaktív-
hulladék-tárolók létesítményszintű engedélyezési el-
járásaiba és átalakítási eljárásaiba, üzemeltetési en-
gedély iránti kérelemmel kapcsolatos közigazgatási
hatósági eljárásba a munkahelyi sugárvédelmi sza-
bályzat jóváhagyása vagy a baleset-elhárítási intézke-
dési terv módosítása esetén.

A soron kívüli eljárásokat a jövőben igazgatási
szolgáltatási díj ellenében lehet kérelmezni, hiszen a
hatóság számára többletterhet jelent, valamint jel-
lemzően a munkatársak munkaidőn túli rendelkez-
ésre állását vonja maga után.

Továbbá a törvényjavaslat kitér arra is, ha egy
engedélyezési kérelmet a hatóság útmutatói alapján
terjesztenek elő, valamint az engedéllyel összefüggő
tevékenységet az útmutatóban foglaltak szerint vég-
zik, akkor a választott módszert az atomenergia-fel-
ügyeleti szerv a nukleáris biztonság követelményei

teljesítésének igazolására alkalmasnak tekinti, az al-
kalmazott módszer megfelelőségét nem vizsgálja.

Az atomenergia-felügyeleti szerv sajátos műkö-
dése miatt a törvényjavaslat felhatalmazza annak el-
nökét, hogy speciális szabályokat alkothasson a szerv
alkalmazásában közszolgálati jogviszonyban állók ké-
szlenléti ellentételezése kapcsán. Így a dolgozók a sza-
badidő biztosítása helyett pénzbeli ellenszolgáltatást
kaphatnak, mely készlenléti pótlék mértékét elnöki
rendelettel határoznák meg.

A jogszabálytervezet számos pontosító és jog-
technikai módosítást is tartalmaz, valamint a sugár-
védelmi képzettségről szerzett bizonyítványok eseté-
ben kibővíti a hatósági nyilvántartást a képzés vagy
továbbképzés szakirányának és a vizsga érvényessé-
gének adataival.

Tisztelt Képviselőtársaim! Bánki Erik képviselő-
társamhoz és államtitkár úrhoz csatlakozván az állás-
pontunk az, hogy a tárgyi határozati javaslat, vala-
mint a törvényjavaslatok hozzájárulnak hazánk ener-
giabiztonságának hosszú távú garantálásához, az új
technológiák hatékony megismeréséhez, gyakorlati
alkalmazhatóságához, valamint a nukleáris energia
békés célú felhasználásához, így a KDNP frakciója tá-
mogatja. Köszönöm szépen a megtisztelő figyelmü-
ket. *(Taps a kormánypartok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Juhász Hajnalka kép-
viselő asszony. Most megadom a szót Tordai Bence
képviselő úrnak, a Párbeszéd képviselőcsoportja ve-
zérszónokának.

TORDAI BENCE, a Párbeszéd képviselőcsoportja
részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ország-
gyűlés! Kedves Polgártársak! Magyarország energia-
válságban van. Amikor a Fidesz átvette a kormány-
zást, akkor Magyarország nettó villamosenergia-ex-
portőr volt, az elmúlt években pedig 30 százalékos
energiainportra szorul. A tavalyi pontos adat
28,2 százalék, de volt olyan időszak, amikor 61 száza-
lék volt import a villamos energiából Magyarorszá-
gon. Ez minden, csak nem ellátásbiztonság, ez min-
den, csak nem energiaszuverenitás. És azt is tudjuk,
hogy a meglévő energiatermelési módok kinek van-
nak kiszolgáltatva, hogyan erősítik a putyini Oroszor-
szág felé való függőségünket, amint arra egyébként
most már Bánki Erik bizottsági elnök úr is rámutatott,
hogy ez egy probléma.

És amikor ilyen energiaválság van, amikor azon
kellene dolgozni, hogy olcsó, fenntartható, klíma- és
jövőbarát, lehetőleg magyar megújuló forrásból szár-
mazó energiával biztosítsuk a szükségleteinket, akkor
önök nem ezt teszik még véletlenül sem, hanem be-
hoznak egy törvényt a kis moduláris atomreaktorok
törvénybe iktatásáról, ami csodálatos lehetőség, csak
éppen nem jelent megoldást erre az akut válságra. Te-
hát mi az, amit önök tesznek? Erőltetik Paks II.-t.
Mindannyian tudjuk, hogy ez egy halott projekt.
Megint csak Bánki elnök urat idézném, azt mondta,
hogy több mint tíz éve tart az építkezés... *(Bánki Erik:
Több mint tíz évig tart.)* Több mint tíz évig tart. Ugye,

még el sem kezdődött. Tehát sikerült 2014-ben megállapodni arról, hogy a jó Putyin az orosz cégeivel épít majd nekünk ide egy újabb atomerőművet. Az volt a mondás, hogy 2023-ban ezt már rendszerbe állítják. Ehhez képest itt vagyunk 2025 év végén, és arról beszélnek, hogy talán jövőre elkezdődik az építkezés.

És azt is tudjuk, hogy az eredetileg megálmodott árnak legalább a duplájába kerülne, ha egyáltalán valaha elkészülne, mint ahogy természetesen nem fog.

És nemcsak a nagy, nem moduláris atomerőművekkel van ilyen probléma, hanem a kicsi, moduláris atomerőművekkel is ugyanaz a probléma: nagyon lassúak, nagyon drágák, és ugyanolyan kockázatokat hordoznak, mint a nagyobb testvéreik. Persze, legalább nem annyira centralizált lenne az energiatermelés, ennyi előnyük biztosan van. De az a hátrányuk viszont nagyon határozottan megvan, hogy nem léteznek, a világon két darab ilyen erőmű kísérleti üzemben működik valahol, és senkinek nincs még a piacon olyan technológiája, amelyet le tudna gyártani, el tudna adni és rendszerbe tudna állítani. Jó, hogy nem a fúziós erőműre várunk, drága államtitkár úr! Tehát Magyarország energiaválságát nem lehet nem létező megoldásokkal kezelni, nem lehet várni sem a kis moduláris atomreaktorokra, az SMR-ekre, nem lehet várni a fúziós erőműre sem, nem lehet várni arra sem, hogy majd leszáll az égből valami csodatevő jó angyal, és megment minket ettől a problémától.

Ez nagyjából olyan, mint ahogy önök mostanában az úrkutatással foglalkoznak: elköltének rá rettentő sok közpénzt, és azt mondják, hogy ez majd milyen csodálatosan fellendíti a magyar gazdaságot. Tehát miközben az ország jelentős hányada egy megélhetési válsággal küzd, önök arról fantáziálnak, hogy majd a magyar úripar, a világűr és más bolygók meghódítása teremti majd meg azt a bőséget, amiből majd esetleg jóllakatják az éhezőket, és ellátják meleggel a fázókat. Hát, perspektivikus tervek ezek, szó se róla, de nem kezelik a ma problémáit.

Nézzük akkor egy kicsit részletesebben is, hogy mi a gond ezekkel a híres SMR-ekkel. Ez is annak a példája, hogy a kormánynak fogalma sincs arról, hogy mit kellene csinálni, kapkod fűhöz-fához.

(15-50)

Most ez a fantasztikusnak és történelminek beállított Orbán-Trump-találkozó hozta egyik eredményeként azt, hogy megállapodtak tíz darab kis moduláris atomerőműnek az esetleges és jövőbeli felépítéséről. Így van? *(Steiner Attila: Majd válaszolok.)* Oké! A Westinghouse-zal. Ugyanezt a megállapodást néhány hónappal korábban szintén tíz, szintén 3000 megawattos SMR-ről megkötötték egy másik energiaipari céggel, egy másik amerikai nukleáris gyártóval, a GE Hitachival. Ugyanúgy 3000 megawattnyi kapacitásra leszerződtek a GE-vel, most meg szerződtek a Westinghouse-zal. Tegyük hozzá, hogy a Westinghouse sokkal rosszabbul áll a fejlesztésekben, és ebben az évtizedben sehol nem fognak ilyenek rendszerbe állni.

Nézzük egy kicsit az árakat is! Önök azt állítják, hogy tíz darab ilyen SMR, tíz kicsi nukleáris reaktor 20 milliárd dollárba kerülne nekünk. Most nézzük egy picit a valóságot! Kanadával már van egy megállapodás, Ontarióban fognak majd valamikor építeni talán egyszer négy darab ilyen blokkot, ez 21 milliárd kanadai dollárba kerül, ami valamivel több mint 14 milliárd amerikai dollár. Nem kell matematikusnak lenni, de ha négy blokkot 14 milliárdért építenek, akkor tíz blokkot nem fognak nekünk 20 milliárdból felépíteni.

Én értem, hogy önök abban bíznak, hogy Trump elnök úr annyira csodálatos nagy barátja Orbán Viktornak és a magyar népnek, hogy majd harmadáron épít nekünk ide atomerőműveket - de jelzem, hogy nem fog. Tehát Trump nemcsak inkompetens és amorális, de ugyanakkor cserébe lehetőleg nagyon mohó is, minden alkalmat megragad a pénzcsinálásra. Nem fog sok tízmilliárd dollárnyi ajándékot adni sem önöknek, sem nekünk, sem Orbán Viktornak, sem senkinek. Na, tehát azt tisztáztuk, hogy az SMR-ekkel nem nagyon lesz semmi.

Ha már államtitkár úr szóba hozta, hogy legalább a már meglévő atomerőmű, Paks I. fűtőanyagát hozzák akkor Amerikából, és erről is született egy megállapodás, akkor nézzük ezt is! Önök állítólag diverzifikálják ezzel a fűtőanyag-ellátást. Államtitkár úr ezt mondja, az elnök úr azt mondja, hogy egyenesen leválhatunk az orosz energiafüggőségről. Na most, ha megnézzük, hogy ez a megállapodás az értéke alapján hány évre elegendő fűtőanyagot fed le, akkor a helyes válasz az, hogy egy, tehát egyetlen évnyi fűtőelemet rendeltek önök a Westinghouse-tól.

Megtették azt a gesztust, hogy akkor ebből is rendeltek valamit az amerikaiaktól, és közben nem kell elmenniük Moszkvába, és megmondani Putyin elnöknek, hogy jaj, Vlagyimir, sajnáljuk, elrágtuk a póráz, és mostantól akkor nem vagyunk kiszolgáltatva Oroszországnak. Nincsen hosszú távú megállapodás. Az ilyen nukleáris fűtőelemekre vonatkozó normális, tisztességes, értelmes megállapodásokat legalább tíz évre szokták kötni. Hosszú távú ellátásbiztonság, ezt a szót szokták használni. Ez nem ellátásbiztonság, ez egy újabb politikai gesztus, egy blöff, egy kommunikációs varázslat, és közben maradnak önök a putyini energiapórázon. Ez nagyon nem oké, úgyhogy én erre nem lennék büszke.

És tegyük hozzá azt is, hogy már megint kapkodnak fűhöz-fához, és már megint fogalmuk sincs, hogy vannak még emberek, akik emlékeznek arra, hogy néhány hónappal ezelőtt mit mondtak. Most azt mondják, hogy a Westinghouse-tól rendelnek a VVER-440-eshez való fűtőanyagot. Jelzem, hogy erről egyszer már megállapodtak a Framatome-mal, a francia energetikai céggel, akik 2029-es szállítást ígértek - most az amerikaiak 2028-as szállítást ígérnek. Valószínűleg egyik sem fog megvalósulni - vagy legalábbis a francia biztosan nem -, hiszen tudjuk, vagy kiderült, lebuhtak azzal, hogy ez egy francia-orosz közös vegyesvállalat produktuma lenne, ugyanúgy egy Roszatom-érdekeltség gyártaná ezeket a fűtőelemeket a

franciákkal, eredetileg Németországban, de a németek ellenállása miatt lehet, hogy akkor Franciaországban.

Tehát önök egyszer már befürödtek ezzel a projekttel, és közben okos, tisztességes országok megoldották egyébként a Westinghouse-zal, a svédországi leányvállalatukkal, hogy ellássák az atomerőművet, az orosz típusú, a Paks I.-gyel megegyező VVER-440-es reaktorokkal működő atomerőművet amerikai, orosz gyártástól teljesen független fűtőanyaggal. Ment ez a finneknek, ment ez a cseheknek, ment ez a bolgároknak - egyedül a Fidesz-kormánynak nem ment azok közül, akik állítólag próbálták, de van egy olyan érzésem, hogy önök annyira nem próbálják ezt. Úgyhogy mondjuk ki, hogy az önök atomtervei, az ide behozott nagy fejlemények már megint az inkompetencia, a kapkodás és végeredményben a pofára esés kategóriájába tartoznak.

De érdemes egy kicsit ránézni a Paks II.-vel kapcsolatos fejleményekre is, hiszen ott még mindig az a helyzet, hogy az Európai Bíróság szeptember 11-én hozott egy jogerős ítéletet, amely megsemmisítette a Paks II.-re adott bizottsági engedélyt. Paks II.-nek jelenleg nincs engedélye, az Európai Unióban az az építkezés, amit önök az oroszokkal folytatnak Pakson, nem létezhetne. És ahogy akkor is megmondtam, ha a bírósági döntés után egy fillért is átutálnak az orosz szállítóknak, az orosz beruházóknak, akkor törvényt sértést követnek el, és ezért felelniük kell.

Eddig egyébként nem érkezett hír arról, hogy azóta bármilyen kifizetés teljesült volna, ez nagyon helyes, én ezt egy beismerésnek tekintem. Önök is tudják, hogy Paks II.-t jelen pillanatban nem lehet folytatni, és egyébként sem szabad megépíteni. Vállalniuk kell, hogy azt a 700 milliárd forintot, amit már kidobtak, miért erre költötték el, de azt a több mint 9000 milliárd forintot, ami még ahhoz kellene, hogy ezt a borzasztó rossz, nemcsak lassú, drága, veszélyes és politikailag elhibázott, de gazdaságilag is életképtelen projektet befejezzék, azt még meg lehet menteni.

Szóval látjuk, hogy önök képtelenek megoldásokat szállítani, önök megbuktak az energiapolitikában. Önök még mindig nem értik, hogy a zöldátmenet az energiapolitika terén nem épülhet atomenergiára, mert az lassú, drága és veszélyes. Amit viszont csinálni kéne, azonnal kéne csinálni, és már csinálni kellett volna az elmúlt 15 évben, azzal nem nagyon foglalkoznak. Nézzük egyből az energiafogyasztás kérdését!

A nagy klisé, hogy a legolcsóbb energia az, amit nem használunk el, de önöknek nem sikerült eljutni erre a belátásra. Önök egy olyan gazdaságpolitikát, egy olyan energiapolitikát és iparpolitikát folytatnak, ami a folyamatos növekedésre épül, ami hatalmas energiafogyasztó, energiapocsékoló beruházásokat hoz ide, gondoljunk itt elsősorban és mindenekelőtt az akkugyárakra.

Az akkugyárak egyébként már ideájukban is ezer sebből véreznek, hogy ilyen mennyiségben, ilyen volumenben ebbe a kicsi és gyakorlatilag a feltételek egyikével sem rendelkező országba telepítsék őket. De a helyzet ennél rosszabb, mert több mint 1500 milliárd forint

magyar közpénzt költöttek el arra, hogy távol-keleti ipari nagyvállalatok idehozzák a szennyező, pusztító akkugyárakat, amelyekre nem az autógyáraknak van szükségük, hiszen nagyságrenddel több akkumulátort állítanak elő, ha minden bejelentett fejlesztés megvalósulna, mint amennyi a Magyarországon gyártott és gyártandó elektromos autókhoz szükséges.

Szóval van ez a borzasztó iparpolitikájuk, ami zabolja az áramot, és így nem csoda, hogy egyre inkább importra szorulunk, és nem csoda, hogy maguk a beruházók is egyre inkább az önálló energiaellátáson gondolkoznak. Szóval először azon kéne töprengeni, hogy biztos, hogy az-e a jó út, hogy a következő évtizedekben megduplázzuk - ahogy az önök tervei mutatják - a villamosenergia-fogyasztásunkat, vagy esetleg gondolkozzunk azon, hogy hogyan lehetne takarékoskodni, hogyan lehetne egy sokkal kevésbé energia-és anyagigényes gazdaságra átállni, hogyan lehetne egy magas hozzáadott értékű, de a környezettel és a jövővel barátságos viszonyban álló gazdaságpolitikát folytatni, amely jobb lenne az itt élő embereknek, jobb lenne a környezetünknek és gazdaságilag is eredményesebb lenne.

Ha ezzel megvagyunk, ha ezzel meglették volna, akkor pedig el lehetne gondolkozni azon, hogy milyen forrásból fedezzük a meglévő energiaigényt. Itt az energiát elsősorban zöld-, megújuló forrásból kellene előállítani, és abban, el kell ismerni, hogy vannak eredmények, hogy a napenergia terén mekkora kapacitásbővülés történt, tegyük hozzá, hogy nem a kormány szándéka szerint, hanem inkább az akarata ellenére, hiszen különböző büntetőadókkal és termékdíjakkal sújtották a napelemes rendszereket. Ennek ellenére az emberek makacsul fejlesztettek, és ezt a hálózatfejlesztés elégtelensége miatt önök már törvényerővel voltak kénytelenek visszafogni.

De a szoláris energia az csak egy fajtája a megújulóknak, nagy szükség lenne ennek kiegyensúlyozásához a szélenergia fokozottabb hasznosítására. Ebben elképesztő elmaradások vannak. Körülbelül hat-nyolcszor annyi szélenergia kellene, mint amennyi most van, és az összes többi területen gyakorlatilag nem történt előrelépés, hogy itt most csak az egyébként Magyarországon jó adottságokkal rendelkező geotermiára utaljak.

*(Az elnöki széket dr. Oláh Lajos,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)*

A megújulóenergia-termelés mellett érdemben kellett volna foglalkozni a hálózatfejlesztéssel - láttuk, hogy ezzel megbuktak. Érdemben kellett volna foglalkozni a tárolással és nemcsak akkumulátoros, hanem akár szivattyús tározókkal vagy a zöldhidrogénnel, ami biztos, hogy a jövő egyik fontos energiaforrása és egyben energiátároló lehetősége.

(16.00)

Kellett volna foglalkozniuk a fogyasztás rugalmasságával, az időbeli rugalmassággal, az okosmérők

felszerelésével, a prosumerek támogatásával, a termelő-fogyasztó háztartások kialakításával, az otthoni energiatárolás lehetőségeinek a támogatásával vagy éppen egy dinamikus árképzéssel, ami anyagi ösztönzőkkel simítja ki a termelés és a fogyasztás közötti különbözőségeket.

Ha lenne egy kicsi érzékük az energiapolitikához, ha lenne egy kicsi felelősségük a jövő iránt, akkor ilyen zöld-, fenntartható, biztonságos és olcsó energiát garantáló politikát vinnének. Ehelyett önök kis moduláris atomreaktorokról beszélnek - nagyon kevés. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszöntöm képviselőtársaimat és az ülés vezetésében segédkezőket. Megadom a szót Szabadi Istvánnak, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezetőjének, aki a hozzászólását a pulpitusról kívánja elmondani.

SZABADI ISTVÁN, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Ház! Az előttünk fekvő határozati javaslat és a T/13047. számú törvényjavaslat a kormány általi gyors jogalkotás ékes példajaként mutatja magát. Miniszterelnök úr november 7-én, pénteken írta alá Donald Trump amerikai elnökkel a nukleáris energetikai együttműködési megállapodást, melynek részeként Magyarország tíz, egyenként 300 megawattos, kis moduláris reaktort vásárolhat 20 milliárd dollár értékben, ahogy már így hallhattuk képviselőtársaimtól a tisztelt Házban.

A törvényjavaslatot a kormány november 10-én, hétfőn egy napra társadalmi egyeztetésre bocsátotta, majd másnap a határozati javaslattal együtt benyújtotta az Országgyűlés elé. Az az egy nap olyan, mintha nem is lett volna érdemben társadalmi egyeztetésre bocsátás. Segítsen, tisztelt államtitkár úr, hogy mégis mire volt elég az az egynapos társadalmi egyeztetés, és hogy a társadalom milyen széles körben értesülhetett arról, hogy lehet ebben a komoly ügyben egyeztetni.

Ezzel a határozati javaslattal a kormány előzetes elvi parlamenti felhatalmazást kér a kis moduláris reaktorok, vagyis az SMR-ek magyarországi alkalmazásáról szóló amerikai megállapodások megkötéséhez, a törvényjavaslat pedig az SMR-ek hazai telepítésének részletes szabályait tartalmazza. A nukleáris megállapodás arra is kiterjed, hogy az orosz és a francia partnerek mellett az amerikai Westinghouse 114 millió dollárért nukleáris fűtőanyagot szállít a paksi reaktorhoz. Az első szállítmány 2028-29 körül érkezhethet hazánkba az engedélyezéstől függően. Továbbá az elhasznált fűtőelemek tárolásához a Westinghouse a saját tárolási technológiáját hozza a Paksi Atomerőműbe.

Korábbi felszólalásaimban már kiemelttem, hogy a Mi Hazánk Mozgalom a hibrid energiapolitikát támogatja, amely a megújuló energiára és a hagyományos energiaforrásokra, így a nukleáris energiára is támaszkodik, ugyanis nem értünk egyet azzal, hogy az

Európai Unióban a fosszilis energiahordozók kiszorítása érdekében sorra kapcsolják le az atomerőműveket, valamint a feketeszén és a barnaszén tüzelésű erőműveket.

Tisztelt Ház! Gazdasági szempontból hibának tartjuk, hogy az ország legolcsóbb áramát adó létesítmény, a Paksi Atomerőmű termelését fogják vissza azért, hogy ez idő alatt a gyakran jó minőségű termőföldekre épült ipari napelemparkok onthassák az áramot. Például amikor nagyon süt a nap, és a Paksi Atomerőmű leállítása sem segít, a kormány a felesleges áramot szlovák és osztrák cégeknek exportálja úgy, hogy még mi fizetünk rá, miközben a lakosságot csak a rezsicsökkentéssel segítik. A legutóbb, amikor ezt említettem, államtitkár úr szóvá tette, hogy miért baj az, ha a felesleget eladjuk. Egyáltalán nem baj, ha a felesleget eladjuk, csak jó lenne, ha ez az üzlet egy jó üzlet lenne.

Hogy mire gondolok? Amíg a hazai áramtőzsdén az energiát kilowattóránként 15 forintért értékesítik, a napelemparkok üzemeltetőinek az adófizetők pénzéből 40-45 forintot fizetnek, vagyis kilowattóránként 25-30 forint felárat könyvelhetünk el. A szlovák és osztrák cégeknek erre fizetünk még rá plusz 4 forintot, csak hogy megvegyék az áramot. Erre gondoltam, tisztelt államtitkár úr, és úgy gondolom, hogy ez helytelen. Tehát ha van feleslegünk, akkor jó lenne, ha ezt jó üzlet formájában tudnánk értékesíteni.

Álláspontunk szerint az országnak szüksége van atomerőművekre, ezért a Paks II. megépítését és a Paksi Atomerőmű üzemidő-meghosszabbítását is támogattuk azzal a feltétellel, hogy a nukleáris biztonság nem kerülhet veszélybe, továbbá transzparenciát kértünk a kormánytól a Paks II.-vel kapcsolatban. Ez utóbbival azonban komoly baj van, mert úgy látjuk, hogy az átláthatóság továbbra sem biztosított, sem az üzemidő meghosszabbításával kapcsolatos felújítási terveket, sem pedig a Paks II.-beruházás előrehaladását illetően.

A Paksi Atomerőmű négy meglévő blokkjának üzemeltetési engedélye 2032 és 2037 között jár le, ezért időben el kellene kezdeni felmérni az erőművet, ami hatalmas munka, mert elvileg 2030-tól leállnak a blokkok. Az üzemidő meghosszabbításához az erőmű felújítása 1,5 milliárd euróba kerül, és minden egyes blokkot legalább hat hónapra le akarnak állítani. Ehhez képest nincs információ arról, hogy haladnak a felméréssel, a felújítási tervet határidőben tudják-e teljesíteni. Bár az orosz berendezések konstrukciója ugyan megfelelő, de mégiscsak 30-35 évre tervezték az erőművet. Ha meglesz az üzemidő-hosszabbítás, akkor is most járunk félúton.

Az is részét képezi az amerikaiakkal kötött megállapodásnak, hogy a Paks II. projekt mentességet kapott az orosz szankciók alól. Ennek előzménye, hogy a Paksi Atomerőmű építésével kapcsolatban Joe Biden elnöksége alatt az Egyesült Államok korlátozásokat léptetett életbe, amit a Trump-kormány júniusban fel is oldott. A mentesség akkor csak decemberig szólt, de úgy tűnik, a nukleáris megállapodásnak köszönhetően végleges mentességet kapott-adott.

Tisztelt Ház! A kormány kommunikációja szerint a szankciók gyakorlatilag lehetetlenné tették a Paks II. építkezés folytatását, ezért a munkálatok hat hónapig álltak. Azonban meg kell jegyeznünk, hogy a januárban beomlott munkagödör miatt valóban leállt az építkezés egészen június 19-éig, amikor is az Országos Atomenergia Hivatal engedélyezte a munkálatok folytatását. Ezzel párhuzamosan júniusban Trump elnök is feloldotta a korlátozásokat. A kérdés tehát az, hogy mi történt nyár óta a Paks II. beruházással, mert a hozzánk érkezett bejelentések szerint effektíve nem történt semmi. Ha erre is kaphatnánk választ államtitkár úrtól, akkor azt nagyon megköszönnénk.

Tisztelt Országgyűlés! A külügyminiszter úr tájékoztatása szerint az első betonöntésre várhatóan február 5-én kerül sor, Paks II. ezután fog épülő atomerőműnek minősülni, a kész atomerőmű pedig a 2030-as évek első felében kezdhet el üzemelni.

A számadatokat nézve: amennyiben a 2000 megawatt teljesítményű Paksi Atomerőmű üzemidő-meghosszabbítása megtörténik, és 2035-ig felépül a két új, egyenként 1200 megawatt teljesítményű blokk, ez együttesen 4400 megawatt teljesítményt jelent majd. Ha erre rájön a tíz kis moduláris reaktor összesen 3000 megawatt teljesítménye, akkor Magyarország nukleárisenergia-termelése 7400 megawattóra nő, ami fedezi a teljes hazai áramigényt, és lehetővé tenné az exportot is. Nagy kérdés, hogy ez így lesz-e.

Tisztelt Ház! A kis moduláris reaktorok ugyan gyorsan telepíthetők, akár városok vagy ipari területek energiaellátását is biztosíthatják, azonban a biztonsági kérdések itt biztos, hogy pluszmunkát, illetve kidolgozást igényelnek, hiszen a jelenlegi biztonsági rendszereket nem lehet ezekre a moduláris reaktorokra alkalmazni. Szijjártó Péter miniszter úr szerint az ország energiaigénye a gazdaság teljesítményének növekedésével nő, ezért annak érdekében, hogy olcsó energiával tudják kiszolgálni Magyarország növekvő energiaigényét, a nukleáris kapacitások bővítésére van szükség. Álláspontunk szerint nem a gazdaság teljesítménynövekedése, hanem a kormány elhibázott gazdaságpolitikája miatt nőtt meg az energiaigény.

Ha Magyarország akkumulátorgyártó nagyhatalom lesz, Lantos Csaba miniszter úr szerint a hazai áramfogyasztás 2030-ra évi 44 terawattóráról 68 terawattórára nő, vagyis annyival, mint a működő Paksi Atomerőmű éves termelése. Nem mindegy tehát, hogy az SMR-ek - majd megtanuljuk lassan ezt a szót egyébként, mert ez most egy új rövidítés, amellyel szerintem többször fogunk találkozni - megjelenésével a Paksi Atomerőmű és a Paks II. beruházás teljesítményét egészítik ki, vagy stratégiai szempontból mentőövként szolgálnak arra az esetre, ha a Paksi Atomerőmű üzemidő-hosszabbítása nem jön létre, illetve Paks II. nem tud majd megvalósulni.

(16.10)

A határozati javaslat és a törvényjavaslat indoklásából hiányoljuk ennek kifejtését, különösen arra

tekintettel, hogy mai árfolyamon a tíz darab SMR beszerzése 6640 milliárd forint körüli beruházást jelent. Összehasonlításképpen, tisztelt képviselőtársak, a Paks II. beruházási összértéke az eredeti tervek szerint 12,5 milliárd euró, azaz 4800 milliárd forint - lehet egy kicsit ezen a párhuzamon gondolkodni.

Egy rendkívül fontos nemzetstratégiai ügyről van szó, éppen ezért felháborítónak tartjuk azt, hogy különösebb alátámasztás, hatástanulmány vagy megvalósíthatósági tanulmány nélkül kerül az Országgyűlés elé egy ilyen fontosságú előterjesztés, és ahogy már említettem, erre egynapos társadalmi egyeztetés lett biztosítva. Felhívjuk továbbá a figyelmüket arra is, hogy a kapacitás bővítése mellett a humán erőforrásra is jobban oda kellene figyelni.

A Mi Hazánk Mozgalom álláspontja szerint nagyon meg kellene becsülni az erőműben dolgozókat, mert olyan tudásuk van, amit nem lehet az utcáról összeszedni. Hiába jelentkezik egy állásajánlatra negyvenen, negyven ember, ha abból négy-öt ember lesz, aki megfelel egyáltalán, átmegegy a szakmai teszteken, a pszichológiai vizsgálatokon, orvosi vizsgálatokon és alkalmassá válik majd, hogy munkavégzésre felvehető legyen. Sokszor több év alatt lehet pótolni őket, addig pedig nincs meg az üzemeltetéshez megfelelő létszám. A tapasztalt munkaerő kiöregszik, mivel az erőmű elveszítette a presztízsét, így tartósan nem tudja megtartani a fiatalok egy részét, akik jobb lehetőséget találva elmennek az erőműből.

A Mi Hazánk Mozgalom álláspontja szerint az üzemidőt a végtelenségig nem lehet hosszabbítani, mert az a biztonság rovására fog menni. Továbbá átláthatóságot követelünk a kormánytól a Paksi Atomerőmű üzemidő-meghosszabbítása és a Paks II. beruházás előrehaladásának kapcsán. Köszönöm szépen a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Megadom a szót Kanász-Nagy Máté független képviselőnek. Parancsoljon, képviselő úr!

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ (független): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Ön azzal zárta a felvezető expozéját, hogy szakmai javaslatainkkal támogassuk az előttünk lévő javaslatot.

Nekem lenne egy szakmai javaslatom. Ez a szakmai javaslat úgy szól, hogy 2037 után, ameddig a határideje Paks I.-nek tart - és reméljük, hogy nem hosszabbítják még tovább, mert ki tudja, milyen következményekkel járhat -, tehát, hogy 2037 után szabaduljunk meg az atomenergiától mint olyantól, és állítsuk át Magyarországot egy új energiapolitikai és nyilván gazdasági modellre, ami nem igényel ennyi és ilyen mértékű energiát.

Nyilván ezt a felkészülést hosszú évekkel ezelőtt meg kellett volna kezdeni, önöknek lehetőségük volt arra, hogy 2010-től kormányozzanak, tehát már az elmúlt 16 évben nagyon komoly lépéseket lehetett volna

tenni abba az irányba, hogy hogyan lehet Magyarországon valóban biztonságos, független, szuverén, az önrendelkezésével hogyan rendelkezhet maximálisan. Ez nyilván egy atomenergia-mentes világban képzelhető csak el, de még most sem késő, most is több mint egy évtized van hátra, még mindig van idő, hogy ezt a célkitűzést teljesítsük. Tehát ha nekem van szakmai javaslatom, akkor ez lenne a legfontosabb szakmai javaslatom.

Egyébként megvizsgálva az előttünk fekvő törvényjavaslatokat, határozati javaslatot, egyébként az látszik, hogy ha valaki atompárti, és azért itt a parlamenti patkóban, az előttem szóló Keresztes László Lóránt kollégámon kívül inkább atompárti vagy atomelfogadó képviselők ülnek, tehát azt gondolom, hogy ennek lenne relevanciája.

Miért mondom ezt, hogy meg kell szabadulni az atomtól? Felszólásomban elsősorban klasszikus zöldpolitikai érveket szeretnék hozni, semmi meglepőt nem fogok elmondani, ezeket az érveket korábban is ismerttettem, de azt gondolom, hogy ezeknek az érveknek, amelyek zöldpolitika szempontjából nagyon egyszerű és logikus érvek, mindenképpen helyük van egy ilyen vitában; és nyilván az SMR-ekkel kapcsolatos kérdésekre is szeretnék majd kitérni a felszólalásom végén.

Ha megnézzük a gazdasági érveket, itt valóban elhangzott, és Paks II. kapcsán mi is sokat hangoztattuk, hogy ez egy olyan projekt, olyan beruházás, ami soha nem fog megtérülni. Ez gyakorlatilag az évszázad legrosszabb beruházása, hiszen unokáink vagy dédunokáink is fogják fizetni ennek a költségeit; és hát, jó lenne egyébként egy aktuális és pontos tájékoztatást hallani, mondjuk, államtitkár úr részéről, hogy hogyan becsülik jelenleg ezeket a költségeket.

Amikor évekkkel ezelőtt beszélgettünk erről a projektről, akkor még csupán 4000-5000-6000 milliárd forintos költségekről hallhattunk, az elmúlt években 10 000 milliárdos költségek merültek fel, ha megnézzük az építőiparral kapcsolatos költségek elszabadulását; de például nyáron talán a Forbes magazinban olvastam vagy láttam a hivatkozást, már 20 000 milliárd forintos költségről is beszéltek a különböző hitelkonstrukciók, kamatok növekedése miatt, a hitelek drágulása miatt. Hol tart ez a projekt, a költségbebecslés most? Mert azért nagyon nem mindegy, hogy 5000, 10 000 vagy 20 000 milliárd forinttal kalkulálunk, illetve ezt majd Magyarországnak, az adófizetőknek valamilyen formában vissza kell fizetniük.

Ha megnézzük egyébként az atomerőművek teljes életciklusát, itt a beruházásra, a működésre gondolunk, és a hulladéktárolás kérdésére, biztonsági kérdésekre gondolunk, azért ez rendkívül drága, és ha a teljes életciklusa vetítjük, akkor, azt gondolom, nem igaz az az állítás, hogy az atomenergia előállítás olcsó lenne. A teljes életciklusra vetítve ez igenis nagyon drága, és feleslegesen drága formája az áram, az energia előállításának.

Nyilván ott van az a kérdés, és ez a második pontom, hogy rendkívül veszélyes egy atomerőmű működése. Nemhiába van előttünk most is olyan javaslat,

ami a biztonsági feltételeknek a további szigorítását szolgálná. Hogy ez a valóságban vagy a gyakorlatban hogyan valósul meg, az persze egy másik kérdés. Itt mindig emlékeztetni kell Csernobil példájára, mindig emlékeztetni kell a fukusimai atomerőművet ért szerencsétlenségre, és sajnos emlékeztetni kell a szomszédunkban dúló háborúra: ott a zaporizzsjai erőmű egy háborús zónába került, illetve odahúzódott sajnos a háborús zóna. Ez iszonyatos kockázatokat jelent, és nyilván ezeket a kockázatokat, de beszéljünk bármilyen kockázatról, százszázalékosan soha nem lehet ki-zárni.

Márpedig, ha akár csak enyhe fokú kockázat sajnos bekövetkezik, annak nagyon pusztító hatása lehet egy atomerőmű esetében. Ez nyilván egy olyan etikai kérdés, amit egyébként is mérlegelni kell. És ha már az etikánál vagy az erkölcsnél vagyunk - és ez is egy zöldpolitikai érv -, felmerül a hulladékkezelés kérdése. Tegyük fel azt a kérdést, hogy nekünk, most élő generációknak milyen jogunk van arra, hogy a jövő még meg nem született generációira, nemzedékeire olyan hatalmas kockázatokat rakjunk, olyan bizonytalanságokat rakjunk, ami az atomhulladék elhelyezésének kérdését jelenti. Tehát hol lesznek ezek a hulladéktárolók? Most vitatkozunk azon, hogy rövid távon hol legyenek, de hol lesznek hosszú távon ezek a geológiai tárolók? Hát, jelenleg sem szeretne senki olyan helyen élni, ami alatt ilyen tárolók vannak, vagy aminek a közelében ilyen tárolók vannak, és a jövő generációit erről a kérdésről meg sem kérdezték. És itt nagyon-nagyon sok jövő generációról van szó, hiszen ezek a hulladékok, az atomhulladék sok száz évig, sok ezer évig jelent jelentős radioaktív sugárzást. De itt körülbelül a következő százezer évre kellene felkészülni, de nyilván lehetetlen ilyen távon előre gondolkodni, tehát itt van ez az etikai dimenzió.

Zöldpolitikai kérdés a hűtővíz kérdése. Ez már jelenleg is okoz problémákat Paks I. működése esetében is. Gondoljunk arra, hogy a klímaváltozás miatt is, a vízválság miatt is a Duna vízszintje nyáron hol áll. Ez már okozott olyan problémákat az elmúlt években, hogy adott esetben vissza kellett szabályozni az atomerőműnek a működését, mert nincs elegendő hűtőkapacitása a Dunának, hogy biztosítsa az atomerőmű, a blokkok lehűtését.

Ha ezeket a kapacitásokat növelni akarják, Paks II. esetében ez szintén előjöhethet. De egyébként megjegyzem, ha megnézzük a magyarországi víztérképet és a vízválság állapotában vagyunk, akkor hogyan fogják hűteni a kisebb erőműveket? Nyilván azok is hűtési szükséglettel rendelkeznek, tehát a vízkérdés itt is kardinális kérdés, ebben az esetben, és jó lenne erre is választ kapni.

Ha atomerőművekről beszélünk, akkor Paks I. vagy Paks II. esetében a túlzott centralizáció kérdése jön elő, hogy egy helyen, egy földrajzi pontban biztosítjuk Magyarország energia-, illetve áramellátásának 50 százalékát. Hát, nemhiába rakták ezt az atomerőművet, mondjuk, közel Magyarország mértani közép-pontjához, távol a határoktól; ez szintén egy biztonsági kérdés, hogy hova helyezzük el.

(16.20)

És bár olyan szempontból lehet érvelni, hogy ha jönnek a kiserőművek, akkor decentralizálunk, de én inkább úgy tekintek erre a kérdésre, hogy pluszkockázatokat hozunk a rendszerbe. Sok kis atomerőmű lesz, ki tudja egyébként, hol kívánják majd telepíteni ezeket az SMR-eket, kisebb moduláris atomerőműveket. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a Paks mellé további újabb kockázatokat helyezünk el az ország számos pontjára. Ez volt az ötödik érvem.

A hatodik érvem szintén kapcsolódik kicsit költségvetési, gazdasági szempontokhoz: a korrupciós kockázat mint olyan. Ezt nemzetközi szinten is vizsgálják. Az ilyen nagyberuházások esetében azt lehet mondani, hogy bárhol a világban van egy átlagos, 5-6-7 százalékos korrupciós kockázat, most nyilván nem konkrét eseteket kiemelve, hanem nagy átlagban és a nemzetközi szervek megállapításait hozva. A korrupciós jutaléknak a mértéke nálunk, most nem szeretnék tippelgetni vagy adatokat, forrásokat hozni, de azért ennél magasabb, és a különböző megállapítások alapján ilyen nagyberuházások esetében akár duplája vagy háromszorosa is lehet. Tehát ez azt jelenti, hogy amivel csak most számolnak, annak az összegnek azért egy jelentős része, akár 600-700-800 milliárd forint eltűnhet vagy elszivároghat, ki tudja, milyen szürke vagy fekete mezőbe kerülhet. Tehát nem szerencsés már önmagában ezért sem nagyberuházásokban gondolkodni, mert ezek - még egyszer - nagyberuházások esetén felmerülő és akár Európában, akár a világ más terén felmerülő korrupciós kockázatok lehetnek.

A függés kérdése: mindig úgy fogalmaz a kormány, amikor diverzifikációt hoz, hogy a függést csökkenti. Én sokkal inkább úgy tekintek erre a kérdésre, hogy a függést diverzifikálják, illetve Magyarország függését erősítik azzal, hogy további országokhoz kapcsolnak minket, további gazdasági, társadalmi rendszerekhez kapcsolnak minket, de ez a függés állapota lesz. Tehát ezek nem egyenlő viszonyok, ezek nem baráti viszonyok, ahogy Bánki Erik képviselőtársunk fogalmazott, hanem ezek olyan kőkemény gazdasági érdekek, amik szerintem sokkal inkább megérik azoknak a feleknek, akik biztosítják számunkra akár a beruházást, akár az ehhez kapcsolódó költségvetési támogatásokat hitelkeretek, -konstrukciók formájában, akár magát a fűtőanyagot, mert mi erre rá vagyunk szorulva, nekünk ez kell, mi kiszolgáltatott helyzetben vagyunk, a kockázatok, környezeti ártalmak nálunk érvényesülnek ebben a tekintetben, nálunk pedig majd valahol, valakiknél nyilván a bankszámlán meg fog jelenni az a hatalmas összeg, amit ezekért egyébként fizetünk.

Tehát szerintem a diverzifikált üzemanyag-beszerezés - ez is elhangzott - sokkal inkább egy diverzifikált függést jelent. És nyilván - önök is sokat hivatkoznak rá - a kormány politikájának középpontjában áll a függetlenség, a szuverenitás, az önállóság, a biztonság. Hát, ezek a kérdések az ökopolitika leglényegét érintik, de igazából akkor lehet szuverén,

független, önálló egy ország, akkor érezheti magát a szabadság és a biztonság állapotában, ha egyébként azt, amit elfogyaszt, és ez elsősorban energia és élelmiszer, saját maga állítja elő, saját maga termeli meg, de nyilván ez minden termékre és szolgáltatásra igaz. Márpedig a kormány energiapolitikája - de természetesen ez Magyarország földrajzi adottságaiból is következik - arra alapoz, hogy valahogy kívülről, külső forrásból szerezzük meg az egyre nagyobb igényt támasztó gazdaságpolitika forrásait, és elégítsük ki a szükségleteket. Itt egyébként nyilván kitágítaná a vitánk kereteit, de erre utalni kell: nem csupán az energiapolitikával van baj, hanem azzal van a baj, hogy ez az energiapolitika ezen folyamatosan bővülő igények - melyeket szerintem egy elhibázott gazdaságpolitika támaszt - után lohol, ezeket próbálja kielégíteni. Ezt legtisztább formájában ott láttuk vagy ott érhető tetten, hogy az akkumulátorgyártás energiaigényét hogyan próbálják kielégíteni. Ezzel kapcsolatban is egyébként jó lenne hallani valamilyen tájékoztatást.

És ott vannak azok az érvek - ez a technológiából fakad -, hogy gátolja vagy akadályozza, nehezíti a megújuló energiák rendszerbe táplálását. Ha van iksz kapacitásunk atomenergia tekintetében az energiarendszerünkben, mivel zsinóráramot állít elő, a technológia miatt tulajdonképpen az egy tetőt, egy korlátot jelent a megújulók esetében, ahol valóban kiegyenlítő technológiára, erőművekre van szükség, és más technológiai megoldásokra. Tehát összességében azért azt lehet elmondani, hogy minél több atomenergia, valahogy annál kevesebb megújuló energia, illetve arányosan kevesebb, mert nyilván a volumeneket lehet növelni.

És ott vannak a klímavédelmi szempontok. Mindig hangoztatják a kormánypárti képviselők, hogy CO₂-kibocsátás-mentes az atomenergia. Hát persze, a működése során igen, ahogy bomlik az atom, az nem bocsát ki CO₂-t vagy káros anyagot, de a beruházás, ha egy teljes életciklusra vetítjük, akkor azt látjuk, hogy egy kilowattóra árammennyiség előállításához, ha ezt az árammennyiséget megújuló energiákkal, elsősorban szélenergiával, szolárenergiával, napenergiával állítjuk elő, akkor kilowattóra árammennyiségre vetítve 10-20-30 gramm szén-dioxid-, illetve ezzel ekvivalens károsanyag-kibocsátást tapasztalunk. Ez sem jó, és ez is sok, mert nyilván a nulla kibocsátás lenne a megfelelő, de mi az, ami nullát bocsát ki? Az, amit nem termelünk meg. Márpedig azért energiára nyilván szükségünk van. De ha megnézzük az atomenergiát, ez a számérték 60-70, tehát a megújulókhöz képest - és még egyszer: teljes életciklusra vetíttem - kétszerese-háromszorosa. Természetesen jóval alacsonyabb, mint a fosszilis, mert az 400-500, akár 1000, ha szénről beszélünk, de a földgáz esetében is 400-500. Tehát természetesen az atomenergia sokkal jobb, mint a fosszilis energia, de rosszabb - és nagyságrendileg rosszabb tud lenni -, mint a megújuló energia. Tehát van CO₂-kibocsátás, mert a teljes beruházást és tárolást is figyelni kell, azaz klímavédelmi szempontból azért nem a legjobb megoldás. És azért

sem a legjobb megoldás, mert egy olyan gazdaságpolitikát táplál az atomenergia itt Magyarországon és máshol is, ami egy olyan folyamatosan bővülő és rohanó világot próbál kielégíteni, aminek viszont iszonyatos környezeti lábnyoma van, iszonyatos kibocsátása van. Tehát itt nemcsak az energia megtermelését kell nézni, hanem azt a gazdaságot is, amit működtet.

És akkor az SMR-ek: itt a vitában Barkóczy Balázs képviselőtársunk hozott szerintem nagyon sok szempontot azzal kapcsolatban, hogy mi a probléma, milyen kételyek merülnek fel az SMR-ekkel kapcsolatban; Tordai Bence is utalt rá. Én ezeket szeretném szintén megismételni, és arra kérem államtitkár urat, hogy ezekre adjon választ, akár arra, hogy mennyibe kerülnek, hol tervezik őket, mit akarnak velük pontosan kielégíteni, a lakosságot hogyan, milyen formában fogják bevonni, mert nagyon nem mindegy, hogy hol épülnek meg, mi lesz a hűtési kérdésekkel, és hogyan szemlélik a technológiai versenyt - mert nyilván az SMR a korábbi hagyományos atomerőművekhez képest modern technológia, tehát azért a megújuló is rohamléptekben fejlődnek -, hogyan versenyeztetik ezeket a technológiákat, és miért gondolják, hogy az SMR versenyképesebb, mint akár a szél, a nap vagy más megújuló geotermikus energiaforrás, mondjuk, 5-10-30 éves távlatban. Erre kérem a választ. Illetve nyilván a Paks II. sokszor elhangzott a vitában, egy ezzel kapcsolatos friss és aktuális tájékoztatás, nem csak a költségigényekkel kapcsolatban - ez hogy áll?

Én a magam részéről biztosan nem fogom tudni támogatni ezeket a javaslatokat. Zöldpolitikai szempontból el kell utasítani az SMR-t és az atomenergiát is mint olyan; egy zöld, biztonságos, szuverén jövő atomenergia-mentes. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom kétperces hozzászólásra a szót Bánki Eriknek, a Fidesz képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

BÁNKI ERIK (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Nagyon sok kérdés merült fel a vezérszónoki hozzászólások során az ellenzéki képviselők részéről, és nagyon sok téves információ, illetve csúsztatás hangzott el, amire mindenképpen szeretnék reagálni.

Többször is szóba került az SMR-technológia biztonsági kérdése. Az is érdekes, hogy egyszer az hangzott el, hogy Donald Trump már az első választási ciklusában ezzel az SMR-technológiával próbálta kvázi gyarmatosítani a világot, és Amerikától gazdaságilag függő helyzetbe hozni más országokat ennek a telepítésével, amit igazából nem értek, hiszen ez a technológia még vadonatúj, tehát az első erőműnek a tesztüzeme folyik pillanatnyilag az Egyesült Államokban, és talán egy erőműnek a tesztüzeme folyik Kínában. Tehát annyira új a technológia, hogy nem is értem, hogyan kerülhetett elő ilyen kérdés itt a parlament plenáris ülésén.

Arról pedig, hogy ha tesztüzemben van az első SMR-technológiával készült vagy épült moduláris atomerőmű, akkor mi miért foglalkozunk ennek a szabályozási kérdésével: pont azért, képviselőtársaim, éppen

azért foglalkozunk ennek a szabályozási kérdésével, hogy ha ez a tesztüzemmód sikeres, és az bizonyosodik be, hogy ezek a moduláris erőművek valóban gyorsan, költséghatékonyan és speciálisan lokálisan azokra a helyekre telepíthetők, ahol nagy energiaigény mutatkozik, akkor arra azonnal tudjunk reagálni.

(16.30)

Az, hogy ez gyorsabb és olcsóbb a nagy erőműveknél, nem is kérdés, hiszen egy moduláris erőmű telepítésének telepítési ideje 1-3 év, míg a nagy atomerőművi blokkok telepítési ideje 7-12 év, tehát nem kérdés, hogy ebben sokkal versenyképesebb. Maguk a moduláris erőművek pedig kevesebb fűtőanyagot igényelnek megtermelt áramegységként, mint a nagy blokkok. Tehát az sem igaz, hogy ez több szennyező anyagot bocsátana ki. Mindenképpen szerettem volna elosztatni ezeket a tévhiteket. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm. Kétperces hozzászólásra megadom a szót Kanász-Nagy Máté független képviselőnek.

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ (független): Köszönöm szépen. Bánki Erik képviselőtársam felszólalására szeretnék rögtön reagálni. Ha azzal érvelünk, hogy annyira új ez a technológia, hogy nem ismerjük, ezért a negatívumait, amelyeket itt mi kifejtettünk, nem tudjuk hitelesen képviselni, akkor ez a másik oldalról is igaz; ebből a szempontból önök sem tudják képviselni a pozitív oldalát, hiszen annyira új, hogy ezt nem ismerik.

Azt, hogy gyakorlatilag ezeket a beruházásokat csőre töltik, mert ez hangzott el, hogy egyből tudjunk ugrani, szerintem nem lenne szabad. Azt gondolom, hogy ez olyan bonyolult, annyira komplex kérdés ennek a pénzügyi, gazdasági, környezeti, társadalmi hatása, az emberek, a lakosság bevonása - nem tudom, ezt hogyan akarják megvalósítani -, hogy szerintem nem lenne szabad ennyire előre rohanni és gyakorlatilag csőre tölteni már rögtön ezeket a leendő beruházásokat. Egy sokkal, de sokkal alaposabb előkészítésre lenne szükség, még az önök gazdasági elképzelésében vagy energetikai politikai elképzelésében is. Mert én nyilván elvi szempontból kizárom az atomenergiát, mint olyant, önök viszont elfogadják, de még ebben a rendszerben is sokkal részletesebb és hosszabb távú előkészítésre lenne szükség, és ezt a javaslatot csak évek múltán lenne szabad szerintem behozni még az önök rendszerében is, egyébként pontosan azért, mert annyira új ez a technológia, hogy le kéne futni még nagyon-nagyon sok tudományos kört, társadalmi kört, kutatást. Nem tartunk még ott egész egyszerűen, hogy ennyire előre menjünk szerintem.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Most további képviselői felszólalások következnek. Megadom a szót Keresztes László Lóránt független képviselőnek. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (független):
Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Rögtön jelzem, hogy örülök, hogy itt van Bánki Erik képviselő úr és aktívan részt vesz a vitában. Két kérdésem is lesz képviselő úrhoz, és remélem, hogy ilyen módon akkor választ is tudunk ezekre kapni.

De először nézzük az indítványokat, illetve nézzük azt a bizonyos tárgyalást, amelyről volt egy sajtótájékoztató! A Trump elnök úrral tartott kormányközi megállapodások ismertetésekor úgy fogalmazott Orbán Viktor miniszterelnök úr, hogy a nagy aktivitású radioaktív hulladékok és a kiégett fűtőelemek biztonságos tárolásának legmodernebb technológiája áll majd rendelkezésre a megállapodás nyomán Magyarországon. Tudjuk azt is, elhangzott a vitában is, hogy a nagy aktivitású hulladékok és a kiégett fűtőelemek végleges elhelyezésének még nincs megoldása. Azt is tudjuk, hogy nagyon-nagyon régóta fut egy projekt, egy atomtemető lehetséges helyszínének kutatása, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. végzi a kutatásokat Pécs nyugati határaitól néhány kilométerre, a bodai agyagkő formációt érintve.

Erről már jó néhány vitát folytattunk, és biztos emlékszik rá Bánki Erik képviselő úr, hogy igen komoly megmozdulások voltak Pécsen ezzel kapcsolatban, hiszen a világon sehol nincs példa arra, hogy egy ilyen nagyvárosi agglomerációhoz ennyire közel akarjanak létrehozni egy nagy aktivitású nukleáris hulladék-tárolót, tehát egy atomtemetőt. 2015-ben Pécsért járt Orbán Viktor miniszterelnök, és akkor ígéretet tett arra, hogy a helyiek bevonása, a helyiek jóváhagyása nélkül nem épülhet meg egy ilyen nukleáris objektum. Akkor még Páva Zsolt volt a polgármester. Polgármester úr rögtön hozzátette, hogy várjuk meg az akkor éppen aktuális kutatási szakaszt, és 2018-ban majd a Pécsért és térségében élők választ adhatnak arra a kérdésre, hogy szeretnének-e egy atomtemetőt. Na, tisztelt államtitkár úr, tisztelt képviselő úr, senki nem kérdezte meg a pécsieket, és továbbra is öntik a milliárdokat az atomtemető lehetséges helyszínének kutatására!

2019-ben én ott voltam Bodán, akkor volt ott egy közmeghallgatás, ott volt még az Országos Atomenergia Hivatal is, és elhangzott az OAH akkori vezetőjétől, hogy nagyon komoly társadalmi nyomás van ezzel kapcsolatban, és ezekre a kérdésekre választ kell adniuk a döntéshozóknak. Ennek ellenére kiadták a telephelyengedélyt, és azóta is folytatódnak a kutatások. Most megtudhattuk nem olyan régen, hogy ez az elv, hogy bizony gondolkodni kellene alternatív helyszínekben is, már megjelent, ugyanis a kiscelli agyag formáció esetében is, legalább említés szintjén megjelent, mint alternatív helyszínek a kutatása. Egrészt erről szeretném kérdezni államtitkár urat, hogy erről mit lehet tudni, illetve, hogy mikor adják meg a lehetőséget a pécsieknek arra, hogy kifejezzék, akarnak-e vagy nem akarnak egy atomtemető szomszédságában élni. Ki vállalja a politikai felelősséget sok-sok milliárd forint elköltéséért különböző kutatási fázisokra, miközben egyébként a szakemberek is - nyilván a nevüket nem vállalva - tudják, hogy képtelenség, hogy Pécs mellett egy atomtemető létesüljön?

Az az első kérdésem ezzel kapcsolatban Bánki Erik képviselő úrhoz, hogy mint baranyai illetőségű képviselő ön is elismeri-e azt, amit 2015-ben még a miniszterelnök úr mondott, vagyis azt, hogy a helyieknek joguk van ebben a kérdésben véleményt nyilvánítani. Nem érzi-e úgy, képviselő úr, hogy eljött az ideje, hogy a pécsieket konkrétan megkérdezzék erről, és a pécsiek, illetve a Pécs térségében élők válasza alapján döntést hozzanak a bodai atomtemető-projekt végleges leállításáról, és ilyen módon egyébként az újabb feleslegesen elköltött milliárdok megtakarításáról?

Ugye, tudjuk, hogy ilyen szempontból Magyarországnak van egy kötelezettsége: kezelni kell a nagy aktivitású nukleáris hulladékokat. Ugyanakkor, mint tudjuk, az idő is erőforrás, a pénz is erőforrás, ezeket tehát hasznosan kellene elkölteni. Amikor jól láthatóan egy társadalmi közeg nem támogatja egy atomtemető létesítését, akkor azt fel kell ismerni, és ezt érvényesíteni kell egyébként országgyűlési döntésekben.

A kérdésem még arra is vonatkozik, tisztelt államtitkár úr, hogy ez a bizonyos bejelentés, amit miniszterelnök úr elmondott a nagy aktivitású hulladékok kezelésével kapcsolatban, miképpen befolyásolja az ország feladatait és kihívásait a nagy aktivitású hulladékok és a kiégett fűtőelemek elhelyezésével, kezelésével kapcsolatban. Tehát bármilyen módon érinteti-e azt az elvet, hogy ezeket majd egy mélygeológiai tárolóban, egy atomtemetőben kell véglegesen elhelyezni? Ezzel kapcsolatban mit lehet tudni, mik a konkrét megállapodások, milyen jellegű ez a technológia, amit tudni lehet róla, és konkrétan az atomtemető-helyszín keresésére és kialakítására milyen hatást gyakorol?

Rátérve a kis moduláris reaktorok kérdésére, én azt gondolom, és erről is már itt esett szó, hogy gyakorlatilag szakmai, tudományos és hatósági megalapozás nélkül, nulla társadalmi egyeztetéssel behoztak rohamléptekben ide egy indítványt. Képviselőtársaim nagyon komoly érveket hoztak, hogy ez miért gyors, miért indokolatlan ezt most tárgyalni. Ugyanakkor utalt rá Bánki Erik képviselő úr, hogy gyakorlatilag kísérleti fázisban van ez a technológia, kísérleti fázisban van egy ilyen reaktor. Tehát mondhatjuk, hogy még fogalmunk sincs arról, hogy egyáltalán ez a technológia valóban alkalmas lesz-e azon célok elérésére, amelyekre önök most szánják, vagy amelyekről gondolkodnak, hogy szánják.

Ugyanakkor Bánki Erik képviselő úr képviselőtársa, Hargitai János igen előreszaladt, ő már kiírta a Facebook-oldalán, hogy javasolja, hogy Pécs mellé kerüljön egy ilyen kísérleti fázisban lévő moduláris reaktor. Egészen elképesztőnek tartom ezt. Mi a megalapozottsága ennek, tisztelt képviselő úr? Önök frakciószövetségben vannak Hargitai képviselő úrral. Ő már Pécs mellé álmodott egy ilyen moduláris reaktort, miközben ön azt mondja, hogy még kísérleti státuszban van, miközben pontosan tudjuk a nemzetközi irodalom alapján, hogy mennyi biztonsági kockázat és bizonytalanság van ezzel kapcsolatban. Egyeztetett-e Hargitai képviselő úrral, hogy a

Pécs mellé, Bicsérdre tervezett 600 hektáros ipari parkhoz már egy ilyen kis moduláris reaktor is épüljön? Van-e emögött esetleg egyéb kormányzati szándék is, vagy pusztán egy bedobott ötlet volt Hargitai képviselő úr részéről a Facebook-oldalán, hogy ő már javasolni fogja a Pécsi Tudományegyetemnek, hogy oda kerüljön egy ilyen moduláris reaktor? Szeretnék választ kapni erre a kérdésre.

Még felmerült többször a Paks II. kérdése. Egy megerősítést szeretnék adni Szabadi képviselő úrnak. Én többször voltam a Paks II. beruházás helyszínén és meg tudom erősíteni, hogy semmi nem történik. Nyugalom van, csend, béke honol, semmi nem történik a beruházás helyszínén.

Ugyanakkor egy jó hírről is be tudok számolni. Többször felszólaltam a plenáris ülésen, hogy híreket és információkat kaptam egy nagyon súlyos visszaélésről a Paks II. építési beruházásáról kiszállított anyagokkal kapcsolatban. Tehát konkrétan hulladék-gazdálkodás rendjének megsértése esetéről kaptam tájékoztatást és információkat, meg is tettem már jó rég a feljelentést és el is kezdődött a nyomozás. Ezután beszámoltam arról a döbbenetes esetről, hogy másfél év nyomozás után a rendőrségtől kaptam egy olyan dokumentumot, miszerint a lefolytatott nyomozati események alapján a bűncselekmény elkövetése megállapítható, de az elkövetők személyét nem tudták megállapítani, ezért nem lezárlák, hanem felfüggesztik a nyomozást az elévülési idő végéig. Én ilyet még nem láttam, és egyébként jogász kollégákkal beszélve, ők sem láttak még ilyet.

Nos, én ezt végtelenül felháborító lépésnek tartottam a rendőrség részéről, amikor gyakorlatilag minden részlet, adat, információ rendelkezésre áll mind cégek, mind magánszemélyek részéről, és nem tudja megállapítani, hogy kit terhel a büntetőjogi felelősség, miközben azt megállapítja vagy leírja a rendőrségi határozat, hogy a hulladék-gazdálkodás rendjének megsértése bűncselekmény elkövetése megállapítható a nyomozás alapján. Természetesen rögtön panasszal éltem, illetve a legfőbb ügyészhez fordultam ezzel kapcsolatban. A jó hír következik: a legfőbb ügyész úr meghallgatta a panaszomat, és utasította az illetékes ügyészséget, hogy vizsgálja meg a nyomozó hatóság döntését. Felül is vizsgálták ezt a döntést, ezt a felfüggesztő, egészen példátlan határozatot eltörölték, úgymond, és utasították a nyomozás lefolytatására és befejezésére a nyomozó hatóságot. Tehát ilyen módon ez az eljárás folytatódik.

(16.40)

Én azt gondolom - ez egyébként Szijjártó miniszter úr meghallgatásán is téma volt, s mélységesen egyetértett ezzel egyébként Paks II. vezetése és miniszter úr is -, hogy fel sem merülhet semmiféle bűncselekmény vagy szabálytalanság gyanúja egy ilyen gigantikus projekt esetében. Én azt gondolom, egyértelmű, hogy ha ez egy kapun kívüli esemény is, tehát ha valaki hulladékok elhelyezését szabálytalanul, jogsértő módon végzi, az mindenképpen elfogadhatatlan

egy ilyen gigantikus beruházás esetében. És azt tudom mondani, hogy akkor felajánlotta a Paks II. Zrt. vezetése, hogy együttműködnek ebben az ügyben, és én éltem is ezzel a lehetőséggel. A konzultáció megtörtént, és valóban arról tudok beszámolni, hogy az eddigi pozitív tapasztalataimat követve én mindig a Paks II. Zrt.-hez fordulok, amikor kérdéseim merülnek fel, ők mindig választ adnak, fogadnak, tájékoztatást adnak, és most is együttműködők ebben az ügyben. Én azt gondolom, és azt is ígérhetem, hogy a végére kell járni, és a végére is fogunk járni minden ilyen jellegű jogsértésnek. De összességében valóban azt tudom mondani, hogy amúgy ott látványosan nem történik építési beruházás az ügyben.

Még egy utolsó kérdésem is lenne Bánki Erik képviselő úrhoz. Bocsánat, csak egy percre zavarnám még képviselő urat ebben az esetben. Tudjuk azt - ez egyébként már egy kormányzati kommunikációs elem -, hogy Baranya megye gazdasága romokban van. Az önök fideszes kollégái gyakorlatilag azzal kampányolnak, hogy már akkora baj van, olyan mértékben magára hagyták Baranya megyét, hogy itt óriási segítségre van szükség, és Baranya megye gazdasági leszakadásának a megállítását szolgálhatja ez a bizonyos 600 hektáros kijelölt ipari park Bicsérd mellett, amibe az egyetemet mint végrehajtó, vagy nem tudom, ilyen koordináló szervezetet bevonták.

Tisztelt képviselő úr, ha már összefutunk itt a parlamentben, akkor egy kérdést a pécsi, baranyai választópolgárok érdeklődésének megfelelően szeretnék föltenni. Ha önök elismerik, mint kormányzati politikusok, hogy 15 és fél évig gyakorlatilag nem tettek semmit Baranya megye fejlesztése érdekében (*Bánki Erik: Ez nem igaz!*), ez van a dokumentumban, ezzel házalnak a fideszes politikusok, hogy most csodára van szükség, és a csodát egy 600 hektáros ipari park hozza el, ami gyakorlatilag 400 hektár jelenleg is művelés alatt álló terület feláldozását jelenti. Én elmentem minden fórumra, ami ezzel kapcsolatban volt, pár hete volt Bicsérden egy fórum. S ha megnézzük az írásos dokumentumokat, a projekt előkészítő fázisa 2030-35 között van tervezve a kormányzati állami beruházásokról szóló határozatban. Tehát miközben elmondják, hogy romokban a gazdaság, kell ez a hatalmas ipari park, el akarják kezdeni a földek kisajátítását, a másik oldalról papír van róla, kormánydöntés, hogy az előkészítési fázis 2030-ban kezdődik, és igazából azt sem tudják megmondani, hogy hány száz milliárd forintra van szükség, hogy az alap-infrastruktúrát megépítsék. Ide tervezett vagy ide álmodott már Hargitai képviselő úr egy moduláris reaktort. Én azt gondolom, hogy a pécsi és baranyai embereknek mindenképpen nagyon jó lenne a kormánypárti oldalról, a belső körökhöz tartozó oldalról egy olyan információ, hogy mi a realitása, mi a forgatókönyve ennek az ipari parknak, s hogy mi a valóságalapja és a politikai háttere Hargitai képviselő úr ötletének. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Kétperces hozzászólásra megadom a szót Bánki Eriknek a Fidesz képviselőcsoportjából.

BÁNKI ERIK (Fidesz): Köszönöm szépen. Nagyon örülök annak, hogy Keresztes László Lóránt képviselő úr úgy gondolja, hogy fogadóórám van a parlamentben.

Három fontos dologra szeretnék még válaszolni. Tordai Bence képviselő úr azt mondta, hogy energiaválság van Magyarországon. Ez tévedés, mert nincs energiaválság Magyarországon. Azt mondta, hogy amíg 2010-ben energia-exportőr volt Magyarország, most energia-importőr, tehát importra szorulunk. Természetesen azért dolgozunk, hogy minél több energiát tudjunk termelni és előállítani, hogy újra exportőrök lehessünk, de annak, hogy importőrök lettünk menet közben, pont az az oka, hogy végre van egy olyan kormány Magyarországnak, amely hosszú évek óta, hét-nyolc éve az egész Európai Unióban a legnagyobb működőtőke-bevonási képességgel rendelkező ország. Erre inkább büszkének kellene lennünk, és azért kellene dolgoznunk, hogy energiával tudjuk ellátni azokat a hozzánk betelepülő vállalkozásokat, amelyek munkahelyet teremtenek és a nemzetgazdaság fejlődését szolgálják.

A másik kérdés, ami felmerült, az atomenergia kontra megújuló energia, amit Kanász-Nagy Máté képviselő úr mondott. A megújuló energiához, képviselő úr, hozzá kell számolni a kiegyenlítő kapacitást, mert azt ön is tudja, hogy ez egy rendkívül bizonytalan termelési tényező. És ha hozzászámolja a tárolókapacitás kialakítását, hozzászámolja a gyártás során keletkező károsanyag kibocsátását a tárolóknál és az akkumulátoroknál, amelyek ellen harcolnak - tehát önök harcolnak az akkumulátorok ellen az egyik oldalon, míg a másik oldalon megújuló energiát akarnak minél nagyobb mennyiségben előállítani, amit meg nem lehet kiszabályozó és tárolókapacitás nélkül, tehát önmaguknak mondanak ellent -, tehát ha ezt hozzászámolja, plusz a megsemmisítéssel járó költségeket, akkor pontosan látni fogja tisztán, képviselő úr, bár erre nyilván nem kíváncsi, hogy drágább a megújuló, mint az atomenergia.

Végül Keresztes László Lóránt képviselő úrnak mondom, bár nem sok időm maradt már, a bodai hulladékártároló kapcsolatban. Orbán Viktor valóban beszélt róla, de megint nem helyesen idéz, képviselő úr, az a szokása, hogy mindig mást mond, mint amit hallott. Orbán Viktor a következőt mondta: a helyiek döntése nélkül nem épülhet hulladékártároló Bodán, és ez a mai napig így van. Tehát nincs miről megkérdezni a helyieket, mert még ki sem derült, hogy építhető-e egyáltalán hulladékártároló. Előzetes kutatások folynak, majd amikor az előzetes kutatásoknak lesz eredménye, akkor lehet beszélni arról, hogy lehet-e ott tárolót építeni. Szeretném megerősíteni, hogy én országgyűlési képviselőként ugyanezt az álláspontot képviselem, hogy a helyiek támogatása nélkül nem lehet hulladékártárolót építeni. Megnyugodhat minden pécsi. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Kétperces hozzászólásra megadom a szót Kanász-Nagy Máté független képviselőnek. Parancsoljon!

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ (független): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Bánki Erik képviselőtársamra reagálnék. Az én kíváncsiságom egyébként határtalan, és amikor azt mondja, hogy drágább a megújuló, mint az atomenergia, akkor szeretném kérni a kormány képviselőjét, Steiner Attila államtitkár urat, hogy az erre vonatkozó kormányzati számításokat küldje meg részünkre, vagy valahogy küldje meg részemre. Szívesen böngészném ezeket az adatokat, kimutatásokat, hatástanulmányokat. Nagyon kíváncsi vagyok, hogy önök hogyan számolnak. Amikor rákérdezzük az ilyen adatokra, akkor vagy nem kapunk részletes tájékoztatást, vagy döntés-előkészítő anyagra hivatkoznak, és azért nem kapunk. Tehát még egyszer, én erre kíváncsi vagyok, és szeretném látni az erre vonatkozó kalkulációkat a minisztérium részéről.

Azt is mondta Bánki Erik képviselőtársam, hogy én a megújulók által megtermelt energia mennyiségét szeretném növelni. Nem! Amit én valójában szeretnék, az a csökkentés. Magyarország teljes energiafelhasználásának olyan csökkentését, ami egyrészt abból fakad, hogy nincs rá szükségünk, nem jelenik meg az igényünk, hogy kielégítsük az energiát, például mert nem mi fogjuk legyártani a nyugat-európai közeposztályok részére az összes akkumulátort, amit ők megvesznek a méregdrága elektromos autókba, illetve a hatékonysági beruházásokon keresztül szeretném csökkenteni az energiaigényt. Ha leszigetelnék a magyarországi épületállományt, akkor nem kéne ennyi szénhidrogént felhasználni, többek között.

De ha már a megújulókról beszélünk, a törvényjavaslatnak megvan az az indoklása, hogy a kis moduláris reaktor sajátosságai szükségessé teszik a kapcsolódó szabályozási környezet kiegészítését oly módon, hogy illeszkedjen az ilyen típusú létesítmények jellegéhez. Egyébként a megújulók terén is nagyon sok technológiai innováció van, olyan megoldások, amelyek majd később kerülnek alkalmazásra, akár a láthatatlan napelemekről beszélünk, hibrid platformokról, újgenerációs geotermiáról, a termokémiai vízbontásról vagy az AI-alapú termelés-előrejelzésről. Ezek olyan új technológiák, amiknek, azt gondolom, szintén meg kellene alkotni a szabályozási környezetét. Az SMR-re alkotnak egy szabályozási keretet, hogy rögtön be lehessen őket fogadni. A legújabb típusú megújulók esetén meg hol van ez a szabályozási keret? Ez a kérdés is adódik. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Hozzászólásra megadom a szót Keresztes László Lóránt független képviselőnek. Parancsoljon!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (független): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Jó hír, képviselő úr, hogy bőven van ideje, az időkorlát nélküli vitában van lehetősége válaszolni valamennyi kérdésre.

Továbbra is nagyon foglalkoztat engem, hogy Hargitai képviselő úr véleményével egyetért-e, hogy nagyon jó lenne-e egy ilyen kis atomerőművet Pécs mellé telepíteni.

Boda. Pontosan idéztem miniszterelnök urat, épp erre próbáltam utalni. 2015-ben mondta azt a miniszterelnök úr, hogy a pécsieknek joguk van döntést hozni, tehát nem épülhet a tudtuk nélkül. Azóta tíz év telt el, tisztelt képviselő úr. Nem tudom, tudja-e képviselő úr, hány milliárd forintot költöttek el azóta kutatásra. Én pont amellet érvelek, hogy ha a térség lakossága kizárja az atomtemető elfogadását, akkor teljesen fölösleges 5 évig, 10 évig, 15 évig sok-sok milliárd forint elköltésével újabb kutatásokat végezni, miközben a nemzetközi gyakorlat is azt mutatja, képviselő úr, hogy egy ilyen nukleáris objektum létesítésénél a legfontosabb a társadalmi tényező. Látjuk a példákat, még sehol a világban nem nyitottak ilyet, végleges atomtemetőt. A skandináv országokban állnak a legjobban ezekkel a projektekkal, de ők is felismerték azt, hogy először meg kell vizsgálni a társadalmi adottságokat, és ahol befogadó a társadalmi közeg, ott érdemes pénzt, erőforrást, stb.-t fordítani a kutatásokra. Önök fordítva kezdték el. Ha ön elismeri, hogy a pécsieknek ebben vétőjoguk van, akkor ha pontosan lehet tudni, hogy a pécsiék nem szeretnék egy atomtemető szomszédságában élni, akkor mire költik azokat a milliárdokat, miért folytatják tíz éve a kutatásokat? *(Bánki Erik: Mert tudják, hogy miről döntenek, eljutottak odáig.)*

ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (független):
Bocsánat, bocsánat, így van, így van.

(16.50)

Én azt javaslom egyébként, képviselő úr, ha nyom egy gombot, 15 perce lesz arra, hogy elmondja, hogy egyetért-e Hargitai képviselő úrral abban, hogy Pécs mellé egy kis mini atomerőművet kell építeni az atomtemető mellé; egyetért-e azzal, hogy újra kell nyitni az uránbányákat, és a többi. De higgye el, képviselő úr, én igyekszem érvelni - ahogy egyébként a szakemberek is érvelnek, de nyilván ők ezt csak fű alatt tudják megtenni -, hogy mivel pontosan tudható, hogy Pécs, a Dunántúl legnagyobb városa és a sűrűn lakott agglomeráció nem fogja elfogadni egy atomtemető létesítését, akkor sem, ha további hét év kutatással, és nem tudom, további milliárdok elköltésével egyszer csak azt mondják, hogy hát, itt meg lehetne építeni, és akkor azt mondják majd a miniszterelnök úr belátása után - nem tudom, mondjuk 20-22 évvel -, hogy oké, akkor leállítjuk a projektet. Hát, nem kellett volna két évtizedet eltölteni ezzel és még sok milliárdot elkölteni!

Tehát ahogy Páva Zsolt annak idején megígérte, én azt gondolom, hogy egy helyi népszavazás útján Pécs és térségét meg kellene kérdezni, hogy amúgy ők szeretnék-e egy atomtemetőt; és ha azt mondják, hogy nem, akkor jöhetnek az alternatív helyszínek, amiknek a kilátásáról remélem, hogy majd államtitkár úrtól a kérdésem nyomán kapunk itt választ.

Képviselő úr, én igyekszem nagyon utánajárni annak, amiről vitatkozunk. Múltkor volt itt egy polémia a víziközművek kapcsán. Akkor önök nehezményezték, hogy én butaságot mondtam azzal, hogy középtávon 3000 milliárd forint a hiányzó forrás az ivóvízellátás biztosításához. Önök ezt cáfolták, miniszterelnök úr egyetértett velem. És egyébként, ha megnézzük az ÁSZ-jelentést, ha... *(Bánki Erik: Nem igaz, amit mondasz, Lóri!)*

ELNÖK: Képviselőtársaim!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (független):
Bocsánat, képviselő úr, akkor kérjen szót! Nem tudom, hogy van-e technikai lehetőség arra, hogy sztereóban beszéljünk egymással. *(Bánki Erik: Semmi értelme! Mindig mást mondasz, mint amit én mondom!)* Tisztelt Bánki Erik Képviselő Úr! Önök ugyanezzel a bekiabálós stílussal nehezményezték, hogy 3000 milliárdot mondtam - az egy szakmai becslés! *(Bánki Erik: Nem! Nem!)* Képviselő úrnak javaslom az ÁSZ-jelentést a víziközműszektor helyzetéről, ott már egy sokkal nagyobb összeget fog találni.

Még egy összeget kifogásoltak, amikor én azt mondtam - idéztem Szijjártó Pétert -, hogy 1500 milliárd forintot ismert el Szijjártó miniszter úr az akkuipari cégek támogatására. Akkor önök is tiltakoztak Nagy Csaba képviselő úrral, hogy én megint butaságot beszélek. Szijjártó miniszter úr ismerte el, igen, hogy 1500 milliárdot költöttek el az akkuipari cégekre, közvetlen támogatás, infrastruktúra-építés, és a többi.

Ha megnézik ezt az akkumulátoripari stratégiát, amikor ez elindult, akkor önök nem végezték el azt a környezeti stratégiai vizsgálatot, amely megmutatta volna - és egyébként kötelező vizsgálati elem lett volna -, hogy a magyar nemzet milyen árat kell hogy fizessen azért, hogy önök ezt az akkumulátoripari lázalmot megvalósítsák. És akkor, '22 májusában Palkovics miniszter úr - még kinevezés előtti miniszterjelölt úr - elmondta, hogy az akkumulátorgyártás minden, csak nem energiabarát. És elmondta azt, hogy milyen árat kell fizetnünk érte mind a villamosenergia-igény tekintetében, mind a vízfogyasztás tekintetében.

És az a helyzet, tisztelt képviselő úr, tisztelt államtitkár úr, hogy most már nagyjából azért belátható, hogy ez az akkuipari elképzelés gazdaságilag is egy csőd, amellet egyébként, hogy elképesztő erőforrásokat köt le, és óriási forrásmennyiséget költöttek el rá. És a másik oldalról... *(Bánki Erik felmutat egy iratot.)* Hiába mutatja ezt! *(Bánki Erik: Nem ez a napirend!)* Értem én, csak bocsánat, tehát az, hogy Magyarország villamosenergia-hálózatának, villamosenergia-ellátásának biztonsága *(Bánki Erik: Nem!)* azért forog kockán középtávon, mert önök egy olyan iparstratégiát hajtanak végre, ami 2030-ig 55 százalékkal növeli meg a villamosenergia-igényt, képviselő úr szerint ez nem tartozik a tárgyhoz? *(Bánki Erik: Nem erről szól a törvényjavaslat!)* Valóban nem erről szól, de én azt gondolom, hogy egy ilyen törvényjavaslatot nem lehet önmagában tárgyalni.

Mindenesetre én nagyon bízom benne, képviselő úr, hogy mivel időkorlát nélküli vita van, kihasználja a lehetőséget és választ ad itt ezekre a kérdésekre. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! Megadom a szót Bánki Eriknek, a Fidesz-képviselőcsoportjából.

BÁNKI ERIK (Fidesz): Valóban felháborítónak tartom, hogy amikor az atomenergia-törvény módosításáról szól a vita, akkor hogyan keveri ide képviselő úr az ivóvízellátás kérdéskörét, a bicsérdi ipari park-telepítés kérdését, mind olyan kérdéseket, amiknek semmi köze a tárgyhoz. Azért jeleztem elnök úrnak, hogy ügyrendi hozzászólást kérek, de látom, hogy ez teljesen fölösleges, semmi értelme nincs.

Két dolgot szeretnék még pontosítani azokból, amik elhangzottak a vita során. Az egyik a bodai tároló, amit képviselő úr felhozott, mert az legalább a tárgyhoz tartozik. Azt is nyilván olvashatta Orbán Viktor és Donald Trump találkozója kapcsán, hogy az amerikaiak rendelkeznek olyan technológiával, amely a kiégett fűtőelemek tárolására, biztonságos tárolására és esetleges újrahasznoítására vonatkozik, tehát egyáltalán nem biztos, hogy majd szükség lesz végül ezeknek a kiégett fűtőelemeknek a tárolására. Nagyon remélem, hogy a technológia olyan gyorsan fejlődik, hogy ezt már mi is igénybe tudjuk venni.

Bodáról csak egy mondatot. Még azt szeretném mondani, hogy addig, amíg nem tudja maga az állam sem, hogy azon a területen biztonságosan kialakítható-e a tároló, vagy sem, addig nincs miről szavazni, mert addig csak hergelni lehet a lakosságot, de nem lehet kész tényeket eléjük tárni arra vonatkozóan, hogy milyen biztonságos körülmények között, milyen módon lehetne ott a fűtőelemeket tárolni. Tehát amikor a miniszterelnök úr azt mondta, hogy a helyiek támogatása nélkül erre nem kerül sor, akkor arra gondolt, hogy amikor alapos tényfeltárás után a lényegét el tudjuk magyarázni az embereknek, hogy pontosan miről van szó, akkor hozzuk őket döntési helyzetbe.

Önöknek ezzel a hozzáállásával, amit mondanak, a büdös életben soha, sehol nem jöhetne szóba, nem csak Magyarországon, sehol a világon, hogy fűtőelemeket tároljanak bárhol lakott területek közelében, mert nyilvánvaló, hogy mindenki azt mondaná elsősre, hogy nem akar ilyet, de azt sem tudja, hogy egyébként mit jelent a biztonságos tárolás, amíg nem kap erről részletes felvilágosítást.

Hogy Hargitai János képviselőtársam azt mondja, hogy a bicsérdi ipari park ellátásához moduláris atomerőmű telepítését lehet igénybe venni, én abszolút egyetértek vele. Tehát ha eljutunk odáig... - és megint csúsztat, képviselő úr, mint mindig, ebben az esetben is, hiszen azt mondja, hogy kísérleti fázisban van. Nem kísérleti fázisban mondtam, tesztfázisban, a kísérleti fázison már régen túl vannak; a tudományos kutatások már rég lezajlottak; az engedélyezési eljárás rég lezajlott az Egyesült Államokban; az első erőművet konkrétan telepítették, képviselő úr. Tehát itt nem

kísérleti fázisról beszélünk, hanem egy tesztüzem-módról, ami egy hivatalos engedélyezési eljárás.

Tudományos kutatási megalapozással történt a moduláris reaktor megépítése. Azt várjuk, hogy a valóságban hozza-e azt a teljesítményt, hozza-e azokat az eredményeket, mint amiket egyébként a kísérleti körülmények között meg tudott hozni. Akkor tudjuk eldönteni, hogy megéri-e egy ilyet telepíteni vagy sem, egyébként annak minden előnyével együtt.

Én azt gondolom még továbbra is, hogy azért kell ezzel a kérdéssel most foglalkozni a magyar parlamentben, mert ha a számok valóban olyanok, mint amiket a kísérleti fázis és a tanulmányok alapján számítunk, akkor ezzel igenis érdemes élni, mert sokkal hatékonyabb, sokkal gyorsabb, sokkal olcsóbb egyébként, mint a nagy klasszikus erőművek építése, és versenyképes gazdasági körülményeket tud teremteni.

A baranyai gazdaságról ön megint azt mondja - hogy is fogalmazott? -, mert én legalább leírom, amiről beszél, hogy romokban van. Senki nem mondta, hogy romokban van, képviselő úr! Azt mondtuk, hogy ez az egyetlen térség, ami kimaradt eddig az újraiparosításból, abból a programból, amit 2010 óta a magyar kormány - nagyon helyesen - végez.

És miniszterelnök úr annyit mondott, hogy a Dél-Alföld után Baranya, a Dél-Dunántúl lesz az a következő térség, ahova egy nagyberuházás megérkezését támogatja. Nagyberuházás meg csak akkor lesz Pécs mellett a dél-dunántúli régióban, képviselő úr - és ez nem pécsi kérdés, meg nem bicsérdi kérdés, hanem regionális kérdés, hogy egy nagyvállalat ide tud-e települni -, akkor tud idetelepülni egy nagyvállalat, ha van 400-600 hektáros ipari park, ami fogadni tudja nemcsak azt a beruházást, ami idetelepül, hanem a beszállítói kört, a hazai kis- és középvállalkozásokat, amelyek legalább annyi munkahelyet fognak teremteni, mint egy nagy gyár vagy egy nagyüzem, ami ide fog települni. Tehát senki nem beszélt romokban heverő gazdaságról, hanem arról beszéltünk, hogy kapja meg az esélyt Baranya megye, a dél-dunántúli régió is arra, hogy egy ilyen nagy gyár, egy nagyüzem odatelepüljön hozzánk. Azt hiszem, hogy...

Ja! A vízművek kapcsán, ha már szóba hozta. Nem azt mondtuk, hogy nem kell 3000 milliárd forint, tudjuk, hogy a mostani számítások alapján körülbelül 4000 milliárd forint kell ahhoz, hogy a teljes víziközműrendszer kicserélésre kerüljön. De képviselő úr, szokásához híven, akkor is csúsztatott, mert azt mondta, hogy összeomlott az ivóvíz-szolgáltatás Magyarországon, és nem működik a rendszer. A rendszer működtetéséhez kellene 3000 milliárd forint, erről beszélt. A rendszer működtetéséhez nem kell 3000 milliárd forint, képviselő úr, mert a rendszer most is működik, csak önök mindig riogatnak, mert azt gondolják, hogy ezzel tudnak politikai hasznot kovácsolni. Meg kell nézni, hogy hogyan áll az LMP, és meglátszik, hogy ez a politika hova vezet! Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypártok padsorából.)*

ELNÖK: A Baranya megyei képviselők örök barátsága csillogó színfoltot hoz a napirendi pont tárgyalása során. Megadom a szót Keresztes László Lóránt független képviselőnek.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (független): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt elnök úr! Ígérem, hogy nagyon rövid leszek. Azért hoztam fel a bicserdi ipari park kérdését, tisztelt Bánki Erik képviselő úr, és azért gondoltam, hogy a tárgyhoz tartozik, hiszen az ön frakciósövetségese, -társa, Hargitai János képviselő úr egy ilyen kis moduláris reaktort képzelt el Pécs mellé a bicserdi ipari parkba.

Tisztelt Képviselő Úr! Nem tudom, hogy mennyit jár Pécsen, mennyire követi azokat az eseményeket, azokat a prezentációkat, amelyeket az egyetem egyébként kitesz ezzel az UniNext ipari parkkal kapcsolatban. Ezekben a tanulmányokban megmutatják azt, hogy sajnos milyen mélyrepülést mutatott be ez a régió, és ez így van.

Az tény, hogy nem 2010-ben kezdődött ez a mélyrepülés, tehát mondhatjuk, hogy gyakorlatilag a rendszerváltás utáni időszak nagy vesztese Baranya megye, és úgy, ahogy az önök balliberális elődei érdemben nem tettek semmit, 15,5 éve önök sem tettek semmit.

(17.00)

És tudja, mi a tragédia? Hogy ön is azt mondja, amit helyi fideszes politikusok mondanak, hogy majd ez az ipari park megállítja a térség leszakadását. Éppen most idéztem az önök kormányzati döntését, hogy az előkészítő fázis majd 2030-ban kezdődik. Ön szerint Baranya megyének van 5-8-10-12 éve, hogy ipari parkot építessünk, nem tudom, hány száz milliárd forintból? Tartottunk áprilisban egy fórumot az iparkamarával közösen. Helyi vállalkozók eljöttek, és elmondták, hogy mi lenne, ha egyszer a kormány rájuk is gondolna, mi lenne, ha ők kapnának támogatást ilyen nehéz körülmények között a munkahelyek megtartására, ha a helyi, pécsi vállalkozások kapnának támogatást önöktől, hogy bővíteni tudjanak, hogy a külső piacokra kijuthassanak. Önök százmilliárdokat költenek el egy olyan projektre, amelyből gyakorlatilag 8-10 éven belül biztos, hogy nem lesz semmi, tisztelt képviselő úr.

Áttérve Bodára. Tisztelt Képviselő Úr! Én úgy gondolom, hogy nagyon súlyos önellentmondásba fordultak. Tehát kutatni kell, hogy kiderüljön, hogy majd miről lehet népszavazást tartani. Itt az a helyzet, hogy a pécsiek nem akarnak atomtemetőt, és ha további 15 év kutatás után arra jutnak a szakemberek, hogy ide lehet atomtemetőt csinálni, akkor mi lesz? Akkor lesz egy népszavazás? Akkor a pécsiek majd elmondják azt, amit önök most is pontosan tudnak, hogy nem akarnak atomtemetőt. Tehát akkor, összességében már több mint három évtizedes kutatás után azt mondják, hogy jó, ez semmire nem vezetett, mert valóban nem akarják a pécsiek. Tehát nem lenne bölcsőbb, politikailag felelősebb kérdés most belátni,

hogy ez a társadalmi közeg nem alkalmas egy atomtemető létesítésére, és most elindulni azon az úton, vagy továbbmenni, amiről még keveset tudunk, hogy alternatív helyszíneket keresni? Tudjuk, hogy Magyarországon vannak műszaki, geológiai adottságok alapján alternatív, lehetséges helyszínek.

Ami pedig a nukleáris hulladékok feldolgozásának a kérdését illeti, nagyon várom már - és mindjárt be is fejezem - államtitkár úr válaszát. Az én tudásom alapján olyan nincs, hogy újrahasznosítunk egy kiégett fűtőelemet, és abból ne keletkezne rendkívül veszélyes reprocesszási hulladék. Tehát én még nem láttam arra példát sehol, hogy újrahasznosítás után ne lenne nagyon veszélyes anyag, amit utána véglegesen el kell helyezni. Ezért is vagyok kíváncsi, hogy mi ez a bizonyos megállapodás, amit az amerikaiakkal megkötött a magyar kormány. Tehát konkrétan mit lehet tudni erről a szuperfejlett technológiáról, és milyen módon hat ki a magyarországi radioaktív hulladék kezelésére? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselőtársaim! További felszólalásra senki nem jelentkezett. Az együttes általános vitát ezennel lezárom. Megkérdezem az előterjesztőt, kíván-e válaszolni. *(Jelzésre:)* Kíván. Parancsoljon, államtitkár úr, öné a szó.

STEINER ATTILA energiaügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr, és köszönöm szépen a hozzászólásokat, és engedjék meg, hogy részletesen válaszoljak azokra, annak ellenére, hogy amúgy Barkóczy képviselő úr és Tordai képviselő úr már nem tartózkodik a teremben, de annyi mindent mondtak, hogy muszáj lesz tételesen kommentálnom, illetve bizonyos állításokat cáfolnom.

Barkóczy képviselő úr egy új függőséget vizionál: teljesen gyarmatosítják a külföldi erők Magyarországot a magyar energiapolitika esetében. Nem tudom, hogy a DK milyen energiaellátást képzel el Magyarország számára, hogy képzelet el a diverzifikáció kérdését, mert én azt gondolom, hogy a több lábbon állás jó dolog. Az, hogy itt egy erőművi technológián gondolkodunk, ami nagyon ígéretes, az egész világ most erre fókuszál, hogy ezt az erőművi technológiát hogyan lehet használni, és én azt gondolom, ennek a folyamatnak Magyarország is részese kell legyen.

Ha megnézik magát a határozati javaslatot, egy elvi hozzájárulásról van szó ebben az esetben. Úgyhogy nem arról döntünk, hogy hol és mekkora erőmű fog épülni, hanem hogy egyáltalán ennek a munkának hogyan induljunk neki, mert ez egy nagyon ígéretes technológia. Egész Közép-Kelet-Európában minden ország ezzel a technológiával foglalkozik, nagyon sok előnye lehet ennek a technológiának. Amiről ez a törvényjavaslat szól, az alapvetően egy típusengedély. Ez nem arról szól, hogy már holnap itt a szomszédban letelepíttek egy ilyen erőművet. Többfajta technológia versenyzik egymással, és ki kell használni ennek a versenynek az előnyeit, és meg kell nézni, hogy ezek közül a típusok közül melyik az, amelyik a magyar energetikai hálózatba beleilleszthető. Erről szól az engedély.

Javasolom Barkóczy képviselő úrnak és Tordai képviselő úrnak is, hogy olvassa el az egész atomtörvényt, ugyanis abban benne van, hogy telephely-engedélyezés. Az egy teljesen külön engedélyezési folyamat, azt nem húzzuk át. Ez most egy telephelytől független típusengedély, hogy ez a típusú SMR-technológia, amit még kevésbé ismerünk, alkalmazható-e Magyarországon. Lehet, hogy az fog kijönni, hogy nem, és akkor lehet, hogy jön majd egy másik szállító, és ő is bead egy engedélykérelmet, és lehet, hogy az igen. Úgyhogy itt még több technológia versenyben van, de alapvetően egy típusengedélynek a lehetőségét vezetjük be, mert ezek nem hagyományos atomerőművek, hanem ez egy új technológia, és pont ezért szeretnénk azt, hogy ez is kellő alapossgal meg legyen vizsgálva.

Nem rohanunk előre sehova. Pont akkor rohanánk előre, ha a régi eljárásrendet használtuk volna, mert akkor már arról menne a vita, hogy hol, mekora, milyen technológiájú erőművet telepítünk. Nem erről van szó. Megnézzük, hogy egyáltalán melyik típus, ami a magyar, illetve az európai uniós biztonsági előírásoknak megfelelő technológia. Itt van egy egészséges verseny, és itt amúgy az amerikai technológiák - igenis van több technológia - elég versenyképesnek tűnnek. Nem csoda, ugyanis az Egyesült Államokban van a legtöbb atomreaktor a világon, egy nukleáris nagyhatalomról beszélünk. Én azt gondolom, ha Románia, Csehország, Szlovákia, Lengyelország vizsgálja ezeket a technológiákat, akkor meg majd azért kapjuk a kritikát, hogy mi miért nem vizsgáltuk. Itt a lehetőség most, hogy megvizsgáljuk.

Az eladósodás. Itt is nem tudom, hogy milyen dimenziókról beszél Barkóczy képviselő úr. Van körülbelül 15 ezer megawattnyi erőművi kapacitás Magyarországon, most arról beszélünk, hogy mondjuk, SMR-technológiából pár darabot letelepítsünk. SMR-technológia egyébként a 77 megawattos NuScale-reaktor is, ha abból letelepítünk, mondjuk, ötöt, akkor ott vagyunk 3000-3500 megawattnál, és én azt gondolom, az nem jelenti azt, hogy akkor teljes mértékben eladósítjuk az országot. Ez egy kis szelete a magyar energia-mixnek, a magyar villamosenergia-mixnek.

Közben építünk erőműveket, akkor azzal is eladósítjuk Magyarországot, merthogy építünk erőművet. Erőművekre pedig szükség van, mert közben áramot fogyasztunk, és nemcsak a nagy gyárak fogyasztanak több áramot, hanem egy elektrifikáció folyik. Egyre több elektromos autó van a magyar utakon. Több mint százezer ilyen autó van Magyarországon, ezek villannyal működnek értelemszerűen. Eddig üzemanyaggal működtek, most villannyal működnek, akkor ehhez valahonnan villamos energia kell. De ugyanúgy egy hőszivattyú. Egyre több hőszivattyú van Magyarországon, ezek is gáz helyett villanyt használnak fel, persze, hogy kell hozzá villamos energia.

Én azt gondolom, hogy az energiaszuverenitás szempontjából sokkal jobb, ha villamos energiát fogyasztunk, mert azt itt helyben meg tudjuk termelni, nem több ezer kilométerről kell idehozni. Úgyhogy én nem gondolom azt, hogy az elektrifikáció egy rossz

irány, szerintem egy jó irány, de értelemszerűen nem az egyedüli irány, más folyamatok mellett egy energiaszuverenitást növelő irány.

Fölmerült a lakossági kontroll, hogy közelebb kerülhet a lakossághoz. Telephely-engedélyezési eljárások vannak. Ez arról semmit nem mond, az ugyanúgy létezik, az ugyanúgy le lesz folytatva. Nemcsak egyszer, egyik pillanatról a másikra gombaként fog kinőni egy ilyen SMR-technológia, hanem ott lesz egy telephely-engedélyeztetés, nagyon komolyan meg lesz vizsgálva, hogy egyáltalán lehet-e, mik ezek a biztonsági zónák és a többi, ezt nem fogjuk annulálni ezzel. Sőt, én azt gondolom, hogy sokkal több lesz, és sokkal alaposabb lesz ez az eljárás, mert több eljárásban meg tudjuk vizsgálni ezeket az új technológiákat. Amúgy nagyon sok ilyen új technológiában már nem aktív biztonsági rendszerek vannak, hanem passzívak. Ez azt jelenti, hogy semmilyen emberi beavatkozás nem kell, így kvázi a nukleáris baleset esélye minimális. Én azt gondolom, ez egy jó hír, hogy egyre biztonságosabb technológiák vannak, de természetesen ezt majd a hivatal megvizsgálja, és ha a hivatal úgy látja, hogy a legszigorúbb követelményeknek megfelel, akkor fog csak jóváhagyást adni ezekre a technológiákra.

Úgyhogy én azt gondolom, hogy pont az ellenkezője van, mint amit Barkóczy képviselő úr mondott, erősebb hatósági kontroll van. Igen, ez egy új technológia, pont ezért is indokolt az erősebb hatósági kontroll. Nem húzunk ki semmilyen más engedélyt, hanem itt most egy általános típusengedélynek az eljárását vezetjük be, és én azt gondolom, ez egy prudens megoldás.

Tordai képviselő úr is nagyon sok mindent mondott, sok állítását akár a fake news kategóriába is sorolhatnám; én legalább hatot jegyeztem fel itt a felszólalása kapcsán. Tordai képviselő úr szerint energiacrisis van Magyarországon, 60 százalékos az energiacrisis, de 28 százalék biztos. Ehhez képest ezen a nyáron 15 százalék volt a villamosenergia-importunk.

(17.10)

Soha nem volt az utóbbi években ilyen jó számunk, mint most, és a tendencia csökken. Pont akkor lenne energiacrisis, ha azt mind megvalósítanánk, amit Tordai képviselő úr mond. Ebben a teremben sem ülnénk most - mert most épp nem süt a nap, akkor itt nem lenne világítás meg fűtés sem -, ha az mind megvalósulna, amit Tordai képviselő úr mond.

Az, hogy nem teszünk semmit a megújuló energia elterjedéséért, nem igaz. Napelemekben világelsők vagyunk, több mint 8000 megawattnyi napelemes kapacitásunk van.

A szélenergia tekintetében nem teszünk semmit. Képviselő úr elaludt, ugyanis pár hete itt voltam a parlamentben, és pontosan elmondtam, hogy hogyan módosítjuk a szélszabályozást annak érdekében, hogy még több szélenergia tudjon Magyarországon létezni. Tordai képviselő úr nem volt sehol ezen a vitán. Pont most nyitjuk meg a szélenergia esetében a

nagyobb teret, mert már most odaértünk, hogy nap-elemekből már elértük azt a kapacitást, ami fontos, hogy energiaszuverenitás szempontjából Magyarországon már elérhető legyen, és ezt szépen ki tudja egészíteni a szélerőmű.

Hogy a Westinghouse-zal SMR-szerződést kötöttünk 3000 megawatt tekintetében, ez szintén egy fake news. Semmilyen ilyen szerződés nincsen. Keveredik nagyon sokszor a szerződés és az együttműködési megállapodás fogalma. Igen, együttműködési megállapodásokat több céggel is írtak már alá magyar cégek, de ez semmilyen szerződéses kötelmet nem jelent. Ez azt jelenti, hogy beszélgetnek arról, hogy milyen ez a technológia, nagyjából erről, és még bizonyos műszaki adatokat is megosztanak egymással. Semmilyen szerződést nem írtunk alá a Westinghouse tekintetében SMR-re, és főleg nem 3000 megawatt SMR telepítésére. Tordai képviselő úr azt mondta, hogy mindkettőre, a GE-re is aláírtunk, illetve a Westinghouse-ra is. Ez nem igaz.

Tíz darab, több darab. Miniszterelnök úr is kapott egy ilyen kérdést. Ez egy től-ig határ, ilyen nagyságrendben gondolkodunk, de ez nem azt jelenti, hogy azonnal tíz darabot már le is fogunk telepíteni, hanem ezeket az engedélyeztetési eljárásokat szépen le fogjuk folytatni.

Az is fake news, hogy egy évre kötöttünk a Westinghouse-zal üzemanyag-szerződést. Nem igaz! Az üzemidő végéig érvényes ez az üzemanyag-szerződés, sőt még opcionálisan tovább is nyúlhat azon. A 2028-as évektől kezdődően kezdődik a szállítás. Azt a matematikát pedig, amit képviselő úr mondott mögötte, nem szeretném kommentálni.

Szintén fake news, hogy a Framatome 2029-től szállít. Tavaly bejelentettük, amikor a szerződést aláírtuk, hogy 2027-es szállítást vállalt a Framatome. Úgyhogy nem úgy van, hogy be fog előzni a Westinghouse, és majd jön a Framatome, hanem pont fordítva.

Szintén nem igaz az, hogy Paks II. nem rendelkezik engedélyekkel. Rendelkezik engedélyekkel. Amire utalhatott Tordai képviselő úr, az a versenyjogi jóváhagyással kapcsolatos bírósági döntés, amely megsemmisítette a versenyjogi döntést. A versenyjogi döntés az Európai Bizottság versenyjogi döntése. A bíróság nem azt mondta, hogy itt bármilyen illegális dolog történt, hanem azt mondta, hogy amikor az Európai Bizottság megvizsgálta ezeket az érveket, hogy összeegyeztethető-e az uniós joggal ez az állami támogatás, amit nyújtunk a projekt tekintetében, ebben az eljárásban nem vizsgálta meg kellő alaposan a közbeszerzési pontokat. Amúgy ezt egy más eljárásban megvizsgálta, de nem ebben az eljárásban vizsgálta meg. Emiatt semmisítette meg az Európai Bíróság az Európai Bizottság döntését. Úgyhogy az szintén nem igaz, hogy Paks II. nem rendelkezik engedélyekkel.

A geotermiával nem csinálunk semmit. Nem igaz! Az elmúlt években több mint száz darab geotermikus kutatási engedélyre vonatkozó kérelmet kaptunk. Ebből nagyon sok projekt elindult. Ebben már

nagyon sok projektfejlesztés is történt. Ott van például a LEGO esete, akik már a saját hőellátásukat száz százalékban geotermikus kútból látják el, de emellett ott van még több mint száz projekt.

Itt is egyszerűsítettük az engedélyezési eljárásokat, illetve most fogunk kiírni több pályázatot is, hogy hogyan tudjuk pénzügyileg is segíteni a geotermikus energia elterjedését. Akkor nem lennének Európában a top 5-ben a geotermia használatában, hogyha annyira nem tettünk volna semmit a geotermia esetében. Ez nem jelenti azt, hogy nem lehetne magasabb arányt elérni Magyarországon. Ezen fogunk dolgozni az elkövetkezendő időszakban.

Az, hogy okosmérők otthon tárolása, hát, javaslom Tordai képviselő úrnak, hogy kövesse a kormányzati támogatási programokat. A Napenergia Plusz program keretein belül 66 százalékos támogatást adunk napelemek, illetve lakossági tárolók telepítésére. Több mint 20 ezer ember élt ezzel a lehetőséggel.

Akkor áttérnék Szabadi képviselő úr hozzászólására. Itt szeretném megerősíteni azt, hogy én most alapvetően a Paks I.-ről tudok nyilatkozni, ugyanis a Paks II. atomerőmű szakmai felügyelete a Külgazdasági és Külügyminisztériumhoz tartozik. Pont az uniós előírás volt az, hogy szeparálni kell ezt az erőművet minden másról, ezért született ez a döntés.

De a Paksi Atomerőmű üzemidő-hosszabbítása kapcsán még nem maradtak le semmiről. Ez egy nagyon hosszú előkészítő munka, ami ott folyik. Még nincsenek meg a tervek. Most fogjuk a terveket összerakni annak érdekében, hogy a környezetvédelmi engedélyeztetésre be tudjuk nyújtani ezeket a terveket. Értelemszerűen a környezetvédelmi engedélyeztetésben van egy társadalmisítás, van egy társadalmi konzultáció, úgyhogy ezek a dokumentumok mind nyilvánosak lesznek, és ezekről egy társadalmi vita fog folyni az elkövetkezendő években. Ezek még nem történtek meg, mert még nem járunk ott. Ezeket meg kell tervezni, hogy mit szeretnénk. Ez a műszaki munka folyik, ennek az előkészülete folyik.

Abban teljesen igaza van, hogy az idő szorít, de nem 2030-ban áll le az atomerőmű első blokkja, hanem 2032-ben, és utána évente mindig egy-egy blokknak is lejár az üzemideje. Úgyhogy még plusz két évünk van az ön által elmondottakhoz, de ez azt jelenti, hogy egy nagyon feszes ütemben kell továbbhaladni.

Erről tájékoztatni fogjuk a közvéleményt, de egyelőre még nem járunk ott, hogy mik a műszaki megoldások, mi az, amihez környezetvédelmi engedélyt fogunk kérni, és mi az a tartalom, amivel majd az Atomenergia Hivatalhoz fogunk fordulni országos atomenergia hivatali jóváhagyáshoz, hogy ez megtörténhessen, és hány évre kap üzemidő-hosszabbítást az erőmű. Ez a hatóság döntése lesz az elérhető műszaki adatok alapján.

Teljesen egyetértek a humán erőforrás kérdésével. Én azt gondolom, ezt a nukleáris szaktudást Magyarországon védeni kell, viszont az SMR-ek pont egy új lendületet adhatnak a nukleáris szaktudásnak. Ha most belegondolunk, hogy mit hallhattak a mostani

fiatalok a nukleáris energiáról az elmúlt években, Timmermans alelnök urat tudom az Európai Bizottságból hivatkozni, hát, ha csak őt hallgatták akkor biztos, hogy nem nukleáris tanulmányokra tették a voksot a fiatalok. Azt gondolom, ez egy nagyon káros vonal volt.

A nukleáris energiára igenis szükség van. Vannak olyan földrajzi adottságok, ahol egyszerűen nem tudunk más megoldást, mint a nukleáris energiát, és Magyarország az ilyen országok közé tartozik. Úgyhogy az a 40 százalék villamos energia, amit az atomerőmű megtermel, én azt gondolom, hogy nem helyettesíthető.

Kanász-Nagy Máté pontjaira rátérve: azt gondolom, hogy Magyarország számára nincs választási lehetőség. Tetszik vagy nem tetszik, de valahonnan ezt az áramot elő kell állítanunk. Az egy következő kérdés, hogy akkor itt milyen iparpolitika volt, milyen iparpolitika van. De én azt gondolom, ha nincs olcsó és állandóan elérhető áram, akkor ez az ipar is, amiből Magyarországon nagyon sok ember él, ki fog vonulni Magyarországról. Ezt látjuk Németország esetében. Ugyanez a trend pillanatok alatt el fog indulni Magyarországon. Szerintem ez nem magyar érdek.

Én azt gondolom, hogy Magyarországon a gazdasági alapokat meg kell teremteni hosszú távon is. Itt vannak olyan technológiák, a zöldtechnológiák - például elektromosautó-gyártás -, amikben nagyon jó, hogyha benne vagyunk, és igenis ennek van energiagigénye. Korábban volt, nem tudom, acélgyártás, most már kevésbé van Magyarországon, de most van helyette egy más technológia, és hogyha villanyt használnak fel ezek a gyárak, az sokkal hatékonyabb, és sokkal több energiát sokkal hatékonyabban használnak, mint ha földgázt vagy olajat kellene ezeknek a technológiáknak felhasználni. Ezek kellene ezekhez az új technológiákhoz, a zöldmegoldásokhoz, különben nem lesznek zöldmegoldások sem.

Ezzel egyáltalán nem vagyunk egyedül Magyarország tekintetében. Van a pronukleáris tagállamoknak ez a csoportja az Európai Unióban. Ez egy egyre bővülő tagállamcsoport. A legutóbbi ülésen amúgy most már Németország is részt vett megfigyelőként. Valószínű, nem véletlen, hogy a németek is azt látják, hogy persze lehet zöldátmenetet hirdetni, egy Energiewendét hirdetni, de ha túlzottan egyoldalúan csináljuk, akkor oda juthatunk, hogy tényleg nem lesz fogyasztó, akit kiszolgálunk, mert egyszerűen bezár minden, minden gyár.

(17.20)

Amúgy a német Energiewende úgy sikerült, hogy a német villamosenergia-ipari szektornak az éves átlagos szén-dioxid-kibocsátásintenzitása 332 gramm/kilowattóra - ehhez képest a magyar amúgy 226, úgyhogy egyharmaddal jobb vagyunk az Energiewende ellenére, mint a németek. Nem csekély mértékben amúgy ez a nukleáris energiának köszönhető.

Atomhulladék kapcsán merültek fel még kérdések. Én ténylegesen hosszú távon - ahogy Bánki képviselő úr

is említette - hiszek az innovációban, ami nem azt jelenti, hogy nem marad a végén atomhulladék, de messze nem akkora mennyiség, vagy nem olyan felezési idővel, vagy nem olyan veszélyességű atomhulladék marad. Ebben azért vannak ígéretes technológiák, például Amerikában is, de ezek még messzebb vannak, ez tény, ezek még kutatási fázisban vannak. Illetve nem is kell annyira messze mennünk amúgy, ha kutatásról beszélünk: a szegei ELI lézereközpontban is van egy nagyon érdekes technológia, ahol a felezési időt tudják nagyon radikálisan lecsökkenteni ezekkel a nagy teljesítményű lézerekkel, úgyhogy erre is érdemes külön figyelmet szentelni. De én azt javaslom képviselő uraknak, hogy higgyenek az innovációban.

Az SMR-ek kapcsán még szerintem az egy nagy előnye ennek a technológiának, hogy tényleg decentralizált módon lehet telepíteni, így ahol szükség van arra az energiára, sokkal kevesebbet kell azzal foglalkozni, hogy az ország egyik feléből a másikba szállítsuk át azt az energiát. Nagyon sok felhasználási módja van. Itt a csehek, lengyelek gondolkodnak, főleg a távhőellátás tekintetében, de sok olyan megoldási javaslatról is hallunk, hogy például nagy privát cégek, akiknek van egy nagy gyárak, a gyár mellé szeretnének egy SMR-blokkot telepíteni, és akkor kvázi le tudnak válni a központi hálózatról, mert akkor direktben őket el tudja látni egy ilyen SMR-erőmű.

Úgyhogy én azt gondolom, nagyon sok utat meg tud nyitni ez a kérdés. És a függésünket diverzifikáljuk, igen, de egész Európa egy energiadeficit kontinens. Ebben Magyarország nem egyedülálló, az egész európai kontinens ilyen, hogy több energiát fogyasztunk, mint amennyi energiát termelünk. Magyarul: valahonnan be kell hozni azt az energiát. Akkor meg már jobb, ha több oldalról próbáljuk behozni, mert ha az egyik kiesik, akkor még ott van az összes többi másik. Én ebben nem látom a problémát, hogy miért rossz az, ha megpróbálunk több helyről, több technológiával több lábon állni. Ugyanis ez a technológiamix... - igen, megújulóakra is szükség van, teljesen egyetértek a képviselő úrral, de nekünk annál jobb, ha minél nagyobb a paletta. Ha valamelyik kiesik, mert éppen nem süt a nap, akkor még van ott másik. Amikor süt a nap, nagyon örülünk neki, mert akkor a napenergiából szinte teljes mértékben el tudjuk látni az országot.

Itt említette Kanász-Nagy Máté képviselő úr ezeket a számokat, az életciklus alapján a szén-dioxid-kibocsátás. Igen, én is arra szeretnék utalni, hogy azért torzít ez a számolás, mert magában a napelemek nem tudnak zsinóráramot biztosítani. Ha úgy számolunk a magyar statisztika alapján, hogy az idő 16 százalékában számolunk ezzel a 10-20 gramm/kilowattórával, de mellette mivel tudjuk most kiegészíteni: gáztüzelésű erőművekkel, 400 gramm/kilowattóra az idő 86 százalékában. Ha ezt a kettőt súlyozom, az 337 gramm/kilowattóra. Ehhez képest beszélünk az ön számai alapján 60 gramm/kilowattórás atomenergiáról. Na, ezt kell összehasonlítani, nem kiragadva, mert így almát az almával hasonlítunk össze, és nem almát a körtével.

Úgyhogy én azt gondolom, hogy igen, nagyon jó, az időjárásfüggő megújulók is természetesen kellenek, nagyon sokat haladtunk ebben, de ez nem fogja az ország teljes energiaellátását megoldani. Most 25 százaléknyi napenergiát termelünk a villamos energia tekintetében. 44 terawattóra a teljes termelésünk, ennek a 25 százaléka 10-11 terawattóra, de ha az egész országnak megnézzük a teljes energiafogyasztását, nem csak az áramfogyasztását, az több mint 220 terawattóra. Látszik, hogy nagyon messze vagyunk attól, hogy egy ilyen technológia teljesen el tudja látni az ország energiaellátását. De nagyon jó, hogy van, és azon vagyunk, hogy minél több ilyen kisebb elem legyen, és természetesen minél kisebb környezeti lábnyommal.

Keresztes képviselő úr, az atomtemető kérdéskörével kapcsolatban itt már sokszor beszéltünk, de én is csak Bánki képviselő urat tudom megerősíteni: itt nem telephelyengedély van kiadva, hanem itt egy kutatási engedély van kiadva, ami alapján kutatják, hogy egyáltalán lehetséges-e ott bármi is, és ha igen, akkor pedig milyen körülmények között; úgyhogy arról, hogy valamilyen kutatás folyik, majd annak az eredményeképpen van szerintem bárki olyan helyzetben, hogy erről bármit dönteni tudjon. *(Sic!)*

És igen, szerintem ez nem megy szembe egyáltalán azzal, amit Orbán Viktor miniszterelnök úr mondott; amikor már olyan fázisban leszünk, akkor természetesen be lesznek vonva az ott élők, mert tényleg ez az ott élőket nagyon érintő kérdés lesz, de egyszerűen még nem vagyunk ott, még nem tudjuk, hogy miről kellene dönteni. Addig pedig inkább riogatásnak tartom ezt az atomtemető-kérdéskört.

Amire pedig utalt ön az amerikai út kapcsán, hogy a miniszterelnök úr beszélt a kiegészített fűtőelemekről, azzal kapcsolatban pedig csak azt tudom mondani, hogy ez egy átmeneti tárolási technológia, ami az amerikaiak nagyon-nagyon jók. Ez egy konténeres technológia, ami azt jelenti, hogy nem ott, az erőmű területén kell a mostani technológiával átmenetileg tárolni a kiegészített kazettákat, hanem ennek van egy sokkal hatékonyabb formája, amit amúgy Közép-Kelet-Európában is több atomerőmű már használ, és ha úgy látjuk, hogy ez költséghatékonyabb, biztonságosabb, akkor miért ne néznénk meg, hogy ez a technológia alkalmas-e erre, hogy ezt alkalmazzuk. Úgyhogy erről van szó ebben a csomagban. Itt nem a mélygeológiai tárolásról van szó, hanem egy eleméről az egész tárolási ciklusnak, de ott nagyon sok költséget tudnánk spórolni, és még egy biztonságos, referenciákkal rendelkező technológiáról beszélünk.

Úgyhogy én köszönöm szépen az észrevételeket, és továbbra is kérem önöket, hogy támogassák ezt a javaslatcsomagot. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **behozott kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezéséről szóló 2013. évi XXIII. törvény**

módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásáig. A kormány-előterjesztés T/13049. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Steiner Attila úrnak, az Energiaügyi Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, államtitkár úr!

STEINER ATTILA energiaügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Magyarország Kormánya tisztában van azzal, hogy hazánk energia-biztonságának megőrzése, így a magyar családok ellátásának és megélhetésének biztosítása az egyik legfontosabb feladatunk.

A szomszédunkban dúló háború és az arra hozott elhibázott szankciók miatt ez egyre növekvő kihívást jelent. Ezért létfontosságú, hogy egy esetleges energiaellátási válsághelyzetben az ország működését biztosító felhasználók üzemanyaghoz tudjanak jutni, ezzel segítve a válság elhárítását, ezáltal is mérsékelve egy ilyen esemény negatív hatását.

Tisztelt Képviselők! A behozott kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezéséről szóló törvényjavaslat bevezeti a készletelési töltőállomások rendszerét energetikai ágazati esemény és az összehangolt védelmi tevékenység bekövetkezésének esetére. A javaslat felhatalmazást ad a készletelési töltőállomások kijelöléséhez szükséges feltételek meghatározására és a kijelölt kutak felkészítésének biztosítására. A törvényjavaslat gyakorlati tapasztalatokon alapuló módosítási javaslatokat is tartalmaz, amelyek a piaci szereplők adminisztratív terheit csökkentik.

A behozott kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezéséről szóló törvény módosításai így két csoportba sorolhatók. Az egyik csoportba tartoznak a készletelési töltőállomások rendszerének bevezetéséhez szükséges, a másik csoportba pedig a gyakorlati tapasztalatokon alapuló módosítások.

Nemzetközi területen is egyre nagyobb figyelmet kap az üzemanyagtöltő állomások szerepe válsághelyzetben. Fontos szerepet töltenek be azért, hogy üzemanyagot biztosítsanak azok számára, akik a válság elhárításában és az esemény magyar családokra eső negatív hatásának mérséklésében vesznek részt. Így a Védelmi Igazgatási Hivatallal és a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetséggel konzultálva született meg az a koncepció, amelynek megvalósításához törvénymódosítások is szükségesek. Energetikai ágazati esemény esetén az energiapolitikáért felelős miniszter, összehangolt védelmi tevékenység esetén pedig a kormány rendelheti el, hogy a kijelölt töltőállomásokon a válsághelyzet ideje alatt csak az elrendelésben szereplő hatósági és elhárítási szervek és szervezetek vételezhessenek üzemanyagot.

(17.30)

A fenti rendelkezések végrehajthatóságához szükséges törvényi szinten bevezetni a készletelési töltőállomások, az energetikai ágazati esemény és az összehangolt

védelmi tevékenység fogalmát, a készenléti töltőállomások használata elrendelésének rendjét és az ezzel kapcsolatos kormány- és miniszteri feladat- és hatásköri rendelkezéseket.

Az új feladatkörre tekintettel szükséges kiterjeszteni a szövetség hatáskörét és a biztonsági készletezési feladatkörében beszédett tagi hozzájárulás felhasználhatóságát is. Kritikus helyzetben az üzemanyag-töltő állomások áramellátásának biztosítása évek óta tárgya több nemzetközi fórumon zajló megbeszélésnek. A készenléti töltőállomások használata azokban az esetekben szükséges, amikor más módon az elrendelésben szereplő hatósági és elhárítási szervek üzemanyag-ellátása nem tartható fenn.

Fontosnak tartom kiemelni, hogy a javaslatban szereplő készenléti töltőállomás-rendszer már több európai uniós tagállamban is működik. Készenléti töltőállomások csak az ország törvényes rendjét, működőképességét fenntartó szervezetek, mint például a rendőrség, katasztrófavédelem és mentőszolgálat, illetve a mielőbbi helyreállításban közreműködők részére szolgálnak ki üzemanyagot. A töltőállomások kijelölésének rendjét kormányrendelet határozza meg, országos lefedettségre és 24 órás elérhetőségre törekedve.

Az indokolatlan adminisztráció elkerülése érdekében azok a gazdálkodók, akik teljes mértékben visszafizethetik a szövetségnek a biztonsági készlet fenntartásáért és kezeléséért fizetett tagi hozzájárulásukat, a módosítás alapján nem válnak kötelezően a szövetség tagjává, így tagi hozzájárulási fizetési kötelezettségük fel sem merül. Ezekről szól ez az előttünk fekvő törvényjavaslat, és kérem a tisztelt képviselőket, hogy hazánk energia- és ellátásbiztonságának megerősítése érdekében szavazatukkal támogassák a törvényjavaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Bánki Eriknek, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

BÁNKI ERIK, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Igen kevesen maradtunk már az ülésteremben, ami egy oldalról érthető, hiszen hosszú vitanap áll mögöttünk: reggel nyolc órától ülésezik a parlament. Viszont továbbra is fontos kérdések vannak az asztalon és napirenden, ami azért azt indokolná, hogy ennél nagyobb érdeklődés övezzé a parlament plenáris ülésének vitáját.

Az előttünk fekvő törvényjavaslat lényege - ahogy azt államtitkár úr is összefoglalta -, hogy legyen egy olyan biztonsági készletezés, amely váratlan események idején biztosítja azt, hogy megfelelő energiaellátással, elsősorban kőolajjal kapcsolatos energiaellátással élhessen Magyarország. Ez egy nagyon fontos dolog, hiszen látjuk az orosz-ukrán háborút a szomszédunkban, nem gondoltuk volna öt évvel ezelőtt,

hogy előfordul majd a következő években, de még évtizedekben sem, hogy olyan helyzet lehet, ahol, mondjuk, támadás éri a Barátság kőolajvezetékét, és ezért órákon keresztül nem tud működni a rendszer, és nem tud ellátni bennünket létfontosságú, az ipar számára és egyébként a lakosság számára is fontos kőolajjal.

A modern gazdaság szinte minden szegmense, a közlekedéstől az iparon át az energiaellátásig nagymértékben támaszkodik továbbra is a kőolajra, illetve a kőolajtermékekre. Egy-egy váratlan nemzetközi konfliktus - ahogy az imént is említettem -, természeti katasztrófa vagy piaci zavar könnyen megbéníthatná az ellátást, ha erre nem lennénk megfelelően felkészülve. Éppen ezért hozták létre világszerte a stratégiai vagy más néven biztonsági kőolajtartalék rendszerét. A biztonsági készletek célja egyszerű, de rendkívül fontos garantálni azt, hogy egy esetleges ellátási válság idején se álljon le az ország működése, legyen szó üzemanyag-ellátásról, a létfontosságú szolgáltatások fenntartásáról vagy a lakosság mindennapi igényeinek biztosításáról. Ezek a tartalékok pufferként működnek, amelyek időt adnak arra, hogy egy krízishelyzetben megoldást találjunk, új beszerzési útvonalakat, alternatív forrásokat vagy éppen diplomáciai egyeztetéseket.

Tisztelt Ház! Az előttünk fekvő, a behozott kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezéséről szóló törvényjavaslat célja, hogy a gyakorlati tapasztalatok alapján a kőolaj-készletezéssel kapcsolatos kötelezettségek teljesítése a lehető legkisebb adminisztratív terhet okozza az energiapiac, ezen belül a kőolajpiac szereplőinek. Továbbá, a javaslat bevezeti a készenléti töltőállomások rendszerét, illetve az ahhoz tartozó szabályozást.

Ahogy említettem, Európa több más országában is működik ez a rendszer, tehát nagyon fontos, hogy nálunk is felálljon. Természetesen ez az új mechanizmus csak komoly importkiesés esetén lépne életbe, és az erre alkalmas, a kijelölt készenléti töltőállomások hálózata látná el válsághelyzetben az ország működéséhez nélkülözhetetlen szervezeteket, például a mentőket, a honvédséget vagy éppen a közműcégeket.

Együttal a kormány e jogszabályok alapján felhatalmazást kap arra, hogy rendeletben állapítsa meg a készenléti töltőállomáson üzemanyag vételezésére jogosultak körét, az üzemanyaggal történő ellátásuk sorrendjét, a vételezés elsőbbségi vagy kizárólagos voltát, az elrendelés időtartamát, illetve az ellátással érintett vármegyéket is.

Fontos kiemelni, hogy a készenléti töltőállomások használatának elrendelése ideje alatt készenléti töltőállomás kiszolgálását a vele szerződésben álló üzemanyag-forgalmazó nem tagadhatja meg. A készenléti kutak működtetésének időtartamáról is rendelkezik a javaslat, legfeljebb 14 napos időszakra rendelkezhető el, amelyet a miniszter indokolt esetben meghosszabbíthat.

Tisztelt Képviselőtársaim! A stratégiai készletezés nem csupán fizikai olajtárolás, egy összetett, nemzetközi szabályokra épülő rendszer része, amelyet szigorú

jogi, műszaki és pénzügyi keretek tartanak működésben. Az Európai Unió és a Nemzetközi Energiaügynökség előírásai biztosítják, hogy minden tagország megfelelő mennyiségű és minőségű készletekkel rendelkezzen. A felelősség azonban nem pusztán az előírások teljesítése, hanem egy nemzetbiztonság része is. Fontos kiemelnünk, hogy a biztonsági készletek nemcsak válság esetére jelentenek védőhálót, hanem stabilitást adnak a gazdaságnak is. A piacok, a vállalatok és a lakosság is nagyobb biztonságban tudhatja magát, ha tudja, hogy egy globális sokk nem döntheti romba az ellátási láncot egyik napról a másikra.

Az elhangzottak ismeretében úgy vélem, hogy az előttünk fekvő törvényjavaslat támogatása indokolt, a Fidesz frakciója ezt támogatni fogja a zárószavazás során is. Köszönjük. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm. Megadom a szót Szabadi Istvánnak, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezérszónokának, aki hozzászólását a pulpitusról kívánja elmondani.

SZABADI ISTVÁN, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Az előttünk fekvő T/13049. számú törvényjavaslat az ország és egyes ágazatok működésének biztonságáról szól egy veszélyhelyzet esetén. Sajnos számos aggasztó részlete van ennek a javaslatnak, kezdve rögtön a kőolaj- és a kőolajtermék-ellátási válsághelyzet elrendelésével. Túl azon, hogy a kormányzati kommunikáció folyamatosan a békéről beszél, de háborús helyzetre készül, e törvény meghatározása szerint kőolaj- és kőolajtermék-ellátási válsághelyzet az a helyzet, amikor a behozatal belföldi fogyasztáshoz mért csökkenése eléri a 7 százalékot, és a belföldi felhasználási igény csak a biztonsági kőolajkészlet terhére elégíthető ki.

Az ellátás súlyos zavarának minősül az Európai Unió vagy valamely tagállam kőolaj- vagy kőolajtermék-ellátásának jelentős és hirtelen csökkenése. Ha visszagondolunk, pár héttel ezelőtt már a százhalombattai Dunai Finomítóban keletkezett tűz után is a MOL a stratégiai készletfelhasználását mérlegelte, pedig a hírek szerint nem okozott gondot az ellátásban.

Továbbá az sem világos, hogy mondjuk, a Slovaft pozsonyi finomítójának termelése ebben az értelemben a behozatali oldalon van-e vagy a MOL-csoport részeként a belföldi előállítás része, vagy éppen majd a pillanatnyi érdekek alapján vagy ide, vagy oda sorolják. Figyelembe véve a MOL óriási befolyását a kormányra és a magyar gazdaságra, ez egy fontos tisztázandó kérdés, tekintve, hogy a napokban a pozsonyi finomító is ellátási gondokkal küzdött, hiszen a horvát Janaf olajszállító vállalat visszatartott 90 ezer tonna kőolajat a cég pozsonyi finomítójától.

Tisztelt Országgyűlés! Aggasztó továbbá a készlenléti töltőállomások használatának rendje, ahol a kormány, az MSZKSZ, a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség javaslatára készlenléti töltőállomásokat jelöl

ki. A készlenléti töltőállomások listáját és az üzemanyag-töltő állomások készlenléti töltőállomássá minősítésének feltételeit a kormány rendeletben határozza meg. Itt meg kell említeni azokat a kis benzinkutakat, amelyek a nevezett technikai feltételeknek - több benzinkút is van ilyen - megfelelnek, de a törvényben nevezett szervezetekkel tudomásunk szerint nincsenek szerződéses viszonyban, így már hátrányból indulnak.

Azért is érdekes ez az irány, mert ez a törvényjavaslat azután került elének, amikor a Fővárosi Törvényszék a Független Benzinkutak Szövetsége, FBSZ keresete ellenében jogerősen helybenhagyta a Gazdasági Versenyhivatal tavaly év végi döntését.

(17.40)

Ebben a hatóság elutasította a kis hazai töltőállomásokat képviselő szervezetnek a MOL 2022-es nagykereskedelmi magatartása részletes vizsgálatára vonatkozó megkeresését, amivel kapcsolatban egyébként Toroczka László elnök úr még feljelentést is tett korábban. Álláspontunk szerint a jelen törvényjavaslat egy hasonló erőfölénnyel való visszaélést készíthet elő ebben a formában a kormány és az MSZKSZ összejárásával, kizárva a Független Benzinkutak Szövetségét a döntés és a részvétel lehetőségéből.

A törvényjavaslat szerint a készlenléti töltőállomások használata elrendelésének rendjét és az ellátási sorrendet, az eseménnyel érintett vármegyéket, a készlenléti töltőállomáson üzemanyag vételezésére jogosultak körét a miniszter rendeletben határozza meg. Ezzel kapcsolatban csak egy kérdés merül fel, tisztelt államtitkár úr: kinek fog kedvezni ez a rendeleti lista? Tegyük fel, ha elrendeli 14 napra a miniszter, hogy csak a kijelölt kutakon lehet tankolni a kijelölt szervezeteknek, szolgáltatóknak, akkor könnyedén előfordulhat ismét, hogy a kis benzinkutak maradnak üzemanyag nélkül, kisebb vállalkozások nem tudják folytatni a tevékenységüket, ami a jelenlegi kiélezett piaci helyzetben egy 14 napos szünet után akár egy vállalkozás vagy egy kis benzinkút csődjét is jelentheti.

A Mi Hazánk Mozgalom álláspontja szerint, ha szükség is lenne ennek a törvénynek az alkalmazására, a kormány teremtsen meg annak a lehetőségét, hogy az üzemanyag-töltő állomások készlenléti töltőállomássá minősítése feltételeinek minél többen meg tudjanak felelni. A készlenléti töltőállomáson üzemanyag-vételezésre jogosultak körét szintén körültekintőbben kellene meghatározni, ehhez pedig időre lenne szükség, főleg a kisvállalkozásoknak, ezért a törvény hatályba léptetését legalább fél évvel később tartja lehetségesnek a Mi Hazánk Mozgalom. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Vejkey Imrének, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. VEJKEY IMRE, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt

Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A kereszténydemokrata képviselőcsoport vezérszónokaként engedjék meg, hogy a T/13049. számú törvényjavaslatról, a kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezéséről szóló 2013. évi XXIII. törvény módosításával kapcsolatban ismertessem frakciónk álláspontját.

Ez a javaslat túlmutat önmagán: bár alapvetően energetikaitörvény-módosításról beszélünk, valójában hazánk biztonsági képességeinek, válságállóságának és a társadalmi rend stabilitásának megerősítése a célja. A kereszténydemokrata politika alapelve, hogy a közjó szolgálata nem lehet kizárólag a békeidők feladata, fel kell készülnünk a rendkívüli helyzetekre is, mert ezekben mutatkozik meg igazán egy állam ereje és keresztény felelőssége.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az első módosítási csomag a készenléti töltőállomások rendszerét vezeti be a magyar nemzet védelme, továbbá a rend fenntarthatósága érdekében. Nemzetközi tapasztalatok azt mutatják, hogy válsághelyzetben, legyen szó ellátási zavarokról, villamosenergia-kimaradásról vagy más energetikai veszélyhelyzetről, az üzemanyag nem egyszerű árucikk, hanem stratégiai erőforrás.

A kritikus infrastruktúrák működése, vagyis a rendőrség, a katasztrófavédelem, a mentőszolgálat működése azonnal és közvetlenül függ az üzemanyag-ellátástól. Amikor baj van, amikor minden perc számít, amikor az emberéletek védelme, a közbiztonság fenntartása vagy helyreállítása a tét, akkor biztosítani kell, hogy ezek a szervek működőképesekek maradjanak. A törvényjavaslat ezért határozza meg a készenléti töltőállomások rendszerét, azok fogalmát, kijelölésük rendjét és azt, hogy válsághelyzetben ki jogosult az üzemanyag vételezésére. Ez a konstrukció egyszerre növeli a nemzet biztonságát, erősíti az állam cselekvőképességét, és garantálja a rendfenntartó, életvédő szervezetek működését bármilyen helyzetben.

A kereszténydemokrata politika az emberi élet és méltóság védelmét elsődleges imperatívusznak tekinti. A most bevezetendő rendszer ezt a parancsot váltja valóra a gyakorlatban. Azt pedig különösen helyesnek tartjuk, hogy a felkészítés költségeit a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség tagi hozzájárulásokból fedezi, így a rendszer nem ró terhet a magyar családokra vagy vállalkozásokra.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A törvényjavaslat második része a szövetség kezdeményezésére három, szakmai tapasztalatokra épülő módosítást tartalmaz, ezek közös célja csökkenteni az indokolatlan adminisztrációt, növelni a rendszer rugalmasságát és reális terheket meghatározni az érintettek számára.

A törvényjavaslat rendezi, hogy a gazdálkodók a befizetett tagi hozzájárulás egészét visszaigényelhessek, amennyiben a kőolajtermékeket speciálisan katonai, vegyipari vagy korrózióvédelmi célra hozzák be, illetve használják fel, ugyanis a módosítás nyomán ők nem válnak automatikusan a szövetség tagjává.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A tagi hozzájárulás visszaigényelhető lenne a rendészeti szervek számára

is. A visszaigénylés lehetősége, kiterjesztése a rendészeti célú felhasználásra különösen a határvédelem és a belső biztonsági szervek működése szempontjából helyes és időszerű döntés. A rend fenntartása nem költség, hanem befektetés az ország jövőjébe.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A fentiekben túl mentesség állna be az eróművi karbantartások esetében is, az eróművek tüzelőolaj-rendszerének karbantartása és próbaüzeme során történő felhasználás mentesülne a tagi hozzájárulás alól. Ez egy olyan finomhangolás, amely biztosítja, hogy az eróművek biztonságos és folyamatos működése ne eredményezzen indokolatlan pénzügyi terhet, különösen egy olyan időszakban, amikor az energiabiztonság kulcsfontosságú.

Tisztelt Ház! Ez a javaslat tehát egyszerre felel meg a jó állam, a felelős gazdálkodás és a biztonságközpontú szemlélet kereszténydemokrata elvárásainak, mivel gondoskodik azokról, akik életet mentenek és védik a rendet; erősíti az ország válságállóságát, felkészítve a legnehezebb helyzetekre is; nem terheli indokolatlanul a gazdaság szereplőit; csökkenti a bürokráciát; átlátható és világos döntési mechanizmust hoz létre válsághelyzetek idejére; és mindeközben megerősíti a nemzet energiafüggetlenségét, ami a béke és biztonság egyik garanciája.

Mindezen tények alapján megállapíthatjuk, hogy a T/13049. számú törvényjavaslat bölcs, átgondolt, kiegyensúlyozott javaslat, nem látványos, de annál fontosabb; olyan eszközt ad a magyar állam kezébe, amelyre, ha bekövetkezik az energiaválság, akkor rendkívül nagy szükség lesz. A KDNP parlamenti képviselőcsoportja ezért támogatja a törvényjavaslatot. Kérem, támogassák önök is. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Tisztelt Képviselőtársaim! További felszólalásra jelentkezést nem láttam. Az általános vitát lezárom.

Kérdezem az előterjesztőt, kíván-e reagálni. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, államtitkár úr!

STEINER ATTILA energiaügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Köszönöm szépen képviselő uraknak a támogató hozzászólást.

Engedjék meg, hogy Szabadi képviselő úr mondataihoz pár észrevételt fűzzek. Én egy finomítót ismerek Magyarországon, az Százhalombattán található, a MOL tulajdonában van. Igen, Pozsonyban is, de van amúgy Horvátországban is egy finomító. Én azt gondolom, ennek örülni kellene, mert ha bármi történik Magyarországon, akkor onnan is van háttérünk. És ez fordítva is így történt, amikor például Bécsben történt, a schwechati finomítóban probléma. Itt egy közép-kelet-európai egyensúlyra kell gondolni. Ilyenkor ezek a piaci szereplők általában kiegészítik egymást, pont a fogyasztók érdekében, hogy ne legyen üzemanyaghiány. Valahogyan megoldja az iparág. Úgyhogy én azt gondolom, hogy ez alapvetően egy jó hír.

(17.50)

Nem kell olyat feltételezni, képviselő úr, hogy itt bárkit ki szeretnénk zárni ebből az új javaslatból, a kis kutak is ugyanúgy jogosultak erre. De ez nemcsak jogosultságot, hanem rengeteg kötelezettséget is jelent annak, aki ezt bevállalja. Ugyanis itt előállhat egy olyan helyzet, ha tényleg bevezetésre kerül egy ilyen veszélyhelyzet, hogy akár 0-24 óráig ott helyben személyzetet kell biztosítani. Azt is be kell vállalni, hogy az a kút biztosítani tudja a kút védelmét, mert rendvédelmi szervek fognak odajárni, és csak ők járhatnak oda, hogy emellett van-e megfelelő kútszám, van-e megfelelő készlet, ilyeneket fog majd vizsgálni a döntéshozó, amikor a konkrét szakmai javaslatokat meg fogja tenni.

De még nem vagyunk ebben a fázisban, most egyáltalán a jogi alapokat szeretnénk megteremteni arra, hogy ezeket a részletkérdéseket később kormányrendeleti szinten ki tudjuk alakítani. Nem az a cél, hogy bárkit kizárjunk, de ez egy pluszterhet fog jelenteni annak, aki ebbe belekerül, úgyhogy így kell nézni ezt a képet.

Köszönöm szépen az észrevételeket, és kérem a képviselő hölgyeket és urakat, hogy támogassák ezt a javaslatunkat. Köszönöm, elnök úr. *(Szórványos taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **közlekedési tárgyú törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/13057. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Elsőként megadom a szót Lánszki Regő államtitkár úrnak az Építési és Közlekedési Minisztériumból, a napirendi pont előterjesztőjének, aki a hozzászólását a pulpitusról kívánja elmondani. Parancsoljon, államtitkár úr!

LÁNSZKI REGŐ BALÁZS építési és közlekedési minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselők! Köszönöm szépen az érdeklődést. A közlekedési tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat a 2025 első félévében elfogadott átfogó törvénymódosítást követően a közlekedési ágazatban azóta felmerült szabályozási igények, jogharmonizációs kötelezettségek teljesítésével összefüggésben szükséges módosításokat tartalmazza. A törvényjavaslat a kormányzati célok támogatása érdekében a közlekedési ágazati és a kapcsolódó törvények módosítására tesz javaslatot.

Az elmúlt időszakban számos kiemelten fontos és előremutató kormányzati intézkedés került bevezetésre a közlekedés területén. Minden eszközzel és minden időtávon igyekszünk tenni azért, hogy a közlekedésünk korszerű, a társadalom és a nemzetgazdaság igényeit megfelelő színvonalon kielégítő ágazatként működhessen.

A vármegye- és országbérletek bevezetésével és a kedvezményrendszer egyszerűsítésével az elmúlt 30 év legjelentősebb közlekedési rezsicsökkentése valósult meg, ezzel 4,5 millió utasunknak segítettünk. Az eladott érintett díjtermékek száma pedig folyamatosan emelkedik, a tarifareformmal havonta akár több tízezer forintot spórolnak meg a munkába, iskolába rendszeresen ingázó családok.

Az új személyszállítási szolgáltatásokról szóló törvényt nem túlzás Magyarország közlekedési alkotmányának nevezni, hiszen minden honfitársunknak garantálja a közlekedéshez való jogot, éljen bár nagyvárosban vagy vidéki kistelepülésen. Az új törvény végre a közösségi közlekedés területén is meghatározza az állami alapellátás mértékét és tartalmát, a jövőben az állam ennél csak több lehetőséget biztosíthat egy-egy település polgárainak, kevesebbet nem. A közlekedési alkotmány minden magyar falura, községre vagy városra vonatkozik, közel ezer település azonban közvetlenül is a jogszabályi változtatások nyertese.

Tisztelt Képviselőtársaim! A közúti közlekedési törvény módosításával egyszerűbbé válik a közlekedést zavaró, a közúti közlekedés biztonságát veszélyeztető járművek elszállítása, növekszik a közúti ellenőrzés hatékonysága, a közútkezelői hozzájárulás kiadásával kapcsolatos szabályozás kiegészítése hozzájárul a közlekedés biztonságának növeléséhez.

(Az elnöki széket dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

A légügyi ágazatot érintően a légi közlekedésről szóló törvény rendelkezéseinek módosításai a repülésbiztonságot, valamint a vállalkozások pénzügyi terheinek csökkentését szolgálják, utóbbi esetben a felületei díjak csökkentésével.

A vasúti beruházások kiemelt kezelése a kormányzat fontos célja, ezzel összefüggésben módosításra kerül a vasúti közlekedési hatóság által kiadható műszaki engedélyek köre.

Az államhatárról szóló törvény módosításának célja, hogy a jogszabályi környezet korszerűsítésével elősegítse a meghatározott jármű-kategóriák Magyarországról kilépő irányba történő, előre tervezhető, vázolás nélküli határátlépését.

A környezetvédelmi célok teljesülésének elősegítése érdekében bővül az önkormányzatok adatszolgáltatási kötelezettsége a tiszta közúti járművek tekintetében.

A lakosság és a vállalkozások terheinek csökkentése érdekében az útdíjtörvény módosítása a jogharmonizációs rendelkezések mellett kiegészíti az útdíjmentességek körét. Emellett a javaslat jogharmonizációs feltételeket teljesít és jogtechnikai módosításokat tartalmaz. A törvényjavaslat alapvető célja a közlekedési ágazati szabályok módosításával a közlekedés szereplői adminisztrációs terheinek csökkentése, a közlekedési módokhoz való megfelelő hozzáférést biztosító egyértelmű szabályok megalkotása és ezáltal a közlekedésbiztonság növelése.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselők! Kérem, hogy a T/13057. számú törvényjavaslatot megvitatni és a törvényjavaslatban megfogalmazott szabályozási szándékot támogatni szíveskedjenek. Köszönöm a szót. *(Szórványos taps a kormánypartok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Szeretettel köszöntöm képviselőtársaimat, és ebben a késő esti órában is folytatjuk munkánkat.

A vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Bánki Erik képviselő úr, a Gazdasági Bizottság elnöke. Parancsoljon!

BÁNKI ERIK, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Én is sok szeretettel köszöntöm elnök urat ezen a késői órán.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Magyarország földrajzi helyzeténél fogva mindig is fontos közlekedési csomópont volt. Európa szívében fekszik, ezért kulcskérdés volt számunkra, hogy mindig könnyen el tudjanak érni bennünket, és mi is könnyen el tudjunk érni másokat, hiszen ez az alapja annak, hogy a kereskedelmi lehetőségeket, a szállítási útvonalakból eredő gazdasági hasznot Magyarország minél magasabb szinten le tudja fölözni.

Ma pedig, amikor a mobilitás új formái jelennek meg és a fenntarthatóság egyre sürgetőbb követelménnyé válik, még inkább szükség van arra, hogy közlekedésünket korszerűen, átgondoltan és hosszú távra tervezve fejlesszük. A vasúti és közúti hálózat fejlesztése folyamatos, modernizált pályák, gyorsabb kapcsolatot biztosító beruházások és olyan megoldások születnek, amelyek célja egyszerű: megbízhatóbbá, gyorsabbá és kényelmesebbé tenni a magyar közlekedést.

Az előttünk fekvő törvényjavaslat célja nem más, mint a vasúti, légi és közúti közlekedési szakterületen a közlekedési ágazat elmúlt időszakának tapasztalatai és a hatósági jogalkalmazás során felmerülő törvényi szintű szabályozási szükségletek rendezése, valamint a jogharmonizációs kötelezettségek teljesítése. A közúti közlekedésről szóló törvény módosítása a jogalkalmazói tapasztalatok alapján pontosítja a közút területén veszteglő járművek elszállítására vonatkozó rendelkezéseket, emellett pedig adatkezelési rendelkezéseket pontosít, továbbá a közúti ellenőrzéssel összefüggésben lehetővé teszi, hogy a közúti ellenőrök testkamerával kép- és hangfelvételt készítsenek. Ez nyilvánvalóan nemcsak az ő biztonságukat erősíti, hanem az adatrögzítésüket is pontosabbá teszi.

A légi közlekedésről szóló törvény módosítása pontosítja a repülésbiztonsági szervezetekkel, valamint a pilóta nélküli állami légi járművel összefüggő rendelkezéseket azok egyértelmű alkalmazása érdekében, hogy ezek pontosan és szigorúan szabályozzák a működési feltételeket, emellett módosítja a nemzetközi kereskedelmi repülőterekre vonatkozó felügyeleti díj jogalapját és annak összegét, valamint uniós jogharmonizációs kötelezettséget is teljesít egyben.

A vasúti közlekedésről szóló törvény módosítása pontosítja a vasúti közlekedési hatóság által kiadható műszaki engedélyek körét, valamint egyértelművé teszi, hogy a korlátozott szintű forgalom szintén a vasúti közlekedési hatóság engedélye mellett valósítható meg.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! 2010 óta hazánk olyan átalakuláson ment keresztül ezen a területen, amely nemcsak kényelmesebbé és biztonságosabbá tette a mindennapi közlekedést, de erősítette gazdaságunk versenyképességét és javította Magyarország összeköttetéseit Európa más országaival.

Az elmúlt években régi álmaink váltak valóra: Magyarország gyorsforgalmi úthálózata soha nem látott ütemben bővült, új autópálya- és autópályaszakaszok sora épült meg, számos térség vált könnyebben és gyorsabban elérhetővé.

(18.00)

Emlékezzünk még arra, hogy 2010-ben, amikor megkezdtük a kormányzást, mindössze három olyan autópályánk volt, amely elérte az országhatárt; ma ezeknek az autópályáknak és gyorsforgalmi utaknak a száma tíz. Miniszterelnök úr azt ígérte - ha jól emlékszem, talán két ciklussal ezelőtt -, hogy 2026-ra Magyarország minden megyei jogú városát autópálya fogja elérni. Ezt kis híján teljesíteni is tudtuk azzal, hogy Békéscsabát most bekapcsoltuk az országos autópálya- és gyorsforgalmiút-hálózatba. Egyedül Zalaegerszeg maradt ki, de Zalaegerszeg is csak azért, mert ott egy olyan építésszakasz-módosítás történik, ami egyébként a közlekedés biztonságát és a beruházás ár-érték arányának a javítását szolgálja. Különösen jelentős előrelépést jelentett, hogy az ország több nagyvárosa, így most az elmúlt időszakban Szolnok, Szombathely és Kaposvár vagy például Eger is be tudott csatlakozni a gyorsforgalmiút-hálózatba.

Ugyanakkor komoly előrelépést láttunk a vasút megújításában is. A vasúti pályák korszerűsítése, valamint a korszerű járműpark, az új motorvonatok, a korszerű InterCity-kocsik beszerzése sok helyen már érezhetően növelte a szolgáltatás színvonalát. A vasút szerepe egyre inkább felértékelődik, hiszen a fenntarthatóság, a környezetvédelem és a városok tehermentesítése ma már kulcskérdés mindannyiunk számára.

A városi közlekedésben is komoly átalakulás ment végbe. Budapesten az elmúlt években új villamos- és buszflották érkeztek, korszerűsítettek több metróvonalat, új P+R parkolók és kerékpárutak épültek. Vidéki városaink - például Debrecen, Szeged vagy Pécs - szintén jelentős fejlesztéseken mentek át, a fenntartható és modern tömegközlekedés irányába haladnak. És nemcsak a kötöttpályás közlekedés, illetve az autópálya-hálózat újult meg, hanem kerékpárutakból is igen sok épült. Magyarországon az elmúlt 15 évben közel 2000 kilométernyi kerékpárút épült vagy újult meg.

Tisztelt Képviselőtársaim! A 2010 óta eltelt időszak tehát nem csupán útépitésekről szólt; egy olyan

korszak volt Magyarországon, amikor Magyarország közlekedési rendszere minőségében, hatékonyságában és összekapcsoltságában egyaránt ugrásszerűen fejlődött. Ezek a beruházások nemcsak utakat, síneket vagy járműveket jelentenek, hanem egyben lehetőséget adnak a térségek felemelkedésére, az emberek gyorsabb és biztonságosabb utazására, a vállalkozások terheinek csökkentésére.

Úgy vélem tehát, hogy az előttünk fekvő törvényjavaslat Magyarország minden régiójának, a magyar embereknek összességében is segíti az életét, segíti a gazdaság további fejlődését és erősödését, ezért képviselőtársaimat arra kérem, hogy támogassák annak elfogadását. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A Mi Hazánk képviselőcsoportjának vezérszónoka Szabadi István képviselő úr, aki felszólalását itt, az emelvényen fogja elmondani. Megvárjuk, míg képviselő úr felérkezik az emelvényre. *(Megtörténik.)* Parancsoljon, képviselő úr! Öné a szó.

SZABADI ISTVÁN, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Az előttünk fekvő törvényjavaslat a hazai közlekedésszabályozás számos területét a központosítás irányába alakítja át, a közúti ellenőrzéstől a közösségi közlekedésen át egészen a vasúti engedélyezésig.

A törvényjavaslat a kompkat például beemeli a közúthálózat rendszerébe, így a jövőben a hídfelvezéseket adott esetben helyettesítheti a komp. Ez azt jelenti, ha nincs híd, de van helyette komp, a rendszer folytonosságát biztosítottnak kell tekinteni. Ezt a lépést minden bizonnyal a közútfejlesztésre szánt pénz hiánya okozza: a komp nyilván olcsóbb megoldás, mint a híd. Álláspontunk szerint azonban meg kellene határozni azt is, hogy mi az a közúti kapacitás, amelynek határáig a híd helyett megfelel a komp, továbbá kérdésként merül fel, hogy az útdíj vonatkozik-e majd a komppal áthidaló szakaszra.

Autósokat érintő változás, hogy a jövőben a rendőrség a járművezetővel szemben is kényszercselekményt végezhetne a közúton veszteglő, forgalmat akadályozó járművek esetén, ami álláspontunk szerint egyértelmű lépés a rendőrállam felé. Az, hogy az út szélén lévő roncsokat el kell onnan szállítani, nagyon helyes, mert ha valaki sokat jár az ország útjain, akkor tapasztalja, hogy egyre több roncs van ott napokig, hetekig az út szélén, és nyilván az nem helyes, de az, hogy a járművezető személyét érintően is el lehet majd könnyedebben járni, azért felvet néhány kérdést. Például eszerint, ha a rendőr egy rossz helyen való parkolás, egy rosszul értelmezett, elnézett tiltó tábla vagy egy hibás jelzés miatt úgy gondolja, hogy a járművet el kell onnan szállítani, a járművezető pedig vitatkozik vele, akkor kényszerítő intézkedést alkalmazhat vele szemben.

Félreértés ne essék, a Mi Hazánk Mozgalom támogatja a rendőrök intézkedési jogkörének bővítését,

de például nem egy szabálytalan parkolás esetében; sajnos, ez a javaslat még erre is lehetőséget ad. Álláspontunk szerint csak akkor jogos a kényszerintézkedés, ha az autós fizikai támadást követ el a rendőrrel szemben, a rendőr ellen.

Tisztelt Országgyűlés! A törvényjavaslat értelmében a közlekedési hatóság és az ellenőrök testkamerát viselhetnének, valamint kép- és hangfelvételt készíthetnének. Alapvetően az intézkedés rögzítése akár védheti is az állampolgárt, ha tisztában van azal, hogy felvétel készül róla. Álláspontunk szerint ez a szabály úgy lenne elfogadható, ha az ellenőr tájékoztatja az intézkedés alá vont autóst arról, hogy mikor kezdődik és mikor fejeződik be a felvétel, valamint az intézkedés végén azonnal hozzáférhetővé teszi az autós számára. Ha nem kaphatja meg azonnal a felvételt, utólag az bármikor manipulálható, így megtörténhet, hogy például az autós számára kedvező részletek kimaradnak belőle. Egyértelműen rögzíteni kell, hogy a felvétel csak az intézkedés körülményeinek igazolására szolgálhat, például megfigyelési, adatgyűjtési célra nem. Ezeket mind-mind tisztázni érdemes.

Álláspontunk szerint hiába kedveznek az elektromos autók gyártóinak, ezek az autók 8-10 millió forintnál kezdődnek, az átlag magyar ember pedig 2-3 milliós autót tud a használatra megvásárolni, megfizetni. A Magyarországon forgalomban lévő több mint 4 millió autónak csak a 13 százaléka elektromos. Egyelőre annak a feltételeit kellene megteremteni, hogy a hagyományos autók állománya fiatalodjon, és ehhez az kell, hogy legyen végre normális időpontfoglaló rendszer, ahol nem egy hónapot kell várni a vizsgára.

Tisztelt Képviselőtársaim! A törvényjavaslat alapján a jogszerű vizsgáztatás biztosítása érdekében a közúti közlekedési vizsgaközpont engedélyt kapna a mobilok és informatikai eszközök zavarására, amit diktatórikus lépésnek tartunk. De ez milyen érdekes innováció, hogy megzavarjuk egy bizonyos intézmény körül a mobilhasználati lehetőséget?! Még azt is könnyebb lenne elfogadni, ha le kellene adni a telefonokat egy zárt helyre, mert a mobilhálózat blokkolása nemcsak a csaló vizsgázót érinti, hanem a környező helyiségekben tartózkodó emberek is elveszítik a mobilkapcsolatot, ez pedig komoly gondot okozhat, ha például segélykérő hívást kell eszközölni. Államtitkár úr, ezt mégis hogy gondolják?!

A törvényjavaslat értelmében a drónos engedélyekre három hónapot kell majd várni, aminek minden bizonnyal az az oka, hogy annyi engedélykérelem érkezik be, amit már nem tudnak kezelni; így adnak maguknak időt az elbírálásra.

A törvényjavaslat a légi közlekedési hatóság feladatkörét érintő események tekintetében bejelentési kötelezettséget ír elő. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a légi közlekedési szereplőknek már nemcsak a súlyos vagy rendkívüli eseményeket kell jelenteniük, hanem lényegében minden olyan körülményt, ami a normál működéstől eltér. A szabályozás növeli a hatóság befolyását a légi közlekedési szereplők mindennapi

működésére. A hatóság a bejelentések révén sokkal mélyebb és részletesebb rálátást kap a repülőterek, légitársaságok és a HungaroControl belső folyamataira, működési problémáira és technikai kockázataira.

A módosítás révén a magyar nemzetbiztonsági és terrorelhárító szervek korlátlan és közvetlen hozzáférést kapnak minden drónos és repülésügyi adatbázis-hoz a korábbi engedélyköteles, indokláshoz kötött adatigénylés helyett, ami azt jelentheti, hogy teljes állami megfigyelés alá kerülhet minden dróntulaj és -üzemeltető. Bár a drónok valóban jelenthetnek biztonsági kockázatot, de ez a szabály is a totális kontroll felé vezet.

További változás, hogy korlátozott szintű vasúti forgalmat csak a közlekedési hatóság engedélyével lehetne fenntartani. Ez egy olyan döntési jogkört vesz el a vasúttól, ami szó szerint életeket menthet. Egy esetleges pályahiba, váltóhiba esetén azonnal korlátozni kell a forgalmat legalább lassújellel vagy akár egyvágányos közlekedéssel; ezek ma mind azonnal elrendelhetők üzemi hatáskörben. Ha a sín megsérült, vagy van egy lerobbant szerelvény a térközben, nem lehet arra várni, hogy valaki majd a hivatalban egyszer elbírálja, tehát lelassítja ezt a döntési folyamatot. Ha a hatóság órákig ül egy engedélyen, az katasztrófához vezethet, ezért ezt a módosítást nem támogatjuk.

A törvényjavaslat a kormány által meghatározott jármű-kategóriák tekintetében Magyarországról kilépő irányban előzetes időpontfoglalási rendszert vezetne be, ami szerintünk önmagában nem garantálja a határátlépési idők csökkenését.

(18.10)

Tisztelt Képviselőtársak! A határátlépési idők csökkentése, a várakozási idő csökkentése csak akkor várható, és akkor lesz érdemben előrelépés, ha kapacitásbővítés lesz, tehát például külön sávok nyílnak meg, megnövelt létszámú ellenőrző személyzet áll majd rendelkezésre. Az előre foglalóknak mi fogja ezt majd biztosítani? Fontos lenne továbbá, hogy a foglalást kérés esetén vagy késés esetén rugalmasan lehessen módosítani, és a csúcsforgalomban ne legyen majd például rendszerleállás. Mert akkor mi van?

Tisztelt Országgyűlés! A törvényjavaslat alapján az önkormányzatoknak a jövőben részletesebb adatokat kellene szolgáltatniuk a közszolgáltatásban részt vevő autóbusz-állományról, a járművek beszerzésének forrásairól, valamint arról, milyen mértékben teljesítik az úgynevezett tiszta járművek arányára vonatkozó előírásokat. A közlekedési vállalatoknál a járműbeszeréseknél mindig is kiemelkedő szempont volt, hogy az új flotta járművei teljesítsék az éppen aktuális károsanyag-kibocsátási normákat. A BKV által vásárolt új Mercedes buszok biztosan teljesítik ezeket a szén-dioxid-kibocsátási adatokat, de a flotta nagy része elöregedett, és egy tíz év feletti jármű már a saját újkori károsanyag-kibocsátási normáját sem tudja teljesíteni.

A szakszerű, időszakos karbantartás nem mindig kivitelezhető, ha nincs többletjármű, ami biztosítja a

meghirdetett menetrendet, mert ha kiemelnek járműveket, akkor nyilván ez menetrendtorlódást vagy időtolódást is okozhat, és ha nincs megfelelő alkatrész-utánpótlás, ez ugyanolyan gondot tud okozni.

Például a régi Volvo és Solaris típusú buszok elöregedtek. Elég egy meleg nyári nap, ezt személyesen is láttam, egy Volvo típusú autóbust elég csak megnézni, ahogyan elindul, és a bekapcsolt klíma miatt olyan füstfelhő keletkezett, hogy szinte nem is lehetett látni. És ha már a tiszta járműveknél tartunk, és mindenki a megújuló energiáról beszél, akkor talán érdemes volna a trolibuszhálózat fejlesztését meggondolni és kiterjeszteni olyan területekre, mint például a Margitsziget.

Sokan tudjuk, tisztelt képviselőtársaim, hogy még csak a vezetékhálózatot sem kell kiépíteni, mert ezek az új, korszerű járművek lehúzott áramszedővel, tele utassal képesek nagy távolságokat megtenni. Tehát ezért is érdemes lehet ebben gondolkodni.

Összességében ezt a törvényjavaslatot nem tudjuk támogatni, mert számos intézkedését túlzónak tartjuk, ami a totális kontroll irányába is vezethet. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka, Vejkey Imre képviselő úr, az Igazságügyi Bizottság elnöke. Parancsoljon, öné a szó.

DR. VEJKEY IMRE, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A kereszténydemokrata képviselőcsoport vezérszónokaként engedjék meg, hogy a T/13057. számú, a közlekedési tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitájában ismertessem frakciónk álláspontját.

Ez a törvényjavaslat egyszerre technikai és stratégiai jelentőségű. Technikai jelentőségű, mert húsz törvény módosítását és négy veszélyhelyzeti kormányrendelet kivezetését tartalmazza, stratégiai pedig, mert a közlekedési ágazat működése, legyen szó a közúti, a vasúti, a légi vagy akár a vízi közlekedésről, egyszerre hat a gazdaság versenyképességére, a családok mindennapi életére és az ország biztonságára.

Mint az önök előtt is ismeretes, a kereszténydemokrata politika alapértékei között kiemelt helyen áll a közjó szolgálata, az emberi élet és az emberi méltóság védelme, a biztonság erősítése, valamint a teremtett világ iránti felelősség. Meggyőződésünk, hogy ez a törvényjavaslat minden célunk megvalósítását támogatja.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény módosítása egyértelműen a közlekedésbiztonság szolgálatában áll. A veszteglő járművek elszállítására vonatkozó pontosítások nem egyszerű adminisztratív módosítások, hanem ezek bizony életeket menthetnek, megelőzik a baleseteket és torlódásokat, továbbá rendezik az utcákat és a köztereket.

A testkamerák alkalmazása a közúti ellenőrzés során pedig mind az állampolgár, mind az ellenőr

számára tisztább, átláthatóbb helyzetet teremt, erősítve a bizalmat, amely a közjó alapja. A repülésbiztonsági szervezetekre, a pilóta nélküli állami légi járművekre és a repülőterek felügyeleti díjára vonatkozó pontosítások pedig mind azt szolgálják, hogy Magyarország légi közlekedési rendszere összhangban működjön az európai normákkal.

A kereszténydemokrata megközelítés számára a rend, a kiszámíthatóság és a nemzetközi együttműködés nem terhes kötelezettség, hanem a felelős állami működés természetes része. A vasúti hatósági engedélyezés pontosítása és a korlátozott forgalom egyértelmű szabályozása pedig régóta szükséges lépés. A vasút elengedhetetlen része a fenntartható mobilitásnak, ezért minden olyan jogszabály-módosítást támogatunk, amely tisztább felelősségi viszonyokat teremt és segíti a vasút biztonságosabb működését.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az államhatárról szóló törvény módosítása egy olyan fejlesztés irányába mutat, amelyre régóta vártak a közlekedők; bizonyos jármű-kategóriák számára gyorsabb, előre tervezhető, gyakorlatilag várakozás nélküli kilépést tesz lehetővé. Ez a lépés egyszerre szolgálja a gazdaságot és a családokat, ugyanis egyáltalán nem mindegy, mennyi időt kell vesztegetni a határon, különösen hétvégenként vagy az ünnepi időszakokban.

Kifejezetten üdvözljük, hogy a módosítás kiveszi a lakóautókat az útdíjas járművek köréből. A magyar családok, a belföldi turizmus és a kempingezés szerelmesei számára ez kézzelfogható könnyítés, igazi családbarát döntés. A közúti elektronikus útdíjszedési rendszerek átjárhatóságára vonatkozó uniós megfelelés pedig nem csupán jogharmonizációs kötelezettség, hanem a mindennapi közlekedés egyszerűbb tétele is.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A javaslat több, látzólag eltérő területet is érint, de mind összekapcsolódik abban, hogy országunk közvagyonra felelősen, célszerűen és a jövő generációinak érdekeit szem előtt tartva legyen hasznosítva. A ráckevei vízisport-telep ellátása és fejlesztése egyértelműen a magyar sportélet, különösen az ifjúság támogatásáról szól. A kulturális örökség fenntartható fejlesztésére vonatkozó módosítások pedig értékeink megőrzését és továbbadását szolgálják, ez pedig kereszténydemokrata meggyőződésünk egyik alappillére.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A törvényjavaslat továbbá négy veszélyhelyzeti rendeletet helyez hatályon kívül.

Tisztelt Ház! Ez a törvényjavaslat, látjuk, hogy sokrétű, de világos célok vezérlik: a közlekedés biztonságának növelése, a nemzetközi jogharmonizáció teljesítése, a közszolgáltatások színvonalának emelése, a családok mindennapi terheinek csökkentése, a közjó szolgálata és a nemzeti vagyon felelős kezelése. Kereszténydemokrata értékrendből kiindulva az előttünk fekvő javaslat támogatandó, mert egyszerre szolgálja az emberi méltóságot, a rendet, a biztonságot és a teremtett világ védelmét, ezért parlamenti frakciónk támogatja a törvényjavaslatot. Kérem, támogassák önök is. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padosorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e valaki a vitában felszólalni. *(Jelzésre:)* Kanász-Nagy Máté képviselő úr kért szót. Parancsoljon, öné a szó.

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ (független): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Bánki Erik képviselőtársamnak szeretnék egy instant reakciót adni, aki elemezte a magyar közlekedés helyzetét és a különböző közlekedési formákra hozott példákat, hogy milyen fejlesztések történtek.

(18.20)

Való igaz, az megállapítható, hogy a kormány szerelmes az aszfaltba, már ha a gyorsforgalmi hálózatok fejlesztését, hidak építését nézzük. Méregdrága beruházások ezen a területen történtek, illetve történnek. Tehát minden, ami aszfalt, ami autós közlekedés, kamionos közlekedés, azt nagyon is támogatják, ez kétségtelen. Ugyanakkor én azt gondolom, hogy más közlekedési formák esetén ez a fajta lendület, lelkesedés és sok száz milliárd forintos beruházás egyáltalán nem jellemző. Én magam is naponta közlekedem vasúttal, nappal jövök be a fővárosba, kvázi elővárosi vasútként használom, bár arra ugyan nem alkalmas. Én az S71-es és 70-es vasútvonalat használom. Hát, óriási problémák vannak. Ki kellene építeni az elővárosi vasutat, nem csak Budapesten, máshol is.

De ha megnézzük mondjuk a vidéki térségeket, én nem a fejlődést látom, hanem sokkal inkább több helyen a visszafejlődést. Az elmúlt egyik vitában Baranya megyéről sok szó esett. Ott van rögtön Komló és térsége, a 47-es vasútvonal, amit egy újraindítás után most pont bezárat a kormány, és felszámolja a vasúti vágányhálózatot. Hogyan lehetséges ez? Ott tiltakozás is volt. Aztán a tegnapi napon volt Csepreghy Nándornak az a kicsit véleményes kijelentése - ez is a Lázár János-féle minisztérium felelősségáthárító politikájába illeszkedik -, aki azt mondta egy riporteri kérdésre, hogy nem tud nekem olyan önkormányzatot mondani, amely a vasút fejlesztését kérte volna. Hát, kérem szépen, akár a Fővárosi Önkormányzat, akár az agglomerációs települések, de számos más város bőven kéri, követeli a kormánytól, hogy fejlessze a vasutat, vagy ellenkező esetben legalább ne zárja be a vasúti hálózatot, ami megvan.

Tehát én azt gondolom, hogy sokkal árnyaltabb a kép. Ami aszfalt, az valóban megy, és túl drágán megy, de ami vasút, vagy ami kerékpáros közlekedés, ott nem látom ezeket a kirobbanó fejlesztéseket, képviselő úr. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e valaki még a vitában felszólalni. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megkérdezem Lánszki Regő államtitkár urat mint előterjesztőt, hogy kíván-e válaszolni a vitában

elhangzottakra. *(Lánszki Regő Balázs: Igen.)* Igen, kíván. Államtitkár úr, öné a szó.

LÁNSZKI REGŐ BALÁZS építési és közlekedési minisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr, és üdvözlöm én is itt a teremben. Köszönöm a hozzászólásokat. Én azt láttam, hogy a szakmai hozzászólások a félreértésektől eltekintve alapvetően támogatóak voltak. Köszönöm mindenkinek a részvételt.

Az első körben Bánki Erikre hadd reagáljak annyit, hogy jelenleg tíz autópálya éri el az országhatárt. De még egy jó hírt hadd mondjak, hogy 2027-re nemcsak terveink, hanem leszerződött papírjaink is vannak arról, hogy 12 darab autópálya fogja elérni. Ezzel kimagasló eredményt fogunk elérni itt a térségben, tehát ezen az úton megyünk tovább. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

Másrészt végighallgattam a Mi Hazánk képviselőjének a felvetéseit. Ez egy általános vita, és nagyon sok olyan felvetés volt, ami valószínűleg vagy szövegértelmezés vagy félreértelmezés miatt került megfogalmazásra, ezért sok mindenre majd a Gazdasági Bizottságban a részletes vitát szeretném javasolni. De néhány pontban hadd reagáljak, és ezekre hadd tegyek pontot!

Alapvetően a központosítást célozta meg. Azt gondolom, hogy amikor egész Magyarország területén a közlekedés átszervezésében és rendbetételében gondolkodunk, annak egyik alapvetése az, hogy a különböző területeken lévő közlekedési szolgáltatások rendben tartása, működtetése minél inkább össze kell, hogy érjen, különben nem tudjuk hatékonyan működtetni. Ilyen szempontból ez az egész rendszer optimalizálását célozza.

A másik az, amit a rendőri igazoltatásokról jelzett a képviselő úr. Aki itt él Magyarországon, vagy világszinten látott már sok rendőri igazoltatást, az tudja, hogy ez helyenként mennyi atrocitással tud járni. Ilyenkor nekünk nemcsak az úton közlekedőket, hanem az őket vizsgálókat is maximálisan védenünk kell. Amit itt a testkamerák és a felvételek ügyében tett, nos, nekünk kötelességünk és felelősségünk van minden részt vevő személy biztonságának a biztosítása tekintetében. A törvényjavaslat ezt célozza meg.

Volt még észrevétele a vizsgaközpontokkal kapcsolatban. Itt is csak röviden hadd jelezzem, azt gondolom, nem mondok újdonságot, hogy ha a különböző fülhallgatók és okostelefonok világában ilyen intézkedéseket nem vezetünk be, onnantól kezdve az egész vizsgáztatás hitelességét és validációját nem tudjuk garantálni. De ezek nem magyar jellemzők, ezek európai szinten is így kerültek vagy kerülnek bevezetésre. Ezek technikai kérdések, amivel szintén a rendszer tisztaságát igyekszünk fenntartani.

Talán az egyik legfontosabb a vasúti hatóságra, tehát a korlátozott üzemre vonatkozó felvetése volt. Itt bizonyára félreértés van, mert nem az üzemzavarra vonatkozik a törvényjavaslat, hanem arra az időszakra, amikor egy építés megvalósul, viszont a teljes üzem még nem lép életbe. Tehát a kettő közti időszakot célozza meg a törvénytervezet. Azt gondolom,

hogy ez talán félreértés volt a képviselő úr részéről, s bízom benne, hogy ilyen formában majd fogják tudni támogatni az erre vonatkozó hatósági kérdéseket.

S még egy: a kilépés. Értelemszerűen kapacitásokat folyamatosan bővítünk, de ha mondjuk, a röskei határra gondolunk, ahol a kamionok az úton állnak, és adott esetben ott kell megvárniuk azt a kaput, amikor ki tudnak lépni, ez nem komfortos, és ezt nem kívánjuk fenntartani. Nemes egyszerűséggel azt kívánjuk támogatni, hogy egy úgynevezett sorszámhúzással még a parkolóban tudják mindezt megvárni. Azt gondolom, hogy ez igenis komoly áteresztőképesség-növekedést fog okozni.

Volt még néhány felvetés, de ahogy hangsúlyoztam, ezekről a későbbiekben lesz mód beszélni. Kanász-Nagy Máté pedig, ha jól értettem, nem is felém, hanem Bánki Erik felé tette fel a megjegyzését, ezért erre nem is reagálok.

Köszönöm szépen, és kérek mindenkit, hogy támogassa továbbra is a törvénytervezetet. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A módosító javaslatok benyújtására holnap, azaz csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik a **Magyarország Kormánya és az Angolai Köztársaság Kormánya közötti légi közlekedési megállapodás kihirdetéséről** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/13005. számon a Ház informatikai hálózatán valamennyiünk számára elérhető.

Most megadom a szót Lánszki Regő államtitkár úrnak, az Építési és Közlekedési Minisztérium államtitkárnak, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, államtitkár úr, öné a szó.

LÁNSZKI REGŐ BALÁZS építési és közlekedési minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Elnök úr, köszönöm a szót újfent. Tisztelt Országgyűlés! Kérem, engedjék meg, hogy ismertessem önökkel a Magyarország Kormánya és az Angolai Köztársaság Kormánya közötti légi közlekedési megállapodás kihirdetéséről szóló törvényjavaslatot.

Az önök előtt lévő tervezet célja a Budapesten 2025. április 30-án aláírt magyar-angolai kormányközi megállapodás kötelező hatályának elismerése és kihirdetése. Korábban nem rendelkezünk ebben a relációban kormányközi légi közlekedési megállapodással, azonban Angola részéről felmerült az igény arra vonatkozóan, hogy közvetlen légi járatok induljanak a két ország között. Ezen cél megvalósításához az angolai légi fuvarozóknak olyan légi közlekedési joggal kell rendelkezniük, amelyek a kétoldalú légi közlekedési megállapodás életbelépésével biztosíthatók csak. Ezen túlmenően a közvetlen légi összeköttetés lehetőségének megteremtése az Angolai Köztársaság és hazánk között további lendületet adhat a kétoldalú kapcsolatoknak.

Tisztelt Országgyűlés! Az önök előtt lévő javaslat az angolai féllel megkötött légi közlekedési megállapodás

hatálybalépését szolgálja, amely megállapodás megfelel az európai uniós előírásoknak is, és korszerű keretek között teszi lehetővé a két ország közötti közvetlen légi összeköttetés létrehozását. A megállapodás alapján mindkét fél több légitársaságot is kijelölhet az üzemeltetésre. A megállapodás tartalmazza a kijelölt légi közlekedési vállalatok kereskedelmi tevékenységére vonatkozó előírásokat, valamint saját jegyeladásra és a másik fél országában légitársasági képviselő nyitására ad lehetőséget.

A megállapodás szabályozza a repülés biztonságával és védelmével, továbbá a vámokkal, az adókkal, a viteldíjak megállapításával és a repülőterek használati díjával, valamint a menetrendekkel kapcsolatos kérdéseket is. A megállapodás ezenfelül rendelkezik a felek közötti információcseréről, a szükséges konzultációk megtartásáról, a megállapodás végrehajtása során esetlegesen felmerülő viták rendezéséről, a megállapodás hatálybalépéséről, módosításáról és felmondásáról, valamint a megállapodásnak a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezetenél történő nyilvántartásba vételéről.

(18.30)

A megállapodás függeléke szerint lehetővé válik légi járatok indítása bármely magyarországi nemzetközi szállításra megnyitott repülőtér és az Angolai Köztársaság bármely nemzetközi szállításra megnyitott repülőtere között, akár köztes pontok beiktatásával is.

Tisztelt Országgyűlés! Magyarország érdeke, hogy erősítse gazdasági, kereskedelmi és beruházási kapcsolatait az együttműködések terén számos potenciállal bíró afrikai térséggel is. Ennek megvalósításához jól illeszkedik a magyar-angolai kormányközi légi közlekedési megállapodás megkötése, amely megfelelő jogalapot biztosít menetrend szerinti személyszállító és áru fuvarozó légi járatok indításához és üzemeltetéséhez a két ország nemzetközi kereskedelmi repülőtere között. Kérem ezért önöket, hogy a benyújtott törvényjavaslatot támogatni szíveskedjenek. Köszönöm figyelmüket. *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Bánki Erik képviselő úr, a Gazdasági Bizottság elnöke. Parancsoljon, öné a szó.

BÁNKI ERIK, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! 1975. november 12-én Magyarország elsőként ismerte el Angola függetlenségét és önállóságát. Ezt követően viszonylag gyorsan, 1975. december 23-án a diplomáciai kapcsolatfelvételre is sor került. Kijelenthetjük tehát, hogy a két ország között egy viszonylag hosszú múltra visszatekintő együttműködés alakult ki, amelynek további fejlesztése mindkét ország érdeke.

Ahogy államtitkár úr elmondta az expozéjában is, vannak nagyon jó lehetőségek Afrikában, úgy fogalmaznak, hogy Afrika a jövő kontinense, tehát én is támogatom azt képviselőként, hogy minél több afrikai országgal legyen direkt kapcsolatunk, nemcsak kereskedelmi, hanem légi közlekedési kapcsolatunk, hiszen a kettő egymást erősíti és feltételezi is.

Mind Angola, mind Magyarország részese a nemzetközi polgári repülésről szóló 1944. december 7-én Chicagóban aláírásra került egyezménynek, ennek ellenére a mai napig Magyarország és az Angolai Köztársaság között kétoldalú együttműködés megkötésére nem került sor. Jelen törvényjavaslat célja, hogy a Magyarország Kormánya és az Angolai Köztársaság Kormánya között légi közlekedési megállapodás kötelező hatályának elismeréséhez szükséges felhatalmazás meglegyen, és ez a megállapodás kihirdetésre kerülhessen.

Elmondhatjuk, hogy hatékony légi közlekedési megállapodás hiányában nem biztosított a kereskedelem, a beruházások, az idegenforgalom fejlesztése, valamint a társadalmi, gazdasági és politikai együttműködés előmozdítása a két ország között. Az előtűnk fekvő törvényjavaslat nagy hangsúlyt fektet a repülésbiztonság és a légi közlekedés védelmének kölcsönös szabályozására. A Fidesz-frakció nevében azt tudom mondani, tisztelt államtitkár úr, hogy ezt a javaslatot a frakciónk támogatni fogja. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka Vejkey Imre képviselő úr, az Igazságügyi Bizottság elnöke. Parancsoljon, öné a szó.

DR. VEJKEY IMRE, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az Angolai Köztársaság fontos partnere hazánkban Afrika déli régiójában. Jelenleg Magyarország és Angola között nincsen kétoldalú légi közlekedési megállapodás, amely a két ország közötti közvetlen légi közlekedést lehetővé tenné. 2020-ban merült fel az igény az angolai fél részéről egy olyan megállapodás iránt, amely lehetővé tenné országaink között a nemzetközi légi járatok indítását és üzemeltetését.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az angolai légi fuvarozók az európai légi fuvarozókkal kötött kereskedelmi megállapodások útján közvetlen légi járatokat kínálhatnak Budapest irányába. Ezáltal nemcsak Angola és Magyarország, hanem egész Közép-Európa jobb légi összeköttetése valósulhatna meg. Ehhez az angolai légi fuvarozónak megfelelő légi közlekedési jogokkal kell rendelkeznie, amely csak kétoldalú légi közlekedési megállapodással rendezhető. Ez a megállapodás fekszik most előttünk.

Magyarország a tagállamok és harmadik országok közötti légi közlekedési szolgáltatásokra vonatkozó megállapodások tárgyalásáról és végrehajtásáról szóló uniós rendeletnek megfelelően a megállapodás

megkötését megelőzően lefolytatta a szükséges egyeztetéseket az uniós szervekkel. Ezzel elhárult minden akadály a megállapodás létrejötté elől, melyet Budapesten idén, április 30-án Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter és Ricardo Viegas D'Abreu közlekedésügyi miniszter írtak alá.

A fentiekkel összhangban a törvényjavaslat célja Magyarország Kormánya és az Angolai Köztársaság Kormánya közötti légi közlekedési megállapodás kötelező hatályának elismerése és kihirdetése. A megállapodás hatálybalépését követően lehetőség nyílik menetrend szerinti személyszállító és árufuvarozó légi járatok indítására és üzemeltetésére a két ország nemzetközi repülőtere között. Közvetlen légi összeköttetés kialakítása további lendületet adhat nemzetközi kétoldalú kapcsolatainknak. A KDNP parlamenti frakciója támogatja a törvényjavaslatot, kérem, támogassák önök is. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Kérdezem tisztelt képviselőtársaimat, hogy kíván-e valaki a vitában felszólalni. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok, az általános vitát lezárom.

Tisztelettel megkérdem Lánszki Regő államtitkár urat, hogy kíván-e a vitában elhangzottakra válaszolni. *(Lánszki Regő Balázs: Nem, köszönöm.)* Nem kíván, én is így gondolom. *(Derűtség.)*

Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Mai napirendi pontjaink végére értünk, most a **napirend utáni felszólalások** következnek. Elsőnek megadom a szót napirend utáni felszólalásra Kanász-Nagy Máté képviselő úrnak. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó. Felszólalásának címe: „Aktuális ügyeinkről”.

KANÁSZ NAGY MÁTÉ (független): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Úgy tűnik, hogy hosszú évek után konszenzusra jutott a magyar politika azzal kapcsolatban, hogy megbukott a jelenlegi önkormányzati finanszírozási rendszer. Bár a kormány még elkeseredett utóvédharcokat folytat azzal kapcsolatban, hogy miként is kell értelmezni a Kúria november elején hozott döntését a szolidaritási hozzájárulás tarthatatlanságáról, nyilvánvalóvá vált, hogy az önkormányzatok önállóságának, finanszírozási mozgásterének beszűkítése, bekorlátozása súlyos hiba volt.

De mielőtt a kormány Navracsics Tibor miniszter úr mostanában lebegtetett tárgyalási hajlandósága mögé bújna, tegyük egyértelművé, mi a helyzet a szolidaritási hozzájárulással! Ez az egyetlen, ám annál súlyosabb pont ugyanis jól összefoglalja a centralizáció és az elvonások politikáját. Ha valóban szolidaritásról lenne szó, és a kormány szövetséget építene, és büszkén mutatná, hogy milyen nagyszerű együttműködések hozott létre azoknak

az önkormányzatoknak a segítségével, amelyeknek van lehetősége a szegényebbeket segíteni, akkor látványos ezeket a látványos bemutatókat. Vége-hossza nem lenne a sikerkampányoknak, hogy milyen fejlesztések valósultak meg annak köszönhetően, hogy a kormány valódi nemzeti együttműködést teremtett a magyar települések között. De ilyen nincs, ilyen sikereket nem is látunk. Csak arról van szó, hogy mára az egykor tehetősebb önkormányzatok is küszködnek, a bajban lévő kistelepüléseknek pedig a kormány a hírek szerint rendkívüli segítséget kell, hogy előkészítsen.

A kormányzati elvonás nem a szolidaritásról szól, hanem a pusztá pénzbehajtásról, nem teremt valódi szolidaritást, hanem mindenkit bajba sodor, nem menti meg a leszakadókat, hanem lejtőre küldi azokat is, akik segíteni lennének képesek másoknak. Meg kell kérdezni a kistelepülésen élőket, a falvak lakóit, hogy eljutott-e hozzájuk a tehetős nagyvárosok segítsége, érzik-e ezt a szolidaritást. Meg kell kérdezni a megyei jogú városok lakóit is, Kaposvár, Szombathely, Székesfehérvár, Győr vagy Békéscsaba és számos más város polgárait, hogy lenne-e jobb ötletük a szolidaritásra. Vagy ott vannak az újpestiek, ahol csak idén csak a szolidaritási hozzájárulás címén több mint 4,5 milliárd forintot vonnak el. Meg kell kérdezni ezeknek a falvaknak és városoknak a polgármestereit, ők is így látják-e, hogy a kormány szolidaritást és közösséget teremtett-e a magyar települések között. Én azt gondolom, nemleges lesz a válasz, hiszen nyilvánvalóan nem ez a helyzet.

Ha az önkormányzati rendszer a kormányzati elvonások miatt nem bukott volna meg, akkor nem fogalmazna meg kritikákat és kérdéseket Szita Károly, a Megyei Jogú Városok Szövetségének elnöke; nem bírálná a jelenlegi pénzbehajtási rendszert Gémesi György, a Magyar Önkormányzatok Szövetségének elnöke.

(18.40)

És mi a leginkább árulkodó? Ha nem bukott volna meg az önkormányzati finanszírozási és feladatellátási rendszer, akkor Navracsics Tibor miniszter nem kapta volna feladatba, hogy egy esetleges választási győzelem esetén ígérjen meg mindent a magyar települések finanszírozásának rendbetételére. Világos üzenet ez a kormánypárti vezetésű önkormányzatoknak: csak még ebbe a választásba adjatok bele mindent, és lesz új finanszírozási modell. Tehát ez a választási kampány része, ami történik.

Eközben pedig azt is kihasználják, hogy amúgy a főváros vezetése valóban és sajnálatos módon gyenge, és szívesen játssza az áldozat szerepét a főpolgármester. A kormány az egyik kezében üres ígéreteket lobogtat, a másikkal sajnos pénzt von el. Nézzük meg, hogy mik a szokásos kormányzati válaszok, és hogyan lehet őket megelőzni!

Az 1. pontom az, hogy az önkormányzatok természetesen nem vitatják, hogy a szolidaritásnak helye van. A kormány azt fogja mondani, hogy Budapest

nem akar segíteni a vidéknek. Ez így nem igaz! A kritika tárgya az a jelenlegi rendszer, a jelenlegi pénzelvonási rendszer, ezzel kapcsolatban valóban van kritika.

A 2. pont. A kormány nem a kegyből átadott pénzekből vesz vissza, amikor az önkormányzatokat sarcolja. Az önkormányzatok meg tudnának állni a saját lábukon, ha a kormány nem nehezítené meg a helyzetüket ezekkel az elvonásokkal. Az igazi probléma nem ott van, hogy a kormány nem ad eleget, miközben természetesen a források bővítésére szükség lenne, hanem az okoz súlyos finanszírozási nehézséget, hogy túl sokat vesz el abból, ami nem az övé. Én azt gondolom, hogy ennek vége van. Ezt a polgármesterek is látják, hogy ennek a típusú finanszírozási rendszernek és pénzelvonási rendszernek, modellnek vége van.

Ez megbukott, és ezt tudják a kormányzaton belül is. Nemhiába gondolkoznak valamilyen változáson. A kérdés csak az, hogy mikor és ki fogja megalakítani ezt az új finanszírozási rendszert, de ehhez mindenképpen szükség lenne egy új önkormányzati támogatási rendszerre. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Napirend utáni felszólalásra jelentkezett a Párbeszéd képviselőcsoportjából Berki Sándor képviselő úr is, az Országgyűlés jegyzője. Parancsoljon, öné a szó.

BERKI SÁNDOR (Párbeszéd): Köszönöm a szót, elnök úr. Nógrád a világ közepe, nekem legalábbis, és azoknak, akik ott élünk, akik ott maradtunk, akik nem adtuk fel, akiket nem sikerült elüldözni, vagy akik nem kényszerültek rá, hogy elhagyják a szülőföldjüket, mindenképp.

Az elmúlt évtizedekben Nógrádban rengeteg hiányosság alakult ki, oktatás, egészségügy, munkahely, infrastruktúra, közbiztonság - ezek azok az eredmények, amelyeket az önök kormánya fel tud mutatni. Vannak, akik ennek engedve kényszerűségből elköltöztek, elmentek abból a megyéből, és ennek az eredménye az, hogy elnéptelenedtünk és alig maradtunk.

Évek óta küzdök azért, hogy Nógrád hangját végre meghallják, felfigyeljenek ránk. Évek vannak abban, hogy visszakerüljünk a köztudatba, a politikába és a napi hírekbe is, és úgy érzem, hogy sikerült. Sikerült, mert végre elértük azt, hogy az egyéni győztes kormánypárti képviselő Kelet-Nógrádból végre megszólaljon a parlamentben és Nógrádról beszéljen. Mondjuk, a mondanivalóban köszönet az nincs, hiszen ő lenyomott egy sikersztorit: őszerinte sok mindent elértek és a helyes irányba terelték megyénket. Ez közel sem igaz!

Sajnos felelősek vagyunk mi, nógrádiak is azért, hogy itt tartunk, mert elhittük az ígéreteket, és ezek az ígéretetek újra jönnek, újra megígérték mindent. A kormánypárti képviselő, aki egyéni győztes és több mint egy évtizede képvisel minket, ugyanazokat az ígéreteket sorolja újra és újra, és nem vállal felelősséget az elmúlt évtizedek hiányosságaiért és azért, hogy

Nógrád a legkisebb és a legszegényebb megyévé vált. Nógrád leszakadt, de elég volt! Ideje, hogy saját kezünkbe vegyük a sorsunkat.

Salgótarján az a megyeszékhely - az egyetlen ma Magyarországon -, amely nem rendelkezik közvetlen vasúti kapcsolattal Budapest irányába. Köszönjük szépen, ezt nem sikerült megoldani. Ma is hallottuk itt, hogy útfeljesztés lesz, meg autópályák érik el a határunkat. Megint egy új autópálya, de azt nem sikerült megoldani, hogy egy megyeszékhelynek közvetlen vasúti kapcsolata legyen a fővárossal. Sőt, amikor a civil aktivisták petíciókkal keresik a polgármestereket, amikor még beszélgetnek, akkor jó a válasz, aztán pedig egy alpolgármester kiáll a nyilvánosság elé, és baloldali aktivistáknak nevezve őket azt mondja, hogy nem támogatják az ilyen kezdeményezést, hogy legyen közvetlen vasútvonal Salgótarján és Budapest között.

De hogy soroljam még az eredményeket: Salgótarján az a megyeszékhely, amelyik csődközeli állapotba került, de most nagy kegyesen megmentették, legalábbis a víz fölött tartják. Emellett sikerült elérni, hogy Nógrád második legnagyobb városa, Bátontyeregy is csődközeli helyzetben van, ráadásul csődbiztos van ki rendelve. Persze, most oda is adtak forrásokat. De miért most? Miért engedték azt, hogy a két legnagyobb városunk ilyen helyzetbe kerüljön? Ezek nem eredmények, ezek eredménytelenségek.

És itt az idő, hogy végre szembenézzünk azzal, hogy mennyi ebben a mi felelőségünk. Be kell fejezni, elég volt az ígéretekből! Bármit lehet most már ígérni, nem szabad elhinnünk és nem szabad elfogadnunk. Küzdenünk kell azért, hogy Nógrád végre megkapja azt a figyelmet és azt a támogatást, ami megilleti őt.

Nógrádban nagy a munkanélküliség, ezt is tudjuk. Munkahelyteremtésről senki nem akar beszélni, holott ez egy kiemelkedően fontos kérdés a számunkra. Hisz hogyan élünk meg, ha nincs hol dolgoznunk? Ráadásul azt mondják, hogy a közmunkaprogram milyen jól működik. Jól működik, most is nagyon sokan dolgoznak ott, mert nincs munkahely. Ha van munkahely, oda pedig külföldi vendégmunkásokat hoztak be, és ezáltal kirúgják a nógrádiakat. Hát, köszönjük szépen! Ez a megyénk segítése, ez? Ez számomra teljes mértékben elfogadhatatlan.

Ráadásul nem akarok arról beszélni, hogy Salgótarján egy olyan megyei jogú város, ahol a KSH adatai szerint 11 szegregátum van. Hm, nahát! Ez aztán megint csak egy siker, tehát hogy ilyen körülmények alakulnak ki a megyénkben és a megyénk megyeszékhelyén? És ezek után arról beszélnek, hogy milyen siker volt az elmúlt több mint egy évtized? Nem volt siker!

De jövőre leváltjuk ezt a kormányt és a képviselőjét, és sikerre váltjuk a sikertelenséget. Én itt vagyok, és folytatjuk tovább. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, jegyző úr. Csak egy pontosítást engedjen meg nekem: ha jól emlékszem, nemrég olvastam a Statisztikai Hivatal részéről, hogy Balassagyarmat a második legnagyobb városuk, mert

az valahol 13 ezer lélekszám fölött van, Bátorterenyé meg tizenegyezer-valahány. Azért az elnök is odafigyelhet Nógrád megyére! *(Berki Sándor: Igaza van! Kelet-Nógrád legnagyobb városa... Én is belekeveredtem, de igaza van!)* Nincsen semmi baj! Nagyon szépen köszönöm.

Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Ezzel a napirend utáni felszólalások végére értünk. Megköszönöm kép-

viselőtársaimnak, a jegyzőkönyvvezetésnek, a technikai személyzetnek és az Országgyűlés Hivatala minden munkatársának a munkáját.

Az Országgyűlés reggel 8 órakor folytatja munkáját. Mindenkinek szép jó éjszakát kívánok! Az **ülé-
napot bezárom.**

(Az ülésnap 18 óra 47 perckor ért véget.)

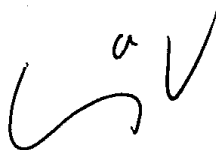
Dr. Aradszki András s. k.
jegyző

Barkóczy Balázs s. k.
jegyző

Berki Sándor s. k.
jegyző

Földi László s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv
Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés Hivatala főigazgatója
Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,
Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda
Budapest, V. Kossuth tér 1-3.
Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4
Telefon: 441-4222
Telefax: 441-4599
MINDEN JOG FENNTARTVA!
ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)
ISSN: 2064-8367 (Online)